

Közép-Budai Tankerületi Központ

Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes

Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.

OM azonosító: 038420

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2012. szeptember 1.

2013. május 10.

2015. szeptember 1.

2017. szeptember 1.

2018. szeptember 1.

2021.

„Ha célod nagy, de eszközeid szerények, úgy cselekedj mégis!

Cselekvésed által gyarapodnak majd lehetőségeid is.”

/Aurobindo/

Készítette:
az intézmény nevelőtestülete

Jóváhagyta:
Dr. Somogyiné Takács Andrea
intézményvezető

Tartalomjegyzék

1. NEVELÉSI PROGRAM	7
1. Az intézmény bemutatása	7
1.1.1. Az intézmény jogállása	7
1.1.2. Az intézmény tevékenységi köre	7
1.1.3. Az intézmény alapfeladatai, képzési rendje	8
1.1.4. Szervezeti egységek	8
1.1.5. Helyzetelemzés	9
1.1.6. Intézményi adottságaink	13
1.1.7. Küldetésnyilatkozatunk	14
1.1.8. Jövőképünk	15
1.1.9. A nevelő-oktató munka pedagógiai elve, célja, eszközei és eljárásai	15
1.1.10. A közvetíteni szándékozott érték, az iskolai oktatás-nevelés kiemelt feladatai a NAT irányelveinek megfelelően	17
1.2. A pedagógiai program részei	20
1.2.1. Kerettantervek	20
1.2.2. Tájékoztató a pedagógiai programról	21
1.2.3. Intézményünk fejlesztési programja, speciális terápiái	26
1.3. Az intézmény szakmai működése	27
1.3.1. A nevelőtestület	27
1.3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenység	28
1.3.3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	29
1.3.4. A Diákönkormányzat működése	30
1.3.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	31
1.3.6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	36
1.3.7. A tanulók jogállása	41
1.3.8. Partnerkapcsolatok	47
1.4. A fejlesztő nevelés, oktatás rehabilitációs programja	51
1.4.1. A fejlesztő nevelés-oktatás tanulói	51
1.4.2. A fejlesztő nevelés-oktatás célja	52
1.4.3. A súlyosan és halmozottan sérült tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei, értékei	53
1.4.4. A pedagógiai munka tartalma, feladatai	53
1.4.5. Szakember ellátottság a fejlesztő nevelés-oktatás esetén	54
1.4.6. Eszközök és eljárások a tanulók fejlesztésében	55
1.4.7. Az éves tervezés	56
1.4.8. Terápiás eljárások	57
1.4.9. A súlyosan és halmozottan sérült tanulók értékelése	58
1.5. Az óvoda szakmai programja	58
1.5.1. Jogszabályi keretek	58
1.5.2. Óvodánk nevelésfilozófiája, alapelvei	58
1.5.3. Gyermekkép	59
1.5.4. Szervezeti és időkeretek	61
1.5.5. Óvodai program tartalma	63
1.5.6. A fejlődési ütem ellenőrzése, értékelése	71
1.5.7. Kapcsolatok, együttműködés formái	73
1.6. Az utazó gyógypedagógiai tagintézmény pedagógiai programja	74
1.6.1. Az utazó gyógypedagógiai hálózat feladata	74
1.6.2. Az utazó gyógypedagógiai ellátással összefüggő hatályos jogi szabályozók	75

1.6.3.	A Közép-Budai Tankerület utazó gyógypedagógiai ellátása	77
1.6.4.	Az utazó gyógypedagógiai hálózat működési feltételei	78
1.6.5.	Az utazó gyógypedagógus feladatai integrált oktatásban/nevelésben	79
1.6.6.	A sajátos nevelési igényű gyermekek utazó gyógypedagógiai ellátása, a rehabilitációs folyamat ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere	83
1.6.7.	Az utazó gyógypedagógiai hálózat szolgáltatási protokollja	87
1.6.8.	Az utazó gyógypedagógiai hálózat kapcsolatrendszere, a kapcsolattartás formái, feladatai	90
2.	HELYI TANTERV	93
2.1.	Választott kerettantervek 2013. szeptember 1-től	93
2.2.	Választott kerettantervek 2020. szeptember 1-től	93
2.2.1.	A NAT 2012-es kerettanternvű osztályból a NAT 2020-as kerettanternvű osztályba történő évvisméltés szabályai	93
2.2.2.	A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	94
2.2.3.	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	94
2.3.	Gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási órakerete	95
2.3.1.	Gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete	95
2.3.2.	Óraháló 1-től 8- évfolyamig és 9/e,9.-10 évfolyamra (2013. szeptember 1-jétől)	96
2.3.3.	Óraháló 1-től 8- évfolyamig (2020. szeptember 1-jétől)	97
2.4.	Kerettanternvi változások 2013.szeptember 1-jétől és 2020. szeptember 1-jétől	98
2.4.1.	Erkölcsei nevelés megvalósulása intézményünkben	98
2.4.2.	Az informatikaoktatás megvalósulása intézményünkben	99
2.4.3.	Testnevelés oktatása	101
2.4.4.	A szabadon felhasználható órakeret felhasználása	101
2.5.	Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok	107
2.5.1.	Enyhén értelmi fogyatékos általános iskolai tanulók 1.-4. évfolyam	107
2.5.2.	Enyhén értelmi fogyatékos általános iskolai tanulók (5.-8.évfolyam)	108
2.5.3.	Középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók (1-8. évfolyam)	110
2.5.4.	Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskolai képzés szerkezete	111
2.6.	A tanórán kívüli nevelés	118
2.6.1.	Az otthoni /tanórákra való/ felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	119
3.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	124
3.1.	A pedagógiai program hatályba lépése, nyilvánossága	124
3.2.	A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása	124
3.2.1.	Nyilatkozat Iskolaszékről és Intézményi Tanácsról	124
3.2.2.	A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata	125
3.2.3.	Intézményvezetői jóváhagyás	125
3.2.4.	Fenntartói nyilatkozat	126
4.	MELLÉKLETEK	127
4.1.	Választható tantárgyak kidolgozott tanmenetei	127
4.1.1.	Tánc és dráma 1.-5. osztály	127
4.1.2.	Mozgáskotta 1.-3. osztály	145
4.1.3.	Néptánc 4.-5. osztály	153
4.1.4.	Mozgóképek és média ismeretek 6.-8. osztály	159

4.2.	Munkaköri leírás minták	171
4.2.1.	Intézményvezető helyettes	171
4.2.2.	Iskolatitkár – rendszergazda	173
4.2.3.	Gyógypedagógiai asszisztens	175
4.2.4.	Dajka	176
4.2.5.	Gyógypedagógiai tanár	178
4.2.6.	Kiegészítő munkaköri leírás – gyógypedagógiai tanár- osztályfőnök	181
4.2.7.	Tagintézményvezető – helyettes	184
4.2.8.	Utazó gyógypedagógiai tanár, konduktor	186
4.3.	Az utazó gyógypedagógiai hálózat iratmintái	189
4.3.1.	Igénylőlap utazó gyógypedagógiai ellátáshoz óvodák részére	189
4.3.2.	Igénylőlap utazó gyógypedagógiai ellátáshoz iskolák részére	190
4.3.3.	Módszertani/szakmai konzultációt igénylő lap óvodák, iskolák részére	191
4.4.	Tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	192
4.4.1.	Általános iskola – tanulásban akadályozott tanulók	192
4.4.2.	Általános iskola – értelmileg akadályozott tanulók	219
4.4.3.	Szakiskola	240

Irányadó jogszabályok

- nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a 20/2012. (VIII.31:) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 15/2013. EMMI rendelete a szakszolgálati intézmények működéséről
- a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. Törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.)
- a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről 23/2004. (VIII. 27.) OM rendelet
- 2013.évi CCXXXII.törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 258/2019. (X. 31.) Kormányrendelet a tankönyvellátással kapcsolatos feladatok átadásáról
- a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet
- az iskolarendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól szóló 4/2002. (II. 26.) OM rendelet
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény
- a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény, amelyet módosított a 2009. évi CXXXV. törvény
- a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról szóló 130/1995. (X.26.) Korm. rendelet
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V.20.) OM rendelet
- az Iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet
- 2013.évi CCXLV.törvény a gyermekek védelme érdekében történő módosításáról
- 81/2013.(XII.23.)EMMI rendelet az oktatási esélyegyenlőséget szolgáló támogatásokról szóló 54/2013. évi (VII.26) EMMI rendelet módosításáról
- 6/2014(I.29.) EMMI rendelet az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 315/2013. Korm.rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól
- Nemzeti Alaptanterv 2020

- 2020. évi LXXXVII. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok
- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulól oktatásához https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

1. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az intézmény bemutatása

1.1.1. Az intézmény jogállása

Az intézmény jogállása a 2019.09.05-i szakmai alapidokumentum alapján:

Név:	Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
Székhely:	1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.
OM azonosító:	038420
Adószám:	15835248-2-41
Alapító szerv neve:	Emberi Erőforrások Minisztériuma
Alapító székhelye:	1054 Budapest, Akadémia utca 3.
Alapítói jogkör gyakorlója:	emberi erőforrások minisztere
Fenntartó neve:	Közép-Budai Tankerületi Központ
Fenntartó székhelye:	1027 Budapest, Fő utca 80.
intézmény típusa:	gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény

1.1.2. Az intézmény tevékenységi köre

Az intézmény a Közép-Budai Tankerületi Központ /székhelye: 1027 Budapest, Fő utca 80./ jogi személyiségű szervezet szervezeti egysége.

Alaptevékenységi feladatok:

Óvodai nevelés

- sajátos nevelési igényű tanuló gyógypedagógiai nevelése-oktatása (értelmi fogyatékos enyhe és középsúlyos, autizmus spektrumzavar)

általános iskolai nevelés-oktatás

- nappali rendszerű iskolai oktatás
- alsó és felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanuló gyógypedagógiai nevelése-oktatása (értelmi fogyatékos enyhe és középsúlyos, autizmus spektrumzavar)

szakiskolai nevelés-oktatás

- nappali rendszerű iskolai oktatás
- sajátos nevelési igényű tanuló gyógypedagógiai nevelése-oktatása (értelmi fogyatékos enyhe és közép súlyos, autizmus spektrumzavar)

egységes gyógypedagógiai, módszertani feladat (utazóhálózat)

- gyógypedagógiai és logopédiai utazóhálózat

fejlesztő-nevelés oktatás

1.1.3. Az intézmény alapfeladatai, képzési rendje

Intézményünk I, II. és XII.kerületi enyhe és közép súlyosan értelmi fogyatékos, valamint autista gyerekeket oktatás-nevelését végzi. A tanulók a területileg illetékes tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői javaslatai alapján kerülnek iskolánkba.

Az értelmileg és tanulásban akadályozott, valamint autista tanulókat együtt neveljük, oktatjuk az évfolyamokon. Biztosítjuk számukra a rehabilitációs-rehabilitációs óraszám terhére az egyéni vagy kiscsoportos ellátást.

Az I., II. és XII. kerület egyéb köznevelési intézményeibe járó - a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok komplex vizsgálata alapján készített szakértői véleményben diagnosztizált -, sajátos nevelési igényű, tanulási problémákkal és autizmus spektrumzavarral, illetve beszéd fogyatékkal küzdő óvodás és a többi tanulóval együttnevelhető, tanköteles korú gyermekek egyéni és kiscsoportos fejlesztését látjuk el gyógypedagógiai utazóhálózat keretei között.

1.1.4. Szervezeti egységek

Az intézmény szervezeti egységei és vezetői szintjei:

- I. egység: Óvoda, általános iskola 1-8. évfolyam , szakiskola /e, 9.-10. évfolyam és fejlesztő-oktatás-nevelés
- II. egység: Gyógypedagógiai és logopédiai utazóhálózat, fejlesztő-nevelés oktatás (tagintézményegység)

Az eltérő tevékenységű szervezeti egységek munkáját az intézményvezető hangolja össze.

1.1.5. Helyzetelemzés

Az intézmény bemutatása, erősségeink, eddigi eredményeink, kapcsolataink

Intézményünk a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és EGYMI több mint ötven éve gyógypedagógiai iskola. 1955-ben alakult. Először más oktatási intézménnyel egy épületben, (XII. ker. Márvány utca 32.), majd a jelenlegi, központi napközi céljára készült épületbe (Orbánhegyi út 7., hrsz. 8298/4.) került, ahol a Nevelési Tanácsadóval, a Junior konyhájával és gondnoki lakással osztozott a meglévő helyiségeken. 1996-tól az iskola a teljes épületet kizárólagos hasznosításba vette, s így nyílt mód profilunk folyamatos bővítésére. Az intézményünk 1998-ban vette fel Fekete István nevét. A névválasztásnál érveink között szerepelt az író gyermekekhez szóló munkássága, s a regényeiből áradó természetszeretet.

Az intézmény alaptevékenysége a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok által készített szakértői vélemények alapján történő gyógypedagógiai nevelés - oktatás az intézmény 1-8. évfolyamán.

A 2014/15-ös tanévtől speciális szakiskola lettünk. A speciális szakiskola a többi tanulóval fogyatékosága miatt együtt haladni képtelen tanulók részére biztosít lehetőséget a szakmai vizsgára történő felkészülésre. Szakiskolánkban előkészítő évfolyamra épülő számítógépes adatrögzítő részszakképzés folyik, amely biztosítja az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismeretei, valamint szakma elméleti és gyakorlati ismereteket. A szakiskola befejezésével OKJ-s szakvizsgát lehet tenni.

Intézményünk kibővült a fejlesztő nevelés-oktatással és az utazó gyógypedagógiai hálózattal. Az utazó gyógypedagógiai hálózat, fejlesztő-nevelés oktatás (tagintézményegység) biztosítja az I., II. és XII. kerületi általános iskolákba járó beszéd fogyatékosok logopédiai gondozását, valamint a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságok által diagnosztizált, gyógypedagógiai fejlesztésre javasolt halmozottan fogyatékos gyermekek ellátását.

Az 1993. évi LXXIX törvény 2003-as módosítása lehetővé tette a szegregált intézményeknek funkcióik bővítését. Olyan forrásközpontokká válhattak, amelyek szolgáltatásaikkal segítik az integrált nevelést.

Így váltunk 2017 szeptemberében Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyé. Attól a tanévtől pedig óvodai csoport kezdte meg működését.

Intézményünk makrokörnyezete ideális. A budai hegyek lábánál, kevésbé forgalmas zöld övezeti sávban fekszik. Jól megközelíthető mind tömegközlekedéssel, mind személygépkocsival. A környéken számos játszótér és park áll rendelkezésünkre, s több kulturális intézmény kínál programot a szabadidőre.

Mikrokörnyezetünk is kedvező. Noha tornaszobánk szűkös, sportudvarunk lehetőséget ad kielégíti a gyerekek mozgásigényét. Digitális táblával felszerelt könyvtárunk a tanulók és a pedagógusok munkáját egyaránt segíti. Ebédlőnk biztosítja a kulturált étkezés feltételeit.

A szakiskolások két, tíz-tíz számítógéppel felszerelt informatika teremben tanulnak, az egyikben digitális tábla is segíti a tanítást.

Van fás, füves udvar, ami vonzó lehet a szmogos városi környezetben működő iskolákkal szemben.

Tanulóink családi hátterére a Hegyvidék és a budai agglomeráció általános szociokulturális helyzete a jellemző. A tanulók többsége rendezett családban él, a szülők együttműködnek a pedagógusokkal. A felzárkóztatás érdekében hátrányos helyzetű tanulóink kiemelt figyelmet kapnak.

A tanulók kis létszáma családias légkört eredményez. Ez igen vonzó körülmény. Valamennyi diák folyamatosan szem előtt van. Nincs problémánk a dohányzással, alkohol- vagy drogfogyasztással. Ritka az agresszió, a magatartási deviancia.

A beiskolázási tendenciák alakulását figyelve a jelentkezők száma folyamatosan nő. Csak a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságok által megállapított és a szakmai alapdokumentumokban megjelölt kóddal áll módunkban tanulókat felvenni.

Az együttnevelés térhódításával tanulócsoportjaink összetétele az elmúlt évek során sokat változott, számottevően eltolódott az autizmusban érintettek irányába.

Mindig is sok tanulónk érkezett a Budapestet körülvevő agglomerációból. Ezeken a településeken ugyanis nincs megfelelő nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyerekeknek.

A korábban végzett teljeskörű intézményi önértékelés a következőkben látta iskolánk erősségeit: nyitott intézmény; szoros beágyazódás a társadalmi környezetbe; öko szemlélet; terápiás eljárások alkalmazása.

Intézményünk egyaránt nyitott mind a szűkebb környezet - családok -, mind a tágabb közösségek - érdeklődők, támogatók -, s a szakma felé is.

Rendszeresen szervezünk családi programokat. Ilyen például adventi időszakban a Luca napi rendezvényünk, máskor túráink, s a fiatalok Péntek party-ja. Ilyenkor szeretettel várjuk régi tanítványainkat is. Évente egyszer lehetőséget adunk a szülőknek, hogy nyílt napon betekinthesse a tanórákba.

Együttműködési megállapodás keretében évek óta fogadunk diákokat közösségi szolgálatra a Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnáziumból, valamint a Sashegyi Arany János Gimnáziumból. De érkeznek fiatalok Budapest és Budaörs területén működő más intézményekből is.

Minden évben fogadunk főiskolai hallgatókat hosszabb vagy rövidebb idejű gyakorlatra.

Intézményünk felfogása szerint a sérült gyermekek többsége számára a legnagyobb esélyt a fejlődésre a szegregált nevelés - oktatás biztosítja. Itt biztosítottak számukra a szakképzett pedagógusok, a terápiás módszerek alkalmazásának lehetősége, a speciális eszközök.

Ugyanakkor alapvető fontosságú, hogy ne szigetelődjenek el a többségi társadalomtól. Az eredményes együttéléshez a társadalmat érzékenyíteni kell, tanítványainkat pedig felkészíteni az alkalmazkodásra. Kapcsolatrendszerünket – személyekkel és intézményekkel - ez az elképzelés határozza meg.

Ennek érdekében tartunk érzékenyítő programokat, s veszünk részt ilyen eseményeken.

Intézményünkben folyamatosan emelkedik az autizmussal élő tanulók száma, óvodánk, általános iskolánk és szakiskolánkba járó gyermekeknek már a 60 %-át érinti. Hagyományá vált az Autizmus nap alkalmából fővárosi szintű szakmai rendezvényünk, melyen szakmai előadások mellett bemutatkoznak intézményünk érintett tanulói, illetve bemutatjuk óvodánkat és iskolánkat is.

Ugyancsak az érintettség okán néhány éve bekapcsolódunk a Down –szindróma Világnapjának eseményeibe is.

Évente részt veszünk a Kapcsolda elnevezésű integrációs és szemléletváltó programon, melynek keretében tanítványaink egy délutánt töltenek el egészséges gyerekekkel iskolájukban, ahol közös programokon keresztül ismerik meg egymás életét.

Az érzékenyítő próbálkozások részét képezik azok a rendezvények, ahol tanítványaink megmutathatják sajátosságaikat és szerethetőségüket. Erre ad lehetőséget két évente a Városmajori Gimnázium tanulóinak kezdeményezésére létrejött Befogadó Művészeti Fesztivál. A fesztiválon budapesti intézményekbe – jelenleg vagy egykor - járó sérült fiatalok lépnek fel.

Aktív kapcsolatot tartunk fenn a Bebalanced Pszichológiai Pont-tal. Ez egy olyan tanácsadó központ, mely professzionális segítséget nyújt családok, gyermekek és fiatalok számára életvezetési, nevelési, kapcsolati kérdések és elakadások esetén.

Az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet által meghirdetett pályázaton 2017-ben elnyertük az Örökös ÖKOISKOLA címet. Ez az elnevezés motiválja az intézmény minden tagját - pedagógusokat, dolgozókat, diákokat, szülőket – a természeti, anyagi és szellemi örökségünk őrzésére, ápolására.

A fenntarthatóság pedagógiáját beépítettük tantárgyi és szabadidős programjainkba, megjelenik a Diákönkormányzat és a Vándor turista sportcsoport munkatervében is.

A természet világnapjain változatos projektekből dolgozzuk fel az adott témát. Ilyenkor kerül szóba például a felelős állattartás vagy a komposztálás hasznossága. Nagyon büszkék vagyunk, hogy elnyertük a „Madárbarát kert” címet.

Tudatosan próbálkozunk a szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével.

A tanulókat igyekszünk az energiatakarékosság jegyében nevelni. A csöpögő csapokat, a feleslegesen égő lámpákat „gyermekórjárat” figyeli.

Nagy segítség az egészséges étkezésre szoktatásban európai uniós iskolagyümölcs-, iskolazöldség- és iskolatej-program, a gyümölcs- és tej program. Az étel megbecsülésére neveljük diákjainkat, igyekszünk étkezéseinket maradékmentesre szervezni.

Évente tavasszal vagy ősszel egy-egy csoportunk részt vesz a MÁV Zrt Széchenyi-hegyi Gyermekvasút által szervezett, egyedi, környezetvédelmi „Erdőismereti foglalkozáson”.

Minden ősszel élünk a lehetőséggel, hogy a Sérült Gyermekek Napján ingyen ellátogathatunk a Fővárosi Növény- és Állatkertbe.

Az egészséges életmódra nevelésben és a szabadidő kulturált eltöltésében kap nagy szerepet az 1982 óta működő Vándor Turista Szakosztály. Tagjai kirándulásokon, túrákon, természetjáró eseményeken vesznek részt. Ezekbe a hétfői programokba a tanulók, szülei, testvéreik és a pedagógusok is szívesen kapcsolódnak be.

Intézményünk erőssége a sok és változatos szabadidős tevékenység.

Valamennyi iskolai program előkészítésében és lebonyolításában aktív szerep jut a Diákönkormányzatnak.

Diákönkormányzatunknak az iskola közössége által a felső tagozatból és a szakiskolai évfolyamokról kiválasztott képviselők a tagjai.

Évente egy tanítás nélküli munkanap időpontját és programját a DÖK jelöli ki.

A Mikulás várás, a Luca napi vásár, a Farsang és a Gyereknapi programjai mindig önfeledt szórakozást nyújtanak tanulóinknak. Új jelenség, hogy néhány jeles nap alkalmából – Népmese napja, Magyar nyelv Napja - a szakiskola tanulói műsort adnak a kisebbek számára.

A kamaszok részéről felmerülő igény hatására hoztuk létre a Péntek-party-kat. A zenés-táncos összejövetelel tanítványainknak a kulturált, de gondtalan szórakozásra van lehetőségük pedagógus kollégáink jelenlétében. A rendezvényre elballagott tanítványaink is szívesen visszajönnek.

2013-ban bekapcsolódtunk a Kultúráért Felelős Államtitkárság támogatásával OperaKaland címmel indított programsorozatba melynek célja, hogy évente egy tavaszi, majd egy őszi előadással népszerűsítse az opera műfaját.

Más műfajokban is szeretnénk, ha diákjaink értékes alkotásokkal ismerkedhetnének. A mozgóképes élmény leghatásosabb helyszíne az új évezredben is a mozi. Évek óta élünk a lehetőséggel, hogy a Budapest Film Zrt SuliMozi programja keretében kedvezményes áron tekinthetünk meg kiválasztott filmeket.

A 2014-ben indult Öveges Program keretében évente többször módunk nyílik felkeresni az Arany János Gimnázium jól felszerelt természettudományos laboratóriumát, ahol látványos fizikai, kémiai és biológiai kísérletekbe vonják be fiataljainkat.

Tanulóink alkotásait „Folyosó Galérián” kiállítjuk ki.

Diákjaink minden évben nagy izgalommal várják a tanév végén megrendezésre kerülő nyári táborozást. 2004 óta évente megszervezzük tanulóinknak a XII. Kerület Hegyvidéki Önkormányzat Szabadidősport Központjának szántódi üdülőjében a táborozást maximum 7 napra. Budapest Főváros XII. kerületi Hegyvidéki Önkormányzat biztosította a helyszínt, és kerületi pályázat kiírásával támogatja megvalósulását. A tábor szervezésekor a kísérők létszámának megállapítása a sajátos nevelési igény miatt a következő kritérium alapján történik: 5 fő tanuló mellé 1 fő gyógypedagógus vagy gyógypedagógiai asszisztens alkalmazása szükséges. Gyermekünk számára fontos, hogy általuk ismert és elfogadott pedagógus biztonságos közelségét érezzék.

Az intézményben a sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozás keretében egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátásban részesülnek.

Szívesen alkalmazunk terápiás eljárásokat.

Tehetséggondozás keretében személyiségfejlesztő zeneoktatással próbálkozunk. Rendelkezünk a zenei oktatáshoz szükséges eszközökkel és próbaszobával.

Közel 10 éve színesítjük tanulóink tanórai és tanórán kívüli tevékenységeit kutyás terápiás foglalkozásokkal. A részt vevő gyermekek játszva tanulhatnak, miközben rendkívüli élményt is jelent számukra az állatasszisztált foglalkozás.

Az érintésterápia fejleszti a testtudatot, a téri-tájékozódó képességet. Relaxáló, nyugtató hatása van.

A beszéd és mozgásproblémás gyerekeken segítő Alapozó terápia elemeit beillesztettük a minden napos testnevelés órákba.

A Vásárhelyi Alapítvány támogatásával gyermekcsoportok részére rendszeres pszichológiai tréninget tudunk biztosítani.

A reflexintegrációs foglalkozás Magyarországon új módszer a szenzomotoros terápia családijából. Mivel a foglalkozás során passzív mozgás is történik, így az utasítást követni nem tudó és mozgásában korlátozott gyerekek idegérzettségének fejlesztésére is .

Honlapunkat folyamatosan frissítjük.

Az Orbánhegyi Gyermekért Alapítvány célzottan segíti az iskolai feladatok, célkitűzések megvalósítását.

1.1.6. Intézményi adottságaink

Erősségeink	Gyengeségeink
<p>Személyi feltételek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pedagógusaink magasintű szakmai tudása - Nevelő –oktató munkát segítő munkatársak elhivatottsága - Empatikus, elfogadó közösség - Jó munkatársi kapcsolat - Demokratikus intézményi vezetés 	<ul style="list-style-type: none"> - IKT eszközök száma - Az épületbeli adottságok nem felelnek meg teljes mértékben az intézménytípusnak, az sni gyermekek/tanulók igényeinek - Udvari játszótéri eszközök hiánya
<p>Tárgyi feltételek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korszerű eszközök - Esztétikus külső, belső környezet 	
Lehetőségeink	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - szakmai fejlődést és tárgyi fejlesztést elősegítő pályázatok írása - külső kapcsolatok erősítése, kapcsolati háló bővítése , szponzorok keresése 	<ul style="list-style-type: none"> - A jelentkező tanulók magas létszám túlterheli az intézményt. - Értelmi fogyatékos kóddal nem rendelkező, de nem integrálható autista tanulók ellátási protokolljának hiánya

1.1.7. Küldetésnyilatkozatunk

Gyógypedagógiai szemlélet módunk az empatikus,toleráns,elfogadó,gyermekcentrikus szemlélet, amely alapját képezi a tanulói egyéni bánásmódnak. Nevelőtestületünk elkötelezett pedagógusokból áll, akiket nagy szakmaszeretet és kimagasló szakmai felkészültség jellemez. Az intézményi légkör családias, pozitív, amelynek megteremtésére minden kollégánk törekszik. Pedagógusaink a szeretetteljes iskolai légkörben biztosítják a tanulók egyéni képességeinek maximális kibontakozását. Valamennyien sokat tesznek azért, hogy minden gyermek a saját, egyéni nevelési szükségleteinek megfelelő leghatékonyabb szakszerű ellátáshoz jusson. A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes, szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk az másik elfogadásának erősítését, kiemelten az laklamazkodó készség fejlesztésére. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére. Törekszünk arra, hogy a szülővel együttműködve érjünk el redményeket tanítványaink fejlődésében. Fontosnak tartjuk, hogy megismerhessük az intézmény közvetlen partnereinek, a szülőknek, a gyerekeknek és a dolgozóknak a véleményét a nálunk folyó nevelő-oktató munkáról annak érdekében, hogy tovább javíthassuk a munkánk színvonalát és még

jobban megfeleljünk partnereink elvárásainak. Az iskola szolgáltatásaival törekszik a társadalmi és partneri igényekhez rugalmasan alkalmazkodni. Pedagógiai munkánkban meghatározók a rehabilitációs és rehabilitációs, a komplex személyiségfejlesztő és az esélyegyenlőség megteremtésére irányuló tevékenységeink. Fontos számunkra, hogy tanulóink testileg és lelkileg egészséges, harmonikus kiegyensúlyozott felnőttekké válhassanak.

Úgy gondoljuk, hogy küldetésünket akkor teljesítjük:

- ha tanítványainkat olyan ismeretekhez, képességekhez, készségekhez juttatjuk, amelyeket hasznosítani tudnak rövid és hosszú távon, szűkebb- és tágabb környezetükben egyaránt.
- ha a szülői elfogadást kialakítottuk.

1.1.8. Jövőképünk

Változatlanul olyan iskolát szeretnénk, ahová a szülők szívesen hozzák gyermekeiket, ahová a gyerekek és a munkatársak is szívesen járnak. Ahol a szülőkkal együtt, összhangban fejleszthetjük neveltjeinket. Ez az iskola családi légkörű, a benne élők elfogadják és tisztelik egymás személyiségét. A magas szintű szaktudással és hivatástudattal rendelkező, elkötelezett pedagógusaink mindent elkövetnek azért, hogy a tanulók képességüknek megfelelően, maximálisan fejlődjenek. Nevelési célkitűzéseinkben továbbra is első helyen szerepel az elfogadó, közösséget formáló nevelés nyújtása és a korszerű oktatás, a tárgyi feltételek lehetőségei szerinti bővítésével. Olyan feltételeket kívánunk teremteni, melyekkel biztosítjuk tanulóink egészséges, harmonikus szellemi, testi, lelki fejlődését, a szociokulturális hátrányok csökkentésével az esélyegyenlőség biztosítását, illetve a tehetséges tanulók támogatását. Jövőképünk megvalósításában fontosnak tartjuk tanulóink alkalmassá tételét a társadalomba történő integrálódásra. E mellett igyekszünk a testi-lelki harmonikus fejlődés érdekében gazdag szabadidős és tanórán kívüli tevékenységek folyamatos működtetését biztosítani. A megvalósítás záloga: A jól felkészült, aktív és innovatív tantestület. Tagjai szakmailag igényes, megújulásra képes, a minőség iránt elkötelezett, empatikus munkatársak, akik a velük együttműködő szülőkkal közösen valósítják meg a célokat.

1.1.9. A nevelő-oktató munka pedagógiai elve, célja, eszközei és eljárásai

Elveink és céljaink

A nevelő-oktató munkánk hatékonysága érdekében a nevelési célrendszerünk megvalósítását hivatottak biztosítani. A nevelő oktató munka Nemzeti alaptantervben megfogalmazott értékekre, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeire épül. Alapelveiben, céljaiban illeszkedik a Nat-ban megjelenő kulcskompetenciákhoz, a kiemelt fejlesztési területekhez.

A pedagógus kötelessége:

- a pedagógiai programban rögzített, a pedagógiai program által meghatározottak szerint szövegesen vagy érdemjeggyel értékelje a tanulókat.
- a pedagógiai programban előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatát teljesítse.

Pedagógiai alapelveink, a nevelőtestület által képviselt nevelésfilozófiánk:

- A komplexitás elve, azaz a biológiai, fiziológiai, pszichológiai, környezetből adódó társadalmi törvényszerűségek hatásainak állandó figyelembe vétele
- A tanulókra gyakorolt célratörő, tervszerű, többoldalú nevelő hatások biztosítása és összehangolása
- A gyermek aktívan vesz részt a nevelés folyamatában
- Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevétele fontos
- A nevelés a közösség aktív részvételével történik
- A nevelés szülői egyetértéssel történjen.
- Biztosítani kell az elmélet és gyakorlat, az elvek és tapasztalatok összhangját, a gyermekek számára a saját tapasztalatok megszerzését, megértését, általánosítását
- Bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolat kialakítására
- Igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására.

Az intézmény szakmai működését a Pedagógiai Program határozza meg, amely a Nemzeti Alaptanterv és az 51/2012. (XII.21) EMMI rendelet 11. számú e alapján készült. Pedagógiai Programunkban fő célként tűztük ki, hogy tanulóink a felnőtt kort elérve, sérültségükhöz viszonyítottan minél magasabb szinten legyenek képesek a társadalmi beilleszkedésre, önálló életvezetésre, az önfenntartásukat részben, vagy egészben biztosító munkavégzésre, rendezett családi közösségben való életre. A Pedagógiai Program tartalmazza a kötelező rehabilitációs-rehabilitációs és a nem kötelező tanórai foglalkozások rendszerét és felhasználását.

Az iskola nevelési-oktatási céljaiban, nevelésfilozófiai alapelveiben megfogalmazódik, hogy a sérülésből, az individuális jegyekből adódóan a sokféleség, az eltérő nevelhetőség és oktathatóság jellemzi a tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott és autista gyermekek csoportját. A különbségek többek között öröklött, egyedi és szociális jegyekre, okokra vezethetők vissza. Az iskolai nevelés akkor megfelelő a sérült gyermek számára, ha igazodik a biológiai fejlődéséhez, annak állomásaihoz. Az életkorhoz köthető biológiai, pszichológiai fejlettségi szint meghatározza a gyógypedagógiai nevelési folyamat szükséges, lehetséges tartalmát.

1.1.10. .A közvetíteni szándékozott érték, az iskolai oktatás-nevelés kiemelt feladatai a NAT irányelveinek megfelelően

A tanulóink képességeinek megfelelően, a sérült gyermeki személyiség ismeretében kívánjuk megteremteni maximális fejlődésük lehetőségét. Ez jelenti a korrekciós, kompenzáló, terápiás személyiségfejlesztést. Célunk, egy harmonikus, boldog gyermekkor biztosítása, a gyermeki személyiség és autonómia tiszteletben tartása, mely a teljes értékű kisgyermekkor és kamaszkor biztosítja számukra. Fontos számunkra a fiatal fogyatékos személy számára az életút megtalálásának segítése.

Oktatásunk-nevelésünk fő célkitűzése, hogy tanulóink a felnőtt kort elérve, sérülésükhöz viszonyítottan minél jobb szinten legyenek képesek a társadalmi beilleszkedésre, önálló életvezetésre, az öfenntartásukat részben vagy egészében biztosító munkavégzésre, rendezett családi közösségben való életre.

A Nat által megfogalmazott kulcskompetenciák:

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

Ennek jegyében a nevelőtestület törekvése, hogy tanulóink:

- legyenek képesek a nehézségeket leküzdeni, az esetleges kudarcokat elviselni, tudjanak önmagukon uralkodni, másokhoz alkalmazkodni;
- jellemezze őket a szűkebb és tágabb haza szeretete, a valahová tartozás igénye, vállaljanak felelősséget önmagukért és közösségükért, amihez tartoznak; ismerjék nemzeti kultúránk értékeit
- ismerjék az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb vívmányait, váljanak nyitottá és elfogadóvá az európai és az azon kívüli szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt
- legyenek tisztába állampolgári jogaikkal és kötelességeikkel, szerezzenek - a képességeikhez mértén - ismereteket az aktív állampolgári magatartásról
- legyenek minimális ismereteik a gazdálkodás és a pénz világról, legyenek képesek szűk környezetükben az okos gazdálkodásra, eligazodásra a fogyasztói javak, szolgáltatások között
- a környezettudatos nevelés hatására kialakuljon bennük a természetes és mesterséges környezetük megóvásának az igénye, kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe
- váljanak képessé a minél önállóbb tanulásra; mindenki képességeinek megfelelően megtanuljon tanulni
- testi és lelki egészségük megőrzésének fontosságára fokozott figyeljenek
- az előkészítő szakiskolai évfolyamokon felkészüljenek a felnőtt lét szerepeire.

Az intézményben dolgozó szakemberek gyógypedagógiai módszerekkel, sérülés-specifikus eljárásokkal, terápiás eszközökkel végzik munkájukat a hatékonyság érdekében.

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósulása – fejlesztési területek, nevelési célok

A nevelési célok beépülnek a tantárgyak és iskolai programok fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba.

a./ Az erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés a 2013/14. tanévtől –felmenő rendszerben- önálló tantárgyként is megjelenik, az alsó tagozaton a magyar nyelv és irodalom meseanyagának feldolgozásakor, a felső tagozaton az osztályfőnöki órák anyagának kiemelt részterülete.

b./ Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A 2013/14. tanévtől a hon- és népismeret az 5. évfolyamon már önálló tantárgy. Emellett a nemzeti öntudatra és hazafiasságra nevelés több tantárgy részterülete, illetve az iskolai ünnepélyek, nemzeti ünnepek, megemlékezések is a közösséghez tartozás tudatát erősítik

c./ Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az együtt-, egymás mellett élés szabályai gyakorlásának közvetlen színterei az osztályközösségek, formálásukban az osztályfőnök felelőssége kiemelkedő. A Diákönkormányzat szerepének erősítése szükséges. A honvédelmi nevelés keretében részt veszünk a kerületi védelmi programban.

d./ Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az SNI tanulók személyiségfejlesztése az intézményi oktatás-nevelés minden területén jelen van.

e./ A családi életre nevelés

A családi életre való nevelés jegyében egyik kiemelkedő feladatunk a szülői munkaközösség munkájának segítése, szülői fórumok szervezése. Közös programok (természetjáró sportkör, nyári tábor, tanulmányi séták és kirándulások) szervezésével segítjük az értelmi sérült gyermek és szülei harmónikus kapcsolatának kialakulását.

f./ A testi és lelki egészségre nevelés

Részletes programja az alábbi nevelési-oktatási területeken valósul meg:

mindennapos testnevelés intézményi programja és szervezése

szenzomotoros terápiák programja az alsó tagozaton

az iskolai sportkör sportcsoportjainak programja

kötelező úszásoktatás keretében végzett tevékenység.

g./ Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Iskolánkban az értelmileg akadályozott tanulók nevelése, oktatása a tanulásban akadályozottak osztályaiban integrált formában valósul meg. Tanulásban akadályozott tanulóink ebben a keretben sajátítják el az önkéntes segítségnyújtást, a gyengébbekhez való alkalmazkodást, és az elfogadásukhoz szükséges kompetenciákat, szabályokat.

h./ Fenntarthatóság, környezettudatosság

Iskolánk 2010 óta ÖKOISKOLA-ként működik, melynek programját a továbbiakban is folytatni szeretnénk. Az ökoiskolai programnak és éves munkatervnek megfelelően pedagógiai munkánk valamennyi területét athatja a fenntartható fejlődés és a környezettudatosság elve.

i./ Pályaorientáció

A szakmatanulásra felkészítő előkészítő szakiskola tantárgyi programjában szerepel a pályaválasztásra való felkészítés, és annak segítése.

j./ Gazdasági és pénzügyi nevelés

Az értelmi sérült tanulók képességeinek figyelembe vételével tantárgyi programokba ágyazottan jelenik meg: matematika, osztályfőnöki és életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgyi keretében.

k./ Médiatudatosságra nevelés

A magyar nyelv és irodalom tantárgyi programjára építjük.

Az iskolánkban 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben beinduló kerettantervek szabadon felhasználható órakeretében 6. évfolyamtól heti két órás önálló tantárgyként jelenik meg. Tananyagát az iskola pedagógusai által kidolgozott tantervi rész tartalmazza. 2020. szeptember elsejétől felmenő rendszerben a tantárgy oktatása kivezetődik.

l./ A tanulás tanítása

Az egyéb foglalkozások kiemelt célkitűzése. A tehetséggondozó szakkörök, a tanórákra való felkészítés, a tanulmányi és kulturális versenyekre való felkészítés keretében valósul meg.

1.2. A pedagógiai program részei

1.2.1. Kerettantervek

Helyi tanterv

- Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)
- Kerettanterv a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)
- Kerettanterv az általános iskola 1.-4. évfolyama számára (adaptálva)
- Kerettanterv az általános iskola 5-8.. évfolyama számára (adaptálva)
- Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamához
- Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola OKJ szerinti részsakképesítés oktatásához alkalmazandó 9.-10. évfolyamos közismereti oktatásához
- Szakmai tantervi adaptáció a 31 346 02 számítógépes adatrögzítő részsakképesítés speciális szakiskolában történő oktatásához tanulásban akadályozottak számára
- Fejlesztő-nevelés oktatás rehabilitációs programja
- Az utazó gyógypedagógiai tagintézmény pedagógiai programja

Az intézmény egy tanévre szóló munkaterve a feladatok megvalósításának konkrét tevékenységeit és munkafolyamatait tartalmazza az időpontok és határidők kitűzésével, valamint a felelősök megjelölésével (Feladatellátási terv). A Feladatellátási terv egy félévre készül, az első félévre szólót a nevelőtestület a tanév elején, és a második félévre szólót a félévi értekezleten fogadja el. Az éves munkatervet az előző tanév végén készített koncepció alapján a nevelőtestület a tanévnyitó értekezleten fogadja el.

1.2.2. Tájékoztatás a pedagógiai programról

Az intézmény pedagógiai programjáról és a gyógypedagógiai és logopédiai utazóhalózat szakmai programról az intézmény intézményvezetője vagy az általa kijelölt pedagógus előre egyeztetett időpontban köteles a szülők, tanulók részére tájékoztatást adni.

Az intézmény pedagógiai programja az iskola könyvtárában és az iskola honlapján mindenki számára hozzáférhető.

1.2.2.1. Alapfeladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-8. évfolyam, 9/E, 9.-10.)

Iskolánk tanulásban akadályozott, autista spektrumzavarral és értelmi sérüléssel diagnosztizált tanulókat lát el 1-től 8. évfolyamig. Évfolyamonként egy osztályt szervezünk. Ennek értelmében 8 általános iskolai osztály működik. Speciális szakiskolánkban tanulásban akadályozott és autista spektrumzavarral diagnosztizált tanulókat oktatunk-nevelünk. Intézményünk speciális szakiskolája egy kötelező 9/E jelű előkészítő évfolyamból, és arra épülő két évfolyamos (9-10. évfolyam) OKJ szerinti rész szakképesítés oktatását ellátó szakaszból épül fel. Tanulóink speciális nevelési igényeinek megfelelően a tanórán kívüli foglalkozások szervezése gyógypedagógiai munkánk fontos területe, ahol gyógypedagógiai módszerekkel és munkaszervezési formában látjuk el tanulóink egyéb (tanórán kívüli) foglalkozási idejét.

1.2.2.1.1. A tanulásban akadályozott tanulók nevelésének oktatásának szakmai alapelvei, céljai, eszközei

A nevelést/terápiát folyamatosan végző, a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta mellett esetenként, ill. bizonyos rendszerességgel más szakemberek is részt vesznek a nevelési folyamat, terápia meghatározásában, lefolytatásában.

A speciális tanterv, tankönyv és más segédlet biztosításával történik tanulóink fejlesztése.

A szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatásokat biztosítjuk.

Az egyéni speciális és nevelési szükségleteknek megfelelő egyéni fejlesztési program kidolgozása, módosítása, mérések utáni konzekvenciák szerint történik.

A különböző képességeket (kommunikációs, kognitív, orientációs, szociális, kreatív, motorikus) a különböző pedagógiai eljárások összehangolásával fejlesztjük.

A fogalomépítkezés és a fogalmak fokozatos tágítása lassú, fokozatos, sokrétű tapasztalatszerzésre épülő. A fogalmak összekapcsolásához illeszkedő foglalkozások kiválasztása is tudatosan történik.

A megfelelő tanulási környezet biztosítása, ill. kialakítása, az adekvát eszközök alkalmazása és a gyermekek közötti interakciók megfigyelés lehetőséget kínál az irányító nevelőnek a segítségnyújtás egyéni formáinak a megvalósítására.

1.2.2.1.2. Az értelmileg akadályozott tanuló nevelése- oktatásának alapelvei, céljai, eszközei

Az értelmileg akadályozottság kialakulásában több kockázati tényező együttesen játszik szerepet, melyek a fejlődés különböző szakaszaiban hatnak. Az értelmileg akadályozott egyén az átlagosnál lényegesen alacsonyabb mentális képességekkel bír, jelentősen akadályozott a társadalmi cselekvőképessége, adaptív (alkalmazkodási) nehézséggel küzd

- az önkiszolgálás,
- a kommunikáció,
- az önirányítás,
- a közösségi élethez szükséges készségek,
- a közösség/társadalom nyújtotta lehetőségek kihasználása,
- az egészség és biztonság megőrzése,
- a tanulási képesség (elsősorban olyan alapkészségek tekintetében, amelyek megalapozzák az iskolai tanulást),
- a szabadidős tevékenységek,
- a munkavégzés területén.

A képességek és a környezet kölcsönösen hatnak egymásra. A nevelési segítség formája, tartalma, intenzitása attól függ, milyen konkrét teljesítményre képes a gyermek a fent felsorolt adaptációs területeken, hol kell beavatkozni, mert eltér az átlagos teljesítményszinttől.

Intézményünkben az értelmileg akadályozott tanulókat 1-től 8. osztályig neveljük, oktatjuk a számukra előírt helyi tantervek alapján.

Így az SNI irányelvek alapján a következőekben biztosítjuk az oktatást-nevelést: A fejlesztés középpontjában olyan képességek kialakítása áll, amelyek elősegítik, hogy

- a tanulók az iskoláskort követően önmagukat minél önállóbban el tudják látni;
- a tanulók környezetükben képesek legyenek minél önállóbban és minél szélesebb körben tájékozódni;
- fejlődjenek a tanulók szociális és kommunikációs képességei, megfelelően tudják azokat használni;
- a tanulók ismerjék meg közvetlen tárgyi és személyi környezetüket, és képesek legyenek benne tevékenykedni, valamint azt alakítani is;
- a tanulók ismerjék önmagukat, értékeiket és erősségeiket, valamint határaikat.

Mindezekben a tanulók céltudatosságra és az egyéni sajátosságaikhoz alkalmazott önállóságra tegyenek szert – tudjanak dönteni is.

1.2.2.1.3. Az autista tanulók nevelésének, oktatásának alapelvei, céljai, eszközei

Az autizmus a személyiség fejlődésének egészét átható, úgynevezett pervazív zavar. Három területen mutatható ki minőségi károsodás: kommunikáció, szociális fejlődés, rugalmas viselkedésszervezés.

Fejlesztési céljaink

Kommunikáció területén:

- A beszélt nyelv fejlődésének segítése kombinált terápiákkal
- A másokkal folytatott beszélgetés kezdeményezésének indítása, vagy fenntartására való képesség fejlesztése
- Nyelvi sztereotípiák használatának fejlesztése szociális kapcsolatok területén
- Az összetett nonverbális viselkedésmódok, pl. szemkontaktus, arckifejezés, testtartás, gesztusok alkalmazása a szociális interakciók szabályozásában.
- Az életkornak megfelelő kortárskapcsolatok kialakításának segítése.
- A társas és érzelmi kölcsönösség alakítása

Viselkedésszervezés területén

- Gyakran kizárólagossá váló egy, vagy több olyan sztereotip korlátozott érdeklődési kör bővítése, alakítása
- Rugalmatlan ragaszkodás sajátos, nem funkcionális rutinokhoz, vagy rituálékhoz visszaszorítása, elterelése

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettségi szint mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése. Ennek elérése érdekében célunk:

- a sztereotip, bizarr viselkedési formák kialakulásának megelőzése, a meglévők korrekciója,
- a szociális és emocionális viselkedés javítása,
- zárkózottságuk feloldása,
- én-tudatuk, önazonosságuk kialakítása,
- verbális és nonverbális kommunikációjuk fejlesztése,
- a kapcsolatfelvétel megteremtése,
- kényszerek feloldása intellektuális fejlesztésük,
- érzékelés fejlesztése.

Intézményünk tevékenységi körébe tartozik az autizmus spektrumzavarban érintett, ép értelmű tanulók általános műveltséget megalapozó oktatása, nevelése, mely lehetővé teszi a tanulók integrált oktatásba való át- vagy visszavételét, egyéni érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő továbbtanulást.

Ezeknél a tanulóknál az elsődleges célkitűzésünk az autizmus által fennálló viselkedési és szocializációs problémák leküzdése, a tünetek enyhítése, valamint az általános iskolai kerettanterv tananyagának elsajátíttatása.

Iskolánkban ép értelmű, autizmussal élő gyermekeket értelmi sérült tanulókkal együtt, integrált formában, és kiscsoportban is nevelünk, oktatunk.

Az oktatás –nevelés során az SNI irányelvek figyelembe vételével történik.

Speciális módszerek az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók fejlesztésében

A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligenciaszint és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képességprofil, valamint a tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon, a fejlődés erre alkalmas eszközzel való folyamatos követésével.

A fejlesztésben, tanításban, a viselkedésproblémák megelőzésében és kezelésében alapvető a viselkedéses megközelítés és a kognitív viselkedésterápia módszereinek autizmusra adaptált alkalmazása. Iskoláskorban a többségi és a speciális oktatásban egyaránt hatékonyak a különböző viselkedéses stratégiák, mint pl. a láncolás, a modellnyújtás, a feladatanalízis módszere, a problémamegoldó stratégiák tanítása, promptolás, azaz megfelelő szintű segítő

kulcsinger alkalmazása, szociális történetek, kortárs segítői programok és a videoalapú beavatkozási stratégiák.

Szükség van az egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítására.

A strukturált környezet alkalmazása bejósolhatóbbá, kiszámíthatóbbá, érthetőbbé és ezzel érzelmileg biztonságosabbá teszi a környező világot. A struktúra és a vizuális környezeti támpontok (pl. napirendek, vizuális időjelzők, folyamatokat megjelenítő vizuális algoritmusok) elősegítik az autizmussal élő gyermekek, tanulók autonómiáját és önállóságát, csökkentik a tanulók függőségét más személyektől, valamint lehetővé teszik a tevékenységrepertoár bővülését, a rugalmasabb alkalmazkodást, csökkentik a változásokkal szembeni ellenállást és szorongást.

A szociális sérüléssel összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott instrukciók, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.).

A tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).

A Nemzeti alaptanterv (NAT), az általános iskolai kerettanterv és az abban meghatározott fejlesztési területek az ő számukra is érvényesek.

A NAT-ban és a kerettantervekben rögzített tartalmakat a tanulóink szükségleteinek megfelelően alkalmazzuk, autizmusuk által okozott állapotukhoz alkalmazkodva adaptáljuk.

Az ehhez szükséges módosításokat a helyi tantervben, és az érintett tanulók számára készített egyéni fejlesztési tervekben határozzuk meg. A tervezésnél tanulóink esetében számolnunk kell azzal, hogy az említett ismeretek elsajátításához több időt szükséges biztosítanunk. A tananyag átadásához autizmus-specifikus módszereket és eszközöket alkalmazunk.

A fejlesztési terv, adaptált tanmenet készülhet kiscsoportra is (5-6 fő), bár az autizmusnak tüneti szinten sokféle formája jelenik meg a kis létszámú osztályon belül is, de a sérülés jellege azonos, így meghatározhatók közös szükségletek, egységes módszertani alapok, melyek segítik a NAT kompetenciáihoz rendelt ismeretek elsajátítását.

A tananyagban történő előrehaladásról az értékelés szolgál tájékoztatásul elsősorban a szülők számára. Ennek alapfunkciója az autizmussal élő tanulók esetében eltér az oktatásban megszokottól. Számukra az értékelés elvont elvárásokat tartalmazó formája nem motiváló, nem informatív. Konkrét, azonnali és folyamatos értékelésre törekszünk, mely visszajelzés lehetőleg pozitív tartalmú, tanulóink számára is jól értelmezhető. A legfontosabb szempont értékelés során, hogy a gyermek önállóbbá vált- e, ismereteit tudja- e alkalmazni.

Intézményünkben a szöveges értékelés az alábbi szempontoknak felel meg:

- fejlesztőközpontú, korrigáló, megerősítő
- összhangban van a NAT-tal, pedagógiai programmal, helyi tanmenettel
- rendszeres, folyamatos
- ösztönző, személyre szóló, szülők számára is jól értelmezhető
- meghatározza a továbblépés útját is.

Összegezve:

Ép értelmű, autizmus spektrumzavarban érintett tanulóinkat a Nemzeti alaptantervvel összhangban kialakított Kerettanterv az általános iskolák 1-4. és 5-8. osztályos tanulóinak követelményei szerint neveljük, oktatjuk.

Legfontosabb célkitűzésünk, hogy az autizmus tüneteit enyhítsük, ezzel segítve együttnevelhetőségük elérését.

A kerettanterv tananyagát, követelményeit egyéni vagy kiscsoportos formában, adaptálva alkalmazzuk az érintett tanulóknál.

Értékelésük az adaptált tantárgyi követelményeknek megfelelő.

1.2.3. Intézményünk fejlesztési programja, speciális terápiái

Intézményünkben az autista tanulókat, értelmileg akadályozott, tanulásban akadályozott tanulókat osztályainkban 1-től 8. osztályig neveljük, oktatjuk együtt a számukra előírt helyi tanterv alapján.

Alsó tagozatunkon az olvasás- írás tanítása több tanév alatt történik. Az írás-olvasás tanítását nem fejezzük be a negyedik évfolyamon, hanem a magyar nyelv- és irodalom tantárgy tantervi követelményeit kiegészítve folytatjuk a felső tagozaton is.

Az úszásoktatás, tanulóinkszámára kiemelten terápiás jelentőségű. Az úszásoktatás és a felmenő rendszerben bevezetett mindennapos testnevelés keretében kiemelten figyelünk a tanulók mozgásfejlődésére, mozgásfejlesztésére. A mindennapos testnevelésbe illesztve alkalmazzuk az alapozó terápiát és az Ayres terápiát.

Intézményünkben a képességek kibontakoztatását egyéni fejlesztő órák és kötelezően elő írt rehabilitációs-rehabilitációs órák segítik. A tehetséggondozásra az iskolai élet minden területén hangsúlyt fektetünk. Fontos, hogy tanulóink közül felismerjük, kinek milyen területen tudunk olyan többletet nyújtani, amivel olyan képességek birtokába jut, melynek segítségével sikereket érhet el, önbizalmat és elismerést szerezhet, illetve könnyebben beilleszkedhet a társadalomba.

Az iskolánk belső logopédusai a délelőtti, délutáni órákba illesztve a tanulók egyénre szabott beszédfejlesztését végzik.

A nemzeti köznevelési törvény, a 20/2012. EMMI rendelet az iskolák működéséről és névhasználatáról és a 326/2013. Kormányrendelet meghatározza az „egyéb foglalkozások” tartalmát és működési formáit. Az egyéb foglalkozások a neveléssel, oktatással lekötött idő részei, melyeken a gyermekekkel való közvetlen, pedagógiai célú foglalkozások folynak. A pedagógusok egyenlő munkaterhének biztosítását figyelembe véve szinte minden gyógypedagógus kötelező óraszámában végez ilyen tevékenységet.

Feladatunk olyan szakmai tartalom meghatározása, melynek célja a tanulói kompetenciák fejlesztése a tevékenységekkel kísért foglalkozásokon. Ez lehetőség számunkra, hogy színesítsük gyógypedagógiai tevékenységünket és a gyermekek életét.

Ennek szakmai kimunkálására munkaközösséget hoztunk létre, melynek tagja az iskola valamennyi pedagógusa.

A szakkörök és az iskolai sportkör csoportjai a tehetséggondozás színterei. Megszervezésük szempontjai: a tanulói érdeklődés aránya és a pedagógus szakember megléte.

Jelenleg működő szakköreink:

- mozgásfejlesztő/sport szakkör

Az iskolai sportkör részei:

- Delfin Úszósportcsoport
- Szabadidő Sportcsoport
- Vándor Turista Sportcsoport

A sportcsoportok működését csoportonként heti két órában szervezzük.

1.3. Az intézmény szakmai működése

1.3.1. A nevelőtestület

A nevelőtestület az intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben a közoktatási intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagja minden közalkalmazott pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott.

A nevelőtestület legfontosabb feladata a pedagógiai program létrehozása és egységes megvalósítása, – ezáltal a tanulók magas színvonalú nevelése és oktatása. Ennek a komplex

feladatnak megfelelően a nevelőtestület véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik minden, az intézményt érintő ügyben. A nevelőtestület egyetértési joga szükséges a diákönkormányzat működésével kapcsolatban

A nevelőtestület minden tagja köteles betartani a pedagógus etikai követelményeit, a munkafegyelem és a közösségi együttélés normáit.

A nevelőtestületre vonatkozó részletes elvárásokat, előírásokat, feladatokat tartalmazza a munkaköri leírásuk. A munkaköri leírás mintákat a 3.2. sz. melléklet tartalmazza.

1.3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A nevelő-oktató munka fejlesztő-szándékú beavatkozás a tanuló személyiségébe, ezért a teljes tanulói személyiség megismerésére kell törekednünk. A megismerés színtere a teljes tanulói tevékenységrendszer. A tanulói személyiség életkori és egyéni jellemzőinek alapos megismerése nélkül nem beszélhetünk céltudatos fejlesztő munkáról.

A pedagógiai tevékenységünk arra irányul, hogy a gyermekek lelki fejlődését elősegítse. Fejlődik az értelem, a beszéd, az erkölcsi ítélet, a társas magatartás, az egész személyiség. A személyiségfejlesztés tehát komplex feladat.

A nevelési feladatokat a szülővel szorosán együttműködve végezzük iskolánkban. Gondot fordítunk arra is, hogy személyiségünk példa legyen a gyermekek számára. Igyekszünk a gyermekek életéből kiküszöbölni a kudarccokat, sikerélményhez juttatni őket, és ezzel önbizalmukat erősíteni. Aki bízik önmagában, az képes az önmegvalósításra. Mi gyógypedagógusok fontos feladatunknak tekintjük a sérült gyermekben rejlő lehetőségek kibontakoztatását, még akkor is, ha ez egy akadályozott élet.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- az elvárt, helyes magatartási viselkedési szokások kialakítása, korrekciója;
- a társas kapcsolatok, kötődések kialakítása;
- a feladat és szabálytudat erősítése;
- az énkép, az önértékelés alakítása;
- a kommunikációs és szocializációs képességek gazdagítása;
- az önmegvalósítás igényének kialakítása;
- a szociális és jellemtulajdonságok, a közösségi és a csapatmunka, a társakkal való együttműködés erősítése, egészséges versenyszellem kialakítása;

- olyan személyiségjegyek kialakítása, – a tantárgyak sajátos tartalmával, eszközrendszerével – melyek felkeltik a szakmák iránti érdeklődést, segítik az eredményes szocializációt;
- az érdeklődés, fogékonyság felkeltése, a környezet esztétikai és más látható értékei iránt, hogy a környezet megóvásának igénye felébredjen bennük
- a testi és lelki egészség megőrzésére történő felkészítés
- bűnmegelőzés, drog prevenció
- fogyasztóvédelmi nevelés

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósításának szinterei

- Tanórák, amelyek közül kiemelt szerepe van az osztályfőnöki óráknak.
- Tanórán kívüli tevékenységek, foglalkozások (egyéb foglalkozások, szakkörök, sportköri rendezvények, óráközi szünetek, tanulmányi kirándulások, drog prevenció foglalkozások, DÖK által szervezett programok).
- Otthoni tevékenységek (tanulás, házkörűli munka, hobbi tevékenységek stb.)
- Egyéb családon és iskolán kívüli tevékenységek (baráti kapcsolatok, szabadidős programok, játékok, szórakozások stb.).

1.3.3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Általános feladatok

Az iskola feladata, hogy tanulói számára közvetíti és fejleszt bennük az olyan viselkedési, magatartási mintákat és normákat, amelyek elősegítik a társadalomba való beilleszkedésüket; önálló életre készítik fel. Az iskolának törekednie kell arra, hogy kialakítsa azokat a megfelelő közösségi kereteket, ahol a tanítás-tanulás, a társas kapcsolatok hatékonysága optimálisan érvényesül. Az iskolában működő tanulócsoportok iskolai közösséggé formálásával jelentős feladatok teljesülnek. A közösségfejlesztés kiemelt feladatként az osztályfőnöki tevékenységek része, és a szülői közösségre mint együttműködő partnere számítunk.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatosan kiemelt feladataink

- Az egészséges életmód alakítása
- Barátságok építése, ápolása
- Peremhelyzetben lévők integrálása

- Egymás elfogadása, egymáshoz való alkalmazkodás
- A tanulók felkészítése konfliktuskezelésre
- Az együttműködési készség alakítása, fejlesztése
- Az egészséges életmód választása, elfogadható értékek közvetítése
- A társadalom negatív hatásainak ellensúlyozása, az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség
- Hatékony kommunikáció és kifejezőkészség fejlesztése
- Önismeret, önbecsülés (önértékelés)
- Társas alkalmazkodás képességének fejlesztése
- Az érzelmek alkotó jellegű feldolgozása
- Stressz-kezelés
- Kritikus gondolkodás
- Önálló döntésre nevelés
- Ellenállási készség, az áldozattá válás elkerülése
- Problémamegoldó készség kialakítása
- Ünnepekhez kapcsolódó pozitív érzelmek kialakításával biztosítani a nagyobb közösséghez, nemzethez, országhoz való kötődést.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósításának színterei és tevékenységei

- Kézműves műhely: közös munka és ennek eredménye, öröme, a társak munkája és sikerének elismerése.
- Szakkörök: érdeklődés szerinti tudásbővítés, közös kutatás, ennek eredményeit napi munkájukban felhasználva.
- Sportkörök: egymás segítése, barátságok alakítása, versenyhelyzetek kezelése
- Iskolán kívüli megmérettetésen való részvétel: irodalmi, képzőművészeti, vers és prózamondó pályázatok.
- Táborozás: érdeklődés, értékrend, viselkedési formák alakítása, mélyítése, az együttlét öröme, környezetünk és természet megismerése, védelme.
- Diákönkormányzat
- Hagyományörző és közösségépítő rendezvények tartása (Családi Adventi Nap)

1.3.4. A Diákönkormányzat működése

A Diákönkormányzatnak minden, az iskolával tanulói jogviszonyban álló diák a tagja.

A Diákönkormányzat célja, hogy olyan érdekképviselői szervként működjön, amely – tanári irányítás mellett - arra törekszik, hogy az iskola általános célkitűzéseit az életkori és személyiségfejlődési sajátosságok figyelembevételével összehangolja a diákok elképzeléseivel, formálja az intézmény légkörét, a tanulók hangulatát.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A Diákönkormányzat alkalmas arra, hogy a tanulói öntevékenységet úgy támogassa, hogy közben önmérsékletre is tanít. Keretein belül tanulhatják a gyerekek a közösséghez tartozás és az alkalmazkodás formáit. Munkája során fokozatosan bevonja a diákokat a tervezés egyes elemeibe, lehetőséget ad az aktív közösségi tevékenységre, irányítja a mások érdekeit is elismerő, kulturált véleménynyilvánítás elsajátítását.

A Diákönkormányzat feladatait éves munkaterv alapján végzi, mely az intézmény munkaközösségeinek éves munkaterveire épül.

A tanulók döntési folyamatban való részvétele

Az intézmény növendékeinek közösségét diákönkormányzat képviseli intézményünkben, így a diákönkormányzat által biztosítja az iskola a lehetőségét, hogy a tanulók nagyobb csoportját érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

1.3.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.3.5.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Alsó és felső tagozaton az egymás segítségén, az elvállalt feladat teljesítésén, a kitartó munkán van a nevelés hangsúlya.

A 8. évfolyamra érve tanulóinkat el kell juttatnunk a közösségben való munkavégzés során szükséges viselkedésminták, az együttélés szabályainak ismeretéhez és alkalmazásához. Ismerjék a szolidaritásérzést, a kötelességtudatot, a kitartást a feladatvégzés során, a kulturált viselkedést a barátságban, szerelemben és más emberi kapcsolatokban.

Fontos a napi kapcsolattartás szülővel, családsegítővel, nevelőtanárral, kezelőorvossal. Szükséges olyan személyes kapcsolatok építése, kialakítása, melyben a beilleszkedési, magatartási zavarral küszködő tanuló megtapasztalja a szeretetet, az elfogadást a szűk közösségben és ezzel megtanul egyre több szinten alkalmazkodni társaihoz, környezetéhez.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küszködő tanulók igény szerint a pedagógusaiktól sok egyéni foglalkozást kapnak és az adott osztályközösségre is több figyelem kell, hogy járuljon annak érdekében, hogy segítsék társukat minél előbb beilleszkedni, társas lénné válni.

1.3.5.2. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység, a tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

A képességfejlesztés kiemelt pedagógiai feladatunk. Minden tanuló rendelkezik a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményével, mely terápiás szemléletű munkánk alapja. Minden tanulónál rendszeresen végzünk méréseket képességeik és tantárgyi eredményeik tekintetében is. A törvényben előírt időszakonként kontrollvizsgálatot végez minden gyereknél az illetékes szakértői bizottság is. A vizsgálatok és mérések eredményének tükrében alakítjuk az egyes gyerekek fejlesztési tervét. Tanulóink szórt képesség-struktúrája sok egyéni és kiscsoportos fejlesztést igényel, mind az akadályozott képességterületeken, mind a tehetségben. A folyamatdiagnózisra épített egyéni fejlesztésre lehetőséget adnak a tehetséggondozási területek:

- a tanórai munkában az egyéni differenciálások, kooperatív tanulás-szervezés
- tanórai kompetencia-fejlesztések
- egyedi feladatok kijelölése, a végrehajtás segítése és ellenőrzése,
- a tehetséggondozó egyéni foglalkozások,
- szakköri foglalkozások,
- sportköri tevékenységek,
- tanulmányi, kulturális és sportversenyek,
- művészeti terápiák.
- irányított szabadidős tevékenységek

Az alsó, felső tagozaton a matematika és a magyar nyelv és irodalom tantárgyaknál csoportbontásokkal is, speciális szakiskolánkban differenciálással, kooperatív munkaformákkal biztosítjuk a kulcskompetenciák fejlesztését és megszilárdítását, a tehetség, képesség kibontakoztatását.

A szakköri tevékenységek és az iskolai sportkör sportcsoportjai lehetőséget adnak a tanulók igénye, érdeklődése, képessége szerinti tevékenységekhez.

1.3.5.3. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Minden gyermeknek természetes emberi szükséglete az érzelmi biztonság és az elfogadó környezet. Ha bármelyik területen zavarok keletkeznek a gyermek egészséges személyiségfejlődése kerül veszélybe. A tanulásban akadályozott gyermeket már a szűkebb környezetében is sok esetben nehezen fogadják el, és csak hosszú irányított folyamat eredményeként teremthető meg számára a biztonságos érzelmi környezet.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvóintézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, őrkdjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett.

A gyermekvédelmi tevékenység feladatainak gyakorlati megvalósításában jelentős szerepe van egyrészt az iskolán belül a gyermekeket oktató-nevelő pedagógusokkal való folyamatos intenzív kapcsolattartásnak, másrészt a gyermekek szüleivel, családjával való szoros kapcsolatnak. Ezáltal felszínre kerülnek mindazok a problémák, gondok, amelyek megoldása a gyermekvédelmi szakember feladatkörét képezik. Ebben az intézményben a gyermekvédelmi felelős széles körű tájékoztatást kap minden olyan előadást, továbbképzést illetően, amely a gyermekvédelem területével kapcsolatos (pl. bűnmegelőzés, drogvédelem, családvédelem, stb.).

Az iskola valamennyi dolgozójának feladata, hogy megfelelő tapintattal, gondoskodó szeretettel segítse át a gyerekeket az adódó krízishelyzeteken, lehetőség szerint az egész családnak nyújtson segítséget –az intézményi kapcsolatrendszeren keresztül- a krízishelyzet megszüntetésére.

Feladatunk a tanulók életkori sajátosságaihoz kötöten térnek el, figyelve a tanulók igényeit.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai iskolánkban

- a tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása és testi épségének óvása
- a tanuló egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül, az iskolaorvosi rendeléseken, a szakorvosi ellátáson keresztül a segédeszközök igény szerinti hozzáférhetőségéig
- a gyermek körülményeinek alapos megismerése
- prevenció tevékenység elkészítése, folyamatos nyomonkövetés
- a tanuló intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása /ügyelet, étkezés, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás stb./ a tanuló szükséglete szerint

- a család szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások – pénzbeli és természetbeli – felkutatása, a hozzájutás segítése, támogatása, valamint tanácsadás a családellátó tevékenységhez
- segítségnyújtás a kulturált szabadidőtöltéshez, az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő rendezvényeken történő részvételhez
- gyors és hatékony intézkedést eszközölni a gyermeket veszélyeztető helyzetben
- folyamatosan ellenőrizni a tanuló eredményeit, a rendszeres iskolába járást – szükség esetén eljárást kezdeményezni
- segítséget nyújtani a cigány etnikumból érkező gyermekeknek a kulturális, szociális hátrányaik csökkentése érdekében, a szabályok, normák elfogadásáért.

A serdülőkorú tanulók ellátásával kapcsolatban a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok az alábbi területeket érintik

- a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését
- milyen kortárs csoportban vesz részt, mennyire ellenőrzött a tevékenységük, szabad mozgásuk
- használ-e a tanuló egészségre káros anyagokat, szereket, folytat-e korára, fejlődésére káros életmódot
- folyamatos ellenőrzést, nyomon követést igényel a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett környezetben nevelkedő fiatal otthoni életformája, ellátása, pihenése, különös tekintettel a roma fiatalok helyzetére
- a rendszeres iskolába járás elérése, a tanulmányai befejezése, a pályaválasztás és eredményes beiskolázás érdekében.

1.3.5.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Iskolánk tanulói sajátos nevelési igényű tanulók. Beiskolázásuk az illetékes Szakértői és Rehabilitációs Bizottság határozata alapján történik. A szakértői véleményre támaszkodva minden tanuló a továbbiakban annyi egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson (kommunikációs órán) vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges. Minden esetben egyéni fejlesztési terv alapján, a tanulók egyéni képességeinek és szükségleteik figyelembevételével történik a speciális képzési program meghatározása, a módszerek és a foglalkozási formák kiválasztása.

1.3.5.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek célja a tanulók esélyegyenlőségének megteremtése. Ennek első lépéseként törekszünk a szociális probléma korai felismerésére, a kollégák, a gyermekvédelmi felelős és a vezetőség együttműködésével.

A gazdasági jellegű szociális hátrány kompenzálásaként próbáljuk az iskola életét úgy szervezni, hogy annak anyagi kihatása a lehető legkisebb legyen a családokra. Biztosítjuk, hogy a gyermekek folyamatos étkeztetése minden körülmények között megoldott legyen (ingyenes tej-kakaó program, önkormányzati szociális támogatás az étkezési díjban). A gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy éljenek az intézmény nyújtotta lehetőségekkel (könyvtár, művelődési központ látogatása, szabadidős programok). A szülők számára felvilágosítást nyújtunk a szociális juttatások lehetőségeiről és motiváljuk őket, hogy vegyék igénybe a napközis- és tanulószobai foglalkozásokat.

A nem gazdasági jellegű szociális hátrány (egyszülős család, szülői szeretet, gondoskodás hiánya) esetében a szülők feladataiból többet vállalunk át, elsősorban a pályaválasztás során, a pedagógiai szakszolgálatokkal kapcsolatos eljárásokban, valamint kirándulások, táborozások, szabadidős programok szervezésében. Segítséget nyújtunk még a pályázatokon való részvétellel, helyi, regionális és országos támogatások megszerzésével, valamint felzárkóztató és tehetséggondozó programok indításával.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek

Fogalom meghatározás

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint

67/A. § * (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) * a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Feladataink a hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatban

A tanuló tankötelezettségének beálltakor a nyilvántartásba vételhez elvégezzük szülők önkéntes nyilatkoztatását.

A nyilvántartás kezelése az adatvédelmi szabályok szigorú betartásával történik.

Az egyéni törzslaptartalmazza a tanulót érintő gyermekvédelmi intézkedéssel, hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításával kapcsolatos és tanulói jogviszonyából következő döntéseket, határozatokat, záradékokat. (20/2012. EMMI rendelet)

A tanuló tanulmányi ideje alatt az osztályfőnöke és a gyermekvédelmi felelős szükség szerint segíti a gyermeket a halmozottan hátrányos helyzetéből adódó nehézségek kompenzálásában.

1.3.6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézményünk egészségfejlesztése olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusaink a nevelési-oktatási intézményünkben végzett tevékenységükkel a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek az iskolánkban:

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel és környezeti nevelési elvekkel összefüggő feladatokra, különösen

- az egészséges táplálkozásra,
- a mindennapos testnevelésre, testmozgásra,
- a testi és lelki egészség fejlesztésére
- a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzésére
- a baleset-megelőzésre és elsősegélynyújtásra
- a személyi higiénére.
- környezetünk óvására, tisztántartására

Tevékenységeink:

Az egészségneveléssel és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységek részben a tanórák (szaktárgyi órák témafeldolgozása), részben tanórán kívüli foglalkozások (napközis foglalkozások, szabadidős foglalkozások, sportprogramok, vetélkedők, kirándulások, erdei iskola stb.) is megvalósul.

A teljes körű egészségfejlesztéskor figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.

A nevelési-oktatási intézményünk teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordináltan, nyomon követhetően és mérhetően, értékelhetően szervezzük meg.

A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítjük el.

A nevelési-oktatási intézményünk olyan a nevelési-oktatási intézménnyel jogviszonyban nem álló szakember vagy szervezet programjait, alkalmazásában álló munkatársát vonja be tanórai vagy gyermek, tanuló részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki, vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciós programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával. (pl. szexuális felvilágosító program, drog-prevenciós program)

A nevelési-oktatási intézményünk vezetője az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét.

A nevelési-oktatási intézményünkben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés minőségbiztosítási keretrendszerét az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki. Intézményünkben az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzését és megszüntetését, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha intézményünk a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

Intézményünkben, valamint intézményünkön kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható. Intézményünkben, valamint intézményünkön kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken alkohol- és dohánytermék nem fogyasztható.

Intézményünk SZMSZ-ében és házirendjében meghatározzuk azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket tanulóinknak az iskolában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

Intézményünk kiemelt figyelemmel kíséri az tanulói egészséges étkezését.

Ha a nevelési-oktatási intézmény fenntartója vagy az intézmény vezetője – megállapodást kíván kötni áruautomata működtetésére, döntéséhez be kell szereznie az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleményét. Az iskola-egészségügyi szolgálat abban a kérdésben foglal állást, hogy az árukínálat megfelel-e az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásoknak, továbbá hogy tartalmaz-e olyan terméket, amely alkalmas lehet a tanuló figyelmének, magatartásának olyan mértékű befolyásolására, hogy azzal megzavarja az nevelési-oktatási intézmény rendjét, vagy rontsa a nevelő-oktató munka hatékonyságát.

A nevelési-oktatási intézmény fenntartója, vezetője nem köthet megállapodást, ha az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint az árukínálat nem felel meg az előző bekezdésben meghatározott ajánlásoknak, kivéve, ha az iskolai, kollégiumi szülői szervezet, közösség a megállapodás megkötését támogatja.

1.3.6.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Intézményünk célja, hogy sajátos nevelési igényű tanulóink is ismerjék képességüknek megfelelően az elsősegély-nyújtáshoz szükséges segítségkérési formákat. Tanulóink önállóan nem képesek a gyors és hatékony segítségnyújtásra. A segítségkérés főbb formáit (mentő hívása, stb.) a tantárgyi oktatási keretekbe illesztve tanítjuk.

1.3.6.2. A tanuló fizikai állapota mérési időszakának és mérési módjának meghatározása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 81. § (1) kimondja:

Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

(2) Az (1) bekezdés szerint lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Iskolánkban a gyermekek speciális helyzetéből adódóan már a közoktatási törvény előírásai alapján is egyéni tesztrendszert alakítottunk ki a Testnevelési Bizottság által alkotott tesztek és a NETFIT tesztsora alapján. Változtatásokat alkalmaztunk a tesztsoron, mert fogyatékos gyermek nehezebben mérhető, mint egészséges, ép értelmű gyerek.

Az iskolánkban integráltan oktatott értelmileg akadályozott tanulókat a teszt elvégzése alól nem, de az értékelés alól felmentjük.

Első osztályban méréseket nem végzünk, a testnevelő játékos feladatok alapján tájékozódik a gyermekek fizikai állapotáról.

A teszt elvégeztetése után külön kategóriába soroljuk a következő diagnózisokkal rendelkező gyermekeinket és indokolt esetben őket is felmentjük az értékelés alól:

- Hipotóniások
- Down szindróma
- Williams szindróma
- Labilis idegrendszeri állapot

Speciális helyzetünkből adódóan kiemelt feladatunk, hogy méréseinket körültekintően végezzük, felelősek vagyunk azért, hogy a ránk bízott sajátos nevelési igényű gyermekeinkben a tesztek végeztetése semmiféle egészségkárosító hatást ne váltson ki.

Célunk az egészségben meghatározó szerepet játszó összetevők mérése:

- kardio-respiratorikus állóképesség
- erő
- dinamikus ugróerő
- ízületi mozgékonyosság

A tanulók fizikai állapotának mérése az általános iskolák által használt feladatsorokat megváltoztattuk:

- 7 perces futás helyett (6-9 évesek) helyett futás meghatározott idő nélkül
- Cooper-teszt 12 perces futás, vagy 12 perces úszás helyett futás időméréssel, a tanulói teherbírás felmérése
- ugrások rögzítése
- Fekvőtámasz (9 éves kortól) időmérés nélkül
- Hanyatt-fekvésből felülés időmérés nélkül
- Hason fekvésből törzsemelés és leengedés időmérés nélkül
- Ülésben előrenyúlás

Értékelési rendszerünknel rögzítjük, hogy a tanuló el tudja-e végezni a gyakorlatokat.

Gyermekeink mozgásfejlődése az értelmi állapotukból adódóan korlátozott, nem megfelelő mértékű. Testi fejlődésük is eltér az ép értelmű gyermekekétől. Ennek következtében az adott korhoz tartozó fizikai és koordinációs képességekben nagy eltérések tapasztalhatóak.

Az elmúlt tanévekben végzett mérések alapján a következő megállapításokat tettük:

A tanulók fizikai állapot felmérése során feltérképezhetjük az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságokat.

Az általános fizikai teherbíró képességek mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok.

A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgálhatna mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosíthatna az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A sajátos nevelési igényű tanulóink mozgásállapota nehezen mérhető. Az osztályok összetétele heterogén, a tanulók mozgásállapota az életkori elvárásoktól jelentős elmaradást mutat. Az

általános fizikai állapot méréséhez standard eszközöket nem használunk. A testnevelés tanításához szükséges mozgásállapotot gyógypedagógusaink folyamatosan nézik, az órák felépítésében a mozgásfeladatok differenciált gyakorlat sorait ezek alapján építik fel.

1.3.7. A tanulók jogállása

1.3.7.1. Felvétel, átvétel

A tanulói jogviszony jelentkezés alapján, felvétel vagy átvétel útján történhet.

A tanulói jogviszony létesítéséről, a felvételtől és az átvételtől az iskola intézményvezetője dönt, és befogadó nyilatkozata alapján az illetékes Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság hoz határozatot. Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szabályozza a tanulói jogviszony keletkezését és megszűnését és a tanulói jogviszonyból következő jogokat és köteleességeket.

A beszéd fogyatékos gyermekek felvétele

A Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vagy a Beszédvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által kiállított szakvélemény alapján történik a gyermekek felvétele.

Felvétel az óvodába - az óvodába lépés feltételei

- a gyermekek elsősorban a Közép Budai Tankerülethez tartozó ellátási területről jelentkezhetnek intézményünkbe
- a sajátos nevelési igényt megállapító szakértői bizottság szakvéleménye alapján enyhe értelmi fogyatékos tanulók, közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók és autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek jelentkezhetnek.
- betöltött 3 éves kor
- a szülők pozitív attitűdje szegregált óvodánkhoz
- A gyógypedagógiai óvoda nevelési programjának és az intézmény Házi rendjének elfogadása

Az a három-négy éves sajátos nevelési igényű kisgyermek, aki eddig nem vagy alig volt távol szüleitől, a szülői háztól, csak fokozatosan illeszthető be a közösségbe. Ezért lehetővé tesszük újonnan érkező óvodásainknak, hogy édesanyjukkal és/vagy gondozójukkal együtt

látogathassák az első héten óvodánkat. A beszoktatás során a beilleszkedéshez óvodánk minden dolgozója törekszik arra,

hogyan optimális segítséget nyújtson a családoknak.

Óvodai átvétel:

- a sajátos nevelési igényt megállapító szakértői bizottság szakvéleménye alapján enyhe értelmi fogyatékos tanulók, középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók és autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek kérheti
- az átvétel indokait és körülményeit mérlegelve az intézményvezetője dönt.

Szakiskolai felvételi követelmények:

Az előkészítő 9. E. évfolyamba történő felvétel, átvétel feltételei:

- 8 általános iskolai osztály elvégzése
- kizárólag a sajátos nevelési igényt megállapító szakértői bizottság szakvéleménye alapján enyhe értelmi fogyatékos tanulók, autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók jelentkezhetnek.
- felvételi beszélgetés

A szakképzésbe történő felvétel, átvétel feltételei :

- 8 általános iskolai osztály elvégzése
- érvényes 9/e évfolyamról szóló bizonyítvány
- felvételi beszélgetés
- bemeneti kompetencia felmérése

A tanulói felvétel protokollját az utazó gyógypedagógiai ellátás területén az utazó gyógypedagógiai tagintézmény pedagógiai programja tartalmazza.

1.3.7.2. Az intézmény jogosultságai

- általános iskolai bizonyítványok kiállítása;
- a 8. évfolyam elvégzése után: az általános iskolai bizonyítvány, mely alapfokú iskolai végzettséget tanúsít;
- A 9/E évfolyam sikeres teljesítése után kezdenek el tanulóink a két éves OKJ szakmalistán szereplő (31-346-02) Számítógépes adatrögzítő szakmai képzést. A képzés OKJ vizsgával zárul, sikeres vizsga esetén a tanuló OKJ-s szakmai bizonyítványt szerez.

1.3.7.3. Kilépés szakmai követelményei, elérendő képességek, készségek

A nyolcadik évfolyam után a tanulásban akadályozott tanulók beiskolázását személyre szabottan segítjük a megfelelő speciális szakiskola kiválasztásával, az értelmileg akadályozott tanulók készségfejlesztő szakiskolában folytatják tanulmányaikat.

A 9/E évfolyamon az ismeretek és készségek továbbfejlesztése, továbbbépítése folyik. A közismereti programok tervezésekor azokat a funkcionális készségeket, képességeket és ismereteket kell előtérbe helyezni, amely a szakképzésbe való belépéshez feltétlenül szükségesek, valamint felkészítenek a felnőtt-lét szerepeire.

A pályaaorientáció, a szakmai előkészítés és szakmai alapozás megtervezésekor a hangsúly a pályaválasztási döntés megalapozására kerül. A program szerkezete, eszközrendszere megegyezik a felzárkóztató oktatás szakmai előkészítő-alapozó programjának felépítésével, eszközeivel.

A szakmai előkészítés és alapozás tevékenységorientált. Ezt a programban résztvevő tanulók helyzete, motivációs szintje teszi elkerülhetlenné. Arra kell azonban törekednünk, hogy a program ne korlátozódjon a manuális munkára. A gyakorlati problémákhoz kapcsolódik az elméleti szakmai előkészítő képzés, amelybe az adott foglalkozási terület igényeihez szervesen illeszkedő természettudományos műveltségmodulokat is integrálunk.

9.-10 évfolyam sikeres elvégzése után tanulóink ügyviteli ágazaton belül számítógépes adatrögzítő részszaképesítést szerezhetnek. A tanulók OKJ szakmai bizonyítványt szerezhetnek.

1.3.7.4. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési módja

Intézményünkben az iskolai beszámoltatás két nagy csoportját alkalmazzuk

- szóbeli feleltetés
- írásbeli beszámoltatás

Szóbeli feleltetés, számonkérés

A tanulók esetében szükség van a szóbeli számonkérésre, feleltetésre. A szóbeli feleltetés alkalmazásánál figyelembe kell venni az értelmi sérülés súlyosságát, kommunikációs képességek szintjét, a beszéd alaki és tartalmi jellemzőit, a tanulók életkorát és személyiségének jellemzőit.

A szóbeli feleltetés gyakoriságát és időtartamát meghatározza:

- az értelmi sérülés súlyossága
- a tanulók életkori sajátossága

- kommunikációs képessége-
- rendelkezésre álló időkeret
- tantárgy specifikuma
- A szóbeli feleltetés célja :
- az önértékelés fejlesztése
- a személyiség jobb megismerése
- azonnali visszacsatolás lehetősége
- motiválás
- képességfejlesztés, kulcskompetenciák erősítése

Az írásbeli beszámoltatás formái és rendje

Az írásbeli beszámoltatást a sajátos nevelési igényű tanulók pszichikus sajátosságait figyelembe véve kell megszervezni és nem szabad a tanulók teljesítményének értékelési, számonkérési lehetőségeinél domináns tényezőnek tekinteni. A tanulók tudásáról visszajelzést kapunk a szóbeli feleltetéssel (egyéni, csoportos, frontális) is, melynek a tanítási órákon prioritást kell kapni.

Az írásbeli beszámoltatás alkalmazható formáit a feladatadás típusát és módját a csoportban lévő tanulók értelmi sérüléseinek súlyossága, a tanulók életkora, valamint az írásbeli beszámoltatás célja határozza meg. Az értékelésnél diagnosztikus, formatív vagy szummatív típusú értékelés a célunk. Ennek figyelembevételével a tantárgyat tanító pedagógus dönt a beszámoltatás formájáról, a feladatadás típusáról és módjáról.

Az értékelés módjai:

A tantárgyi teljesítmények értékelése a tanulmányok alatti vizsgákon is első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóvegesen, a második évfolyam év végén és a magasabb évfolyamokon a hagyományos ötfokú skálával, osztályzattal történik

Az első évfolyam félévi és év végi, a második évfolyam félévi szóveges értékelése tantárgyak esetén:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei:

Értékelésnél alkalmazott alapelvek:

- Fejlesztő, ösztönző legyen, segítse a pozitív személyiségjegyek fejlődését.

- Fejlődésorientált legyen, melynél a pozitív megerősítés dominál,
- alakítsa a reális önértékelést
- Feleljen meg a tanuló értelmi képességének, életkori sajátosságainak, □ Legyen sokoldalú, változatos értékelési formákat alkalmazzunk.
- A pedagógus számára is nyújtson megfelelő információt annak érdekében, hogy kialakíthassa az egyénre szabott nevelési-oktatási stratégiákat
- A differenciált, egyéni vonatkozású, normaorientált értékelést alkalmazzuk, mert ez az értékelési forma a sérült személyiség optimális fejlesztését hatékonyabban szolgálja
- Ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű

A tanulók magatartási és szorgalmi teljesítményéről adott visszajelzések formái intézményünkben.

- szimbólumok
- szóbeli (személyes) értékelés
- pontértékek
- numerikus (osztályzat, érdemjegy)
- szöveges értékelés

1.3.7.5. A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei:

Az iskola magasabb évfolyamába léphet a tanuló a következő feltételek mellett:

- évfolyamon az a tanuló is, aki az adott tantárgy követelményeit nem tudta teljesíteni, a szöveges értékeléskor a nem felelt meg minősítést kapja, ha eredményes osztályozó vizsgát tett
- a magasabb évfolyamokon, aki az adott tantárgy követelményeit nem tudta teljesíteni, elégtelen értékelést kapott, ha eredményes osztályozó vizsgát tett
- az a tanuló, aki bizonyos tantárgy(ak), tananyagrészek követelményeinek teljesítése alól –szakértői bizottság javaslatára intézményvezetői határozattal – mentesítve van

1.3.7.6. A tanulmányok alatti vizsgák

1.3.7.6.1. Az évközi, osztályozóvizsgákkal kapcsolatos eljárásrend

A félévi és év végi osztályozatok megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tenni: azoknak a tanulóknak, akiknek az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára az Oktatási Hivatal felmentést engedélyez a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítése alól, így egyéni mukarendben tanulnak

ha a hiányzásainak száma meghaladja a 250 tanítási órát, és a nevelőtestület azt engedélyezi, ha a tanévre megállapított tantervi követelményeket a tanév vége előtt teljesítette, osztályfőnöki javaslatra, szülői egyetértéssel, intézményvezetői engedéllyel.

A nevelőtestület hatásköre, hogy a tanév első felében határozatot hozzon az osztályozóvizsgára kötelezett tanulókról és a félévi és évvégi osztályozóvizsga időpontjáról.

A tartós távolmaradása miatt osztályozóvizsgára kötelezett tanulóról a félévi/évvégi osztályozóértekezleten kell határozatot hozni.

Az évfolyam teljesítéséhez szükséges minimális követelményeket az intézmény házirendje tartalmazza.

Az osztályfőnök a vizsgát megelőzően 30 nappal levélben értesíti a tanulót/szülőt a vizsga időpontjáról, segítséget nyújt a felkészítéshez.

1.3.7.6.2. A javító vizsgákkal kapcsolatos eljárásrend

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- tanév végén elégtelen osztályzatot kapott,
- igazolatlanul távol maradt az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról,
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott. Ebben az esetben a következő vizsgaidőszakban kell javítóvizsgát tenni.

A javító vizsga törvényes megszervezése az osztályfőnök feladata.

1.3.7.6.3. A tanulmányok alatti vizsgák értékelése

Az értékelést a jegyzőkönyv vizsgáról hivatalos dokumentumban rögzítjük a 11/1194-es MKM. rendelet szerint.

A tantárgyi teljesítmények értékelése a tanulmányok alatti vizsgákon is első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szövegesen, a második évfolyam év végén és a magasabb évfolyamokon a hagyományos ötfokú skálával, osztályzattal történik

Az első évfolyam félévi és év végi, a második évfolyam félévi szöveges értékelése tantárgyak esetén:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

Iskolaváltás esetén ezek a jelölések a következő érdemjegyekre válthatók át:

- kiválóan megfelelt – ötös

- jól megfelelt – négyes
- megfelelően teljesített - hármás
- felzárkóztatásra szorul - kettes

1.3.7.6.4. A speciális szakiskolára vonatkozó OKJ vizsga szervezése

Az OKJ vizsga szervezése a 315/2013. Korm.rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szerint történik.

1.3.8. Partnerkapcsolatok

A cél irányítani és szabályozni az iskola partnerkapcsolatait annak érdekében, hogy az elégedettség, az igények és elvárások felmérése, a kölcsönös tájékoztatás zavartalan legyen és az így nyert információk az iskola folyamataiban visszacsatolásra kerüljenek a folyamatos fejlesztéshez.

1.3.8.1. Közvetlen partnerek

Partner megnevezése	Az együttműködés tárgya, célja	Az együttműködés módszere
Tanulók	Az oktató- nevelő munka magas szintű teljesítése gyógypedagógiai módszerek alkalmazásával. Demokratikus légkör fenntartása. Továbbtanulás segítése.	Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. DÖK közgyűlés. Iskolagyűlések, fórumok.
Szülők	A szülő-pedagógus partneri kapcsolat erősítése az oktató-nevelő munka hatékonyságának érdekében. Folyamatos tájékoztatás, véleménykérés, konszenzus kialakítása.	SZMK választmányon, osztályfőnökökön keresztül. Véleménykérés kérdőíves formában. E-mailen keresztül közvetlenül. Szülői értekezletek, fogadóórák, kölcsönös megkeresések.
Fenntartó	Az alapító okirat szerinti tevékenység folytatása. A fenntartó elvárásai szervesen épülnek be intézményünk programjába.	A működéshez szükséges dokumentumok (Pedagógiai Program, SZMSZ, tantárgyfelosztás, költségvetés stb.) egyeztetése, előterjesztése, elfogadtatása. Intézményvezetői értekezleteken való részvétel.
Pedagógusok	Az iskola hatékony és szakszerű működésének biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók társadalomba való integrációjának érdekében. Munkaszervezési feladatok ellátása, részvétel a külső kapcsolattartásban.	Személyes kapcsolattartás: nevelőtestületi értekezletek, munkaközösségi értekezletek, vezetőségi megbeszélések. Közvetlen kapcsolat a Logopédiai Szakszolgálattal, Közalkalmazotti

	Személyes kapcsolattartás. Kollegiális viszony kialakítása.	Tanáccsal, Pedagógus Szakszervezettel.
Nem pedagógus alkalmazottak	Az oktató-nevelő munka támogatása gazdasági, adminisztratív és technikai oldalról. A működőképes intézmény biztosítása.	A személyes kapcsolattartás folyamatos, szükség esetén összdolgozói értekezlet. Közvetlen kapcsolat a Közalkalmazotti Tanáccsal.
Orbánhegyi Gyermekéért Alapítvány	Az oktató-nevelő munka és a szabadidős tevékenységek támogatása	rendszeres személyes kapcsolattartás

1.3.8.2. Közvetett partnerek

a./ Kerületi szintű kapcsolatok

A partner megnevezése	Az együttműködés tárgya, célja	Az együttműködés módszere
A fenntartó által működtetett többi közoktatási intézmény	Hatékony együttműködés az integráció megvalósítása érdekében.	Szakmai megbeszélések, műhelymunkák. Vendégszereplések.
Főváros Pedagógiai Szakszolgálat és XII. kerületi Tagintézménye	Szakmai támogatás a tanulók magas színvonalú ellátása érdekében.	Pszichológiai tanácsadás a gyermekek egészséges személyiségfejlődése érdekében. Szakmai eszmecsere. Logopédiai szakmai megbeszélések.
Családsegítő és Gyermekjóléti Központ	A gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének elősegítése.	Aktuálisan eseti megbeszélések.
Hunniareg Pedagógiai Intézet	Együttműködés az integráció megvalósítása érdekében.	Részt veszünk az általuk szervezett programokon.
Jókai Klub	Sokrétű, színes esztétikai élmények biztosítása gyermekeink részére.	Kiállítások, kulturális programok megtekintése.
Virányosi Községi Ház	Sokrétű, színes esztétikai élmények biztosítása gyermekeink részére.	Kiállítások, kulturális programok megtekintése. Kulturális versenyen való részvétel.
Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény	A Hegyvidék múltjának, jelenének megismertetése intézményünk tanulóival.	Kiállítások megtekintése, rendhagyó történelemóra.
Hegyvidéki Szabadidősport Kft.	Egészséges életmód- úszásoktatás. Gyógy úszás - egészségügyi rehabilitáció. Hegyvidék Olimpiai rendezvény lebonyolítása.	Órarend szerinti úszásoktatás és gyógy úszás. Aktív részvétel a rendezvényeken.
FH Gasztró Kft.	intézményi étkeztetés	napi rendszerességgel
Hegyvidék Újság	Hatékony segítség gyermekeink integrációjának megvalósulásában.	Cikkek, képes beszámolók iskolánk életéről, gyermekeink alkotó tevékenységéről.

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár XII. Ugozca u-i kirendeltsége	Az olvasás megszerettetése. A kölcsönzés szabályainak betartása. Hatékony segítség gyermekeink integrációjában megvalósulásában.	Könyvtárlátogatás. Gyermekeink műsoros előadása a könyvtárban.
Fejlesztő Napközi Otthon	Szakmai segítő kapcsolat.	Esetenként szakmai eszmecsere.
Iskolaegészségügyi Szolgálat	Rendszeres egészségügyi ellenőrzés, kötelező védőoltások	SZMSZ-ben szabályozottan
Tordasi Közhasznú Állatasszisztált Terápiás és Oktatási Egyesület	Állatasszisztált terápiás foglalkozás	Heti rendszerességgel
Zölderdő Óvoda	Hatékony együttműködés és szakmai kapcsolattartás a logopédiai óvoda és a logopédiai osztályok átmeneti rendszerében.	Szakmai eszmecsere intézményváltás előtt és után.

b./ Fővárosi szintű kapcsolatok

Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságok	A sajátos nevelési igény korai diagnosztizálása, a fejlesztés területeinek kijelölése, a fejlesztések időbeni elkezdése, a kontrollvizsgálatok elvégzése.	Esetenként pedagógiai vélemények készítése a bizottságok kérésére. Programozott kontrollvizsgálatok. Szakmai megbeszélések.
Beszédvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság	Diagnosztizálás, a fejlesztés területeinek kijelölése, a fejlesztések időbeni elkezdése, a kontrollvizsgálatok elvégzése.	Esetenként pedagógiai vélemények készítése a bizottságok kérésére. Programozott kontrollvizsgálatok.
Fővárosi Pedagógiai Szaksz. Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagint.	Segítségnyújtás szakmai elméleti és módszertani kérdésekben. Pályaválasztási tanácsadás.	Szakmai továbbképzések, konferenciák, konzultációk.
Gyermek ideggondozó	Terápiás támogatás	Esetenkénti konzultáció, kontrollvizsgálat
Fül-orr-gégészet	Szakvizsgálatok	Esetenkénti konzultáció, kontrollvizsgálat
Audiológia	Szakvizsgálatok	Esetenkénti konzultáció, kontrollvizsgálat
Szemészet	Szakvizsgálatok	Esetenkénti konzultáció, kontrollvizsgálat
Budapesti Természetbarát és Sportszövetség	Szervezett túrákon való részvétel, önkéntesen vállalt környezet- és természetvédelmi feladatunk a	a kiírások szerint, alkalmanként

	hárshegyi vasúti átjáró lépcsőjének karbantartása	
ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar	Főiskolai hallgatók gyakorlatának támogatása, szervezése, vezetése.	Hallgatók fogadása, hospitálások, gyakorló tanítások, záró tanítások, konzultációk, értékelések.
Krasznár és fiai Szakkönyvesbolt	A gyógypedagógiai és fejlesztő munkát segítő kiadványok megismerése, használata.	Tájékoztatás

c./ Országos szintű kapcsolatok

Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar	A gyógypedagógiai és fejlesztő munkát segítő kiadványok megismerése, használata.	Hallgatók fogadása, hospitálások, gyakorló tanítások, záró tanítások, konzultációk, értékelések.
Sajátos Nevelési Igényű Tehetségeket Segítő Tanács	SNI-s tanulók pozitív megerősítése	tanulmányi versenyek
Iskolagyümölcs beszállítója	iskolagyümölcs program VM rendeleten alapuló támogatással	heti 1 alkalommal
Fekete István Irodalmi Társaság	Kele Napja Fekete Istvánról elnevezett iskolák találkozója; az íróval kapcsolatos kiadványokkal támogatják könyvtárunkat	folyamatos
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület	Iskolánk a „Madárbarát kert” cím birtokosa	folyamatos
Iskolatej beszállítója	Iskolatej program VM rendeleten alapuló	Szállítás heti 3 alkalommal

1.3.8.3. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei, a nyitott iskola elvének megvalósulása

A partnerközpontú intézmény kialakításának folyamatában elsődleges az iskola és a szülői ház kapcsolata.

Célja

- szülő tájékozott legyen az iskolában folyó munkáról, ismerje törekvéseinket, gondjainkat, eredményeinket;
- megismerhessük elvárásaikat, elégedettségüket, az iskolával kapcsolatosan;
- a gyermek nevelése-oktatása érdekében biztosítsuk az együttműködést.

A kapcsolattartás formái

- évi két alkalommal szülői értekezletet tartunk az osztályok részére, ahol az osztály és a tanulók speciális problémái képezik a tanácskozás alapját;
- az iskola vagy az osztály életében jelentkező rendkívüli események megbeszélésére rendkívüli értekezletet tartunk;
- a szülők igénye szerint szervezünk az érdeklődő hozzátartozók (szülő, nagyszülő, testvér) számára olyan tájékoztató előadásokat, ahol pedagógiai, pszichológiai kultúrájuk bővíthet;
- a családlátogatás elsődleges céljaként a tanulók otthoni körülményeinek megismerését tekintjük. Minden gyermek esetében intézményünkbe való beiskolázását követően tájékozódunk otthoni környezetéről. A látogatás időpontját a szülővel egyeztetjük. Magasabb évfolyamra járó tanulóknál csak akkor megyünk családlátogatásra, ha a gyermek nevelésének szempontjából hatékonyabb segítséget tud nyújtani a pedagógus.
- nyílt napokon a szülőket tanítási órákon fogadjuk, ahol elsődleges célunk, hogy a szülő munka közben láthassa gyermekét, közvetlen tapasztalatot szerezzon az iskolai munkáról.
- fogadóóra, ahol a gyermekkel kapcsolatos aktuális problémákat beszéljük meg a szülőkkal.
- írásbeli tájékoztatás: tájékoztató füzet, ellenőrző, üzenő füzet használatával.
- minden olyan rendezvényünkre, amely technikailag megoldható, meghívjuk a szülőket is, lehetőséget adva ezzel a szülő-gyermek együttes tevékenységére.

1.4. A fejlesztő nevelés, oktatás rehabilitációs programja

1.4.1. A fejlesztő nevelés-oktatás tanulói

A fejlesztő nevelés-oktatás tanulói intézményünkkel tanulói jogviszonyban álló, tankötelezett, súlyosan és halmozottan sérült gyermekek és fiatalok. Állapotuk háttérében a rendszerint korai életszakaszban bekövetkező, a központi idegrendszert érintő komplex károsodás áll. Ez az egész életük során fennálló állapot, amelyre jellemző a kommunikáció, a mozgás, az értelem és az érzékelés-észlelés minimálisan két területére kiterjedő súlyos, vagy legsúlyosabb mértékű zavar. Ennek következtében pszichofizikai teljesítményük eltér az átlagtól, tevékenységükben akadályozottá válnak, és társadalmi részvételben korlátozottak lehetnek.

A súlyosan és halmozottan sérült tanulókat jellemezheti:

- Jelentősen átlag alatti intellektuális teljesítmény.

- Gyakran súlyos, agyi eredetű mozgáskorlátozottság.
- Az adaptív működés károsodása.
- Kommunikációs zavar.

Ezek a fejlődésbeli eltérések és tevékenységbeli akadályozottságok a pedagógiai megsegítés, nevelés, oktatás, fejlesztés szempontjából sajátos igényként jelentkeznek. A súlyos fokú organikus károsodásuk következtében környezetük egész életen át tartó gondoskodásra, folyamatos, komplex megsegítésre szorulnak. Személyiségük kibontakoztatása és életminőségük javítása érdekében fejlesztő nevelés, nevelés-oktatásra van szükségük, amely a sérülés-specifikusan képzett szakemberek fejlesztő munkája révén valósul meg.

1.4.2. A fejlesztő nevelés-oktatás célja

Az énkép, önismeret kialakítása: a tanulók személyes identitástudatának, az önmaga egyedi, autonóm személyként való megtapasztalásának, az önazonosság kialakításának megteremtése. A környezet fokozatos megismertetése: a tágabb világ fokozatos megismertetése, az egyes tartalmakat koncentrikusan, egymásra építve, egymásra vonatkoztatva és egymásból kifejtve a saját közvetlen egyéni megtapasztalás útján. Az eltérő szenzoros modalitások, a látás, hallás, tapintás, ízlelés, szaglás közötti összefüggések és az általuk közvetített eltérő tartalmak elkülönítésének megtapasztalása.

A testi és lelki egészség kialakítása és fejlesztése, személyiségfejlesztés: a megfelelő testi és pszichés közérzet kialakulásának támogatása, a személyiség fejlesztése, a szükségletek megélését és differenciált kielégítését szolgáló alapfeltételek megteremtése, kommunikatív, pedagógiai és terápiás megsegítése.

Az információs és kommunikációs kultúra fejlesztése: az alternatív és augmentatív, a hiányzó kommunikációs készségek kompenzálásának segítése, a mindennapos helyzetben való eligazodás, a személyi függetlenség és az önállóság biztosítása érdekében.

A kommunikáció és szociális interakció: a másik ember megértésének és önmaguk kifejezésének kölcsönös, egymásra épülő fejlesztése. A kultúra alapvető fontosságú értékeinek számukra lehetséges közelségbe hozható részeinek megismertetése.

Az életkori sajátosságok megélésének biztosítása: a változó életszakaszokkal fellépő szükségletek és igények kielégítéséhez szükséges képességek kialakítása.

Felkészítés a felnőtt létre: a kiszolgáltatottság mértékének csökkentése.

Az önálló döntéshozatal lehetőségének biztosítása: az önállósodás, az autonóm döntéshozatal, a szociális kapcsolatok kiszélesítésének, az önrendelkezéseknek, a választás lehetőségének segítése.

1.4.3. A súlyosan és halmozottan sérült tanulók nevelésének- oktatásának alapelvei, értékei

A kommunikáció és interakció elve: a nevelési folyamat kölcsönös párbeszédre alapuló interperszonális kapcsolatként épül fel, intenzív testi kontaktuson keresztül a kommunikatív szituációkra építve lehetséges.

A normalizáció és participáció elve: a képességekhez mért lehető legjobb szintű társadalmi beilleszkedés elősegítése az életkoruknak megfelelő minták, életfeltételek, modellek hozzáférhetőségének biztosításával.

A komplexitás, a személyiségközpontúság, a szükségletorientáltság és a rehabilitáció elve: az egyéni képességek, szükségletek, igények felmérése, a fejlesztési folyamat megtervezése, megvalósítása, és értékelése.

A kooperáció és a tudatosság elve: a partnerek a kitűzött cél érdekében, a cselekvésük tervezését és kivitelezését egymáshoz viszonyítva koordinálják.

A differenciálás és az individualizáció elve: egyéni gyógypedagógiai diagnosztizálás alapján készülő fejlesztési tervekre épülő, egyénre szabott célkitűzések, didaktikai-metodikai elemek kiválasztása, a feladatok megvalósítása, értékelése.

1.4.4. A pedagógiai munka tartalma, feladatai

A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a súlyosan és halmozottan sérült tanulók nevelése, oktatása, fejlesztése a tanulók személyiségállapotához igazítottan, a képességek és készségek megalapozása, kialakítása útján valósulnak meg a rendelkezésre álló eszközrendszer és fejlesztő eljárások révén. A fejlesztő nevelés-oktatás során a tanulás és tanítás hagyományos felfogása nem alkalmazható. A gyermekek, fiatalok, és a fejlesztéseket végző szakemberek közös tanulási folyamatán keresztül válik lehetségessé a tanulás és tanítás olyan megközelítése, amelynek célja az egyes képességek, funkciók fejlődésének elősegítése és a tevékenységek megtanítása.

A súlyosan és halmozottan sérült tanulók pedagógiájának alapvető feltételei

- A tanulók legegyszerűbb megnyilvánulásainak értelmes közlésként történő értelmezése.
- A tanuló és a szakember partneri kapcsolatot alakít ki.
- Az együttműködés következetes.
- A kommunikációs lehetőségek feltárása és kihasználása.
- Hétköznapi cselekvésekre alapozottság.
- Az alapszükségletek kielégítése is a tanulás része és színtere.

A súlyosan halmozottan sérült tanulók tanulási folyamatában alkalmazott eljárások

- Kötődés kialakítása a tárgyi valósághoz.
- Cselekvéses tanulás, komplex kommunikációs megerősítéssel.
- A tevékenységek kis lépésben történő elsajátítása.
- Egyéni, szükségletekhez igazított megsegítés, önállóságra ösztönzés.
- Gyenge tanulási motiváció erősítése, pozitív visszajelzésre indíttatása.

1.4.5. Szakember ellátottság a fejlesztő nevelés-oktatás esetén

A mindennapos fejlesztési feladatokat a gyógypedagógus, mozgásnevelő vagy konduktor, gyermekápoló és gondozónő együttműködése teszi hatékonyá.

A csoportot vezető gyógypedagógus feladata: gyógypedagógiai vizsgáló eljárásokkal feltárja a fogyatékoság kialakulásának folyamatát. A vizsgálati anyagokat gyógypedagógiai szempontból elemzi, megállapítja a fejlesztő terápiás feladatokat, kiválasztja a legmegfelelőbb eljárásokat, megtervezi ezek időtartamát, szakaszait, kiválasztja az oktatásban alkalmazható tankönyveket, tanulmányi segédleteket és taneszközöket. Ennek során figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlődésmenetét, vezeti a foglalkozásokat, az eredményeket dokumentálja, konzultál más szakemberekkel. Team megbeszélések során tanácsot ad a szülőknek: lehetőséget biztosít az egyéni konzultációra, tájékoztatást nyújt a felmerülő kérdésekben, részt vesz a gyógypedagógiai gyakorlat fejlesztésében.

A mozgásnevelő vagy konduktor feladata: a gyermekek egyéni állapotának felmérése, a meglévő mozgásállapot fenntartása és fejlesztése. A testséma kialakítása, a mozgás örömeinek átélése és az önálló cselekvés ösztönzése.

A gyermekápoló és gondozónő feladata: aktívan bekapcsolódjanak a fejlesztő iskolai oktatás menetébe, önkiszolgálási teendőkbe.

Szakmai konzultáció a gyógypedagógussal, mozgásnevelővel vagy konduktorral, gyermekápolóval, gondozónővel és a családdal a tanulók fejlődésével kapcsolatban.

1.4.6. Eszközök és eljárások a tanulók fejlesztésében

Gyógypedagógiai nevelés-oktatás

Bazális stimuláció

- Szomatikus ingerlés: Hintópor, testápoló, különböző felületű textil és nylon anyagok, szivacs, vatta, polifoam darabkák, géz tekercsek, hajszárító.
- Taktilis ingerlés: Borotva hab, üveggolyók, különböző méretű, tapintású labdák, tapintó párosító játék (korongos), tapintó egyeztető, csoportosító, soralkotó játék (fadobozos), különböző felületű, tapintású termékek, különböző alakú és méretű fa és műanyag kockák, lapok, fűzhető elemek.
- Vizuális ingerlés: Gyertyák, mécsesek, gyertyatartók, fényáteresztő, fényvisszaverő lapok, hengerek, fekete-fehér kockás, csíkos felületű tárgyak, kisebb méretű elemlámpák, csillagszóró, párosító képkirakó játékok: kép-árnykép, alak-háttér, rész-egész, fűzőjátékok rúdra, zseníliára, fűzőre (gyöngy, henger, korong), fafűzőcskék, pötyi, szín és formaegyeztető játékok
- Auditív ingerlés: Csörgő labdák, különböző csörgők, hangpárosító játék, különböző hanghatású eszközök (fabotok, ping-pong labdák stb; kulcs, dobókocka) metronóm, hangszerek pl. furulya).
- Szag és ízérzékelés fejlesztése: Különböző illatú krémek, habok, tusfürdők, fűszerolajok (pl. bazsalikom, borsfű stb.), illóolajok, párologtató edények, teák, ételízesítők.
- Vesztibuláris ingerlés: Fizioball labdák, tojás labdák, tölcser, gördeszka, billegő lapok (kör, négyszög alakú), hinták (laphinta, álló stb.), henger, háló, térhágcsó, zsámolyok, bordásfal, lejtő, alagút, létra, hinták (lap-, tányérhinta).

Beszédfejlesztés: Képes lottó, Ravensburger játékok (szín, forma), leporellók, képeskönyvek, Lexi sorozat, képanyag a megkésett beszédfejlődésű gyermekek fejlesztéséhez, buborékfújó, magnetofon, hangkazetták, beszédfejlesztő, feladatlap-gyűjtemény, bábok, hangszerek.

Etetés-(evés) terápia: Speciális kanalak (szilikon, fanyelű, hajlított nyelvű stb.), cumisüveg, különböző cumik, szívószál, fogkefe, előke, csúszásgátló, ék.

Zenei nevelés: Dobok, csörgődob, xilofon (fa, fém), cintányér (kicsi, nagy), csörgők (csukló, nyeles stb.), kasztanyetta, szintetizátor, harangok.

Mozgásnevelés

Szenzoros eszközök az egyensúlyérzék fejlesztéséhez: Fizioball labdák, tojás labdák, tölcser, gördeszka, billegő lapok (kör, négyszög alakú), hinták (laphinta, álló stb.), henger, háló, térhágsó, zsámolyok, bordásfal, lejtő, alagút, létra, hinta, hinták (lap-, tányérhinta).

Fiziológias mozgás kialakításához: lejtők, mászatók, zsámoly, különböző méretű székek, fokok székek, Body-roll henger.

Járástanításhoz: korlát, bordásfal, lépcső, létra, járókeretek, botok, különböző méretű zsámolyok le- és fellépéshez, billegő deszkák, rugós deszkák, fokok székek.

Kiegészítő eszközök: különböző méretű és anyagú labdák, kuglik, babzsákok, homokzsákok, pálcák (hosszú, rövid), karikák, kemény szőnyeg v. laticel, labdák, Thera Band szalagok, kötelek, színes formalapok, kisméretű fizioball labdák, hinta, hinták (lap-, tányérhinta).

A fejlesztő nevelés-oktatás tervezése, szervezése

Az oktatás szervezésének és tervezésének alapdokumentuma: „Súlyosan és halmozottan fogyatékos tanulók fejlesztő oktatásának irányelve”. Intézményünkben a fejlesztő nevelés-oktatás a tanév rendjét követi. Nem tagolódik tanítási évfolyamokra.

1.4.7. Az éves tervezés

A fejlesztő nevelés-oktatás a Rehabilitációs Pedagógiai és Szakmai Program és az éves munkaterv alapján történik. Az éves munkaterv tartalmazza a csoport tanév rendjéhez igazodó tevékenységeit. Éves bontásban készül el, a tanulók fejlődési üteméhez igazítva.

A heti tervezés

Az éves terv alapján elkészülő heti terv tartalmazza a rendszeresen ismétlődő napi tevékenységeket, és a fejlesztési feladatokhoz tartozó különböző tartalmi egységek feldolgozását. A heti terv kidolgozását meghatározza a csoport napirendje, amelyben egyes tevékenységek rendszeresen ismétlődnek.

Az egyéni foglalkozások szervezése

Az egyéni fejlesztő foglalkozások nyújtanak lehetőséget arra, hogy speciális gyógypedagógiai és terápiás segítséget adjunk a tanulóknak a különböző képességterületeken. Az egyes tanulók esetében a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság esetleg szakorvos javaslata alapján – a szülő véleményének ismeretében – a szakemberek határoznak az egyéni fejlesztés óraszámairól.

Az egyéni fejlesztési terv

A tanév 12. hetének végéig készülnek el a személyre szabott egyéni fejlesztési tervek. Az egyéni fejlesztési terv szoros összhangban áll a csoport számára kidolgozott éves és heti tervvel. A tervek elkészítésének kiinduló pontja a tanulók diagnosztikus mérése, és a megfigyelési tapasztalatok. Az elérendő célokat a fejlesztési tervben meghatározzuk, és a tanév során az elért eredményeket rögzítjük, előbb a tanulók félévi, majd év végi szöveges értékelésében.

1.4.8. Terápiás eljárások

A fejlesztő nevelés-oktatásban résztvevő tanulókkal végzett kiscsoportos és egyéni terápiás eljárások segítik a kitűzött nevelési célok lehetőség szerinti elérését, az egyes fejlődési területek célzott megerősítését. A terápiák alkalmazását az egyes tanulók szükségletei határozzák meg.

A súlyosan és halmozottan sérült tanulók mérése, diagnosztikus eszközök

A nevelő-oktató munka első lépése a tanulók alapos megismerése, képességstruktúrájuk feltérképezése. A súlyosan és halmozottan sérült gyermekek esetében a pedagógiai diagnosztika nem egyszeri vizsgálatot jelent, hanem folyamatdiagnosztikát, amely:

- adatgyűjtés a gyermek korábbi éveiből,
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatai,
- diagnosztikus mérés,
- folyamatos megfigyelések, változások rögzítése,
- az összegyűlt információk elemzése.

A mérések célja annak megállapítása, hogy mit és hogyan tud a gyermek, melyek a személyes szükségletei. A súlyosan és halmozottan sérült tanulók állapotának felmérésére szolgáló diagnosztikus eszközök.

A pedagógiai diagnosztika mellett szükséges a tanulók fizikai állapotának orvosi vizsgálata, amely intézményünkben ortopédiai és neurológiai vizsgálat keretében valósul meg.

A fejlesztő nevelés-oktatási csoportokban az alábbi diagnosztikus mérőeszközök használhatóak, de a mérési eszközök alkalmazásáról a tanulók egyéni képességeihez mérten - az intézményvezető beleegyezésével - csoportot vezető gyógypedagógus dönt.

- *Fröhlich-Haupt: Fejlődésdiagnosztika:* Egyéni megfigyelésen alapul. Segít a gyermek pillanatnyi lehetőségeinek pontosabb felmérésében, megismerteti a következő fejlődési lépést, ezáltal segít a célok megfogalmazásában.
- *Wayne Sailor-Bonnie Jean Mix: TARC:* Szintén megfigyelésen alapul. Előnye, hogy könnyen felvehető. Megkönnyíti a fejlesztő munka tervezését, alkalmas arra, hogy

rögzítsük általa a pedagógiai tevékenységünk sikerét, illetve sikertelenségét. Megvizsgálhatjuk eljárások, terápiák hatásait.

- *Dr. Klaus Strassmeier: Strassmeier fejlődési skála:* A fejlődés az egyén különböző időpontokban megfigyelt állapotainak összevetésével tanulmányozható. A Strassmeier fejlődési skálával vizsgált gyermekek nyomon követése bizonyos életszakaszokban történik.

1.4.9. A súlyosan és halmozottan sérült tanulók értékelése

A tanulók diagnosztikus értékelése a pozitívumokra koncentrál. Az előmenetelükről a szakmai team, illetve a nevelőtestület félévkor és a tanév végén szöveges értékelést ad.

Az „irányelvek” nem határoznak meg tantárgyi minimum követelményeket, ezért a tanuló attitűdjét és önmagához mért teljesítményét értékeljük. A tanulók felé a folyamatos pozitív megerősítést szimbólumok segítségével is jelezzük. A tanév végi, központilag kiadott nyomtatványra kerülő szöveges értékelés tartalmazza az egyes fejlesztési területeken elért eredményeket, a tanuló nehézségeit, a következő tanévre szóló javaslatokat. A tanév végi értékelés egyben a tanuló bizonyítványa is, amelyet a szülő, illetve a nevelő az adott tanítási év befejeztével átvehet. A szöveges értékelés bejegyzésre kerül a csoportnaplóba és a tanulók törzslapjába.

1.5. Az óvoda szakmai programja

1.5.1. Jogszabályi keretek

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

1. melléklet a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelethez A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

1.5.2. Óvodánk nevelésfilozófiája, alapelvei

A kisgyermek nevelése elsősorban a család feladata, ebben az óvoda kiegészítő, segítő szerepet vállal. Ennek érdekében a szülőkkel szoros együttműködésre törekszünk. Az óvodai élet és a környezet kialakításakor figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait és az állapotukból adódó sérülésspecifikus szempontokat is. Kiemelt szerepet kap óvodánkban az egyéni – differenciált – bánásmód, emellett nagy hangsúlyt fektetünk a játékosságra. Az óvodai nevelés közvetlenül és közvetetten segíti, előkészíti a sikeres továbblépést az iskolai közösségbe.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének alapelvei megegyeznek az Óvodai nevelés országos alapprogramjának alapelveivel és kiegészülnek a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének vonatkozó irányelveivel.

1.5.3. Gyermekkép

Óvodai nevelésünk központjában a gyermekközpontúság és elfogadó szemlélet áll. A fogyatékos gyermeknek joga van a szeretetre, biztonságra, emberi kapcsolatokra, védelemre és arra, hogy olyan személyként fejlesszék, aki képes dönteni, választani, adekvát kapcsolatai vannak a többi emberrel.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

1.5.3.1. Értelmi fogyatékos gyermekek

A fejlődés menet lelassulhat, a mozgásfejlődésben bizonyos fázisok kimaradhatnak. Megkésett beszédfejlődés, beszédészlelés és beszédmegértési zavarok jellemzik a kommunikációs nehézségeket. Az ismeretszerzést megnehezítik a kognitív funkciók sérülése, a megváltozott mozgásfejlődés és észlelési folyamatok. Játéktevékenységük jelentősen is eltérhet az ép kortársakéhoz képest. A cselekvésbe ágyazott tanulást segítjük elő, változatos tevékenységekkel. Kiemelten fontos a rendszeresség, gyakorlás, hogy az egyes tanult készségeket automatizálttá válhassanak. Az értelmi fogyatékos gyermekek fejlesztésében törekszünk a fennálló rendellenességek javítására, csökkentésére, a következményes ártalmak kialakulásának megelőzésére.

1.5.3.2. Autizmus spektrum zavarral élő gyermekek

Az autizmus spektrum zavar olyan pervazív (átható) idegrendszeri fejlődési zavar, amelyben jellemző a kölcsönös szociális interakciók, a kölcsönös kommunikáció és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása. A tünetek változatossága mellett az autizmus súlyossága széles skálán szóródik. Az autizmus spektrum zavarok gyakran társulnak egyéb problémákkal (például értelmi fogyatékoság, magatartászavar, étkezési és alvási zavarok).

A fejlesztés, illetve a hagyományos tanítási módszerek és tervezés módosítása szempontjából kiemelkedő jelentőségű **speciális tulajdonságok**:

- ✓ a másik személy szándékának, érzéseinek, érzelmeinek, gondolatainak, szempontjának meg nem értése, az önmagára vonatkoztatás hiánya, legsúlyosabb esetben képtelenség arra, hogy az embereket, mint számára a valóság egyéb elemeinél fontosabbakat, a tárgyaktól megkülönböztesse,
- ✓ belátás hiánya vagy korlátozott volta egyrészt a saját tudásával kapcsolatban, másrészt a tudás, illetve ismeret megszerzésének forrásával, módjával kapcsolatban,
- ✓ a szociális megerősítés jutalomértékének, illetve a belső motiváltságnak gyakran teljes hiánya,
- ✓ a gyermekeknek nagyon kevés dolog, vagy szokatlan dolog okoz örömet,
- ✓ a beszéd korlátozott megértése, még látszólag jó beszédprodukciónak mellett is
- ✓ ezt a nehézséget fokozzák a beszéd emocionális, szociális sajátosságai,
- ✓ az egyenetlen képességprofil (pl. ismeretek és önellátás, mechanikus és személyes memória közötti szakadékszerű különbségek).

Típusos erősségek, amelyekre az autizmussal élő gyermekeknél építeni lehet:

- ✓ a megfelelő szintű vizuális információ általában informatív,
- ✓ tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás,
- ✓ jó mechanikus memória,
- ✓ megfelelő környezetben, érdeklődésének megfelelő témánál kiemelkedő koncentráció, kitartás,
- ✓ egyes, nem szociális tartalmú területeken relatíve jó képesség (pl. memoriter, zene).

Típusos nehézségek és kognitív problémák, amelyekkel számolni kell a nevelés során:

- ✓ szenzoros ingerfeldolgozás zavarai,
- ✓ figyelemzavar,
- ✓ utánzási képesség deficitje,
- ✓ percepciók, vizuomotoros koordinációs problémák,
- ✓ analízis, szintézis műveleteinek problémája,

- ✓ lényegkiemelés, problémamegoldó gondolkodás deficitje,
- ✓ általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának problémája,
- ✓ emlékezetfelidézési problémák (szociális tartalmaknál és személyes élményeknél,
- ✓ nehézség már ismert tudásanyagban szociális elem bevezetésekor vagy új körülmények közötti alkalmazáskor,
- ✓ a feladat céljának nem értése, reális jövőre irányultság hiánya,
- ✓ szimbolikus gondolkodás fogyatékosága,
- ✓ énkép, éntudat fejlődésének deficitje,
- ✓ a valóság téves értelmezése, felfogása,
- ✓ realitás és fantázia összetévesztése,
- ✓ szóbeli utasítások félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többtagú utasítások esetén,
- ✓ képességek, ismeretek kreatív (nem idioszinkretikus) alkalmazásának hiánya,
- ✓ gyermekközösségben áldozattá, bűnbakká válás, más esetben szociálisan inadekvát viszonyulás a kortársakhoz,
- ✓ strukturálatlan időben passzivitás, reaktív viselkedésproblémák,
- ✓ félelmek, fóbiák (gyakran - más által megszokott - hétköznapi tárgytól, hangoktól)

1.5.4. Szervezeti és időkeretek

1.5.4.1. Módszertani alapelvek

Az idő, az élethelyzetek, a tevékenységek gondos, pontos, a gyermek által jól átlátható strukturálása elengedhetetlen. Az óvodai környezet protetikusan (segítő) környezetté alakítása és az ehhez kapcsolódó vizuális eszköztár megteremtése (az időbeli és térbeli tájékozódás, vizuális struktúra létrehozása) integrált óvodai környezetben is.

Az egyes gyermeknek megfelelő, egyéni motivációs rendszer létrehozása szükséges.

Augmentatív, vizuálisan segített kommunikációs rendszer a speciális környezetben belül a személyek között, beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.

A gyermek felé irányuló kommunikációnak mindenkor igazodnia kell a gyermek mentális korához, beszédértésének valódi szintjéhez és autisztikus nehézségeihez: mennyiségében, tartalmában, időzítésében, szóhasználatában, nyelvi komplexitásában, változatosságában, metakommunikációjában.

A szociális fogyatékossgal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információk átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól mindinkább független módszereket: pl. vizualizált instrukció, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.

A fejlesztésben és a viselkedésproblémák kezelésében alapvető a kognitív - viselkedésterápiás módszerek alkalmazása.

Az általánosítás nehézsége miatt törekedni kell arra, hogy az új ismereteket valós élethelyzetekben sajátítsa el a gyermek, és a már megtanult ismereteket minél több helyzetben megtanulja alkalmazni.

A szimbolikus gondolkodás sérülése miatt a gyermekek fejlesztése során a játéktárgyak használata helyett törekedni kell a valós, a mindennapi életben használt tárgyak, eszközök alkalmazására, illetve a játéktárgyak használatát tanítani kell.

Az óvodai fejlesztés során a sérülés-specifikus szociális, kommunikációs és kognitív fejlesztés áthatja az óvodában eltöltött idő minden percét.

1.5.4.2. Protetikus környezet

Az autizmus olyan fejlődési zavar, mely súlyosan akadályozza a tárgyi és szociális környezetmegértését, a célszerű, adaptív viselkedés fejlődését. Kutatások eredményei szerint számukra sokkal könnyebben feldolgozhatók a látható, konkrét, térben és időben állandó információk, mint a szóbeli közlések. Ezért esetükben az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítendő és kiegészítendő egyénre szabott vizuális környezeti támpontokkal. A vizuális környezeti támpontokat összefoglalóan protetikus környezetnek nevezzük.

A környezet adaptálásának célja a tájékozatlanság, bizonytalanság, az újtól, ismeretlen eseménytől való szorongás csökkentése, és a frusztrációból következő inadaptív viselkedések megelőzése, ezért is fontos annak biztosítása.

A protetikus környezet nemcsak az autizmussal élő gyermekek, hanem az értelmi fogyatékos gyermekek számára is segítséget jelent a mindennapok során, ezért számukra is fejlesztő hatású ennek alkalmazása.

A protetikus környezet elemei:

- ✓ A tér strukturálása
- ✓ Napirend (tér-idő struktúra)
- ✓ Munkaszervezés, Munkarend
- ✓ Egyéb vizuális segédeszközök

1.5.4.3. Éves rend

Az óvoda munkarendjében az általános iskola évközi rendjéhez igazodik. A szorgalmi idő szeptember 1-től június 15-ig tart, így óvodánk nyáron zárva tart. A munkarend változása miatt az óvoda nyitvatartási rendje változhat, ilyen esetben legalább 1 héttel előbb írásban tájékoztatjuk a szülőket.

1.5.4.4. Napirend

Mivel óvodásaink spontán tanulása is sérült, indokolt, hogy a többségi óvodáktól eltérően a kiscsoportos, illetve egyéni fejlesztő foglalkozások nagyobb számban jelenjenek meg az egész csoport számára kötelező foglalkozások mellett. Mindezek mellett biztosítanunk kell a játék lehetőségét is. A szokásrend, a mindennapok ritmikus ismétlődései tagolják gyermekeink óvodai életét és egyben támpontul, biztonságként is szolgálnak nekik.

A napirend csupán egy keret, rugalmasan változik az adott aktualitásoknak (például ünnepek), igényeknek megfelelően,

7:00 – 8:00	gyülekező, szabad játék, napirendek áttekintése, saját reggeli elfogyasztása
8:00 – 8:45	játék, foglalkozás (egyéni, mikrocsoportos)
8:45 – 9:15	kézmosás, terítés
9:15 – 9:45	tízórai
9:45 – 10:00	tisztálkodás, wc
10:00 – 10:45	foglalkozások (egyéni, mikrocsoportos, csoportos), játék,
10:45 – 11:00	gyümölcs (folyamatosan)
11:00 – 11:45	foglalkozások (egyéni, mikrocsoportos, csoportos), játék
11:45 – 12:00	kézmosás, terítés
12:00 - 13:00	ebéd
13:00 - 13:30	tisztálkodás, wc, ágyazás
13:30 – 14:45	alvás, pihenés, levegőzés, (egyéni foglalkozás)
14:45 – 15:00	tisztálkodás, wc, terítés
15:00 – 15:30	uzsonna
15:30 – 16:00	játék
16:00 – 17:00	ügyelet

1.5.5. Óvodai program tartalma

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott tevékenységi formák és feladatok tartalma, mélysége a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében megváltozhat, valamint kiegészül egyéb speciális célokkal, tevékenységekkel.

1.5.5.1. Kommunikációs készségek fejlesztése

A kommunikációs készségek informális és formális úton mérhetjük fel, amelyeket szükség esetén kiegészíthetünk egy- egy részterületre fókuszáló felméréssel. A felméréseink célja a gyermek kommunikációs képességeinek megismerése, és egy individualizált kommunikációs program megtervezése.

A célunk, hogy a gyermek spontán expresszív és receptív kommunikációja váljon funkcionálisabbá, rugalmasabbá, illetve tartalmilag, térben és szociális környezetet érintően bővüljön. A beavatkozás mindig az adott gyermek és környezete igényeinek, a gyermek készségszintjeiből kiindulva folyik az egyéni fejlesztési terv szerint.

A kommunikáció funkcionális használatának tanítása, melynek érdekében a tárgyi és szociális környezetet tudatosan úgy kell szervezni, hogy aktív kommunikációra készítse a gyermeket. Ebben az elrendezett környezetben törekednünk kell a gyermekkel való közös, a gyermek számára örömteli és érthető közös cselekvésrutinok kialakítására. A fejlesztés során használt kommunikációs készségeket a lehető legtöbb természetes helyzetben gyakorolni kell az általánosítás kialakulásához, különös jelentőséggel az otthoni környezetben.

Az óvodai országos programban megjelenő területek, mint verselés, mesélés, bábozás és egyéb anyanyelvi, legtöbbször beszéden alapuló tevékenységek egyéni elbírálás szerint kerülnek be a gyermekek egyéni programjába.

A fejlesztés főbb területei:

- ✓ Preverbális kommunikáció
- ✓ Alternatív és augmentatív kommunikációs (AAK) eszközrendszerek használata
- ✓ Beszédértés és beszédhasználat
- ✓ Metakommunikáció értése és használata

1.5.5.2. Szociális készségek fejlesztése

A szociális készségek tanítása mind az értelmi fogyatékos gyermekek, mind az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek esetén kiemelt fontosságú, hiszen a sikeres társadalmi integráció egyik alaptényezője. A szociális készségek fejlesztése bonyolult feladat, hiszen a szociális viselkedés helyzetről helyzetre változik, másrészt egy viselkedés helyénvalósága is

változik a fejlődés során. Elsődleges fontosságú speciális pedagógiai cél a gyermek képesszintjének megfelelő szociális viselkedés, illetve az ezt megalapozó elemi készségek fejlesztése, tanítása. A beilleszkedést közvetlenül elősegítő készségek fejlesztése mellett fontos feladat a szabadidős készségek tanítása is (l. később a Játék c. fejezetben).

A szociális fejlesztés áthatja az óvodai fejlesztés egészét, minden területen megjelenik, hol célként, hol feladatként, hol feltételként. A komplex szociális viselkedésminták tanítása az esetek többségében iskolai feladat, az óvoda feladata az alapozó készségek kialakítása. A fejlesztés egyéni, mikro vagy teljes csoportos keretben valósulhat meg.

A fejlesztés fő területei:

A taníthatóságot megalapozó szociális készségek:

- ✓ más személyek jelenlétének felismerése, elfogadása
- ✓ segítő személy segítségének elfogadása
- ✓ csoport élet elemi viselkedés szabályainak, szokásainak elfogadása
- ✓ utánzási készség fejlesztése
- ✓ önmagáról való tudás:
- ✓ személyi adatok
- ✓ saját külső tulajdonságok
- ✓ elemi élménymegosztás
- ✓ kapcsolatteremtés és fenntartás:
- ✓ metakommunikáció megértése, használata
- ✓ ismerős személyek felismerése, nevének tudása
- ✓ egyszerű szociális rutinok
- ✓ információcsere szabályai
- ✓ óvodán belüli szociális helyzetek viselkedési szabályainak betartása
- ✓ elemi kooperációs felnőttel, gyermekkel

Hagyományaink, ünnepeink, amelyek a szociális készségek fejlesztése mellett az értelmi és érzelmi életet is gazdagítják, elősegítve a személyiségfejlődést:

- ✓ Márton-nap
- ✓ Mikulás
- ✓ Advent
- ✓ Karácsony
- ✓ Farsang
- ✓ Húsvét

- ✓ Anyák napja
- ✓ Gyermeknap
- ✓ Nagyok búcsúja, évfűzű
- ✓ Szűletűsűnapok
- ✓ Kirűndulűsűk

A fejlesztűst segűtű műdszerek

Az alűbbiakban felsorolt műdszereket a hazai űs nemzetkűzi gyakorlatban az autizmussal űlű szeműlyek szociűlis kűsűsűgeinek fejlesztűsűre alkalmazzűk, azonban űrtelmi fogyatűkos gyermekekűnl, - egyűni elbűrűlűst űs adaptűlűst kűvetűen - szintűn alkalmazhatűak:

- ✓ Babzűsűk Fejlesztű Program
- ✓ űn-kűnyv
- ✓ Naplű
- ✓ ELA (Everyday Life Activities)
- ✓ Szociűlis tűrtűnetek
- ✓ Video feedback technika

1.5.5.3. Jűtűk

A sajátos nevelűsi igrűnyű gyermekek esetűben is biztosítani kell a szabad jűtűk lehetűsűgűt, azonban ez egyes esetekben sűrűlűhet. A beavatkozűs cűlja, hogy a gyermek komplexebb jűtűktevűkenysűgre tegyen szűrt, a gyermekek egyűni kűpessűgeinek heterogenitűsa miatt a fejlesztűs nem lehet egysűges. A kisgyermekek jűtűktevűkenysűgűre irűnyulű beavatkozűs ezűrt felműrűesekre űs megfigyelűesekre alapozott, egyűni fejlesztűsi terv szerint valűsul meg. A jűtsűz kűrnyezet kialakitűsűnűl igrűkezűzűnk egy aktivitűsra kűsűtetű kűrnyezet kialakitűsűsűra, amely mind a szociűlis, mind a magűnyos jűtűk lehetűsűgűt magűban foglalja.

A tűrsasjűtűk kiemelt szerepet kap, mint fejlesztűtű eszkűz. Nemcsak egy űjabb tűrggyal bűvűl a jűtűkrepertoűrja, hanem szociűlis (vűrakozűs, sorra kerűlűs, nyerűs, veszűs stb.) űs kommunikűciűs kűsűsűgeit is fejlesztűi. A saját kűsűtűsű, cűlzott terűletre fűkuszűlű tűrsasjűtűkok tűvűbb nűvelik a sikert (pűldűul: szűnek, űltűzkűdűs, udvariassűgi formulűk).

űvodűnkban kűtfűle műdon valűsul meg a jűtűk: szabad jűtűkhelyzetekben, amikor a gyermek olyan tevűkenysűget vűgez, amely szűműra pihentűtű, megnyugtűtű. A műsik pedig az irűnyűtott jűtűk, amikor a jűtűkhelyzetet tudatos tervezűs űs szervezűs jellemi.

A fejlesztűs terűletei:

- ✓ A jűtűkeszkűzűk megfűlelű hasznűlűta

- ✓ Az önállóan végezhető szabadidős tevékenységek repertoárjának bővítése
- ✓ A játéktevékenység tanulása során a gyermek tapasztalatokat szerezzen a környező világról
- ✓ Játéktevékenységen keresztül egyéb készségek, területek fejlesztése
- ✓ A játékon keresztül a gyermek társas és kommunikációs készségeinek fejlesztése
- ✓ Kortárs kapcsolatok kialakítása

1.5.5.4. Babzsák Fejlesztő Program

A Babzsák Fejlesztő Programot olyan kiscsoportos, térben, időben, tartalmában és eszközeiben előre megtervezett és megszervezett szituáció, amely alkalmas lehet társas helyzetekben szükséges szociális és kommunikációs készségeink kialakítására, fejlesztésére és gyakorlására. A foglalkozásokon játékos formában tudjuk a kommunikációs funkciókat (kérés, visszautasítás, figyelemfelhívás, információátadás, információkérés) és a szociális funkciókat (várakozás, sorra kerülés, udvariassági szabályok, érzelmek stb.) is gyakorolni, fejleszteni.

1.5.5.5. A külső világ tevékeny megismerése: a tanulás

Mind az autizmussal élő gyermekek, mind az értelmi fogyatékos gyermekek esetében a spontán tanulási folyamatok sérülhetnek, ezért irányított nevelésre van szükség. Percepciós nehézségek, utánzási képesség sérülése, memória zavarok előfordulhatnak, az autizmussal élő személyes esetén pedig a megszerzett tapasztalatok nem állnak össze jelentésteli egészszé, valamint az általánosítás is akadályozott.

A fejlesztés, nevelés során kognitív viselkedésterápiás módszereket alkalmazunk: bemutatás, modellálás (amely gyermek képes az utánzásra), árnyékolás, láncolás, formázás. A segítségadás hierarchiáját mindig betartjuk, igyekszünk a promptokat fokozatosan visszavonni, amennyiben lehetséges.

Céljaink:

- ✓ gyermek tapasztalatokhoz juttatása
- ✓ percepció és gondolkodás integrálása
- ✓ adaptív viselkedési és munkavégzési formák elsajátíttatása
- ✓ gyermeket körülvevő természeti és társadalmi környezet cselekvésbe ágazott megismertetése

- ✓ tanulás hatására jöjjenek létre pozitív változások a megismerő tevékenységekben, kommunikációban, szociális kapcsolatok szervezésében és ezáltal az egész személyiség fejlődésében
- ✓ minden tanulási folyamat során szem előtt tartjuk a leghosszabb távú fejlesztési célt, a gyermek környezetében és a társadalomba való későbbi beilleszkedés segítésére

1.5.5.6. Munka jellegű tevékenységek: önkiszolgálás, önellátás, házimunka elemei

Az óvodába kerüléskor gyakran még nem alakultak ki elemi szintű önkiszolgálási készségek, aminek hátterében az elsajátításához szükséges feltételek lehetséges sérülései állhatnak: motoros képességek, szenzoros információk feldolgozása, szociális terület, utánzási képesség. Autizmusban a célvezérelt viselkedésszervezés jellemzően sérült, ami zavarhatja az önkiszolgálási folyamatok végrehajtását. A gyógypedagógiai fejlesztés, nevelés feladata ezért az önkiszolgálási készségek tudatos kialakítás, gyakoroltatása az óvodában, amely a gyermek jövőbeni ellátását is meghatározhatja.

A fejlesztés itt is felméréseken alapul, amelyek a tevékenységekhez szükséges motoros képességeket, a végrehajtási folyamatot, valamint azt is meghatározzák, hogy a gyermek az egyes részműveleteket milyen típusú és mértékű segítség mellett képes végrehajtani. A segítség módját mindig az egyéni szükségleteknek megfelelően kell megtervezni.

A fejlesztés területei:

- ✓ szobatisztaság
- ✓ étkezés
- ✓ öltözés
- ✓ tisztálkodás: kéz – és arcmosás, kéz – és arctörölés, fogmosás, fésűlködés, orrtörölés
- ✓ elemi házimunka

1.5.5.7. Mozgás

A gyermekek mozgásukban is eltérhetnek ép társaiktól, sőt, akár egyes mozgásformák kontraindikáltak lehetnek az állapotukból kifolyólag. A mozgásfejlődésük is megváltozhat, bizonyos fázisok kimaradhatnak, kevésbé gyakorlódnak be, vagy hibásan rögzülhetnek. Egyes esetekben tartási hibák, deformációk is előfordulhatnak, ezekre különös figyelemmel kell lenni a mozgásos foglalkozások során. A mozgásfejlesztés legáltalánosabb célja a mozgás iránti igény felkeltése, mozgás szeretetének kialakítása, az egészséges életmódra nevelés.

A mozgás fejlesztése felméréseken alapul, egyéni célokat határozunk meg, köztük az egyéni segítségadás módját is.

A mozgásfejlesztés fő területei:

- ✓ játékos, utánzó gyakorlatok
- ✓ fejlődéstani nagymozgások kialakítása, korrigálása
- ✓ mozgásos és zenés játékok
- ✓ testséma, testtudat
- ✓ ritmusérzék

1.5.5.8. Ábrázolás - alakítás

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka különböző fajtái, a műalkotásokkal való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A fejlesztés célja egyrészt a tárgyakkal való olyan szintű manipuláció, amely képessé teszi a gyermeket tevékenységek elvégzésére, a funkciónak megfelelő eszközhasználatra, másrészt szabadidős készségek tanítása, életkorának megfelelő szabadidős tevékenységek megismertetése.

A középtávú (kb. egy óvodaévet felölelő) célok meghatározásához mindenkor szükséges a gyermek aktuális vizuomotoros készségszintjének felmérése.

A finommotoros képességek felmérése is több eszköz áll rendelkezésünkre, ezek eredményeit elemezve jelölhetjük ki a fejlesztési célokat. A vizuomotoros felmérés eredményeinek birtokában, és a gyermek egyéb területein felmért (kognitív, kommunikációs, szociális) jellemzői alapján tűzhetők ki a fejlesztési célok. A középtávú fejlesztési célok elérése érdekében azokat kisebb lépésekre kell lebontanunk, ügyelve arra, hogy a már meglévő vagy kialakulóban levő készségekre alapozzunk, és várjuk el azok folyamatos alkalmazását más területen is.

Az ábrázolás-alakítás foglalkozások feladata:

- ✓ ujjak ügyesítése,
- ✓ ábrázolókedv felkeltése,
- ✓ ábrázolóképeség fejlesztése
- ✓ eszközök használatának és fogásának megtanítása,
- ✓ egyszerű mértani formákkal ismerkedés,
- ✓ szem-kézkoordináció,
- ✓ alak-háttér differenciálása,

1.5.5.9. Zenei nevelés

Ez a foglalkozás lehetőséget nyújt a zene, a ritmus személyiségformáló szerepének megalapozására, és az érzelmekre való hatás mechanizmusával már ezen a szinten is formálja a személyiséget. A gyermekek életét végigkíséri a zene, de már a zörejek is fontos szerepet játszanak a gyermek ismeretszerző folyamatában. Azonban, ha az ismeretszerző folyamat sérült, akkor irányított tevékenységeken keresztül nevelési feladattá válik a zenei nevelés, ide értve a hangok, zörejek és beszédhangok jelentőségének megtanítása.

A zenei nevelés célja és feladatai:

- ✓ a zenei érdeklődés felkeltése,
- ✓ a hallásfigyelem és diszkrimináció fejlesztése,
- ✓ a környezet hangjainak felismerése, differenciálása,
- ✓ a ritmusérzék fejlesztése,
- ✓ a gyermek érzelmi életének fejlesztése
- ✓ hangulatkeltés, motiválás
- ✓ a nagyon egyszerű népi mondókák, versek, énekek megtanítása,
- ✓ a zenehallgatás megszerettetése,
- ✓ hangszerek felismerése, megszólaltatása
- ✓ a csend, a zörejek, a zene differenciálása, szerepének értékelése.

1.5.5.10. Problémás viselkedések megelőzése és kezelése

Az autizmussal élő gyermekek gyakran tanúsítanak olyan viselkedéseket, melyek környezetük számára érthetetlenek, zavaróak, elfogadhatatlanok. Tudnunk kell azonban, hogy ezek a viselkedések gyakran egyáltalán nem tudatosak, háttérükben pedig a szokásostól eltérő, alapvetően az autizmus természetéből fakadó okok azonosíthatók. A nem-kívánatos viselkedések háttérében gyakran szenzoros érzékenység, a szociális kontextus, a viselkedéssel kapcsolatos elvárások hiányos megértése, vagy éppen kommunikációs nehézségek állnak (Pl.: prekommunikatív viselkedések, melyekkel a gyermek inadaptív módon, pl. visítással kommunikál).

A magyarázatok helyett (mint például, hogy a gyermek szándékosan nem akar együttműködni, vagy valószínűleg nem szereti az adott tevékenységet, személyt) előítélet-mentes, objektív megfigyelésekre van szükségünk, melyek pontosan leírják a viselkedést, annak kontextusát, közvetlen előzményeit és következményeit. A viselkedés pontos és szisztematikus megfigyelése rendszerint segít a háttérben rejlő okok megértésében. A megfigyelés során

érdekes feljegyzéseket (viselkedéscsapkönyvet) vezetni, melyben rögzítjük a viselkedés körülményeit (pl. hely, idő, jelenlévő személyek) előzményeit, közvetlen kiváltóját, magát a konkrét viselkedést, a lehető legpontosabban megfogalmazva, és a viselkedés következményeit, a környezet reakcióit. Mindezekből az információkból általában leszűrhető, hogy mi volt a problémás viselkedés oka, így megkezdhetjük a probléma oki kezelését, ahelyett, hogy magát a viselkedést próbálnánk elnyomni.

Az objektivitáshoz hozzátartozik az is, hogy nem dönthetünk önkényesen arról, mit nevezünk problémás viselkedésnek. A besoroláshoz a következő négy szempont figyelem bevétele szükséges:

- ✓ A viselkedés, vagy annak súlyossága nem felel meg a gyermek életkorának, vagyfejlettségi szintjének.
- ✓ A viselkedés veszélyt jelent magára a gyermekre, vagy más személyekre.
- ✓ A viselkedés jelentősen akadályozza a világ megismerését, a tanulást.
- ✓ A viselkedés jelentősen rontja a gyermek környezetében lévők életminőségét, stresszt okoz.

A problémás viselkedések megelőzésében és kezelésében fontos szerepe van a környezet adaptálásának a gyermek megértéséhez. Ez alatt leggyakrabban a megfelelő motivációt, a gyermeki tevékenység körültekintő megszervezését, az események, cselekvések kiszámíthatóságát, a jól érthető kommunikációs interakciókat, a gyermek számára kellemetlen szenzoros ingerektől való védelmet értjük. A problémás viselkedések kezelése nagyon sok kognitív- és viselkedésterápiás eljárás egységes és következetes alkalmazását jelenti a pedagógusok és a szülők részéről.

1.5.5.11. Egyéb foglalkozások

Logopédiai ellátás

Óvodások beszéd és kommunikáció fejlesztését logopédus szakember segíti. Az év folyamán egyéni és mikrocsoportos formában történhet a gyermekek logopédiai ellátása.

1.5.6. A fejlődési ütem ellenőrzése, értékelése

Az óvodai fejlesztés minden esetben formális és informális felméréseken alapuló, egyéni fejlesztési terv alapján történik. A felmérések során arra törekszünk, hogy a gyermek képességeinek teljes skáláját megismerjük. Fókuszban a már meglévő és a kialakuló félben lévő

készségek azonosítása van, hiszen ezek a képességek jelentenek alapot a további készségek kialakításához.

Az óvodai év elején – vagy új gyermeknél érkezéskor az alábbi lehetséges módszerekkel mérjük föl a gyermekeket, és szerzünk információkat az állapotáról:

- ✓ dokumentáció tanulmányozása
- ✓ interjú
- ✓ kérdőívek
- ✓ adaptációs viselkedést vizsgáló skálák
- ✓ formális felmérések
- ✓ informális pszichoeducációs felmérések

A felmérések eredményeit minden esetben írásban rögzítjük a felmérőlapon vagy jegyzőkönyvben. Minden gyermek számára az egyénre szabott fejlesztési terv tartalmazza a kitűzött célokat (hosszú, közép – és rövid távú célok), a feladatokat, eszközöket. A célok meghatározásánál a család szempontjait, valamint a Szakértői Bizottságok fejlesztési javaslatait is maximálisan szem előtt tartjuk. A gyermek fejlődésének következtében az egyénre szabott fejlesztési terv bármikor módosítható.

A nevelési év folyamán minimálisan három alkalommal –szeptemberben, januárban és júniusban - újra felmérjük a gyermekeket, a fejlődésüket rögzítjük a már ismertetett eszközökkel. A szülő számára ugyanezen alkalmakkor szóban és írásban tájékoztatást adunk a gyermek fejlődéséről.

1.5.6.1. A továbblépés

A sajátos nevelési igényű gyermekek állapotának nagyfokú heterogenitása miatt általános követelmények nem megfogalmazhatóak. Az óvodai évek alatt a csoportban dolgozó gyógypedagógusok, asszisztensek, az intézményvezetőkkel team-megbeszélésen döntenek a gyermek továbblépéséről (középső csoportba, nagycsoportba) az egyéni fejlesztési tervek, felmérések eredményei alapján. A szülővel írásban is megkapja az erre vonatkozó javaslatot, majd fogadó óra keretében megbeszéli azt a gyógypedagógussal. A javaslat aláírásával jelzi egyetértését.

A tanköteles gyermekek szakértői bizottsági vizsgálaton vesznek részt, ahol a gyógypedagógus javaslatát figyelembe véve készítik el a szakvéleményt. A bizottság véleménye, a gyermekkel foglalkozó pedagógus és a szülő véleménye alapján kezdheti meg a gyermek a tanulmányait.

Amennyiben az óvoda jelzése szerint a gyermek még nem iskolaérett, úgy további egy évre maradhat az óvodai nevelésben.

1.5.7. Kapcsolatok, együttműködés formái

1.5.7.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A gyermek elsődleges nevelési színtere a család, ezért fontosnak tartjuk a család és pedagógusok közötti folyamatos együttműködést. Az óvodai felvételt követően a szülőkkel, nevelőkkel beszélgetés keretében érdeklődünk a gyermek korábbi életéről, fejlődéséről, fejlesztéseiről, egészségügyi történésekről. Feltérképezzük a szülők igényeit, elvárásait. Tájékoztatjuk a családot az óvodai életéről, fejlesztési lehetőségekről, valamint a házirend lényegi elemeiről.

A szülőkkel, családdal való kapcsolattartás területei

- ✓ rendszeres konzultáció a gyermek fejlődésével kapcsolatban fogadó óra keretében, melyről írásos feljegyzés készül és mindkét fél aláírásával elfogadja azt
- ✓ segítségnyújtás a szakvélemény, diagnózis értelmezésében
- ✓ tájékoztatás a fejlesztés / fejlődés lehetőségeiről
- ✓ nagycsoportos gyermekeknél iskolaválasztással kapcsolatos konzultáció
- ✓ javaslatétel a gyermek egyéni igényeihez szükséges otthoni környezet kialakítására
- ✓ megbeszélés az otthon végzendő gyakorlatokkal kapcsolatban
- ✓ segítségnyújtás a speciális eszközök kiválasztásában
- ✓ szülői értekezlet évente két alkalommal

A szülőkkel, családdal való kapcsolattartás lehetséges formái

- ✓ szülői értekezlet
- ✓ fogadó óra
- ✓ üzenő füzet
- ✓ hétvégi füzet
- ✓ családlátogatás
- ✓ nyílt nap

1.5.7.2. Kapcsolattartás az intézmény többi intézményegységével

Az intézmény óvodai és iskolai intézményegységei egy épületben helyezkednek el. Az óvodába járó gyerekekkel igyekszünk megismertetni az iskolai légkört, egyes rendezvényeken lehetőség

szerint együtt lesznek az alsó tagozatos tanulókkal. A megfelelő színvonalú ellátáshoz szükséges a különböző szakemberek együttműködése, ezért az EGYMI-ben dolgozó pedagógusok szükség esetén team-megbeszéléseket, esetmegbeszéléseket tartanak. Ez kiemelt jelentőségű munka az óvodából az iskolába való átmenet megsegítésekor.

Együttműködés fórumai lehetnek:

- ✓ közös intézményi ünnepek (például farsang)
- ✓ nevelési értekezlet
- ✓ team-megbeszélés: a gyermekkel foglalkozó pedagógusok, pedagógiai munkát segítő személyek, szükség esetén szülő bevonásával
- ✓ esetmegbeszélés: sürgős beavatkozást igénylő helyzet
- ✓ házi továbbképzések egy-egy aktuális témában
- ✓ körlevelek (e-mail), hirdetőtábla

1.5.7.3. Külső kapcsolatok

Együttműködünk a pedagógiai szakszolgálatokkal és szakértői bizottságokkal, mind az óvodai felvétel, mind a teljes óvodai nevelés folyamán, illetve az iskolába való továbblépés során. Szakmai kapcsolatot ápolunk az autizmusban jártas szakemberekkel, szakmai szervezetekkel. Kapcsolatot tartunk a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában résztvevő más szakterületek képviselőivel (gyermekvédelem, iskolaorvos), igény esetén egészségügyi intézményekkel, szakambulanciákkal, nem állami fenntartású terápiás központokkal. Kapcsolatot tartunk fenn a tankerület más óvodáival, iskoláival.

1.6. Az utazó gyógypedagógiai tagintézmény pedagógiai programja

“Arra a félelmetes következtetésre jutottam, hogy meghatározó tényező vagyok az osztályban. A személyes hozzáállásom alakítja a légkört. Napi hangulatom hozza létre az időjárást. Tanárként óriási hatalommal rendelkezem ahhoz, hogy a gyermek életét nyomorulttá vagy örömtelivé tegyem. Kínzóeszköz lehetek vagy gondolatébresztő segítőtárs. Megalázhatok, vagy viccelhetek, sérthetek és gyógyíthatok. Minden helyzetben az én reakcióm dönti el, hogy egy válság kiterjed, vagy megoldódik, és a gyermek emberségesebbé válik vagy veszít emberségéből.” Haim G. Ginott

1.6.1. Az utazó gyógypedagógiai hálózat feladata

Az utazó gyógypedagógiai hálózat a 2010/11. tanévben kezdte meg működését a II.kerületben. Feladatként és célként a kerület általános iskoláiban és középiskoláiban, integrált oktatásszervezési formában tanuló sajátos nevelési igényű (továbbiakban: SNI) gyermekek hatékony rehabilitációs/rehabilitációs ellátását jelölte meg.

Az ellátórendszerben tevékenykedő gyógypedagógusok, sérülésspecifikumot tekintve, minden szakirányban biztosítják a tanulók számára a szakértői és rehabilitációs bizottságok által javasolt ellátást.

A 2017/18. tanévtől feladatunk a Közép - Budai Tankerületi Központ által fenntartott köznevelési intézményekben együttnevelt sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus rehabilitációs- rehabilitációs ellátása.

A hálózat a tankerületi régióban működő, más fenntartású intézményekben is végezheti tevékenységét együttműködési megállapodás keretében, térítési díj ellenében.

Az ellátás szakmai tartalmát az sajátos nevelési igényt megállapító pedagógiai szakszolgálati tagintézmény szakértői és rehabilitációs bizottságának fejlesztési javaslata határozza meg, a foglalkozás heti óraszámával együtt.

1.6.2. Az utazó gyógypedagógiai ellátással összefüggő hatályos jogi szabályozók

1.6.2.1. A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fogalma

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.“ /2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4§ (25.), mód. 2014.évi CV. törvény /

1.6.2.2. A sajátos nevelési igényű gyermek ellátása

“A köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorai fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.“ /2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 3§ (6) /.

“A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.” (2011. évi CXCV. törvény 47§ (1))

“A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat útján is biztosítható.” (2011. évi CXCV. törvény 47§ (10))

“Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat az egységes szakmai eljárás érdekében munkaközösséget működtet, amelynek tagjai az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működési körzetében foglalkoztatott együttnevelést segítő pedagógusok.” (20/2012. EMMI r. 138/A §)

“Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat feladata a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban történő óvodai nevelését, tanuló iskolai nevelés-oktatását végző nevelési-oktatási intézmények számára a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember biztosítása, amennyiben a nevelési-oktatási intézmény a 47. §-ában meghatározottak szerint alkalmazandó gyógypedagógus, konduktor szakképzettségű szakemberrel nem rendelkezik.

(2) Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat megszervezése és működtetése az illetékes tankerületi központ feladata.” (2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről 15/A § (1)-(2))

“Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció a szakértői bizottság szakértői véleményében meghatározott fejlesztési területekre és a fejlesztéshez szükséges szakemberre vonatkozó javaslat figyelembevételével a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló egyéni szükségleteinek támogatására, az akadályok leküzdésére, új funkciók kialakítására és a környezeti feltételek optimalizálására irányuló kötelező foglalkozás.” (20/2012. EMMI r. 137/A §)

“A nevelési-oktatási intézmény az együttnevelést segítő pedagógus közreműködésével a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és évente legalább egy alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a szülőt tájékoztatni kell.” (20/2012. EMMI r. 139§(1))

“A pedagógust, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva harmadik

személyekkel szemben titoktartási kötelezettség terheli a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást. E kötelezettség a foglalkoztatási jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a nevelőtestület tagjainak egymás közti, a tanuló fejlődésével összefüggő megbeszélésre.” (2011. évi CXCV. törvény 42§ (1))

“A pedagógus, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott a nevelési-oktatási intézmény vezetője útján köteles az illetékes gyermekjóléti szolgálatot haladéktalanul értesíteni, ha megítélése szerint a gyermek, a kiskorú tanuló - más vagy saját magatartása miatt - súlyos veszélyhelyzetbe kerülhet vagy került. Ebben a helyzetben az adattovábbításhoz az érintett, valamint az adattal kapcsolatosan egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezése nem szükséges.” (2011. évi CXCV. törvény 42§ (3))

“A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához a következő feltételek szükségesek: (...)

b) egyéni előrehaladású neveléshez és oktatáshoz, integrált óvodai neveléshez, iskolai nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,

c) a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.”

(2011. évi CXCV. törvény 47§ (4))

“A pedagógus alapvető feladata (...) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse.” (2011. évi CXCV. törvény 62§ (1b))

1.6.3. A Közép-Budai Tankerület utazó gyógypedagógiai ellátása

1.6.3.1. Az ellátási körzet

A Közép-Budai Tankerületi Központ fenntartásában működő integráló köznevelési intézmények.

A tankerületi régióban működő, más fenntartású intézményekben is végezheti tevékenységét együttműködési megállapodás keretében, térítési díj ellenében.

1.6.3.2. Az ellátás célcsoportja

Az olyan sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók, akiknek az ellátási jogosultságát a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében meghatározta. Az ellátásra addig jogosult, míg tankötelezettségének idején a kötelező felülvizsgálatok ezt megerősítik.

1.6.3.3. Sérülésspecifikum (az SNI gyermekek, tanulók köre)

- ✓ Mozgásszervi fogyatékos
- ✓ Érzékszervi fogyatékos (hallási, látási)
- ✓ Beszéd fogyatékos (Nyelv-és beszédfejlődés zavara)
- ✓ Tanulásban akadályozott
- ✓ Egyéb pszichés fejlődés zavara miatt súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzd
- ✓ Autizmus spektrumzavarral diagnosztizált

1.6.4. Az utazó gyógypedagógiai hálózat működési feltételei

1.6.4.1. Az ellátás formája

- ✓ Egyéni, páros habilitációs/rehabilitációs foglalkozások
- ✓ kiscsoportos habilitációs/rehabilitációs foglalkozások
- ✓ differenciált tanórai támogatás/készség-képességfejlesztés

A csoportalakítás létszáma változó - 1-6 fő - a fogyatékoság súlyosságától függően, a kezelésre szoruló gyermekek számának, a helyiségek méretének és az órakeret lehetőségeinek függvényében.

Az utazó gyógypedagógus, foglalkozásainak megtervezésénél szem előtt tartja a :

- ✓ a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglalt tartalmakat
- ✓ a sérülésspecifikumokat, képességstruktúrát
- ✓ a gyermek napirendjét/órarendjét
- ✓ a gyermek életkorát
- ✓ a gyermek terhelhetőségét
- ✓ a gyermek ellátását végző más szakemberek időbeosztását
- ✓ a többségi intézmények helyi adottságait.

Az utazó gyógypedagógusok által alkalmazott terápiák/programok/eljárások: Sindelar-Zsoldos program, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció/redukáció, Oroszlány Péter

Tanulásmódszertan, Meixner program, Zenei-anyanyelvi helyesírás fejlesztés, NILD Tanulás Terápia, Alapozó terápiák, szenzoros-integrációs terápia, konduktív pedagógiai terápiák, szomatopedagógiai terápiák, artikuláció javítás (logopédia), Gósy beszédészlelés/beszédértés terápia, nyelvlökéses nyelés terápia, CogniPlus terápia, autizmus specifikus terápiák és egyéb gyógypedagógiai, logopédiai eljárások lehetnek.

1.6.4.2. Az ellátás időkerete

Az államilag finanszírozott egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs csoport órakeret meghatározása a 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről 6. számú melléklete alapján történik, figyelembe véve az ellátás komplexitását és az utazó gyógypedagógus saját vizsgálatait, felméréseit, tapasztalatait (folyamatdiagnosztika).

Az aktuális tanév elején illetve a tanév közben hosszútávú, állandó változás esetén, az utazó gyógypedagógus egyénileg egyeztetési foglalkozásainak időtervét a pedagógusokkal és tájékoztatja az intézmény vezetőségét a foglalkozások időpontjainak beosztásáról.

1.6.4.3. Az ellátás tervezése

A jogosultságot meghatározó szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye és a gyógypedagógiai folyamatdiagnosztika alapján Egyéni Fejlesztési Tervet készít az utazó gyógypedagógus, melyeket 3 havonként, illetve óvodai ellátás esetén 5 havonként felülvizsgál, erről konzultál a gyermeket tanító fogadó pedagógusokkal is. A gyermek fejlesztési tervének elemeinél e tapasztalatokat, valamint a tanórai támogatás/óvodai csoportfoglalkozás tapasztalatait is figyelembe veszi, amennyiben ez is az ellátás részét képezi.

1.6.5. Az utazó gyógypedagógus feladatai integrált oktatásban/nevelésben

A fogyatékos, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta, kompetenciája:

1. programok, programcsomagok összeállítása,
2. habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, valamint osztálytermen belüli differenciált tanórai megsegítés,
3. közreműködés az integrált oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

1.6.5.1. Az utazó gyógypedagógus feladatai

A gyermek/tanuló fogyatékoságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű gyógypedagógus az együttműködés során:

- ✓ segíti a szakértői gyógypedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását a fogadó intézményben
- ✓ terápiás és/vagy fejlesztő tevékenységet végez a gyermekkel való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a (re)habilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a gyermek meglévő képességeire, az ép funkciókra,
- ✓ az intézményi környezet lehetőségeit figyelembe véve, differenciált tanórai vagy óvodai csoportfoglalkozást segítő támogatást nyújt, az oktatási/nevelési tartalmakkal és a fogadó pedagógussal összehangolt módon
- ✓ javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlődési szükséglethez igazodó módszerváltozatokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- ✓ együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó fogadó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- ✓ segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális (segéd)eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről,
- ✓ javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására,
- ✓ segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- ✓ kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- ✓ részt vesz az intézményi befogadó közösség, a szülői közösség és a gyermekközösség felkészítésében, érzékenyítésében
- ✓ részt vesz a sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló tehetséggondozásában
- ✓ az utazó gyógypedagógusok számára az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában valamint az Adminisztrációs Szabályzatban megjelölt módon végzi adminisztrációs feladatait
- ✓ a tanév végén elemző-önértékelő beszámolót ír munkájáról

Célja a személyiségfejlesztésben

nyugodt, harmonikus, elfogadó légkör megteremtése a terápiás foglalkozásokon

következetesség	}	kialakulását biztosító ráhatások alkalmazása, szorosan együttműködve a szülőkkel, a pedagógusokkal
tudatosság		
kitartás		
türelem		
kudarctűrő képesség		
szabálytudat		
monotóniatűrés		

Célja a közösségfejlesztésben

tolerancia	}	kialakítását biztosító eljárások alkalmazása a különböző típusú csoport foglalkozások során
segítőkészség		
felelősségérzet		
konfliktuskezelő képesség		

Célja a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggésben

- ✓ szociális képességek, az önismeret, harmonikus társas kapcsolatok kialakításához szükséges képességek fejlesztése
- ✓ magatartásterápiák alkalmazása

Célja a gyermek -és ifjúságvédelemmel összefüggésben

- ✓ szükséges esetben családlátogatás
- ✓ tanácsadás
- ✓ a foglalkozások során felszínre kerülő problémák jelzése a szülők és a pedagógusok felé
- ✓ a hátrányos helyzetű gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, kapcsolattartás a gyermekvédelemmel megbízott pedagógussal
- ✓ a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok alkalmazása
- ✓ korábbi tanulási sikertelenségek következtében kialakult szorongások és egyéb pszichoszomatikus tünetek oldása a gyógypedagógus kompetencia határának betartásával, szükség esetén az iskolapszichológus bevonásával
- ✓ elfogadó légkörben a megfelelő mentálhigiéné segítése
- ✓ rossz szociokulturális háttér kompenzálását elősegítő fejlesztő programok alkalmazása (szókincsfejlesztés)
- ✓ a másság elfogadásának preferálása csoportos helyzetben

Célja a gyógypedagógiai re/habilitációban:

Együttműködés az óvodai és iskolai pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, más társszakmák képviselőivel, egyéb szakemberekkel, és a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői és Rehabilitációs Bizottság tagintézményeivel.

1.6.5.2. Az utazó gyógypedagógus adminisztrációs feladatai

Az utazó gyógypedagógus adminisztratív munkáját a hatályos jogi szabályozók és az utazó gyógypedagógiai hálózat tagintézménye Szervezeti és Működési Szabályzatában lefektetett szabályozás alapján végzi.

Az utazó gyógypedagógus:

- ✓ Az aktuális tanév elején gyógypedagógiai vizsgálati módszerekkel felméri az SNI gyermek/tanuló képességstruktúráját és egyéni jellemzőit, a felmérések eredményeiről emlékeztetőt készít és a gyermek anyagába lefűzi ennek lényegi összegzését
- ✓ Az aktuális tanév végén gyógypedagógiai vizsgálati módszerekkel felméri az SNI gyermek/tanuló fejlődésének ütemét, az elért eredményeket illetve a további fejlesztendő területeket és ezt az esetbeszámolóban szerepelteti.
- ✓ A tanévben 3 havonta, óvodai ellátás esetén 5 havonta, *Egyéni Fejlesztési Tervet* készít, amely alapján a gyermek/tanuló (re)habilitációját végzi.
- ✓ A tanévben 2 alkalommal (félévkor, év végén) részletes *Esetbeszámolót* készít a gyermekkel való munkáról: a haladásáról, az eredményekről, a felmerülő kérdésekről, az egyéni rehabilitáció és a differenciált tanórai támogatás/óvodai csoportfoglalkozás tapasztalatairól, illetve a további szakmai javaslatokról.
- ✓ A tanév folyamán vezeti az *Egészségügyi és Pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs egyéni fejlődési lap betéti ívét* (Tü.357.r.sz.). A külvét (Tü.356.r.sz) a fogadó intézmény vezeti és elzárt helyen tárolja.
- ✓ Óvodáskorú gyermek ellátása esetén az utazó gyógypedagógus a tanév folyamán havi rendszerességgel *óraszámnyilvántartást* vezet, melyet a fogadó intézmények havonta hivatalosan igazolnak az utazó gyógypedagógusok számára. A nyilvántartást a következő hónap 5-ig a tagintézményvezetőjének átadja.
- ✓ A tanév folyamán a *Kréta Iskolai Alaprendszerben vezeti (re)habilitációs foglalkozásait*
- ✓ A szükséges időpontokban *gyógypedagógiai véleményt* készít azokról az ellátásában lévő gyermekekről/tanulókról, akiknek kötelező vagy rendkívüli kontrollvizsgálata/felülvizsgálata válik esedékké a szakértői bizottságokban.

- ✓ Minden tanév vége előtt jelzi az integráló intézmények felé írásban a jövő tanévben esedékes kötelező felülvizsgálatra váró *gyermekek névsorát*.

1.6.6. A sajátos nevelési igényű gyermekek utazó gyógypedagógiai ellátása, a rehabilitációs folyamat ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

Az utazó gyógypedagógus tevékenységrendszere integrált oktatási-nevelési környezetben jelentősen eltér a speciális intézményi keretek között megvalósuló terápiás vagy rehabilitációs /rehabilitációs ellátástól.

1.6.6.1. Az utazó gyógypedagógus tevékenységei integrált keretek között:

- ✓ a gyermek célzott megfigyelése
- ✓ egyéni, páros vagy kiscsoportos rehabilitációs-rehabilitációs tevékenység az érintett gyermekek és tanulók számára
- ✓ a gyógypedagógiai oktatásban résztvevő, fogadó intézmények számára szakmai, módszertani felkészítés
- ✓ szakmai konzultáció a fogadó pedagógusok és a szülők számára
- ✓ eszközkölcsönzés
- ✓ információs nap tartása az utazó gyógypedagógiai ellátásról
- ✓ szülői fórum az utazó gyógypedagógiai ellátásról
- ✓ nyílt órákon igény szerint az eszközök és módszerek használatának bemutatása pedagógusok, vagy érintett szülők részére
- ✓ kétheti rendszerességű szakmai team-eken való aktív részvétel, amellyel segíti a gyógypedagógiai hálózat optimális működését
- ✓ pontos adminisztráció az EGYMI Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Szevezeti és Működési Szabályzatának megfelelően.

	Időszak	Tevékenység	Módszerek	Szakemberek
	szeptember	Tájékoztató felmérések, vizsgálatok célzott megfigyelések, anamnesis felvétele	Célzott megfigyelés, hospitálás,	Gyógypedagógus Fogadó pedagógus

		habilitációs folyamat elindítása	gyógypedagógiai vizsgálatok	Szülők, érintett gyermek
	október	I. Iskolai és óvodai Egyéni Fejlesztési Terv elkészítése Habilitációs órarend	Egyéni Fejlesztési Terv elektronikus és papír formája Órarend az intézmény felé Habilitációs tevékenység	Utazó gyógypedagógus Fogadó pedagógusok Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Vezetői
	Január Február	II. iskolai Egyéni Fejlesztési Terv elkészítése Félévi Esetbeszámoló elkészítése – értékelések II. óvodai Egyéni fejlesztési Tervek elkészítése Órarendi változások	Egyéni Fejlesztési Terv és esetbeszámoló elektronikus és papír formája Helyzetelemzés Órarend az intézmény felé	Utazó gyógypedagógus Fogadó pedagógusok Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Vezetői Szülők
	Március	III. iskolai Egyéni Fejlesztési Terv elkészítése	Egyéni Fejlesztési Terv elektronikus és papír formája	Utazó gyógypedagógus Fogadó pedagógusok Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Vezetői
	Június	Év végi esetbeszámoló elkészítése – értékelések, mérések	esetbeszámoló elektronikus és papír formája gyógypedagógiai mérések, helyzetelemzés	Utazó gyógypedagógus Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Vezetői
	Szeptember-június	Gyógypedagógiai vélemények elkészítése		Utazó gyógypedagógus

1.6.6.2. A gyógypedagógiai foglalkozások szervezése

Munkarend

Az utazó gyógypedagógiai hálózat munkarendjét az EGYMI helyi tanév rendje határozza meg (éves munkaterv).

Az utazó gyógypedagógiai hálózat ellátásába való felvétel

Felvételre jogosító tényezők:

- ✓ A felmerülő probléma logopédia/gyógypedagógia kompetencia körébe tartozó (szakértői bizottság szakértői véleménye tartalmazza).

- ✓ A gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye, az utazó hálózat működési körzetében van, vagy aki annak illetékességi területén jár óvodába, iskolába.
- ✓ A rehabilitációs/rehabilitációs ellátás helyszíne az a nevelési illetve nevelési, oktatási intézmény, amellyel a gyermek jogviszonyban van.

A rehabilitációs foglalkozások képzési rendje

- ✓ A rehabilitációs/rehabilitációs foglalkozások minimális időkerete heti két alkalom, az egyénre szabott időkereteket a szakértői bizottság szakvéleménye és az utazó gyógypedagógiai hálózat központi órakerete határozza meg.
- ✓ A foglalkozások legfeljebb negyvenöt perces időtartamúak, de a gyermek heti/napirendjének figyelembevételével az időtartam módosítható, mely időtartamot a gyógypedagógus határozza meg.
- ✓ A gyógypedagógusnak a terápiás munkáját úgy kell szerveznie, hogy az új bekerülő gyermekek/tanulók részére a tanácsadást és a különböző vizsgálati/mérési feladatokat is el tudja látni a heti munkaidő keretében.
- ✓ Egy tanítási napon maximum 6 óra tartható. A tagintézményvezető egyedi engedélyével, speciális esetekben a kötelező foglalkozásokkal lekötött órák és a munkaidő kötött órái másként is felhasználhatók (4 napra eloszthatók).
- ✓ A hiányzó utazó gyógypedagógusok helyettesítése két hét tartós távollét után történik.
- ✓ A foglalkozások között legalább 5 perc szünetet kell tartani.

Szervezéskor figyelembe kell venni a gyermek egyéni napirendjét, a gyermek terhelhetőségét, életkorát, problémáinak jellegét, a sérülésspecifikumokat és a fogadó intézmény javaslatait.

1.6.6.3. A rehabilitációs-rehabilitációs folyamat ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

Az SNI tanulók és gyermekek esetében az ellátórendszerbe kerülés alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság által leírt sajátos nevelési igény és a gyógypedagógiai ellátás szükségességének ténye.

Az utazó gyógypedagógus munkája során a szakértői szakvéleményben meghatározottak mellett, saját gyógypedagógiai folyamatdiagnosztikai értékeléseit figyelembe véve végzi a gyermekkel megtervezett terápiás és/vagy fejlesztő munkát az intézményben.

A folyamatdiagnosztikai, mérési, értékelési rendszerbe tartozó gyógypedagógiai vizsgálatok lehetséges tartalmai:

- ✓ Artikuláció vizsgálata

- ✓ Verbális készségek vizsgálata
- ✓ GMP – diagnosztika
- ✓ Prefer vizsgálat
- ✓ Az olvasás, írás, számolás vizsgálata
- ✓ Szövegértés vizsgálata
- ✓ Szókincsvizsgálat
- ✓ Iskolai alapkészségek vizsgálata (finommotorika, vizuomotorika, percepció különböző modalitásokban, szeriális és szimultán memória, figyelmi funkciók, testséma, téri tájékozódás)
- ✓ mozgásvizsgálat
- ✓ Sindelar program vizsgálóeljárása, amennyiben terápia is kapcsolódik hozzá
- ✓ NILD Tanulás Terápia program vizsgálóeljárása
- ✓ Egyéb gyógypedagógiai/pedagógiai vizsgáló eljárások

A gyógypedagógiai terápiás vagy rehabilitációs munka folyamata közben félévkor, és a tanév végén az utazó gyógypedagógus értékeli, az előírt fejlesztési javaslat figyelembevételével.

Az esetbeszámolóban a gyógypedagógus a gyermek fejlődését az alábbiak alapján értékeli a tanév végén, a szöveges beszámoló mellett:

- ✓ *Nem minősíthető* akkor a tanuló, ha a megtartott foglalkozások száma kevesebb, mint az előírt rehabilitációs óraszám harmada vagy rendkívül magas a gyermek hiányzásának száma.
- ✓ *Nem javult* minősítést kap a tanuló ha nem alkalmazkodott a rehabilitációs/rehabilitációs foglalkozások rendjéhez, nem tud bekapcsolódni a foglalkozások tevékenységeibe, nem javult szervezettségének és készségének szintje, nem mutat érdeklődést az ismeretek iránt és valóban nem történt javulás az állapotában.
- ✓ *Keveset javult* minősítést kap a tanuló, ha állapota nem javult, viszont látható az alkalmazkodás, cselekvésszervezés és szabályozás kívánatos mértéke, motivált a foglalkozásokon, és hamarosan várható az állapotában egy vagy több területen változás.
- ✓ *Részben javult* minősítést kap a tanuló, ha a megnevezett célterületek fejlesztése nyomán, a működés javulásának mértéke vizsgálattal, vagy becsléssel igazolható, ha a gyermek környezete is jelzést ad a változásokról., de további fejlesztést igényel.
- ✓ *Lényegesen javult* minősítést kap a tanuló, ha hiányosságai és elmaradásai nagyobb részben megszűntek, vagy pótlódtak, és ha a foglalkozások nyomán teljesítménye javulását a fogadó pedagógusai is jelzik.

- ✓ *Tünetmentes* minősítést kap a tanuló, amennyiben az integrált oktatási/nevelési helyzetben önállóan, vagy csak nagyon kevés segítséggel jól teljesít és megfelelően képes a tipikus fejlődésű gyermekekkel haladni. Abban az esetben is, ha bizonyos maradványtünetek hosszabb ideig még fennmaradnak, de ezek tanulmányaiban, beilleszkedésében nem hátráltatják.

1.6.7. Az utazó gyógypedagógiai hálózat szolgáltatási protokollja

A szolgáltatási körbe tartozó fogadó intézmények és a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók számának feltérképezése (igényfelmérés) minden tanév június első felében a szolgáltatást igénylő űrlapok beérkezésével történik. Az igénylőlapok megküldése a fogadó intézmények feladata. (*Igénylőlap gyógypedagógiai ellátáshoz óvodák részér., Igénylőlap gyógypedagógiai ellátáshoz iskolák részére lsd. 3.3.sz.melléklet*)

Amikor tanév közben jelentkezik új igénylés az ellátó rendszer felé, úgy azt a lehető legrövidebb idő alatt igyekszik az utazó hálózat teljesíteni és a gyermek/tanuló számára az ellátást megkezdeni. A tanév folyamán április hónapig történik új gyermek/tanuló felvétele az ellátórendszerbe.

A telephelyek azonosítása, a gyermekek/tanulók számának megállapítása, sérülésspecifikum és osztályfok szerinti elosztása, a rehabilitációs-rehabilitációs szakirányos ellátás megszervezése, a gyógypedagógus kijelölése, az óraszámok megállapítása (a következő tanévre) minden tanév augusztusáig zajlik le az Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Tagintézményvezetője koordinálásával.

Az EGYMI intézménye *Együttműködési megállapodást* köthet az olyan egyéb fenntartású intézmények vezetőivel minden tanév augusztus végén, ahol az utazó gyógypedagógiai hálózat segítségét kéri az ellátásban.

Az utazó gyógypedagógiai hálózat *Együttműködési megállapodást* köt az érintett tanulók szüleivel, a hatékony együttműködés és közös munka, illetve a felelősségvállalás irányvonalainak lefektetése érdekében.

Az utazó gyógypedagógiai hálózat az érintett gyermekek, tanulók ellátását a tanév szeptember hónapjától, június 15. napjáig biztosítja.

Bizonyos időközönként az utazó gyógypedagógiai hálózat kérdőívek segítségével tájékozódik a fogadó intézmény, és a szülők véleményéről a gyógypedagógiai ellátásról illetve annak értékeléséről, és az azzal kapcsolatos javaslatokról a partnerek részéről.

A visszajelzések alapján az utazó gyógypedagógiai hálózat működésének további és folyamatos fejlesztése történik, az ellátás optimális megszervezése érdekében.

1.6.7.1. Szakmai tanácsadás/konzultáció a fogadó intézmények, és pedagógusaik részére

- ✓ A fogadó pedagógus és az intézmény szemléletének, attitűdjének formálása (esetmegbeszélések, előadások, bemutató órák, differenciált tanórai támogatás/óvodai csoportfoglalkozás támogatás módszere),
- ✓ konzultációs lehetőség a fogadó pedagógusok számára,
- ✓ segítségnyújtás az egyéni haladási ütem, a differenciált követelmények és értékelés kidolgozásához, a többségi tanmenet harmonizációjában az egyéni tanmanettel,
- ✓ segítségnyújtás a sérülésspecifikus eszközök kiválasztáshoz, az eszközök használatához,
- ✓ javaslattétel a gyógypedagógia- specifikus módszerek alkalmazásához
- ✓ konzultációs lehetőségek a többségi tanórákon a differenciált oktatásszervezés megvalósításához,
- ✓ gyógypedagógiai módszertani intézményként - igény esetén - felkészítést nyújtunk a befogadó intézmények tantestülete számára előadás, továbbképzés keretében,
- ✓ az SNI gyermekek/ tanulók integrációjával kapcsolatos szakirodalom ajánlása,
- ✓ a tanulási környezet és az óvodai protetikusan kialakítását érintő konzultáció.

A befogadó intézményeknek a konzultációs űrlap (3.3. melléklet Módszertani, szakmai konzultációt igénylőlap óvodák, iskolák részére) kitöltésével lehetősége van szükség szerint jelezni konzultációs igényét intézményünk felé.

A beérkező konzultációs igényeket a megadott szempontok szerint rangsoroljuk.

A rangsorolás szempontjai:

- ✓ a SNI tanuló ellátásához kiemelten fontos a konzultáció
- ✓ a beérkezés sorrendje

A konzultációk számát meghatározza intézményünk aktuális időkerete és gyógypedagógusok létszáma.

1.6.7.2. Gyógypedagógia tanácsadás szülők részére

A befogadó intézményben ellátott gyermek/tanuló szülei számára a fejlesztést végző gyógypedagógus tanácsadást végez megkeresése esetén. A tanácsadás az integrációt elősegítő fejlesztési lehetőségeket foglalja magában. A szülők az utazó gyógypedagógus részéről

megadott telefonszámon vagy e-mailben kereshetik meg a gyógypedagógust. A kapcsolattartás a lehetőségeket figyelembe véve (pl. gyermekotthon) tanév során folyamatos.

A tanácsadás területei kiterjedhetnek :

- ✓ oktatási/tanulási és beilleszkedési problémákra
- ✓ nevelési problémákra
- ✓ a továbbtanulás/pályaorientáció lehetőségeire

Gyógypedagógusaink segítik a szülőket, hogy a problémák megoldásához különböző szakterületek szakembereivel is felvegyék a kapcsolatot.

A tanácsadásról/konzultációról feljegyzés készülhet (3.3. melléklet Konzultációs feljegyzés).

A gyógypedagógust titoktartási kötelezettség terheli harmadik fél felé az érintett gyermekkel kapcsolatban, minden olyan információról, amely nem szorosan a szakmai ellátással kapcsolatos.

1.6.7.3. Eszközkölcsönzés a Módszertani Központból

A TÁMOP 3.1.6 pályázat által beszerzésre kerültek a különböző fogyatékosági területeken (látás-, hallás-, mozgás-, értelmi-, beszéd fogyatékos, autizmussal élő, korai fejlesztésben részesülő gyermekek) kompenzációs segítséget nyújtó eszközök, fejlesztő játékok.

A kölcsönzők köre

- ✓ a kölcsönző intézmény, a továbbiakban Módszertani Központ arra kijelölt dolgozói
- ✓ azok az intézmények, melyekkel együttműködési megállapodás van érvényben
- ✓ A kölcsönzési eljárásrendet a kölcsönzési protokollok szabályozzák. A fogyatékosági területekként kidolgozott kölcsönzési protokollok az SZMSZ mellékleteinél találhatóak. A protokollok kifüggesztve a Módszertani Központ szertárában is megtalálhatók.
- ✓ Az eszközkölcsönzés a Módszertani Központ által meghatározott nyitvatartási időben végezhető. A nyitvatartási idő kifüggesztve megtalálható a szertár ajtaján. Az nyitvatartási időről általános tájékoztatót kapnak azok az intézmények, amelyekkel együttműködési megállapodása van a Forrásközpontnak.

Információs nap, szülői fórum

Az intézmény honlapján meghirdetett időpontban az utazó gyógypedagógiai ellátásról speciális tájékoztatót tartunk minden tanév elején illetve óvodából iskolába történő átmenet előtt az utolsó óvodai tanévben. Az érdeklődők a felmerülő szakmai kérdéseket gyógypedagógusaink megválaszolják.

Nyílt órákon az eszközök használatának bemutatása többségi pedagógusok, érintett szülők részére

Kérés esetén a többségi pedagógusok illetve a szülők részére előre megbeszélte időpontban habilitációs foglalkozások megtekinthetők. Az érdeklődők a habilitáció folyamatát, esetleges eszközök felhasználását az oktatási folyamatban tekinthetik meg. A felmerülő szakmai kérdéseket gyógypedagógusaink megválaszolják a foglalkozások után.

1.6.8. Az utazó gyógypedagógiai hálózat kapcsolatrendszere, a kapcsolattartás formái, feladatai

Az utazó gyógypedagógusok munkájában kiemelt szerepe van a szakmai és nem szakmai partnerekkel való kapcsolattartásnak. Integrált oktatás-nevelési feltételek között tanuló SNI gyermekek hatékony megsegítése csak folyamatos szakma-közi együttműködéssel illetve megfelelő minőségű egyéb partneri kapcsolatrendszerrel lehet csak sikeres.

1.6.8.1. A szülőkkel/családdal való kapcsolattartás területei

- ✓ a gyermek megfigyelése a szülő kérésére
- ✓ javaslat további vizsgálatokra
- ✓ tanácsadás
- ✓ rendszeres konzultáció a gyermek fejlődésével kapcsolatosan
- ✓ segítségnyújtás a szakvélemény, diagnózis értelmezésében
- ✓ tájékoztatás a fejlesztés/fejlődés lehetőségeiről
- ✓ javaslattétel az együttműködési módokra a fogadó intézményben
- ✓ javaslattétel a gyermek/ tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására
- ✓ megbeszélés az otthon végzendő gyakorlatokkal kapcsolatosan
- ✓ segítségnyújtás a speciális eszközök kiválasztásában
- ✓ tájékoztatás a speciális eszközök beszerzési lehetőségeiről
- ✓ igény szerint szülői értekezleteken, fogadóórákon való részvétel
- ✓ a szülők felkészítése a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására
- ✓ a szülők érdekképviselete az integráló intézményben

1.6.8.2. Az SNI gyermekkel/tanulóval való kapcsolattartás területei

- ✓ a gyermek megfigyelése

- ✓ speciális fejlesztő tevékenység a gyermekkel való közvetlen foglalkozásokon
- ✓ a gyermek közvetlen megsegítése differenciált módon a tanítási órákon
- ✓ a gyermek képességeinek megfelelő módszerek, terápiák, technikák alkalmazása
- ✓ a gyermek terhelhetőségének figyelembevétele
- ✓ a fejletlen vagy sérült funkciók korrigálása
- ✓ az ép vagy kevésbé sérült funkciók fejlesztése
- ✓ speciális segédeszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása
- ✓ az egyéni sikereket elősegítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- ✓ a gyermek/tanuló haladásának figyelemmel kísérése
- ✓ a gyermek esetleges beilleszkedési problémáira való segítség nyújtása
- ✓ gyermek érdekeinek képviselése az integráló intézményben

1.6.8.3. A fogadó pedagógusokkal való kapcsolattartás területei

- ✓ a gyermek célzott megfigyelése
- ✓ javaslat további szakvizsgálatokra
- ✓ a fogadó pedagógusok felkészítése a sajátos nevelési igényű gyerek fogadására
- ✓ segítségnyújtás a szakvélemény tartalma és a diagnózis értelmezésében
- ✓ javaslattétel a gyermek/ tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására
- ✓ segítségnyújtás a tanuláshoz szükséges speciális eszközök kiválasztásában
- ✓ tájékoztatás a speciális eszközök beszerzési lehetőségeiről
- ✓ részvétel a gyermek/tanuló részeredményeinek értékelésében, differenciált követelmények meghatározásában
- ✓ részvétel az egyéni fejlesztési terv és a szükséges differenciált tartalmak meghatározásában
- ✓ speciális módszertani segítségnyújtás
- ✓ folyamatos, hatékony együttműködés és kommunikáció a gyermeket tanító/nevelő pedagógusokkal
- ✓ sikertelenségek, kudarcok vagy jó eredmények okainak feltárása
- ✓ gyógypedagógiai eljárásokba való betekintés biztosítása
- ✓ szakmai előadások, továbbképzések a többségi intézmények által kiválasztott vagy az uatkozó gyógypedagógiai hálózat által felajánlott témákban
- ✓ eszközbemutatók, szakirodalom ajánlások

1.6.8.4. Szakmai fejlődés és szakmaközi kapcsolattartás

- ✓ folyamatos önképzés
- ✓ lehetőség esetén más utazó gyógypedagógiai munkaközösségek összejövetelein való részvétel
- ✓ tanfolyamokon, továbbképzéseken való részvétel
- ✓ szakmai konferenciákon való részvétel
- ✓ partnerlista összeállítása, ismerete
- ✓ folyamatos kapcsolattartás, team megbeszélés az integráló intézmények más szakembereivel
- ✓ folyamatos kapcsolattartás az SNI gyermekek ellátásában résztvevő más szakterületek képviselőivel (gyermekvédelem, iskolaorvos, iskolapszichológus, szakértői bizottságok, pedagógiai szakszolgálat)
- ✓ szükség szerinti kapcsolattartás egészségügyi intézményekkel, szakambulanciákkal
- ✓ szükség szerinti kapcsolattartás nem állami fenntartású terápiás központokkal

2. HELYI TANTERV

2.1. Választott kerettantervek 2013. szeptember 1-től

kimenő rendszerben 2020. szeptember elsejétől

A helyi tanterv az alábbi a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára készített kerettanterveken alapul. (51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet)

- kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)
- kerettanterv a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)
- kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyam számára (adaptálva)
- kerettanterv az általános iskola 5.-8. évfolyam számára (adaptálva)
- kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamához
- kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola OKJ szerinti részsakképesítés oktatásához alkalmazandó 9.-10. évfolyamos közismereti oktatásához
- szakmai tantervi adaptáció a 31 346 02 számítógépes adatrögzítő részsakképesítés speciális szakiskolában történő oktatásához tanulásban akadályozottak számára
- utazó gyógypedagógiai tagintézmény programja
- fejlesztő nevelés-oktatás szakmai rehabilitációs programja

2.2. Választott kerettantervek 2020. szeptember 1-től

Kerettantervek a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon, valamint a 6 évfolyamos gimnáziumok 7. évfolyamán) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelően kerülnek bevezetésre.

utazó gyógypedagógiai tagintézmény programja

fejlesztő nevelés-oktatás szakmai rehabilitációs programja

2.2.1. A NAT 2012-es kerettantervű osztályból a NAT 2020-as kerettantervű osztályba történő évisméltés szabályai

A kerettantervek az enyhe értelmi fogyatékosok számára 1-4. évfolyamon minden tantárgyi részen lehetővé teszik a különbözeti vizsga nélküli évfolyamisméltést.

A kerettantervek az enyhe értelmi fogyatékosok számára 5.-8. évfolyamon minden tantárgyi részen lehetővé teszik a különbözeti vizsga nélküli évfolyamismétlést.

A kerettantervek a közép súlyos értelmi fogyatékosok számára 1-8. évfolyamon minden tantárgyi részen lehetővé teszik a különbözeti vizsga nélküli évfolyamismétlést.

2.2.2. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek

Tankönyveket, segédleteket a hivatalos tankönyvjegyzékéről választunk.

A *tankönyvválasztás* során legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük:

- a képzési szakaszokat és az egymásra épülés kritériumait
- a tankönyvcsaládok felmenő rendszerben történő használhatóságát,
- a tantervhez való alkalmazkodást,
- a tanulók egyéni ütemű fejlődéséhez és differenciáláshoz történő igazodást

Taneszközök kiválasztásának elvei

A háromdimenziós és nyomtatott taneszközök közös sajátossága, követelménye, hogy a tanítás-tanulás konkrét tartalmát, tárgyát jelenítsék meg. Ezek tehát tantárgyspecifikus, vagy tantárgycsoport-specifikus eszközök, információhordozó anyagok, szoftverek, média.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnybe részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak

2.2.3. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézményben az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatokat határoztuk meg:

- szükség esetén feltárjuk, az iskolai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülményeket, valamint azok kezelési módját meghatározzuk
- az iskola ennek érdekében együttműködik hatóságokkal, melyek segíti az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását

- közvetítjük a szülők felé a törvény által meghatározott a szülői jogokat és kötelezettségeket, melyek a tanulók esélyegyenlőségét biztosítják
- meghatározzuk a pedagógusok jogait és kötelezettségeit, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatokat, amelyek a tanulók esélyegyenlőségét biztosítják
- közvetítjük a tanulók felé – egyéni képességeiket figyelembe véve- jogait és kötelezettségeiket
- a tanulók tanulmányainak folytatásával, teljesítményük értékelésével kapcsolatos feladatok részletesen meghatározzuk

A következő elvek alapján biztosítjuk a tanulási esélyegyenlőséget

Segítjük a sikeres tanulást a tanulási nehézségek feltárásával.

A tanulók megismerése után személyre szabott pedagógiai módszereket alkalmazunk.

Az egyénhez igazodó fejlesztéssel alapozzuk meg a kulcskompetenciákat.

Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelményeket, ellenőrzési- értékelési eljárásokat alkalmazunk.

Differenciálással fejlesztjük tehetséges tanulóinkat.

Az egységes alapokra helyezett differenciálás biztosítja iskolánkban a tanulói különbségekhez való alkalmazkodást.

2.3. Gyermek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási órakerete

6. melléklet a 2011. évi CXC. törvényhez

2.3.1. Gyermek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete

1	évfolyam	gyermek, tanuló heti óraszám		osztályok heti időkerete		sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma						
		BA testnevelés nélkül	BB testnevelés	BC órák testneveléssel	CA engedélyezett	CB a hittan többlet órakerete egyházi	CC 6 és 8 évf. gimnázium többletórái	EA értelmi fogyatékos	EB gyengénlátó	EC vak, nagyothalló, mozgás- és beszéd fogyatékos	EE siket és autista	EF egyéb
3	óvoda	61		61	61	2						

4	1.évf.	20	5	25	52	1		3	7	8	10	3
5	2.évf.	20	5	25	52	1		3	7	8	10	3
6	3.évf.	20	5	25	52	1		3	7	8	10	3
7	4.évf.	22	5	27	55	1		3	7	8	11	3
8	5.évf.	23	5	28	51	1	2	3	8	9	11	3
9	6.évf.	23	5	28	51	1	2	3	8	9	11	3
10	7.évf.	26	5	31	56	1	2	4	8	10	12	4
11	8.évf.	26	5	31	56	1	2	4	8	10	12	4
12	Nyelvi ek /Hídévfoly	25	5	30	56	2		4	9	10	13	4
13	9.évf.	30	5	35	57	2	2	4	9	10	13	4
14	10.évf.	31	5	36	57	2	2	4	9	11	14	4
15	11.évf.	30	5	35	58	2	2	5	11	12	15	5

2.3.2. Óraháló 1-től 8- évfolyamig és 9/e,9.-10 évfolyamra (2013. szeptember 1-jétől)

évfolyam	tanulók heti óraszám			osztályok heti engedélyezett	sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma					Heti időkeret
	óránálkül testnevelés	órák száma	órászámmal testnevelés		értelmi fogyatékos	gyengénlátó	vak, nagyot-halló, mozgás-és beszéd-fogyatékos	siket és autista	egyéb	
1	20	5	25	52	3		8	10		52
2	20	5	25	52	3		8	10		52
3	20	5	25	52	3		8	10		52
4	22	5	27	55	3		8	11		55
5	23	5	28	51	3		9	11		51
6	23	5	28	51	3		9	11		51
7	26	5	31	56	3		9	11		56
8	26	5	31	56	3		8	12		56
9E	30	5	35	57	3		10	13		57
9	30	5	35	57	3		10	13		57
10	31	5	36	58	3		11	14		58
					az óraszám felhasználás az évfolyam tanulói összetételétől függ					

A köznevelési törvény heti óraszám, az iskola maximális órakerete

2020. szeptember elsejétől kimenő rendszerben

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

2.3.3. Óraháló 1-től 8- évfolyamig (2020. szeptember 1-jétől)

Évfolyam	1		2		3		4		5		6		7		8	
Osztály	a		a		a		a		a		a		a		a	
Spec.																
osztálylétszám																
Tantárgyak	keret		keret		keret		keret		keret		keret		keret		keret	
	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám	óraszám
	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től	20. 09.01- től
magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	6	5	7	5	4	4	4	4	4	3	4	3
1. idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	0	3	2	3	2	3
2. idegen nyelv																
matematika	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3
környezetismeret	2	0	2	0	2	1	2	1								
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
hon és népismeret									1	1						
állampolgári ismeretek															0	1
természetismeret tudomány									2	2	2	2	4	4	4	5
biológia-egészségtan																
fizika																
kémia																
földrajz											1	0	1	0	2	0
informatika					1		1		1	0	1	0	1	0	1	0
énekezen	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1
rajz és vizuális kultúra	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1
technika és tervezés	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0
életvitel és gyakorlati ismeretek	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	1	0
dráma és színház	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
digitális kultúra	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki/közösségi nevelés									1	1	1	1	1	1	1	1
Tanóra összesen	23	22	23	22	23	22	25	23	26	27	26	26	29	27	29	27
néptánc	0	0	0	0	0	0	1	0								
tánc és dráma	1	0	1	0	1	0	1	0	1							
játékos gyermektorna	1	0	1	0	1	0	0	0	1							
mozgókép-kultúra- és médiaismeretek											2		2		2	
habilitáció-rehabilitáció	0	2	0	2	0	2	0	2		1		2		2		2
szabadon felhasználható órakeret	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2
Maximális órakeret	25	24	25	24	25	24	27	25	28	28	28	28	31	29	31	29

2.4. Kerettantervi változások 2013.szeptember 1-jétől és 2020. szeptember 1-jétől

2.4.1. Erkölcsi nevelés megvalósulása intézményünkben

Feladatunk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása. Az életkori jellemzőkhöz illeszkedő – a spontán belátáson alapuló – szabálykövetési képesség megerősítése, az alkalmazkodás és az önérvényesítés, a felelősségvállalás képességének alapozása a mindennapi iskolai gyakorlatban.

A multidiszciplináris jellegű tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője ezért az értékek közvetítése, valamint az, hogy társadalmunk közös alapvető normái egyre inkább a sajátos nevelési igényű tanulók értékrendszerébe is beépüljenek, belső igénnyé váljanak.

A tantárgy középpontjában a formálódó gyermeki személyiség áll testi, szellemi és lelki értelemben.

Az erkölcsstan a személy egyediségét és méltóságát helyezi középpontba, annak képességeitől függetlenül. Erre az alapelvre kell épülnie minden társas kapcsolatnak és közösségi szerveződésnek. Az erkölcsstan magába foglalja az ember minden fontos viszonyulását önmagához, társaihoz és közösségeihez, környezetéhez és a világhoz, mert ezek alapozzák meg azt az értékrendet, amelyre az ember döntései során támaszkodhat. Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek nevelésének kiemelt célja, hogy a foglalkozások azonos erővel hassanak a különböző értelmi képességekkel rendelkező, eltérő szociális körülmények között élő, kulturális és etnikai szempontból heterogén csoportot képező tanulók fejlődésére.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelése során törekedni kell a normaértelmezés egyszerű voltára, az ehhez kapcsolódó követelmények konkrét és egyszerű megfogalmazására.

Az erkölcsi nevelés célja a felelős gondolkodás, valamint a tudatos cselekvés kialakulásának elősegítése.

Az erkölcsstan tantárgy felépítése nem elsősorban ismeret-, hanem érték- és fejlesztésközpontú; ezért fontossága az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésénél kiemelkedő.

A tananyag tartalmát az enyhe értelmi fogyatékos tanulók részére hétköznapi életből merített és oda visszacsatolható tapasztalatokra és személyes élményekre és gyakorlati példákkal kell felépíteni.

Az erkölcsi tanulást számos pedagógiai módszer és tevékenység segítheti, amelyek legfontosabb közös jellemzője az élményszerűség, a fizikai, szellemi és lelki értelemben vett cselekvő tanulói részvétel

Alsó tagozaton:

1. évfolyamon heti 1 óra
2. évfolyamon heti 1 óra
3. évfolyamon heti 1 óra
4. évfolyamon heti 1 óra

Felső tagozaton:

5. évfolyamon heti 1 óra
6. évfolyamon heti 1 óra
7. évfolyamon heti 1 óra
8. évfolyamon heti 1 óra

Szakiskolában 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben kivezetődik

- 9/E évfolyamon heti 1 óra
- 9.évfolyamon heti 1 óra
10. évfolyamon heti 1 óra

2.4.1.1. Az etika / hit- és erkölcsstan tantárgyak értékelése

A tantárgyi teljesítmények értékelése a tanulmányok alatti vizsgákon is első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szövegesen, a második évfolyam év végén és a magasabb évfolyamokon a hagyományos ötfokú skálával, osztályzattal történik

Az első évfolyam félévi és év végi, a második évfolyam félévi szöveges értékelése tantárgyak esetén:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

2.4.2. Az informatikaoktatás megvalósulása intézményünkben

A 21. század iskolarendszerében a nevelés-oktatás során az enyhén értelmi fogyatékos gyermekeket is felkészíti intézményünk az információs kor kihívásaira.

Az informatikaoktatás célja az információtechnológiai műveltségterület alapelemeinek elsajátítása, alapkészségek, alapképességek fejlesztése, a számítástechnikai tudás egyszerű alkalmazásának alakítása. Az informatikai szemlélet alakítása, hogy a tanulók ismereteiket hasznosítani tudják a mindennapi életben, és csökkenjen az informatikai eszközök használatával a földrajzi elhelyezkedésből, a lehetőségek különbözőségéből, a fogyatékoságból eredő hátrány, növekedjenek a tanulók esélyei.

Az informatika oktatása során a középpontba helyezzük, hogy a tanulásban akadályozott tanulót egyéni képességeinek figyelembe vételével az életvitele alakításához szükséges információkhoz és azok alkalmazásához tudjuk hozzásegíteni, továbbá olyan praktikus készségek, képességek fejlesztésére, amelyek a tárgyi ismeretszerzés mellett a tudás mindenkori frissítésének, ezzel az élethosszig tartó tanulásnak a feltételei.

A tanegység feladata a tanulók motiválása, érdeklődésük felkeltése és fenntartása változatos tevékenységekkel, tapasztalati úton. A tanulók saját tevékenységeik és a tapasztalataik során jutnak el az informatikai egyszerű feladványok értelmezéséhez.

Az informatika legfontosabb feladata a tanulásban akadályozott tanuló nevelése-oktatása során a kommunikációs kultúra közvetítése, a informatikai eszközrendszer megismerése. A tantárgyat tanítónak az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a legfőbb feladata az információs és kommunikációs kultúra alapjainak közvetítése a gyermekek felé. Az IKT-eszközök széleskörű ismerete, használni tudása motiválja és képessé teszi a tanulót az önálló ismeretszerzésre a közös és az egyéni munkában egyaránt. Az IKT-eszközök használata közben fejlődik a tanulók verbális, nonverbális és elektronikus kommunikációs képessége. Az anyanyelvi kommunikációval szoros kapcsolatban gyakorolhatja a beszédértést, az „élőbeszéd”, az „írott beszéd” formáit.

Az informatika tanulása során előforduló idegen szavak helyes kiejtése és tartalmának megértése során fejlődik figyelme, hallási észlelése, emlékezete, bővül szókincse. A funkcionális képességek fejlesztése mellett a matematikai kompetenciák közül a problémamegoldó gondolkodás, algoritmizálás, szabálytudat fejleszhető és gyakoroltatható. Az informatikai nevelés segíti az egészségvédelmi szokások helyes normáinak kialakulását, fejleszti a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességét.

Az informatika tantárgy sajátos fejlesztési célja e szakaszban elsősorban a sérült megismerési képességek korrigálása. Annak ki- és felhasználása, hogy a tantárgy kiválóan alkalmas a percepció hibák kialakulásának megelőzésére, a szerialitás, a finommotorikai készségek fejlesztésére, az emlékezet sérülésének kompenzálására. A tantárgyi fejlesztés során az alsó

tagozatban történik a tanulók intellektuális kompetenciáinak, algoritmizáló és tervező készségének, valamint problémamegoldó gondolkodásának alapozása, a megfigyelő, analizáló, rendszerező képességük fejlesztése.

2013.szeptember 1-jétől felmenő rendszerben bevezetve 3. évfolyamtól kezdődik el heti egy órában.

2.4.3. Testnevelés oktatása

A gyógytestnevelés, gyógyúszás és a felmenő rendszerben bevezetett mindennapos testnevelés keretében kiemelten figyelünk a tanulók mozgásfejlődésére, mozgásfejlesztésére. A mindennapos testnevelésbe illesztve alkalmazzuk az alapozó terápiát és az Ayres terápiát

A gyógytestnevelési alapellátást intézményünkben az értelmi sérültséget jól ismerő gyógytestnevelő végzettségű pedagógus végzi.

Mindennapos testnevelés megvalósulása intézményünkben: mindenévfolyamon heti 5 óra testnevelés van.

2.4.4. A szabadon felhasználható órakeret felhasználása

Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai: A szabadon felhasználható órakeret terhére a 2012 NAT alapján az egyes évfolyamokon tantárgyak kerültek beillesztésre. Ezeket a tantárgyakat tanulóink kötelező jelleggel tanulják az egyes évfolyamokon, a tantárgyak között nincs lehetőségük választani. A 2020-as NAT bevezetésével egy időben felmenő rendszerben a szabadon felhasználható órakeret terhére beillesztett tantárgyakat kivezetjük tanulóink órarendjéből. 2020. szeptember 1-jétől az 1. , az 5. és a 9/e. évfolyamokon a szabadon felhasználható órakeretet tantárgyi tanórák oktatására nem használjuk fel. Felmenő rendszerben ez minden évfolyamon megvalósul.

A szabadon választható tantárgyak kidolgozott tanmenetei a Pedagógiai Program 3.1. sz. mellékletében találhatóak

2.4.4.1. Tánc és dráma

2020. szeptember elsejétől felmenő rendszerben a tantárgy oktatása kivezetődik

Drámafoglalkozás az 1.-5. évfolyamokon heti 1 óra

Az értelmileg sérült emberek legkönnyebben tapasztalás útján szereznek ismereteket. A drámafoglalkozások alkalmával felidéznek, elképzelnék, megismernek emberi tapasztalatokat.

A drámapedagógia a személyiség fejlesztésének olyan módszere, amelynek során az egyén ismeretei, készségei, képességei, társas kapcsolatai a nevelő által irányított, csoportban végzett közös dramatikus cselekvés révén fejlődnek. (Palásthy, 2003, 33.)

A gyermeki játék élményhátterét a valóság és a mese adja. E két forrás megjelenési módjában, befogadási formájában is eltér egymástól. A hallott mesék, történetek a szó és a képzelet síkján aktivizálják a pszichikumot. A dramatikus tevékenységben azonban a képzeleti képekből építkezve el kell jutni a cselekmény elgondolásáig majd megalkotásáig. Ez azt jelenti, hogy a verbális jelzések segítségével megalkotott képzeleti képek olyan játékképzetekké alakulnak, amelyek a cselekvés során létrejövő képzeleti képek újraformálásával keletkeznek. A gyerek a mesét, történetet hallgatja, a játékot létrehozza, eljátssza, megalkotja.

A mesék dramatizálásának igénye és lehetősége egy bizonyos fejlettségi fokon jelentkezik, amikor a gyermek játékának alakulására döntően hat a képi, majd a szimbolikus reprezentációk fejlettsége. Ez a játékforma a bábozás talaján indul el és a szerepjáték szerepmegformálási tapasztalatain, az együttes játéktevékenység közösségi játékélményein át jut el a közös dramatizálásig

A bábozásnak különösen fontos szerepe van a dramatikus játék előkészítésében, hiszen ebben jelenik meg a megjelenítés és újraélés szándéka, amely gazdagítja a gyerek élményeit és oldja, paraván mögé bújtatja a megnyilvánulással kapcsolatos félelmeit.

A dramatikus játék a mesék csodás világából meríti élményanyagát, így sajátos örömforrásokat is megjelenít. Feszültségkeltő és csökkentő hatása jelentős.

Dramatizáláskor fontos a gyermek számára - különösen tanítványaink esetében - olyan jelmezek, díszletek, kellékek biztosítása, amelyek segítik a mese újraélését, erősítik a dramatikus hatást. Ezeket elkészíthetik közösen a pedagógussal, de lehetnek a felnőttek ruhadarabjai, használati tárgyai is.

A jól alkalmazott dramatikus nevelés elősegíti:

- ✓ a közösségben, közösségért tevékenykedő ember aktivitásának,
- ✓ ön- és emberismeretének gazdagodását,
- ✓ alkotóképességének, rugalmas, önálló gondolkodásának fejlődését,
- ✓ összpontosított, tervezett munkára való szoktatását,
- ✓ testi, térbeli biztonságának javulását, időérzékének fejlődését,
- ✓ mozgásának és beszédének tisztaságát, szép és kifejező voltát,
- ✓ elősegíti a figyelem és az emlékezet fejlődését.

A dramatikus improvizációra, drámajátékra épülő tevékenységek korábban is jelen voltak pedagógiai munkánkban, hiszen a dramatizálás, bábozás anyanyelvi nevelésünk szerves része. „Drámajátékaink az emberépítést célozzák, feladatuk a személyiségformálás a kapcsolatfelvétel, a kapcsolattartás, a közlés megkönnyítése.” (Gabnai Katalin)

A drámajáték-foglalkozások célkitűzései:

- Empatikus készségek fejlesztése
- Szociális érzékenység fejlesztése
- Nyelvi kifejező készségek fejlesztése: beszédkészség, gondolkodás
- Figyelem összpontosításának képessége
- Mozgásos készségek fejlesztése

Iskolánkban az 1-5. évfolyamokon heti 1 órában tartunk drámafoglalkozást tanulásban akadályozott tanítványaink számára. A tanmenetek mellékletét képezik a foglalkozások során feldolgozásra kerülő mesék, illetve zenei anyagok, diafilmek, egyéb kellékek egyaránt.

2.4.4.2. Fantázia gyermek-aerobik

2020. szeptember elsejétől a tantárgy oktatási felelnő rendszerben kivezetődik.

Ajánlott 1. – 3. osztály - Heti 1 óra

A fantázia gyermek –aerobik egy olyan mozgásprogram, mely a gyerekekkel megszeretteti a mozgást, kialakítja az egészséges életmód iránti vágyat. Figyelembe veszi a gyerekek személyiségét, életkori sajátosságait, egyéni képességeit. Alapja a safe aerobik, mely rendkívül óvja az ízületeket.

Mivel sérült gyermekekről van szó fontos, hogy ne legyenek megerőltetőek, könnyen elsajátíthatóak legyenek a gyakorlatok. A mozgásanyag állat és mesekoreográfiákban jut kifejezésre, mivel gyermekeink az utánzó mozgásra a legfogékonyabbak. A gyerekek az állatok mozgására jellemző mozgás-dallamokat tanulnak meg az utánzás és az egyes állatokra jellemző mondókák segítségével, az életkornak megfelelő zenére. A mozgásformák egyszerűek (alacsony, vegyes, és magas intenzitásúak). A koreográfiák az osztályfoknak megfelelően nehezednek. Nagyon hatékony mivel sokrétű fejlesztést szolgál. Fejleszti a koordinációs, kondicionális képességeket. Jó hatással van a koncentrációs képességekre, segíti a térérzékelést, valamint fejleszti a ritmusérzékét.

Az órák felépítése:

- ráhangolódás 5-10 perc
- bemelegítés játékos mozgással felülről-lefelé 5-10 perc

- koreográfia tanulása, ismétlése 5-10 perc
- mozgásos játék a maradék időben levezetésként

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek ne tanórának tekintsék ezt a fajta mozgást, inkább játékos együttjátszásnak.

2.4.4.3. Játékos mozgásfejlesztő óra - mozgáskottára építve

2020. szeptember elsejétől a tantárgy oktatása felmenő rendszerben kivezetődik.

Felmenő rendszerben lép be a fantázia gyermek aerobik helyett a 2015/2016. tanévtől.

Heti 1 óra, az 1.,2.,3. évfolyamon

Mozgáskotta módszer bevezetése – Mozgáskotta alapú komplex személyiségfejlesztés

Játékos Mozgáskotta foglalkozás az 1.-3. évfolyamokon heti 1 óra

Iskolánk a 2014/2015-ös tanév folyamán ismerkedett meg Magyar Gábor Mozgáskotta módszerével, és a TÁMOP-3.1.6-11/1-2011-0003 pályázat lehetőséget biztosított két mozgáskotta iskolai készlet beszerzésére.

A Mozgáskotta módszer hatékony segítséget nyújt a sajátos nevelési igényű gyermekek célzott fejlesztésében, mert a módszer pszichológiai megközelítése szerint alkalmas a meghatározott ismeretek, jártasságok, készségek kibontakoztatására, differenciált fejlesztésére.

Alappillérei a mozgás és a játék. A módszer gyakorlatában az érzelmek, az ismeretek, a figyelem, a gondolkodás, a számolási készség fejlődése, s az emlékezet fejlesztése legalább akkora jelentőséggel bírnak, mint maga a mozgás kivitelezése.

A Mozgáskotta módszer nem csupán a mozgások térbeli és időbeli szerkezetére és a teljesítményekre koncentrál, hanem a mozgásos tevékenységet megvalósító gyermek személyiségének komplex fejlesztése ugyanolyan hangsúlyt kap, mint maga a konkrét mozgásteljesítmény.

A Mozgáskotta módszer jelentősége:

- ✓ Mozgásos tevékenységbe integráltan, komplex módon jelennek meg a különböző fejlesztési területek.
- ✓ A széleskörű játékos fejlesztési formák megteremtik annak lehetőségét, hogy minden gyermek sikerélményhez jusson, ami további motivációs bázisul szolgál.
- ✓ Speciális jelrendszere lehetőséget biztosít az autizmussal élő és kommunikációs nehézségekkel küzdő tanulóink integrált foglalkoztatására, fejlesztésére.

A Mozgáskotta órák célkitűzései:

- mozgásos készségek fejlesztése

- mozgáskoordináció fejlesztése
- ritmusfejlesztés
- elemi számolási készség fejlesztése
- gondolkodási funkciók fejlesztése
- testséma fejlesztése
- emlékezet fejlesztése
- figyelem fejlesztése
- percepciófejlesztés
- kommunikációs készségek fejlesztése
- sikerélmény biztosítása
- személyiségfejlesztés
- együttműködés fejlesztése

2.4.4.4. Néptánc

2020.szeptember elsejétől a tantárgy oktatása felmenő rendszerben kivezetődik.

2.4.4.5. Mozgókép és média ismeret

2020. szeptember elsejétől a tantárgy oktatása felmenő rendszerben kivezetődik.

Érintett a 6., 7., és 8. évfolyam Évi óraszám: 74

Célok és feladatok

A mozgóképkultúra és médiaismeret, mint iskolai tantárgy, elsősorban a mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztését és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázását szolgálja, hiszen a média rendkívüli hatással van a korunk emberének tájékozottságára, személyiségére. Tömegek napirendjét osztja be a televízió; sugalmazza, hogyan gondolkodjunk a világ dolgairól; étkezési, vásárlási divatokat indít, hősöket, eszményeket, életcélokat teremt. Mivel a film, a televízió és az Internet átformálja a nyelvet, az értékrendet, a ritmusérzékét, az ízlést, a vágyakat, a hősöket, a tabukat, a művészetet és a műélvezetet, az alkotást és a befogadást egyaránt, amédianevelés a személyiségfejlesztés eszköze.

A tantárgy oktatásának elsődleges célja, hogy a tanulók felkészültséget szerezzenek a különböző médiaszövegekkel kapcsolatban az önálló és kritikus attitűd kialakítására, és nyitott szemlélettel használják a hagyományos és az új médiumokat. Az ehhez szükséges képességek az 6-7. osztályos korosztálynál az élményekkel telített helyzetekben, művek és műsorok

feldolgozásával, önálló és csoportosan végezhető kreatív gyakorlatok sorozatában, a tematika tevékenységközpontú feldolgozásával fejleszthetőek, hogy a gyerekek nézőként meg tudják különböztetni a különböző műfajú filmeket, felismerjék a hírt és a kommentárt.

Fejlesztési követelmények

A célokból és a feladatokból adódóan a sikeres mozgóképkultúra-médiaismeret oktatás kiemelten fejleszti a kommunikációs és együttműködési készséget, támogatja az alkotásra való beállítódást, fejleszti a problémamegoldó képességet, a megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességét. Elemzéssel és az alkotói szerepek gyakoroltatásával fejleszti a reális énképkialakítását. A művészi alkotásokban feltáruló konfliktusok értelmezésével, a valós emberi sorsok átélhető megjelenítésével segíti a toleráns, másokkal szemben empátikus személyiség kialakítását, az életvezetés és az érvényesülés során adódó krízishelyzetek humánus kezelését.

A mozgóképkultúra és médiaismeret oktatása során tudatosítani kell, hogy a mozgóképi közlésmód miért és miképpen alkalmas a tapasztalati világ reprodukálására és egyúttal a személyes közlésre.

Az audiovizuális szövegek szövegértési képességének fejlesztése során arra is törekedni kell, hogy a tanulók ismerjék fel a médiaszövegekben megjelenő kulturális mintákat. Az értelmezés egyik rétege tehát az ábrázolásban megmutatkozó szerzői vagy műfaji dominancia (személyesség, stílus, konvenció) és a befogadásban megmutatkozó nézői szerep (elvárás, azonosulás) felismerése, míg a másik meghatározó réteg a médiaszövegek befolyásoló, gyakran rejtett érték-és érdekközpontjainak felismerését jelenti.

Ezért a tárgy oktatása során az iskolának biztosítani kell, hogy a tanulók a megfelelő mozgóképi alkotások tanulmányozása útján lehetőséget kapjanak saját személyiségük jobb megismerésére, történelmi, társadalmi és kulturális összefüggések felismerésére, a tömegkommunikációs eszközök kritikus és szuverén használatára.

A mozgóképkultúra és médiaismeret óráin a diákoknak lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy alkalmas kreatív gyakorlatokkal fejlesszék mozgóképi kifejező képességüket és kifejező kedvüket, ezzel segítve őket személyes és árnyalt audiovizuális mondanójuk megfogalmazásában.

Belépő tevékenységformák

Művek, műsorok illetve azok részleteinek csoportos vagy kiscsoportos megtekintése.

Mozgóképi szövegek feldolgozása egyéni, kiscsoportos vagy csoportos formában:

kreatív, gyakorlati feladatokkal (pl: felidézés, asszociáció, jelenetek, képsorok kiválasztása, csoportosítása, átszerkesztése)

megbeszélés útján (pl. állítások megfogalmazása, feltevések ütköztetése, értelmezés)

Az ábrázolás eszközeinek tanulmányozása: önálló, vagy kiscsoportos feladatok (pl. képek csoportosítása, kollázs-készítés, szöveg-kiegészítés, story-board /rajzos skiccekkal illusztrált beállítás-terv/ ill. jelenet-terv készítése, élőkép /pillanatra megdermedő szituáció/ kialakítása, árnyjáték, főcím-készítés /pl. egy tévéműsor bejelentkező képsora/, kommentár ill. hangalámondás készítés).

Rövid tanulói beszámoló, kiselőadás, demonstráció (pl. művelődéstörténeti, technikatörténeti háttér ismertetése szakirodalom vagy önálló informálódás alapján)

Projektmunka: az órakeretet meghaladó, és hosszabb időszakra (3-6 hét) kiadott, gyakran több lehetőség alapján választható egyéni, vagy kiscsoportos feladatok, tevékenységi formák (pl. kutatás, adatok, tények, információk összegyűjtése, rendszerezése és feldolgozása – sajtóanyagokra, moziműsorokra, rádió és televízió műsorokra, weblapokra, reklámkampányokra vonatkozóan, önportré, fotó ill. video etűd készítése, forgatókönyv készítése, interjú készítése, filmelőzetes megtervezése ill. elkészítése, logó ill. címlaptervezés, munkanapló készítése).

2.5. Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok

2.5.1. Enyhén értelmi fogyatékos általános iskolai tanulók 1.-4.

évfolyam

Kimenő rendszerben 2020. szeptember elsejétől

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2	2	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2
Informatika	-	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A köznevelési törvényben meghatározott kerettantervi óraszámot a 4. évfolyamra a 2013. évi Pedagógiai Program tartalmazza.

Enyhén értelmi fogyatékos általános iskolai tanulók 1.-4. évfolyam

Felmenő rendszerben 2020. szeptember elsejétől

A NAT által megfogalmazott alapóraszámok felmenő rendszerben 2020 szeptember elsejétől

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

A szabadon tervezhető órakeretre rehabilitációs- rehabilitációs óraszámot tervezünk.

2.5.2. Enyhén értelmi fogyatékos általános iskolai tanulók (5.-8. évfolyam)

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok

Kimenő rendszerben 2020.szeptember elsejétől

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2

Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természetismeret	2	2	4	4
Földrajz	-	1	1	2
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A közoktatási törvényben meghatározott kerettantervi óraszámot a 8. évfolyamra a 2013. évi Pedagógiai Program tartalmazza .

Enyhén értelmi fogyatékos általános iskolai tanulók (5.-8.évfolyam)

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok felmenő rendszerben 2020.szeptember elsejétől
 Kötelező tantárgyak és óraszámok 5.-8. évfolyamon 2020. szeptember elsejétől felmenő rendszerben

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	2 tanéves órakeret	7. évf.	8. évf.	2 tanéves órakeret
	Heti óraszám			Heti óraszám		
Magyar nyelv és irodalom	4	4	288	4	4	288
Idegen nyelv	-	-	-	2	2	144
Matematika	4	4	288	4	4	288
Etika	1	1	72	1	1	72
Történelem	2	2	144	2	1	108
Hon- és népismeret	1	-	36	-	-	-
Természettudomány	2	3	180	5	5	360
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	1	36
Ének-zene	2	2	144	1	1	72
Vizuális kultúra	2	2	144	1	1	72
Digitális kultúra	1	1	72	1	1	72
Technika és tervezés	1	1	72	1	1	72
Testnevelés	5	5	360	5	5	360
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	72	1	1	72
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	144	2	2	144
Heti órakeret	28	28		30	30	

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak

A szabadon tervezhető órakeretre rehabilitációs- rehabilitációs óraszámot tervezünk.

2.5.3. Középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók (1-8. évfolyam)

Fejlesztési területek (tantárgyak) struktúrája és óraszámok

Kimenő rendszerben 2020.szeptember elsejétől

A nevelés- oktatás- fejlesztés területei	Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	4	4	4	4	4	4	5	5
	Olvasás-írás	2	2	3	3	4	4	2	2
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	2	2	2	2	3	3	3	3
	Játékra nevelés	2	2	2	2				
	Társadalmi ismeretek					1	1	2	2
Életvitel és gyakorlat	Önkiszolgálás	2	2						
	Életvitel és gyakorlat			2	2	2	2	3	3
Természeti környezet	Környezetismeret					1	1	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ábrázolás- alakítás	3	3	2	2	2	2	2	2
Informatika	Információs eszközök használata							1	1
Testi nevelés	Mozgásnevelés	5	5	5	5	5	5		
	Testnevelés							5	5
Szabadon tervezhető órakeret		3	3	3	4	4	4	4	4
Összesen		25	25	25	26	28	28	31	31

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

Középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók (1-8. évfolyam)

Fejlesztési területek (tantárgyak) struktúrája és óraszámok Felmenő rendszerben 2020.szeptember elsejétől

A tantárgyak struktúrája és a hozzájuk tartozó óraszámok közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók számára 1.-8. évfolyam felmenő rendszerben 2020. szeptember elsejétől

Műveltségi terület	Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció (Magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4	4	4	5	5
	Olvasás-írás (Magyar nyelv és irodalom)	2	2	3	3	4	4	2	2
Matematika	Számolás-mérés (Matematika)	2	2	2	2	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	1	1	1	1
	Hon- és népismeret	-	-	-	-	-	-	1	-
	Etika	-	-	-	-	-	-	-	1
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret	-	-	-	-	1	1	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ábrázolás-alakítás (Vizuális kultúra)	3	3	2	2	2	2	2	2
Technológia	Digitális kultúra	-	-	-	-	-	-	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés (Testnevelés)	5	5	5	5	5	5	-	-
	Testnevelés	-	-	-	-	-	-	5	5
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	-	-	-	-	1	1	1	1
Egyéb	Önkiszolgálás	2	2	-	-	-	-	-	-
	Életvitel és gyakorlat	-	-	2	2	2	2	3	3
	Játékra nevelés	2	2	2	2	-	-	-	-
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	2	3	3	3	2	2
Összesen		24	24	24	25	28	28	30	30

A szabadon tervezhető órakeretre rehabilitációs- rehabilitációs óraszámot tervezünk.

2.5.4. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskolai képzés szerkezete

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskolák egy kötelező 9/E jelű előkészítő évfolyamból, és arra épülő két évfolyamos (9-10. évfolyam) OKJ

szerinti részszakképesítés oktatását, vagy négy évfolyamos (9-12. évfolyamos) OKJ szerinti szakképesítés oktatását célul kitűző szakaszból épül fel.

A) Képzés szerkezete OKJ szerinti részszakképesítés oktatásához

	előkészítő 9/E évfolyam heti óraszám (36 hét)	9. évfolyam heti óraszám (36 hét)	Összefüggő (nyári) gyakorlat (2 hét)	10. évfolyam heti óraszám (35 hét)
Közismeret				
Kötött órák	31,5	10,5	-	11,5
Szabadon felhasználható órákeret	3,5	1,5	-	1,5
Összesen	35	12	-	13
Szakmai elmélet és gyakorlat				
Kötött órák	-	21	70	21
Szabadon felhasználható órákeret	-	2	-	2
Összesen	-	23	70	23
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	heti: 35	heti: 35	-	heti: 36

(A részszakképesítés oktatására fordítható idő összesen: 1703 óra nyári összefüggő szakmai gyakorlattal és a szakmai szabad sávval együtt)

2.5.4.1. Tantárgyak és óraszámok 9/E.évfolyamon

2020. szeptember elsejétől kivezető rendszerben

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Ember és társadalom	Erkölcstan	1	36
	Állampolgári ismeretek	1	36
Ember a természetben	Természetismeret	2,5	90
Művészetek	Műszaki rajz, vizuális nevelés	2	72
Informatika	Informatika	2	72

Életvitel és gyakorlati ismeretek	Pályaorientáció	1	36
	Szakmai alapozó ismeretek	4	144
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	180
	Osztályfőnöki óra	1	36
Összesen		31,5	1134
Szabadon tervezhető		3,5	126
Mindösszesen		35	1260

A szabadon tervezhető órakeret felhasználási megoszlása:

- ✓ idegen nyelv 1 óra
- ✓ állampolgári ismeretek 1 óra
- ✓ informatika 1 óra
- ✓ természetismeret 0,5 óra
- ✓ összesen : 3,5 óra

Tantárgyak és óraszámok 2020. szeptember 1-jétől

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1	36
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	3	108
Művészetek	Vizuális kultúra	2	72
Technológia	Digitális kultúra	2	72
Egyéb	Pályaorientáció	1	36
	Szakmai alapozó ismeretek	4	144
Testnevelés	Testnevelés	5	180
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	1	36
Összesen		31	1116
Szabadon tervezhető		3	108
Mindösszesen		34	1224

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

A szabadon tervezhető órakeretre rehabilitációs- rehabilitációs óraszámot tervezünk.

2.5.4.2. Tantárgyak és óraszámok 9. és 10. évfolyamon

Az OKJ szerinti részszakképesítés oktatásához kapcsolódó enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola 9-10. évfolyamának tantárgyi rendszere. (A 9. évfolyamot megelőzi az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola kötelező előkészítő évfolyama.)

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	71
Matematika	Matematika	2	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1	71
Informatika	Informatika	1	71
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	355
	Osztályfőnöki óra	1	71
Közismeret összesen		11	864
További szabad közismereti időkeret		1,5	108
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	1491
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)		2	142
Összefüggő szakmai gyakorlat		70	70

Az éves óraszám megadásánál 9. évfolyamon 36 héttel, 10. évfolyamon 35 héttel számolunk.

A további szabad közismereti időkeret felhasználási megoszlása : 1,5 óra idegen nyelv

A további szabad szakmai időkeret (szabad sáv) felhasználási megoszlása:2 óra gépirás

Tantárgyak és óraszámok 9. és 10.évfolyam 2020. szeptemver 1-jétől felmenő rendszerben

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskola szakmai oktatásnak, képzésnek tantárgyi rendszere. (A 9. évfolyamot megelőzi a szakiskola kötelező előkészítő évfolyama, melyhez külön kerettanterv készült.)

2020. szeptember 1-jétől

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	71
Matematika	Matematika	2	142
Technológia	Digitális kultúra	1	71
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	355
	Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	71
Közismeret összesen		10	710
További szabad közismereti időkeret		1	71
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	1491
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)		2	142
Összefüggő szakmai gyakorlat		70	70

Az éves óraszám megadásánál 9. évfolyamon 36 héttel, 10. évfolyamon 35 héttel számolunk. A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

A szabadon tervezhető órakeretre rehabilitációs- rehabilitációs óraszámot tervezünk.

2.5.4.3. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti részsakképesítés oktatásához

A részsakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámjai:

	előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám (36 héttel)	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám (35 héttel)
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	402,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	21	756+70	21	735
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1137,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	1,5	54	1,5	52,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	2	72	2	70
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1260

A részsakképesítés oktatására fordítható idő 1703 óra (756+70+735+72+70) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám				
		9. évfolyam			10. évfolyam	
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati
10067-12 Gépirás és dokumentumkészítés, iratkezelés	Gépirás és iratkezelés gyakorlat		4	70		5
	Levelezési ismeretek	6			5	
	Levelezési ismeretek gyakorlat		4			4

10070-12 Munkahelyi kommunikáció	Kommunikáció alapjai	4			3	
	Üzleti kommunikáció gyakorlat			3		4
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		10	11		8	13
Összes heti/ögy óraszám			21	70		21

Jelmagyarázat: ögy=összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlatiképzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a részsakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Szakmai követelmény modul	Tantárgyak /témakörök	Óraszám					Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam		
		Elm.	Gyak.	ögy	Elm.	Gyak.	
10067-12 Gépírás és dokumentumkészítés, iratkezelés	Gépírás és iratkezelés gyakorlat		144			175	319
	Vakírás alapjai		72			70	142
	Dokumentumok szerkesztése, készítése, szövegszerkesztő programok		72			105	177
	Levelezési ismeretek	216			175		391
	Üzleti levelezés sajátosságai	144			70		214
	Hivatali, üzleti és magánlevelezés	72			105		177
	Levelezési ismeretek gyakorlat		144			140	284

	Üzleti levelek készítése, fogadása, továbbítása		72			70	142
	A hivatali, üzleti élet levelezésének lebonyolítása		72			70	142
10070-12 Munkahelyi kommunikáció	Kommunikáció alapjai	144			105		249
	Kommunikáció folyamata, fajtái, etikett és protokollszabályok	72		70	35		107
	Nyelvhelyesség szóbeli és írásbeli elemei, nyelvhasználati szabályok,	72			70		142
	Üzleti kommunikáció gyakorlat		108			140	248
	Üzleti nyelvi kultúra		36			35	71
	Üzleti magatartás, társalgási protokoll		36			35	71
	A viselkedéskultúra szabályai		36			70	106
	Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	360	396			280	455
Összes éves/ögy óraszám:		756		70		735	1561
Elméleti óraszámok/aránya							(640/1561) 41%
Gyakorlati óraszámok/aránya							(921/1561) 59%

Jelmagyarázat: ögy=összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

Szakmai tantervi adaptáció a 31 346 02 a számítógépes adatrögzítő részsakképesítés speciális szakiskolában történő oktatáshoz tanulásban akadályozottak számára a 5434601 irodai szakképzés kerettanterve alapján

2.6. A tanórán kívüli nevelés

A tanórán kívüli nevelést a 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 186§ alapján az egyéb foglalkozások közé sorolja.

Az egyéb foglalkozásokkal pedagógiai tartalmú tevékenységeket valósítunk meg csoportos vagy egyéni kereteken belül, ahol a foglalkozások a tanulók fejlődését célozzák. (Ntk.4.§5.pont)

Az egyéb foglalkozások időkerete az osztályok számára a tanórák megtartásához, osztálybontáshoz és egyéb foglalkozás megtartásához engedélyezett időkeret (osztályok számára engedélyezett heti foglalkozási időkeret, Nkt. 6. sz. mell. CA oszlop 4-16. sorok) és a tanulók számára meghatározott heti kötelező tanórák számának (a tanuló kötelező heti tanórai foglalkozásainak összege: Nkt. 6. sz. mell. BC oszlop 4-16.) különbözete, azzal, hogy ennek csak egy része használható fel főszabály szerint a házi feladat elkészítésére irányuló tevékenységre (régiben napközis illetve tanulószobai foglalkozások megszervezésére [Nkt. 27. § (4)], t)

Az egyéb foglalkozásokra vonatkozó szabályozások:

- ✓ az egyéb foglalkozás a nappali rendszerű iskolai oktatás része /Ntk.27§(1)/
- ✓ a tanulóinknak kötelezettsége a (törvényes képviselő, ill. a szülő által) választott egyéb foglalkozásokon való részvétel, továbbá azok rendjének megtartása [Nkt. 46. § (1) a), d) pontja];
- ✓ egyéb foglalkozásainkat az a pedagógus vezetheti, aki a törvényben meghatározott alkalmazási feltételeknek megfelel, és az iskolában pedagógus-munkakörben van foglalkoztatva [Nkt. 98. § (1), (3)];
- ✓ az egyéb foglalkozás csak és kizárólag a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő, vagyis az intézményvezető rendelkezése szerinti heti 22-26 óra terhére (régiben terminussal élve a kötelező óra keretében) szervezhető meg, tehát a nem fizetett, ún. neveléssel-oktatással le nem kötött munkaidőben nem rendelhető el egyéb foglalkozás [Nkt. 62. § (6)];

- ✓ helyi tantervünk rögzíti az foglalkozások csoportszervezés elveit [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 4. § (2) a), 5. § (2) c) és 7. § (1) bj)];
- ✓ a magántanuló kérelemre felvehető az egyéb/napközi/tanulószobai foglalkozásra [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 75. § (2)];
- ✓ az egyéb foglalkozásokról tanügyi nyomtatványként kiadott egyéb foglalkozási naplót kell vezetni meghatározott szabályok szerint [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 94. § m), 103. §];
- ✓ az egyéb foglalkozásokat a tantárgyfelosztásban tervezni kell [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 105. § (4)];
- ✓ az egyéb foglalkozásokat térítésmentesen biztosítjuk az állami és önkormányzati közfeladat-ellátás keretében [229/2012. (VIII. 28.) Korm. rend. 33. § bd)].

Intézményünkben az egyéb foglalkozások a következők:

- ✓ önálló tanulást segítő tevékenység (házi feladat elkészítése) osztályonként napi 1-2 órában
- ✓ a kulturált étkezési szokások elsajátíttatása (osztály ebédeltetésének vezetése) napi 1 órában
- ✓ szakkörök (a tanulók igényei és a pedagógusok képzettsége szerint) (6-10 fő) 45 perces foglalkozás keretében
- ✓ felzárkóztatást célzó egyéni és kiscsoportos foglalkozások (max. 6 fő) 45 perces foglalkozás keretében egyéni fejlesztési tervek szerint
- ✓ tehetséggondozó egyéni és kiscsoportos foglalkozások (max. 6 fő) 45 perces foglalkozás keretében egyéni fejlesztési tervek szerint
- ✓ sportkörök (heti 3x2 órában) 45 perces órakeretben
- ✓ énekkar (heti 2 óra) 45 perces órakeretben

2.6.1. Az otthoni /tanórákra való/ felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A személyiség harmonikus fejlődéséhez a tanulási siker fontosabb még a megszerzett ismeretnél is.

Az évek során, a feladatokkal való naponkénti szembesülés hatására tanulóink hatékony tanulási módszerekkel ismerkednek meg. Tudatos és tartós törekvés hatására iskolai keretek között, tanári segítséggel a tanulási módszerek használata automatikus cselekvéssé, szokássá

érlelődik. Az életkor előrehaladtával, az iskolai követelmények változásával szükségszerűen differenciálódnia kell ezeknek a szokásoknak. A szokások kialakításában a külső irányítást fokozatosan egyre inkább a saját elhatározásokon nyugvó cselekvéseknek kell átvenniük, ahogy a tudatosság, felelősségérzet, az egyéni ítéletalkotás, az önismeret s az önállóság igénye megerősödik.

Az írásbeli és szóbeli feladatok kijelölése az osztálytanítók és szaktanárok által a tanítási órákon történik, a tanulók számára érthető módon, írásban feljegyezve.

A tananyaghoz közvetlenül kapcsolódva az új anyag megértését, elmélyítését célozza. Az elsajátított ismeretek készség szinten történő alkalmazását segíti.

A kijelölt házi feladatok elvégzése kötelező, a tanárok rendszeresen számon kérik, ellenőrzik. Terjedelme az életkori és képességbeli sajátosságoknak megfelelően osztályfokonként és egyénileg is differenciált lehet.

A tanulás tanításában és az önálló ismeretszerzés igényének kialakításában kiemelt jelentőséget kap az iskolai könyvtár és az informatikai lehetőségek használat.

Egészségnevelési- és környezeti nevelési program intézményünkben

A nevelőtestület által kidolgozott program szorosan kapcsolódik a nevelési programban megfogalmazott teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokkal.

Programjaink:

- szakmai ajánlással rendelkező felvilágosító vagy prevenciós programokba bekapcsolódunk. A nevelési-oktatási intézményünk vezetője az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét.
- intézményen kívüli ÖKO rendezvényeken, versenyeken való részvétel
- iskolai programok, amelyekkel a diákok és családjaik a szülők környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk. (pl. közös túrák, ÖKO projekt napok)

Az egészségfejlesztés területei

Az iskola hitvallása, hogy a környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Diákjaink nem lehetnek közömbösek a szűkebb és a tágabb környezetük tisztasága, esztétikuma iránt. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink a környezetünkért felelősséget érző, érte tenni akaró emberré váljanak, akik az emberi alkotásokat tisztelik.

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát a lehető legnagyobb mértékben értsék, az ezzel kapcsolatos tudásuk szilárd legyen és azok konkrét tevékenységekben alapozódhasson meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatuk
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- a segítségkérés fontossága személyes problémák esetén

Fontos, hogy az egészségfejlesztési programban megjelenjenek az előző felsorolásból következő, és az életkori sajátosságokhoz is illeszthető lényeges témák, mint például:

- az egészséges táplálkozás témái
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- testi higiénia

- környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, rizikóvállalás)
- személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)

Az iskolai egészségfejlesztés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével. Az egészségnevelési programok részben a tanórák (szaktárgyi órák témafeldolgozása), részben tanórán kívüli foglalkozások (napközis foglalkozások, szabadidős foglalkozások, sportprogramok, vetélkedők, kirándulások, erdei iskola stb.)

Rendkívül jó, ha a tanulók nem csak az iskolában találkoznak "kötelező" jelleggel ezekkel az ismeretekkel, hanem az előbb felsorolt szabadidős programok keretében is.

Ezért nagyon fontosak a tanulmányi kirándulások, a határontúli kirándulások, nyári táborok és a Hegyvidéki Olimpia rendezvényen való részt vétel.

Az egészségfejlesztés részterületei az iskolai programban

Testneveléssel kapcsolatos tevékenységek

- tanórai testnevelés,
- tanórán kívüli sporttevékenység
- gyógytestnevelés
- mindennapos testnevelési program
- Iskolánk pedagógiai programjában megvalósuló testnevelési és sporttevékenységek
- Úszásoktatás heti 1 órában: a 4. és a 7. osztályban, képességek szerint bontott órakerkezettel
- Diáksportköri tevékenységek:
- Vándor Turista Sportcsoport
- Delfin Úszó Sportcsoport
- Atlétika és Asztalitenisz Sportcsoport.

Fontosnak tartjuk a tanulók sportversenyeken való részvételét is. Ezért minden tanévben részt veszünk a kerület által rendezett diákolimpiai selejtező versenyeken (úszás, atlétika), a tanulásban akadályozott diákok speciális diákolimpiai versenyein, és a Magyar Paraszport Szövetség által rendezett budapesti, régiós és országos bajnokságokon.

A mindennapos testnevelés programját többrétegűen valósítjuk meg. A tanulók csaknem 50%-a jár a testnevelés órákon kívül gyógytestnevelés órákra, gyógyúszásra is.

Ezen kívül a napközis pedagógusok minden nap kiviszik a tanulókat a sportudvarra vagy a játszótérre.

Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy a tanulók minél több tanórán is a szabad levegőn legyenek, ezért ősszel és tavasszal majdnem minden testnevelés órát a sportudvaron tartunk meg.

A tornaterem, a sportszerek és a sportudvar így megfelelően van kihasználva.

3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

3.1. A pedagógiai program hatályba lépése, nyilvánossága

A pedagógiai program 2021. szeptember 1-től lép életbe.

Felülvizsgálatára - ha azt egyéb körülmény, jogszabály változás nem indokolja - 2026-ban kerül sor.

A pedagógiai program módosítására kötelező:

- a vonatkozó jogszabály módosításakor,
- a fenntartó kezdeményezésére,
- az intézmény átszervezése esetén.

Egyéb esetekben a dokumentum módosítását kezdeményezheti:

- az intézmény vezetője,
- bármely szakmai munkaközösség
- az Intézményi Tanács,
- az Iskolaszék.

A módosításhoz a nevelőtestület minősített többségének (50%+1 fő) támogatása szükséges.

A pedagógiai program nyilvánosságát intézményünk a következő fórumokon biztosítja

- az intézményvezetői irodában nyomtatott és elektronikus formában
- az iskola honlapján
- az Oktatási Hivatal honlapján (kir.hu) fellelhető intézményi felületen, a közzétételi listán

3.2. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

Nyilatkozat Iskolaszékről és Intézményi Tanácsról

Intézményünkben –a pedagógiai program véleményeztetésének időszakában – Iskolaszék és Intézményi Tanács nem működött.

Kelt: Budapest, 2021. augusztus 31.

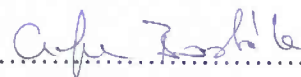
Dr. Somogyiné Takács Andrea
intézményvezető

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2021. augusztus 31. napján tartott értekezletén – a szakmai munkaközösségek szakmai tartalomra vonatkozó, támogató véleménye alapján -, elfogadta.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

Intézményvezetői jóváhagyás

HATÁROZAT

A Pedagógiai Programot az intézmény szakmai munkaközösségei véleményezték, a tantestület 2021. augusztus 31-én tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

A fenti legitimációs eljárások figyelembevételével az intézmény Pedagógiai Programját 1/2021 (2021.08.31.) sz. intézményvezetői határozattal jóváhagyom.

Budapest, 2021. augusztus 31.

.....
Dr. Somogyiné Takács Andrea
intézményvezető

3.2.4. Fenntartói nyilatkozat

A Közép-Budai Tankerületi Központ a **Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Pedagógiai Programját** a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) *bekezdése, a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet, ill. az azt módosító 5/2020. (I.31.) értelmében felülvizsgálta.

A pedagógiai program szerinti feladatellátáshoz szükséges órakeretet, illetve az ehhez szükséges álláshelyeket **az elfogadott éves költségvetés és tantárgyfelosztás alapján** biztosítja.

*A Közép-Budai Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója és működtetője a pedagógiai programban szereplő alapfeladatokon kívüli többletfeladatokat a **jóváhagyott tantárgyfelosztás szerint** és kizárólag az **évente elfogadott intézményi költségvetésben** meghatározott mértékig *finanszírozza.**

A fenntartó a **Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény** pedagógiai programjában foglaltakkal egyetért, azt jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2021. augusztus 31.

Hajni

Hajnissné Anda Éva
tankerületi igazgató

* A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. **A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.** A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

4. MELLÉKLETEK

4.1. Választható tantárgyak kidolgozott tanmenetei

4.1.1. Tánc és dráma 1.-5. osztály

Tánc és dráma 1. osztály

heti 1óra / összesen 36 óra

Óra-szám	témakör	Tananyag	tanulói tevékenység	célkitűzés	eszközök
5%	óvoda-iskola átmenet, iskolakezde- s	Kormos István: Első nap az óvodában	diavetítés	időérzékelés fejlesztése, óvoda-iskola átmenet megkönnyítése	diavetítő, diafilm
		Kormos István: Vackor az óvodában	diavetítés		diavetítő, diafilm
		Kormos István: Vackor az első bében	mesehallgatás		papírszínház
10%	ősz	Lehullott a falevél	mozgással kísért mondóka tanulása, falevelek színezése őszi színekben	mozgásos készségek fejlesztése	előrajzolt falevelek
		Bartos Erika: Az elveszett mogyoró	mesehallgatás, beszélgetés, arckifejezésekből hangulatok megállapítása	Együttműködési készség fejlesztése, metakommunikáció értelmezésének elősegítése.	papírszínház vagy: http://www.youtube.com/watch?v=rN1oNrviI8I
		Bartos Erika: Őszi nyuszi	vers hallgatása, falevelekből nyuszi készítése	kreativitás fejlesztése	préselt őszi falevelek

10%	testrészek	Itt a szemem, itt a szám	mozgással kísért mondóka tanulása, testrészek megérintése babzsákkal	mozgásos készségek fejlesztése, testkép tudatosítása	babzsák
		Embermozaik	a darabokból össze kell állítaniuk egy ember képét		mozaikkép
		Arckifejezések: vidám, szomorú	arckifejezés utánzása, arckiegészítés utasítás alapján	ön-és emberismeret gazdagodása, beleélő képesség, emlékezet, metakommunikáció fejlesztése, én tudat erősítése	előrajzolt arc (száj nélkül)
		Testrészek felismerése bekötött szemmel	a bekötött szemű gyermeknek egy társa megérinti valamelyik testrészét, meg kell neveznie/mutatnia, hogy mit érintett meg	taktilis érzékelés fejlesztése, együttműködési készség fejlesztése	kendő szembekötéshez
40%	tél, Mikulás, karácsony	Télapó és az ezüstmackó	diavetítés, élmények felidézése, beszélgetés		diavetítő, diafilm
		Marék Veronika: Decemberi szeretgető mese	mesehallgatás	empatikus készség fejlesztése, beleélő képesség, emlékezet fejlesztése	papírszínház
	tél, téli örömök	Bartos Erika: Bogyó és Babóca a jégen	mesehallgatás, jég vizsgálata	elemi tapasztalatszerzés a jégről (csúszik, olvad)	papírszínház, jég egy műanyag tálon
		Hóembernek se keze, se lába	mozgásos daltanulás	mozgásos készségek, utánzás képességének fejlesztése	
	tél, farsang	Bartos Erika: A hóember	mesehallgatás, beszélgetés, eseményképek sorba rendezése	szerialitás fejlesztése	a történet képekben és
		Nagy a hó igazán	mozgásos daltanulás	mozgásos készségek, utánzás képességének fejlesztése	

		Bartos Erika: A jelmezbál	Melyik jelmez tetszik neked?	beleélő képesség fejlesztése, verbális kommunikáció, memória fejlesztése	http://www.youtube.com/watch?v=uEC5YN50bkU
10%	tavasz, Március 15. húsvét	Donászy Magda: Március 15.	zászlókészítés, verstanulás		rajzlap, zsírkréta
		Kolompos együttes: Tavaszhívogató	zenehallgatás, színezés	akusztikai élményhez juttatás, beleélő képesség fejlesztése	CD lejátszó, CD, színező
		Filcmese: Volt egyszer egy kis tojás	mesehallgatás, dramatizálás	Beleélő képesség fejlesztése, verbális kommunikáció, memória, szerialitás fejlesztése	filefigurák(nyúl, piros és zöld tojás), dob http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=8sFEF0nAYiE
10%	érezékelés	Környezetünk hangjai	a közvetlen környezetükben lévő tárgyak hangjának felismerése	érezékelés fejlesztése	jól ismert, hangot adó tárgyak
		Környezetünk tárgyai	a közvetlen környezetükben lévő tárgyak felismerése tapintás útján		jól ismert, jellemző alakú, anyagú tárgyak
		Környezetünk ízei	ízek felismerése		sós, édes, savanyú íz kóstolására alkalmas ételek
15%	állatok	Én elmentem a vásárba	zenehallgatás, játéktanulás, színezés	Közösségi játékélményekhez juttatás.	CD lejátszó, CD, színező
		Móricz Zsigmond: A török és a tehén	diavetítés, dramatizálás	közös dramatizálás, improvizációs készség, verbális emlékezet fejlesztése, humoros helyzetek megélése	diavetítő, diafilm, fejdíszek vagy bármilyen más szimbólum (3 tehén, 1 török)

		Nyuszi fülét hegyezi	mozgással kísért mondóka tanulása	mozgásos készségek fejlesztése	
		lepkevadász	a teremben elrejtett lepkékből minél többet össze kell gyűjteniük	mozgásos készségek, rivalizációs készség fejlesztése	papírlépkék
	nyár, utazás	Bartos Erika: A homokvár	mesehallgatás, beszélgetés, arckifejezésekből hangulatok megállapítása	Együttműködési készség fejlesztése, metakommunikáció értelmezésének elősegítése.	papírszínház vagy: http://www.youtube.com/watch?v=kF5dRF94PNk

Tánc és dráma 2. Osztály

heti 1 óra/ összesen 36 óra

Óra-szám	témakör	tananyag	tanulói tevékenység	célkitűzés	eszközök
10%	ősz, őszi gyümölcsök	Marék Veronika: Szeptemberi diótörő mese	mesehallgatás, diótörés/kóstolás, színezés	mozgásos készségek fejlesztése, beleélő képesség fejlesztése	papírszínház, dió, diótörő, színező
		Gryllus Vilmos: Alma, alma	zenehallgatás, daltanulás mozgással, gyümölcsök közül az alma kiválasztása tapintás útján	akusztikai élményhez juttatás, mozgásos készségek fejlesztése, taktilis érzékelés fejlesztése	CD lejátszó, CD, őszi gyümölcsök, kendő szembekötéshez
		Lipem-lopom a szőlőt	játéktanulás, szőlőkóstolás	Közösségi játékélményekhez juttatás.	kalap, szőlő

		Bartos Erika: Az elveszett mogyoró	mesehallgatás, beszélgetés, arckifejezésekből hangulatok megállapítása	Együttműködési készség fejlesztése, metakommunikáció értelmezésének elősegítése.	papírszínház vagy: http://www.youtube.com/watch?v=rN1oNrviI8I
8%	egészség / betegség	Bartos Erika: Bogyó és Babóca beteg - A fülgyulladás	mesehallgatás, beszélgetés - saját élmények felidézése	Figyelem és emlékezet fejlődésének elősegítése. Empatikus készség, szociális érzékenység fejlesztése. Altruizmuskészség fejlődésének elősegítése.	papírszínház vagy: http://www.youtube.com/watch?v=uEC5YN50bkU
		Bartos Erika: Bogyó és Babóca beteg - A kis dongólány	mesehallgatás, beszélgetés	Figyelem és emlékezet fejlődésének elősegítése.	papírszínház
		A 6.7. óra meséinek dramatizálása	dramatizálás, színezés	közös dramatizálás, improvizációs készség, verbális emlékezet fejlesztése	színező
10%	a hét napjai	Melyik nap vagy te? Miért szereted?	a hét egyes napjaihoz kapcsolódó események felidézése képek segítségével, pl. hétfőn hozzuk az iskolatáskát, pénteken kutyás óra van, stb.	szerialitás, gondolkodás fejlesztése	a hét napjaihoz kapcsolódó eseményképek
		A hét napjainak meséje	diavetítés		diavetítő, diafilm
		Marék Veronika: Tegnap, ma, holnap	mesehallgatás, eseményképek sorba rendezése		mesekönyv, eseményképek
8%		Várjuk a Mikulást!	dramatizálás	közös dramatizálás	puttony, játékok

	tél, Mikulás, karácsony	Marék Veronika: Kippkopp karácsonya	mesehallgatás, beszélgetés - saját élmények felidézése, karácsonyfa díszítése	beleélő képesség, kommunikációs készség fejlesztése	papírszínház, karácsonyfa sablon
10%	tél, téli örömök	Marék Veronika: December utáni, újévi mese	mesehallgatás, beszélgetés - saját élmények felidézése	beleélő képesség, kommunikációs készség fejlesztése	mesekönyv
		Marék Veronika: Kippkopp és a hónapok	mesehallgatás		
10%	tél, farsang	Bartos Erika: A hóember	mesehallgatás, dramatizálás	beleélő képesség, kommunikációs készség, együttműködési készség fejlesztése	papírszínház vagy: http://www.youtube.com/watch?v=5Jn65t-jmcQ
		Volt egyszer egy Jancsika - átváltozások	a hajtogatott papírlapra rajzolt figurák átváltozásainak kísérése mondókaival	fantázia fejlesztése	hajtogatott papírlapra rajzolt figurák
		Fújj szél	mozgással kísért mondóka tanulása	beleélő képesség, utánzás képességének fejlesztése, nagymozgás fejlesztése	
10%	tavasz, Március 15. húsvét	Kolompos együttes: Tavaszhívogató	zenehallgatás, színezés	akusztikai élményhez juttatás	CD lejátszó, CD, színező
		Petőfi Sándor: Nemzeti dal (1. versszak)	zászlókészítés, verstanulás	beleélő képesség , verbális emlékezet fejlesztése	magyar zászló, papírcsíkok
		Roderick Hunt-Alex Brichta: Húsvéti tojáskeresés - Aranyfa sorozat	mesehallgatás, beszélgetés, tojás keresés	saját élmények felidézése, rivalizációs készség fejlesztése	mesekönyv, apró csoki tojások
8%	érzékelés	Környezetünk hangjai	a közvetlen környezetükben lévő tárgyak hangjának felismerése	érzékelés fejlesztése	jól ismert, hangot adó tárgyak

		Környezetünk tárgyai	a közvetlen környezetükben lévő tárgyak felismerése tapintás útján		jól ismert, jellemző alakú, anyagú tárgyak
		Környezetünk ízei	ízek felismerése		sós, édes, savanyú íz kóstolására alkalmas ételek
10%	állatok	Én elmentem a vásárba	játéktanulás	verbális, vizuális emlékezet, figyelem, improvizációs készség fejlesztése	állatos fejdíszek
		Állatkerti útmutató	diavetítés	élmények felidézésének elősegítése, szókincs bővítés	diavetítő, diafilm
		Áll egy kis pont magába	Rajzzal kísért mondóka tanulása	három asszociáció elősegítése, koordinációs készség fejlesztése	írólap, ceruza
		lepkevadászat	a teremben elrejtett lepkékből minél többet össze kell gyűjteniük	mozgásos készségek, rivalizációs készség fejlesztése	papírlapkék
6%	nyár, utazás	Bogyó és Babóca: Tengeri kaland	mesehallgatás, beszélgetés - saját élmények felidézése, dramatizálás	együttműködési készség fejlesztése	http://www.youtube.com/watch?v=4Oj7B8duPfo

Tánc és dráma 3. osztály

heti 1 óra / összesen 36 óra

óraszám	témakör	tananyag	tanulói tevékenység	célkitűzés	eszközök
----------------	----------------	-----------------	----------------------------	-------------------	-----------------

10%	iskolakezdés, ősz	Hárs Ernő: Vége a vakációnak	beszélgetés az új tanévről, nyári élmények felidézése, verstanulás	nyelvi kifejezőkészség fejlesztése, verbális emlékezet fejlesztése	versszakok képekben
		Mesélnek az állatok: Az állatok elmesélik egymásnak, hogy milyen volt a második osztályban.	állatfigura kiválasztása, dramatizálás kesztyűbáb segítségével	kreativitás fejlesztése, közlés megkönnyítése, ön-és emberismeret gazdagodása	kesztyűbábok
		falevelek keresése a tanteremben	a teremben elrejtett falevelekből minél többet össze kell gyűjteniük	mozgásos készségek, rivalizációs készség fejlesztése	papír falevelek
10%	évszakok, hónapok	Mesélnek az évszakok	diavetítés	időérzékelés fejlesztése	diavetítő, diafilm
		Márkus Katalin: Hónapsoroló mondóka	képek értelmezése, beszélgetés a hónapokhoz kapcsolódó eseményekről, verstanulás		versszakok képekben
		Zelk Zoltán: Hét nap	mesehallgatás, dramatizálás		mesekönyv, képek (eső, felhő, napsugár)
10%	állatok	Koltai- Pogány: Versek és dalok az állatokról (Meseház 2.)	mesehallgatás, állatok képének kiválasztása	akusztikai élményhez juttatás, verbális emlékezet fejlesztése	CD lejátszó, CD, állatok képei
		Móricz Zsigmond: Állatmesék - A kismalac meg a farkasok	mesehallgatás	agresszió feloldása	mesekönyv
		Harcsabajusz és matrózmajom	diavetítés	segítőkészség, a munka megbecsülésének erősítése, pozitív-negatív értékek tudatosítása	diavetítő, diafilm
		Öreg néne özikeje	diavetítés	segítőkészség erősítése	diavetítő, diafilm

10%	tél, Mikulás, karácsony	Kormos István: Mesék Vackorról - A télapó Vackornál	mesehallgatás	beleélő képesség, kommunikációs készség, emlékezőképesség fejlesztése	mese könyv
		Bogyó és Babóca: A mézeskalácsok	mesehallgatás, dramatizálás		http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&v=Ck9ZFDes98w&NR=1
10%	érezékelés	Környezetünk hangjai	a közvetlen környezetükben lévő tárgyak hangjának felismerése	érezékelés fejlesztése	jól ismert, hangot adó tárgyak
		Környezetünk tárgyai	a közvetlen környezetükben lévő tárgyak felismerése tapintás útján		jól ismert, jellemző alakú, anyagú tárgyak
		Környezetünk ízei	ízek felismerése		sós, édes, savanyú íz kóstolására alkalmas ételek
		Illatok, szagok a környezetünkben	illatok, szagok felismerése		kellemes illatú, kellemetlen szagú tárgyak
15%	farsang	Farsangi történet	bábelőadás megtekintése (pedagógus/ok előadásában)	beleélő képesség, kapcsolatteremtés fejlesztése, szókincs bővítés	kesztyűbábok
		Bartos Erika: A jelmezbál	Te mi szeretnél lenni?	beleélő képesség, kommunikációs készség fejlesztése	a mese szereplőinek jelmezes képei (kaktusz, katona, szőlő, nap, ceruza, stb.) , http://www.youtube.com/watch?v=LT4hMK4FO1k
		fejdiszkészítés	az előző óra képeiből ismételt választás, színezés, bemutatkozás		az előző óra képeinek fekete-fehér változata

		"Lufi fújás"	Kis körben állnak egymás kezét fogva. Ahogy nő a lufi, egyre bővül a kör. Ha eresztünk a lufiból, megint szűkül. (eleinte a pedagógus a lufi fújó)	együttműködési készség fejlesztése, kapcsolatteremtés, közösségalkotás	
10%	tavasz, Március 15. húsvét	Kormos István: Mesék Vackorról - Vackor és három zsák meleg	mesehallgatás		mesekönyv
		Petőfi Sándor: Nemzeti dal (1.2. versszak)	verstanulás, zászlókészítés	beleélő képesség, verbális memória fejlesztése	magyar zászló, papírcsíkok
		"Nyusz-nyusz" - szembekötős játék	a bekötött szemű gyerek hang alapján (nyusz-nyusz) meg kell találnia a társát	hallási figyelem fejlesztése, bizalomerősítés	kendő szembekötéshez, esetleg nyuszifül/fejdísz
		Húsvéti történet	bábelőadás megtekintése (pedagógus/ok előadásában)	beleélő képesség, kapcsolatteremtés fejlesztése, szókincs bővítés	kesztyűbábok
10%	természetes és mesterséges kapcsolatteremtés	Hogy érzed magad?	lelkiállapot kifejezése tapssal	közösségalkotás, kapcsolatteremtés	
		Keresd a párod!	azonos jel keresése, kérdésfeltevés	mesterséges kapcsolatteremtés, kooperációs készség, kommunikáció, verbális emlékezet fejlesztése	párban azonos jeleket tartalmazó kártyák
		Névdobálás	saját név - választott név labdadobással pl. Zsuzsi, Peti-Peti-Misi, Misi-Juli	közösség-alkotás, kapcsolatteremtés, verbális emlékezet fejlesztése	kis labda

10%	bizalomerősítés	Hol a?	bekötött szemmel tárgyak megkeresése (a bekötött szemű gyereket egy társa irányítja, az irányító nem tudja, hogy mit keresnek, a többiek nyújtanak felé tárgyakat)	bizalomerősítés, kapcsolatteremtés, közösség alakítás	nagyobb méretű, jellemző anyagú tárgyak (pl.plüss állatok)
		Szó posta	A feladó egy utasítást súg a mellette ülő fülébe, aki továbbadja, az utolsónak kell végrehajtani.		
		Hol a?	bekötött szemmel tárgyak megkeresése (a bekötött szemű gyereket egy társa irányítja, az irányító nem tudja, hogy mit keresnek, a többiek nyújtanak felé tárgyakat)		nagyobb méretű, jellemző anyagú tárgyak (pl.plüss állatok)
		Szó posta	A feladó egy utasítást súg a mellette ülő fülébe, aki továbbadja, az utolsónak kell végrehajtani.		
5%	nyár	"Napozás" - pihentető gyakorlat	hanyatt fekvé, csukott szemmel követik az utasításokat	beleélő képesség fejlesztése	
		lepkevadászat	a teremben elrejtett lepkékből minél többet össze kell gyűjteniük	mozgásos készségek, rivalizációs készség fejlesztése	papírlapkék

Tánc és dráma 4. osztály

heti 1 óra / összesen 36 óra

óraszám	témakör	tananyag	tanulói tevékenység	célkitűzés	eszközök
10%	hangulatok	A hangulatváltozás	Hangulatkártyák készítése, értelmezése	metakommunikációs készség fejlesztése	kis kártyák, melyeken egy kör van (fej lesz)
		Milyen a hangulatod?	Aktuális hangulat jelzése hangulatkártyával		hangulatkártyák
		Az emberek hangulata	az emberek hangulatának megállapítása fényképek alapján		fényképek
		Máté Angi: Volt egyszer egy kertész (születésnap)	mesehallgatás, az egyes részek hangulatának megállapítása		mesekönyv
10%	együtműködés	Csoportrajz	Egy gyerek rajzol valamit, megmondja, hogy mit rajzolt és továbbadja a lapot, a következő tovább rajzolja.	együtműködési készség fejlesztése, kapcsolatteremtés, közösségalkotás, fantázia fejlődésének elősegítése	rajzlap
		Közös mese	A pedagógus elkezd egy mesét, majd a kezében lévő tárgyat továbbadja a következő mesélőnek. Ha már nem folytatja, továbbadja a tárgyat.		apró tárgy
		Puskin: Mese a halászlóról meg a kis halról	mesehallgatás, beszélgetés		mesekönyv
			halak készítése egy közös tengerbe		színes papírok
10%	állatok	Jékely Zoltán: A három pillangó	bábelőadás megtekintése (pedagógus/ok előadásában)	beleélő képesség, kapcsolatteremtés fejlesztése, szókincsbővítés, közösségalkotás	síkbábok
			bábkészítés, bábozás		
		Mondj még egyet!	az elhangzott állatnév megismétlése, kiegészítése még egygyel	szeriális emlékezet, együtműködési készség, kapcsolatteremtés elősegítése	

		Roderick Hunt-Alex Brychta: A csodakutya (Aranyfa sorozat)	mesehallgatás, beszélgetés	beleélő képesség fejlesztése	mesekönyv
8%	tél, Mikulás, karácsony	Találkoztam Mikulással!	a pedagógus minden gyereknek átadja a Mikulás üzenetét (jeleket küldött, ezeket megbeszéljük, majd értelmezniük kell)	beleélő képesség, együttműködési készség fejlesztése	
		Sven Nordquist: Pettson karácsonya			mesekönyv
10%	mesék diafilmen	Az ördög három aranyhajszála	mesehallgatás, beszélgetés	beleélő képesség, kommunikációs készség fejlesztése, korábban szerzett élmények felidézése	diavetítő, diafilm
		A hét holló			
		Rigócsőr király			
		A brémai muzsikusok			
10%	farsang	Farsangi történet	bábelőadás megtekintése (pedagógus/ok előadásában)	beleélő képesség, kapcsolatteremtés fejlesztése, szókincs bővítés	kesztyűbábok
		Jelmezbál	Korábbi évek farsangi képeinek megtekintése	beleélő képesség, kommunikációs készség fejlesztése, korábban szerzett élmények felidézése	fényképek
		Mi lennél, ha bárminek beöltözhetnél? Miért?	beszélgetés, rajzolás		rajzlap
		"Lufi fújás"	Kis körben állnak egymás kezét fogva. Ahogy nő a lufi, egyre bővül a kör. Ha eresztünk a lufiból, megint szűkül. (eleinte a pedagógus a lufi fújó)	együttműködési készség fejlesztése, kapcsolatteremtés, közösségalkotás	

10%	tavasz, Március 15. / húsvét	Petőfi Sándor: Nemzeti dal (1.2. versszak)	vers felelevenítése, önként jelentkezés alapján szavalás, kokárdakészítés	beleélő képesség, verbális memória fejlesztése	magyar zászló, kokárda, nemzeti színű szalag
		Húsvéti történet	bábelőadás megtekintése (pedagógus/ok előadásában)	beleélő képesség, kapcsolatteremtés fejlesztése, szókincsbővítés	kesztyűbábok
		tojáskeresés (a teremben vagy az udvaron)	a teremben/udvaron elrejtett tojásokból minél többet össze kell gyűjteniük	mozgásos készségek, rivalizációs készség fejlesztése	apró csoki tojások
8%	természete s és mestersége s kapcsolata lakítás	Hogy érzed magad?	lelkiállapot kifejezése tapssal	közösségalkítás, kapcsolatteremtés	
		Keresd a párod!	azonos jel keresése, kérdésfeltevés	mesterséges kapcsolatalakítás, kooperációs készség, kommunikáció, verbális emlékezet fejlesztése	párban azonos jeleket tartalmazó kártyák
		Névdobálás	1. saját név 2. választott név labdadobással pl. Zsuzsi, Peti-Peti- Misi, Misi-Juli	közösségalkítás, kapcsolatteremtés, verbális emlékezet fejlesztése	kis labda
10%	érezékelés	Környezetünk hangjai	a tágabb környezetükben lévő tárgyak hangjának felismerése	érezékelés fejlesztése	jól ismert, hangot adó tárgyak
		Környezetünk tárgyai	a tágabb környezetükben lévő tárgyak felismerése tapintás útján		jól ismert, jellemző alakú, anyagú tárgyak
		Környezetünk ízei	ízek felismerése bekötött szemmel		sós, édes, savanyú íz kóstolására alkalmas ételek

		Környezetünk színei	színek felismerése, azonosítása		mindenféle színű tárgyak (nem csak alapszínek)
14%	nyár	"Napozás" - pihentető gyakorlat	hanyatt fekvé, csukott szemmel követik az utasításokat	beleélő képesség fejlesztése	
		lepkevadászat	a teremben elrejtett lepkékből minél többet össze kell gyűjteniük	mozgásos készségek, rivalizációs készség fejlesztése	papírlépkék

Tánc és dráma 5. osztály

heti 1 óra / összesen 36 óra

óra-szám	témakör	tananyag	tanulói tevékenység	célkitűzés	eszközök
10%	hangulatok	A hangulatváltozás	Hangulatkártyák készítése, értelmezése	metakommunikációs készség, verbális kommunikáció fejlesztése	kis kártyák, melyeken egy kör van (fej lesz)
		Milyen a hangulatod?	Aktuális hangulat jelzése hangulatkártyával		hangulat-kártyák
		Az emberek hangulata	az emberek hangulatának megállapítása fényképek alapján		fényképek
		Mondatbefejezések: Jó kedvem van, mert... Szomorú vagyok, mert... Csalódott vagyok, mert...	Mondatok befejezése a hangulatnak megfelelően.		mesekönyv

10%	együtmüködés	Csoportrajz	Egy gyerek rajzol valamit, megmondja, hogy mit rajzolt és továbbadja a lapot, a következő tovább rajzolja.	együtmüködési készség fejlesztése, kapcsolatteremtés, közösségalakítás, fantázia fejlődésének elősegítése	rajzlap
		Közös mese	A pedagógus elkezd egy mesét, majd a kezében lévő tárgyat továbbadja a következő mesélőnek. Ha már nem folytatja, továbbadja a tárgyat.		apró tárgy
		Puskin: Mese a halászlól meg a kis halról	mesehallgatás, beszélgetés		mesekönyv
			halak készítése egy közös tengerbe		színes papírok
10%	állatok	"Szó posta"	A feladó egy állatnevet súg a melléte ülő fülébe. Az utolsó játékos utánozza azt az állatot.	beleélő képesség, együtmüködési készség, metakommunikáció fejlesztése, közösség-alkítás	
		Mondj még egyet!	az elhangzott állatnév megisméltése, kiegészítése még eggyel	szeriális emlékezet, együtmüködési készség, kapcsolatteremtés elősegítése	
		Móricz Zsigmond: Állatmesék c. kötetből szabadon választott mese feldolgozása	mesehallgatás, beszélgetés	beleélő képesség fejlesztése	mesekönyv
10%	Mikulás, karácsony	Találkoztam Mikulással!	a pedagógus minden gyereknek átadja a Mikulás üzenetét (jeleket küldött, ezeket megbeszéljük, majd értelmezniük kell)	beleélő képesség, együtmüködési készség fejlesztése	
		Három fenyőfa	mesehallgatás, dramatizálás		mesekönyv
10%	barátság	Milyen a jó barát?			

		Lázár Ervin: Négyszögletű kerek erdő (részletek)		beleélő képesség, kommunikációs készség fejlesztése, korábban szerzett élmények felidézése	
10%	farsang	Farsangi történet	bábelőadás megtekintése (pedagógus/ok előadásában)	beleélő képesség, kapcsolatteremtés fejlesztése, szókincsbővítés	kesztyűbábok
		Jelmezbál	Korábbi évek farsangi képeinek megtekintése	beleélő képesség, kommunikációs készség fejlesztése, korábban szerzett élmények felidézése	fényképek
		Mi lennél, ha bárminek beöltözhetsz? Miért?	beszélgetés, rajzolás		rajzlap
		"Lufi fújás"	Kis körben állnak egymás kezét fogva. Ahogy nő a lufi, egyre bővül a kör. Ha eresztünk a lufiból, megint szűkül. (eleinte a pedagógus a lufi fújó)	együttműködési készség fejlesztése, kapcsolatteremtés, közösségalkítás	
10%	húsvét	Húsvéti történet	bábelőadás megtekintése (pedagógus/ok előadásában)	beleélő képesség, kapcsolatteremtés fejlesztése, szókincsbővítés	kesztyűbábok
		tojásdíszítés	Óra elején húznak egy nevet, amit titokban kell tartani. Óra végén átadják neki az elkészült ajándékot.	önfegyelem erősítése, együttműködési készség, fantázia fejlesztése, kapcsolatteremtés	kifújtt tojások
		tojáskeresés (a teremben vagy az udvaron)	a teremben/udvaron elrejtett tojásokból minél többet össze kell gyűjteniük	mozgásos készségek, rivalizációs készség fejlesztése	apró csoki tojások
10%	természetes és	Hogy érzed magad?	lelkiállapot kifejezése tapssal	közösségalkítás, kapcsolatteremtés	

	mesterséges kapcsolatalakítás	„Keresd a párod!”	azonos jel keresése, kérdésfeltevés	mesterséges kapcsolatalakítás, kooperációs készség, kommunikáció, verbális emlékezet fejlesztése	párban azonos jeleket tartalmazó kártyák
		„Névdobálás”	1. saját név 2. választott név labdadobással pl. Zsuzsi, Peti-Peti-Misi, Misi-Juli	közösségalkotás, kapcsolatteremtés, verbális emlékezet fejlesztése	kis labda
10%	érezékelés	Környezetünk hangjai	a tágabb környezetükben lévő tárgyak hangjának felismerése	érezékelés fejlesztése	jól ismert, hangot adó tárgyak
		Környezetünk tárgyai	a tágabb környezetükben lévő tárgyak felismerése tapintás útján		jól ismert, jellemző alakú, anyagú tárgyak
		Környezetünk ízei	ízek felismerése bekötött szemmel		sós, édes, savanyú íz kóstolására alkalmas ételek
		Környezetünk színei	színek felismerése, azonosítása		mindenféle színű tárgyak (nem csak alapszínek)
10%	nyár	"Napozás" - pihentető gyakorlat	hanyatt fekvé, csukott szemmel követik az utasításokat	beleélő képesség fejlesztése	
		Mit teszel a bőröndbe?	mindenki csak 5 dolgot vihet magával (először írják le) Könnyebb változat: az asztalon lévő tárgyak közül mit vinnél mindenképp magaddal?	gondolkodás fejlesztése, fontos-kevésbé fontos megkülönböztetése	nyaraláshoz szükséges és nem szükséges tárgyak

4.1.2. Mozgáskotta 1.-3. osztály

Mozgáskotta 1. osztály

heti 1 óra / összesen 36 óra

óraszám	tananyag	tanulói tevékenység	eszközök
	Eszközök megismerése.	Játékok a mozgáskotta eszközeivel.	marokzsák készlet
	Járások előre.	Mezítláb járás a szőnyegen, tapsra megállás.	szőnyeg
	Járások előre akadályok között.	Mezítláb járás a szőnyegen, marokzsákok között.	szőnyeg, marokzsák készlet
	Piros szín felismerése, megnevezése.	Mezítláb járás a szőnyegen, marokzsákok között, tapsra állj a pirosra! Mondd, hogy piros!	szőnyeg, marokzsák készlet
	Mászás. Keresztező mozgások.	Mászásban a piros marokzsákok összegyűjtése.	marokzsák készlet
	Kék szín felismerése, megnevezése. Járások.	Mezítláb járás a szőnyegen, marokzsákok között, tapsra állj a kékre! Mondd, hogy kék!	szőnyeg, marokzsák készlet
	Mászás. Keresztező mozgások.	Mászásban a kék marokzsákok összegyűjtése.	marokzsák készlet
	Marokzsák elkapása.	Marokzsák elkapása, szín megnevezése: piros, kék.	marokzsák készlet
	Nagymozgások fejlesztése: mászás „kutyában”.	Mászva („kutyában”) odahozzák a hátukon a marokzsákot, és megnevezik a színét: piros, kék.	marokzsák készlet
	Egyensúly fejlesztése, színek gyakorlásával.	Arra a színre állj, amit mutatok! Milyen színű? Piros, kék megnevezése, egyeztetése.	marokzsák készlet
	Egyensúly fejlesztése, ritmikus sorok gyakorlásával.	Piros, kék ritmikus soron való lépegetés, színek megnevezése.	marokzsák készlet
	Piros-kék ritmikus sor lejárása váltott lábbal.	Piros, kék ritmikus soron való lépegetés, színek megnevezése.	marokzsák készlet
	Szökdelés páros lábon, trambulínon.	Szökdelés páros lábon, a trambulínon.	trambulín
	Szökdelés páros lábon, talajon.	Szökdelés páros lábon, a szőnyegen.	szőnyeg
	Szökdelés páros lábon akadály fölött.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett.	marokzsák készlet
	Szökdelés páros lábon akadály fölött, piros-kék ritmikus sor leolvasása.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett, és közben mondják a marokzsák színét (piros-kék ritmikus sor).	marokzsák készlet

	Szökdelés páros lábon akadály fölött, piros-kék ritmikus sor leolvasása.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett, és közben mondják a marokzsák színét (piros-kék ritmikus sor).	marokzsák készlet
	Járások gyakorlása.	Mezítláb járás a szőnyegen, marokzsákok között, tapsra állj a zöldre! Mondd, hogy zöld!	szőnyeg, marokzsák készlet
	Gurulás gyakorlása.	Gurulásban a zöld marokzsákok összegyűjtése.	marokzsák készlet
	Futások, gyors megállás, elindulás jelre. Színek felismerése, autós játék.	A gyerekek körbe futnak, és ha a piros marokzsákot emelem föl, megállnak, ha a zöldet, elindulhatnak.	marokzsák készlet
	Futások, gyors megállás, elindulás jelre. Színek felismerése, autós játék.	A gyerekek körbe futnak, és ha a piros marokzsákot emelem föl, megállnak, ha a zöldet, elindulhatnak.	marokzsák készlet
	Irányok gyakorlása. Lépések oldalra.	Jobbra a kék, balra a piros marokzsák van. A gyerekek középen állnak, és az utasítás szerint felváltva lépnek a piros, majd a kék marokzsákra.	marokzsák készlet
	Irányok gyakorlása. Lépések balra, jobbra.	Jobbra a kék, balra a piros marokzsák van. A gyerekek középen állnak, és az utasítás szerint felváltva lépnek balra a piros, majd jobbra a kék marokzsákra.	marokzsák készlet
	Irányok gyakorlása. Szökdelés oldalra.	Jobbra a kék, balra a piros marokzsák van. A gyerekek középen állnak, és az utasítás szerint felváltva szökdelnek balra a piros, majd jobbra a kék marokzsákra.	marokzsák készlet
	Járások akadályok között.	Mezítláb járás a szőnyegen, marokzsákok között, tapsra állj a sárgára! Mondd, hogy sárga!	szőnyeg, marokzsák készlet
	Pók-rák járások gyakorlása.	Pókban-rákban a sárga marokzsákok összegyűjtése.	marokzsák készlet
	Egyensúly fejlesztése.	Egyesével a fejükre teszik a zöld és a sárga marokzsákokat a gyerekek, és így gyűjtik össze.	marokzsák készlet
	Szabályjáték. Nagymozgások fejlesztése.	Kék-zöld differenciálása. Ha kéket mutatok, leguggolnak, ha zöldet, magas kéztartással lábujjhegyre állnak.	marokzsák készlet

	Szökdelés páros lábon.	Kék-zöld differenciálása. Mondják a marokzsák színét, ami felett átugranak.	marokzsák készlet
	Érzékelés fejlesztése. Testrészek gyakorlása.	Marokzsákkal végigütögetik a megnevezett testrészeiket.	marokzsák készlet
	Érzékelés fejlesztése, vonatos játék.	A gyerekek egymás mögött ülnek, és az előttük ülő hátát ütögetik a marokzsákkal, majd mindenki megfordul, és újra eljátsszák. „Megy a vonat kereke” mondóka.	marokzsák készlet
	Nagymozgások fejlesztése: kúszás.	Kúszva, egyesével gyűjtik a marokzsákokat, majd színek szerint szétválogatják és halmazokat alkotnak belőle.	marokzsák készlet
	Nagymozgások fejlesztése: kúszás, gurulás.	Kúszva, gurulva, egyesével gyűjtik a marokzsákokat, majd színek szerint halmazokat alkotnak belőle.	marokzsák készlet
	Nagymozgások fejlesztése, akadálypálya.	Fellépés, lelépés a kis és a nagydobogóra, szökdelés a marokzsákok felett.	marokzsák készlet, kis dobogó, nagy dobogó
	Nagymozgások fejlesztése, akadálypálya.	Fellépés, lelépés a kis és a nagydobogóra, szökdelés a marokzsákok felett, gerendán egyensúlyozás.	marokzsák készlet, kis dobogó, nagy dobogó, gerenda
	Nagymozgások fejlesztése, akadálypálya.	Fellépés, lelépés a kis és a nagydobogóra, szökdelés a marokzsákok felett, gerendán egyensúlyozás.	marokzsák készlet, kis dobogó, nagy dobogó, gerenda

Mozgáskotta 2. osztály

heti 1 óra / összesen 36 óra

óraszám	tananyag	tanulói tevékenység	eszközök
	Eszközök megismerése.	Játékok a mozgáskotta eszközeivel.	marokzsák készlet, dobogó, egyensúlyozó pad
	Járások előre akadályok között.	Mezítláb járás a szőnyegen, marokzsákok között.	szőnyeg, marokzsák készlet
	„Babzsákfoglaló” játék.	Mezítláb járás a szőnyegen, marokzsákok között, tapsra állj egy babzsákra! Mondd, hogy milyen színű?	szőnyeg, marokzsák készlet

	Futások, gyors megállás, elindulás jelre. Színek felismerése, autós játék.	A gyerekek körbe futnak, és ha a piros marokzsákot emelem föl, megállnak, ha a zöldet, elindulhatnak. Ütközni tilos!	marokzsák készlet
	Nagymozgások fejlesztése: kúszás, gurulás.	Kúszva, gurulva, egyesével gyűjtik a marokzsákokat, majd színek szerint halmazokat alkotnak belőle.	marokzsák készlet
	Nagymozgások fejlesztése: kúszás, gurulás.	Kúszva, gurulva, egyesével gyűjtik a marokzsákokat, majd megszámlálják. Hány darabot gyűjtöttél? Tapsolj ugyanannyit!	marokzsák készlet
	Mászás. Keresztező mozgások.	Mászásban a marokzsákok összegyűjtése, megszámlálása. Hányat gyűjtöttél? Tapsolj ugyanannyit!	marokzsák készlet
	Marokzsák dobása. Elengedés, elkapás gyakorlása.	Páros játék.	marokzsák készlet
	Marokzsák dobása kétkezes alsó dobással.	Páros játék. Kétkezes alsó dobás gyakorlása.	marokzsák készlet
	Mászás. Keresztező mozgások.	Mászásban a marokzsákok összegyűjtése, megszámlálása. Hányat gyűjtöttél? Tapsolj ugyanannyit! A marokzsák jeleinek felismerése. Milyen állat van rajta?	marokzsák készlet
	Mászás. Keresztező mozgások gyakorlása.	Mászásban a marokzsákok összegyűjtése, megszámlálása. A marokzsák jeleinek felismerése. Milyen állat van rajta? Mit csinál? Mozdulatok utánzása.	marokzsák készlet
	Szökdelés páros lábon trambulínon.	Szökdelés páros lábon a trambulínon.	trambulín
	Szökdelés páros lábon talajon.	Szökdelés páros lábon a szőnyegen.	szőnyeg
	Szökdelés páros lábon akadály fölött.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett, és közben mondják a marokzsák színét. Milyen színű?	marokzsák készlet
	Szökdelés páros lábon akadály fölött.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett, és közben mondják a marokzsák színét, és az állat nevét. Milyen színű? Milyen állat?	marokzsák készlet

	Szökdelés páros lábon akadály fölött.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett, és közben mondják a marokzsák színét, és az állat nevét. Milyen színű? Milyen állat?	marokzsák készlet
	Szökdelés páros lábon akadály fölött.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett, és közben utánozzák az állatok mozdulatait. Mit csinál?	marokzsák készlet
	Egyensúlyfejlesztő gyakorlatok.	Fellépés, lelépés a dobogóra.	dobogó
	Egyensúlyfejlesztő gyakorlatok.	Járás földön kötél mellett.	kötél
	Egyensúlyfejlesztő gyakorlatok.	Járás földön kötelen.	kötél
	Egyensúlyfejlesztő gyakorlatok.	Egyensúlyozás, járás gerendán.	gerenda
	Irányok gyakorlása.	A gyerekek a babzsák mögött állnak. Az utasítások alapján ugranak mögé, elé, mellé jobbra, balra.	marokzsák készlet
	Irányok gyakorlása.	A gyerekek a babzsák mögött állnak. Az utasítások alapján ugranak mögé, elé, mellé jobbra, balra.	marokzsák készlet
	Futójátékok. Marokzsákok gyűjtése.	Jelre meg kell keresni a földön levő marokzsákok közül azt, amelyik állat mozdulatát mutatom. Csoportosítsd színek szerint! Számláld meg, hányat gyűjtöttél!	marokzsák készlet
	Futójátékok. Marokzsákok gyűjtése.	Jelre meg kell keresni a földön levő marokzsákok közül azt, amelyik állat mozdulatát mutatom. Csoportosítsd színek szerint! Számláld meg, hányat gyűjtöttél!	marokzsák készlet
	Dobás, gurítás gyakorlása.	Páros játék: labda gurítása, marokzsák dobása.	marokzsák készlet kislabda
	Dobás, gurítás gyakorlása.	Páros játék: labda gurítása, és marokzsák dobása egyszerre. Figyelemfejlesztő játék: „a labda gurul, a babzsák repül”.	marokzsák készlet kislabda
	Nagymozgások fejlesztése. Akadály pálya.	Egyensúlyozó pályán tartva a sorban a helyüket mennek végig a gyerekek.	dobogó, gerenda, trambulín, ferdepad

	Nagymozgások fejlesztése. Akadály pálya.	Egyensúlyozó pályán tartva a sorban a helyüket mennek végig a gyerekek.	dobogó, gerenda, trambulín, ferdepad
	Érzékelés fejlesztése. Testrészek gyakorlása.	Marokzsákkal végigütögetik a megnevezett testrészeiket.	marokzsák készlet
	Érzékelés fejlesztése, vonatos játék.	A gyerekek egymás mögött ülnek, és az előttük ülő hátát ütögetik a marokzsákkal, majd mindenki megfordul, és újra eljátsszák. „Megy a vonat kereke” mondóka.	marokzsák készlet
	Egykezes felsődobás	Célba dobás marokzsákokkal.	marokzsák
	Egykezes alsódobás	Célba dobás marokzsákokkal.	marokzsák
	Nagymozgások fejlesztése, akadálypálya.	Fellépés, lelépés a kis és a nagydobogóra, szökdelés a marokzsákok felett.	marokzsák készlet, kis dobogó, nagy dobogó
	Nagymozgások fejlesztése, akadálypálya.	Fellépés, lelépés a kis és a nagydobogóra, szökdelés a marokzsákok felett, gerendán egyensúlyozás.	marokzsák készlet, kis dobogó, nagy dobogó, gerenda
	Nagymozgások fejlesztése, akadálypálya.	Fellépés, lelépés a kis és a nagydobogóra, szökdelés a marokzsákok felett, gerendán egyensúlyozás.	marokzsák készlet, kis dobogó, nagy dobogó, gerenda

Mozgáskotta 3. osztály

heti 1 óra / összesen 36 óra

óraszám	tananyag	tanulói tevékenység	eszközök
	Eszközök megismerése.	Játékok a mozgáskotta eszközeivel.	marokzsák készlet, dobogó, egyensúlyozó pad, lábjelek
	Futások, gyors megállás, elindulás jelre. Színek felismerése, autós játék.	A gyerekek körbe futnak, és ha a piros marokzsákot emelem föl, megállnak, ha a zöldet, elindulhatnak. Ütközni tilos!	marokzsák készlet
	Lábjelek megismerése, mozgáskotta lejárása: állatok jelei.	A mozgáskotta lábjelei közül az állatok jelein végigmennek, a gyerekek, és az állatmozdulatokat utánozzák.	lábjelek
	Állatmozdulatok utánzása, lábjelek olvasása.	Szökdelés az állatok lábjelein, közben utánozzák az állatok mozdulatait.	lábjelek

	Irányok gyakorlása.	A gyerekek a babzsák mögött állnak. Az utasítások alapján ugranak mögé, elé, mellé jobbra, balra.	marokzsák készlet
	Lábjelek olvasása, lejárása: jobb-bal láb.	A kékre jobb lábbal, a pirosra bal lábbal kell lépni.	lábjelek
	Lábjelek olvasása, lejárása: jobb-bal láb.	A kékre jobb lábbal, a pirosra bal lábbal kell lépni.	lábjelek
	Lábjelek olvasása, lejárása: jobb láb, bal láb, páros láb.	A kékre jobb lábbal, a pirosra bal lábbal, a kétszínű – piros/kék-re két lábbal kell lépni.	lábjelek
	Lábjelek olvasása, lejárása: jobb láb, bal láb, páros láb.	A kékre jobb lábbal, a pirosra bal lábbal, a kétszínű – piros/kék-re két lábbal kell lépni.	lábjelek
	Szökdelés a lábjelek alapján.	A kékre jobb lábbal, a pirosra bal lábbal, a kétszínű – piros/kék-re két lábbal kell ugrani.	lábjelek
	Szökdelés a lábjelek alapján, forgásokkal.	A kékre jobb lábbal, a pirosra bal lábbal, a kétszínű – piros/kék-re két lábbal kell ugrani, a forgás jelén a lábjelnek megfelelően forogni kell.	lábjelek
	Szökdelés páros lábon, trambulionon.	Szökdelés páros lábon, a trambulionon.	trambulion
	Terpesz-zár, szökdelés marokzsák fölött.	A gyerekek átugranak a marokzsákok felett, és közben mondják a marokzsák színét. Milyen színű?	marokzsák készlet
	Terpesz-zár, szökdelés a lábjelek alapján.	A lábjelek egymás mellett, illetve egymás mögött vannak.	lábjelek
	Egyensúly fejlesztése, gerenda gyakorlatok.	Kúszás, mászás gerendán.	gerenda
	Egyensúly fejlesztése, gerenda gyakorlatok.	Mászás, járás gerendán.	gerenda
	Érzékelés fejlesztése. Testrészek gyakorlása.	Marokzsákkal végigütögetik a megnevezett testrészeiket.	marokzsák készlet
	Érzékelés fejlesztése, vonatos játék.	A gyerekek egymás mögött ülnek, és az előttük ülő hátát ütögetik a marokzsákkal, majd mindenki megfordul, és újra	marokzsák készlet

		eljátsszák. „Megy a vonat kereke” mondóka.	
	Irányok gyakorlása.	A gyerekek a babzsák mögött állnak. Az utasítások alapján ugranak mögé, elé, mellé jobbra, balra.	marokzsák készlet
	Irányok gyakorlása.	A gyerekek a babzsák mögött állnak. Az utasítások alapján ugranak mögé, elé, mellé jobbra, balra.	marokzsák készlet
	Kéz-láb függetlenítő gyakorlatok.	Az egyik lábbal előre-hátra lépnek, a kezükkel váltakozva vállbokszolást végeznek. (Egyik kar behajlít, és vállbokszt, a másik kar a test mellett, majd csere.)	
	Kéz-láb függetlenítő gyakorlatok.	Terpesz-zár ugrás közben a kezükkel malomkörzést végeznek.	
	Figyelemfejlesztő gyakorlatok.	Lábjelek alapján szökdelések, közben a lábjelek mellett elhelyezett babzsákok színét kell mondani.	lábjelek, marokzsákok
	Figyelemfejlesztő gyakorlatok.	Azt csináld amit mondok/ azt csináld amit mutatok – játék.	
	Lábjelek – kézjelek: összetett feladatok.	A lábjelek mellett elhelyezett marokzsákokon lévő állatok mozdulatait utánozva kell végigmenni a lábjeleken.	lábjelek, marokzsákok
	Lábjelek – kézjelek: összetett feladatok.	A lábjelek mellett elhelyezett marokzsákokon lévő állatok mozdulatait utánozva kell végigmenni a lábjeleken.	lábjelek, marokzsákok
	Dobás, gurítás gyakorlása.	Páros játék: labda gurítása, és marokzsák dobása egyszerre. Figyelemfejlesztő játék: „a labda gurul, a babzsák repül”.	marokzsák készlet kislabda
	Nagymozgások fejlesztése. Akadály pálya.	Egyensúlyozó pályán tartva a sorban a helyüket mennek végig a gyerekek.	dobogó, gerenda, trambulín, ferdepad
	Nagymozgások fejlesztése. Akadály pálya.	Egyensúlyozó pályán tartva a sorban a helyüket mennek végig a gyerekek.	dobogó, gerenda, trambulín, ferdepad
	Érzékelés fejlesztése. Testrészek gyakorlása.	Marokzsákkal végigütögetik a megnevezett testrészeiket.	marokzsák készlet

	Érzékelés fejlesztése, vonatos játék.	A gyerekek egymás mögött ülnek, és az előttük ülő hátát ütögetik a marokzsákkal, majd mindenki megfordul, és újra eljátsszák. „Megy a vonat kereke” mondóka.	marokzsák készlet
	Egykezes felsődobás	Célba dobás marokzsákokkal.	marokzsák
	Egykezes alsődobás	Célba dobás marokzsákokkal.	marokzsák
	Lábjelek – kézjelek: összetett feladatok.	A lábjelek mellett elhelyezett marokzsákokon lévő állatok mozgatait utánozva kell végigmenni a lábjeleken.	lábjelek, marokzsákok
	Lábjelek – kézjelek: összetett feladatok.	A lábjelek mellett elhelyezett marokzsákokon lévő állatok mozgatait utánozva kell végigmenni a lábjeleken.	lábjelek, marokzsákok
	Nagymozgások fejlesztése, akadálypálya.	Fellépés, lelépés a kis és a nagydobogóra, szökdelés a marokzsákok felett, gerendán egyensúlyozás.	marokzsák készlet, kis dobogó, nagy dobogó, gerenda

4.1.3. Néptánc 4.-5. osztály

Néptánc 4. osztály

heti 1 óra/ összesen 36 óra

hónap	óra	Bemelegítés	Motívumfűzések	Játék
Szeptember 10%	1.	Járás negyed értékű hangjegyekre	Motívumfűzés: „Elmentem én Töröcskére...”	„Tekeredik a kígyó...”
	2.	Járás negyed értékű hangjegyekre, ugyanez tapssal	Motívumfűzés: „A nyulacska kicsike...”	Kiszámolós párcserélős játékok
	3.	Járás negyed tapssal kísérvé Hallgatjuk a népdalt, vagy népzeneét és tapsoljuk, majd visszadobogjuk a dal ritmusát	Kapuzás körben és oszlopban	Kiszámolóok tanulása „Túró tekenő”
	4.	Járás nyolcad értékű hangjegyekre, ugyanez tapssal kísérvé	Egyes csárdás jobbra-balra	Eddig tanultak ismétlése

Október 10%	1.	A hallott zenét, ill. népdalt tá- tá ritmusú tapssal kísérik	Egyes csárdás jobbra-balra, tovahaladva	Csigába tekeredés:” Csvirintem”
	2.	Járás futás zenére, játékos utánzó szabadgyakorlatok: - sőtörés, - kocsikázás mondókára	Eddig tanultak ismétlése	Kiszámolók tanulása „Sárga lábú kiskakas”
	3.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok – ugrások, ruggózások	Egyes csárdás sarokemelgetővel, höcögővel, két lépés csárdás ingó lépéssel, höcögővel, sétával	Eddig tanultak ismétlése
	4.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok – ugrások, rugózások	Cifra helyben ti-ti tá tapssal kísérve	Vonulós játékok
November 10%	1.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok zenére	Egyszerű cifra változatok tanulása	Kiszámolós párcserélős játékok Kiszámolók ismétlése
	2.	Negyed járás saját énekekre	Motívum: „Zöld erdőben...”	Vonulós játékok: ”Kőketánc”
	3.	Negyed járás saját énekekre és a dallam ritmusának tapsolása	Gyakorlás: „Zöld erdőben...”	
December 10%	1.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok zenére	Mondókák kiszámolók tanulása	Párválasztó játékok
	2.	Negyed járás saját énekekre és a dallam ritmusának tapsolása: saját ének kísérése ti-ti tá ritmusú tapssal	Improvizáció az eddig tanult motívumokból / csárdás, höcögő/	Eddig tanult játékok ismétlése
	3.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok zenére	Cifra gyakorlása tapssal kísérve	Eddig tanult játékok ismétlése
Január 10%	1.	Hangjegyérték gyakorlatok járása különböző tempóban: lassú - közepes - gyors	Egyszerű cifra változatok Ismétlés: Egyes csárdás	Felelgetős játékok:” Volt- e itt az úr?”
	2.	Hangjegyérték gyakorlatok járása különböző tempóban: lassú - közepes - gyors	Motívumfűzés: „Erre gyere ...”	Előző órán tanult ismétlése
	3.	Járás futás zenére	Utánzó, és páros szabad gyakorlatok	Felelgetős játékok: „ Főzünk, főzünk ...”

	4.	Járás futás zenére	„Erre gyere...” c. motívumfűzés gyakorlása	Gyakorlás
Február 10%	1.	Futások: - gyors irányváltással, - alakzatokban, - hullámvonalban	Eddig tanult motívumfűzések ismétlése Új motívum: rida lépés	Játékfűzés: „Hajlik a meggyfa”
	2.	Futások: gyors irányváltással, - alakzatokban, - hullámvonalban	Rida lépés gyakorlása	Gyakorlás
	3.	Szökdelések, játékos páros gyakorlatok	Dal tanulása: „Vigan vigan...”	Fogócska: „Fészekfogó”
	4.	Szökdelések, játékos páros gyakorlatok		Ügyességi játékok fiúknak: „Tücsköt ringatok”
Március 10%	1.	Járás futás feladatokkal	Rida lépés gyakorlása	Lány játékok:” Kocsis kocsis komámasszony”
	2.	Járás negyed értékű hangjegyekre, ugyanez tapssal	Szabad tánc a tanult motívumokkal	Fogócska: Fészekfogó
	3.	Járás negyed tapssal kísérve Hallgatjuk a népdalt, vagy népzénét és tapsoljuk, majd visszadobogjuk a dal ritmusát	Szabad tánc ugrós motívumokkal párosan egymással szemben	Szarkatánc:” Vékony vászon lepedő”
	4.	Járás nyolcad értékű hangjegyekre, ugyanez tapssal kísérve	Szökdelés irányváltással, vagy leguggolással	Szerepjátszó: „Most viszik...”
Április 10%	1.	A hallott zenét, ill. népdalt tá- tá ritmusú tapssal kísérjük	Ritmikai gyakorlatok ismétlése	Fogócska játékok
	2.	Járás futás zenére, játékos utánzó szabadgyakorlatok: - sőtörés, - kocsikázás mondókára	Új motívum: Lengető	Mondókák tanulása
	3.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok – ugrások, - rugózások	Lengető gyakorlása	Páros fogók
Május 15%	1.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok zenére	Lengető változatok tanulása	Párválasztó játékok

	2.	Negyed járás saját énekekre és a dallam ritmusának tapsolása saját ének kísérése ti-ti tá ritmusú tapssal	Improvizáció az eddig tanult motívumokból / csárdád, cifra, höcögő, rida, lengető/	Eddig tanult játékok ismétlése
	3.	Mozgásos dinamikus gyakorlatok zenére	Lengető változatok tanulása: lengető cifrával	Mondókák tanulása: „Így tedd rá...”
	4.	Járási futás feladatokkal - galopp szökdelés irányváltással - ugrós különböző kartartásokkal	Lengető változatok tanulása - lengető höcögővel	Szerepjátzó utánzó játékok „Katica szállj el...”
Június 5%	1.	Járási futás zenére feladatokkal	Lengető változatok ismétlése	Fogócska játékok
	2.	Járási futás zenére	Az egész évben tanult ritmikai gyakorlatok ismétlése Rögtönzések, improvizáció ugrós zenére	Az évben tanult játékok ismétlése

Néptánc - 5. osztály

hónap	óra	Bemelegítés	Motívumfűzés	Játék
Szeptember 10%	1.	Járási futás zenére Járási közben feladat: óriási járás törpe járás külső, belső talpél Légzőgyakorlatok Szabadgyakorlatok	A 4. osztályban tanult motívumfűzések ismétlése	A 4. osztályban tanult játékok ismétlése
	2.	Járási futás zenére Járási közben feladat: óriási járás törpe járás külső, belső talpél Légzőgyakorlatok Szabadgyakorlatok	A 4. osztályban tanult motívumfűzések ismétlése	A 4. osztályban tanult játékok ismétlése
	3.	Járási futás zenére Járási közben feladat: óriási járás törpe járás külső belső talpél Légzőgyakorlatok Szabadgyakorlatok	Improvizáció az egyszerű ugrós motívumokból / cifra oldalt/	Mondókák ismétlése „Jancsi bácsi” „Fenem, fenem”
	4.	Járási futás zenére feladatokkal	Improvizáció az egyszerű ugrós motívumokból / cifra előre hátra, dudálás, lengető/	Kiszámolók ismétlése

Október 10%	1.	Járás futás zenére feladatokkal futás körben futás sorban futás eszközökkel	Szabad tánc egyszerű ugrós motívumokból párosan egymással szemben /lány keze csípőn, fiú keze hátul csukló fogásban vagy szabadon/	Szerepjátszó „Most viszik Danikáné lányát”
	2.	Járás futás zenére feladatokkal futás körben futás sorban futás eszközökkel	Szabad tánc egyszerű ugrós motívumokból párosan egymással szemben /lány keze csípőn, fiú keze hátul csukló fogásban vagy szabadon/	Szarka tánc „Vékony vászon lepedő”
	3.	Szökdelés irányváltással leguggolással	Páros ugrós motívumok tanulása, a motívumok kötése gyakorlása „Derék gyerek...”	Gyakorlás eddig tanult játékokból
	4.	Szökdelés irányváltással leguggolással	Páros ugrós motívumok tanulása, a motívumok kötése gyakorlása „Derék gyerek...”	Gyakorlás eddig tanult játékokból
November 10%	1.	Járás futás zenére Járás feladatokkal	„Télen tetűt teleltettem...” csárdás / höcögő / cifra	Szerepjátszó utánzó játékok
	2.	Járás futás zenére Járás feladatokkal	-lengető -láb alatti csapó	Fogócska „Fészekfogó”
	3.	Járás futás zenére Járás feladatokkal	- csapásoló -térdütögető	Fogócska „Fészekfogó”
December 10%	1.	Futás járás zenére feladatokkal	Szabad tánc ugrós motívumokból, párosan egymással szemben	Ismétlés
	2.	Futás járás zenére feladatokkal	Tanult táncfűzések ismétlése / cifra, rida/	Kergetőző „Tüzet viszek...”
	3.	Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok	Tanult táncfűzések ismétlése / cifra, rida/	Kergetőző „Tüzet viszek...”
Január 10%	1.	Páros fogó /Kocsizás/	Tanult táncfűzések ismétlése / cifra, rida/	Szerepjátszó: „Kecske ment a kertembe...”
	2.	Szarkatánc egyénileg párban	Dunántúli ugrós lépések fűzése	Szerepjátszó: „Kecske ment a kertembe...”
	3.	Szökdelés mondókára éneke	Dunántúli dalok szövegek tanulása „ Erre gyere...” „ Papp Vendelnek...”	Fogócska
	4.	Szökdelés mondókára éneke	Dunántúli dalok szövegek tanulása: „Erre gyere...” „ Papp Vendelnek...”	Kiszámolók tanulása „ Ekedem bekedem...”
Február 10 %	1.	Légző és lazító hatású gyakorlatok	Lent hangsúlyos zárt rida tanulása	Kiszámolók

				„1, 2, 3, 4, te kis varga...”
	2.	Fógó játék „Ha én cica volnék...”	Lent hangsúlyos zárt rida tanulása	Párválasztó „Hajdináné rokona...”
	3.	Futás járás zenére feladatokkal	„Két szál pünkösdrózsa...” c. motívumfűzés tanulása	Fogócska
	4.	Szabadgyakorlatok	Kétlépéses csárdás jobbra-balra „Két szál pünkösdrózsa...” c. motívumfűzés tanulása	Mezőföldi leányjátékok tanulása
Március 10%	1.	Járas futás közben feladatok végzése. Galopp szökdelés 4 ütemben körrel szemben, 4 ütemben körnek háttal	Kapuzás „Tavaszi szél...”	Mezőföldi leányjátékok tanulása
	2.	Járas futás közben feladatok végzése. Galopp szökdelés 4 ütemben körrel szemben, 4 ütemben körnek háttal	Kapuzás „Tavaszi szél...”	Párválasztó „Haj, haj, meggy...”
	3.	Járas zenére, különös figyelemmel a szép tartásra	Új motívum: Kanásztánc lengető egyes csárdás höcögő kopogó	Kiszámolók
	4.	Járas zenére, különös figyelemmel a szép tartásra	Új motívum: Kanásztánc lengető egyes csárdás höcögő kopogó	Utánzó „Ekete, pekete...”
Április 10 %	1.	Játékos utánzó gyakorlatok	Eddig tanult motívumfűzések gyakorlása	Kiszámolók „Egyedem...”
	2.	Páros gyakorlatok	Eddig tanult motívumfűzések gyakorlása	Tavaszköszöntő népszokások
	3.	Futás járás zenére feladatokkal	Kopogó motívum tanulása	Tavaszköszöntő népszokások
Május 15%	1.	Egyszerű utánzó gyakorlatok	Kopogó motívum tanulása	Mondókák ismétlése
	2.	Bemelegítés eddig tanult motívumokkal	„Új a csizmám...” motívumfűzés tanulása	Fogócska
	3.	Futás járás zenére feladatokkal	„Új a csizmám...” motívumfűzés tanulása	Fogócska

	4.	Elsősorban játékokkal	„Új a csizmám...” motívumfűzés tanulása	Felelgetős játékok
Június 5%	1.	Elsősorban játékokkal	Az év folyamán tanultak ismétlése, gyakorlása	Játékok játszása szabad választás szerint
	2.	Elsősorban játékokkal	Az év folyamán tanultak ismétlése, gyakorlása	Játékok játszása szabad választás szerint

4.1.4. Mozgóképek és média ismeretek 6.-8. osztály

Mozgóképek és média ismeret: 6.évfolyam

óraszám	témakörök	tartalmak
Kommunikáció		
1-4.	Kommunikáció	Mi az a kommunikáció? Mit csinálunk, amikor kommunikálunk? Hogyan tudunk kommunikálni? - verbális, nonverbális és metakommunikáció beszéd, testbeszéd, „írott beszéd”, „képi beszéd”. állati kommunikáció Ajánlott tevékenységek: „Amerikából jöttem” Activity
5-6.	A kommunikáció története	Beszéd, írás, könyvnyomtatás, távközlés, informatika kora: számítógép, internet Funkciói: informálás, szórakoztatás, ismeretterjesztés, dokumentálás Ajánlott tevékenységek: plakát, vagy könyvborító készítése.
7-8.	A média	A tömegkommunikáció fogalma A tömegkommunikáció ágai: sajtó, rádió, televízió, internet Ajánlott tevékenységek: riport készítése. Iskola rádió alakítása.
Mozgóképnyelv		
9-10.	A mozgóképek előzményei	A mozgóképi közlés előzményei (valóság-hű kép, fény és árnyjátékok, történetmesélés képekkel, képsorozatok, képregény). Ajánlott tevékenységek: fényképek készítése, képregény rajzolása, árnyjáték.
7-8.	A film és a mozi felfedezése	A technikai képrögzítés és érzékelés alapjai, eszközei. Sokszorosítás, távközlés, tömegkommunikáció. Ajánlott tevékenységek: gyűjtő munka, Lumiere testvérek filmje.
9-10.	Televíziós műsortípusok	A reklám. A reklám a néző szempontjából. A reklám az értékesítő szempontjából. Ajánlott tevékenységek: http://www.reklamfilmek.com/ http://kreativreklam.blog.hu/ Ajánlott tevékenységek: dramatizálás.

11-12.	Televíziós műsortípusok	A hírek. A hír, tudósítás, kommentár. Ajánlott tevékenységek: készítsetek híreket az iskolarádió számára!
13-14.	Televíziós műsortípusok	TV újság használata
15-16.	Televíziós műsortípusok	Sorozatok, szappanoperák. Ajánlott tevékenységek: műsorajánló készítése.
17-18.	A film és a valóság kapcsolata	Dokumentumfilm – játékfilm. Hasonlóságok, különbségek. Ajánlott tevékenységek: Ajánlott film: Szerző:Koltay Gábor Cím:Honfoglalás Alcím: Főszerepben: Franco Nero Leírás: A legöregebb magyar törzsfő, Álmos felesége, Emese álmot lát: a turulmadár megtermékenyíti, s ágyékából ezüst folyam indul. Fia, Árpád a besenyők kegyetlen támadása és apja története hatására már gyermekként készül a szerepére, hogy népét az új hazába vezesse. Árpád fia, Levente is szép szál legény már, amikor Árpád összehívja a hat másik vezért, és vérszerződéssel pecsételik meg szövetségüket. Levente az Al-Dunánál áldozza életét a bolgárokkal vívott harcban, hogy a főcsapat átkelését biztosítsa a Kárpátokon. A Vereckei-hágónál Álmos letekint az eljövendő hazára és meghal. Pusztaszeren a népe pajzsára emeli Árpádot, aki Levente gyermekét, leendő uralkodóját mutatja fel nekik. hossza 107 perc kiadás éve: 1996 http://dokfilmekaneten.blogspot.hu/ http://www.filmajanlo.hu/
19-20.	A film formanyelve	Jelenet, beállítás, fordulat, epizód. Ajánlott film elemzése: Lúdas Matyi rendező:Dargay Attila író:Fazekas Mihály forgatókönyvíró: Dargay Attila, Nepp József, Romhányi József operatőr: Henrik Irén zene: Liszt Ferenc, Daróczi Bárdos Tamás narrátor: Mécs Károly hangmérnök: Bársony Péter vágó: Hap Magda Ajánlott tevékenységek: magyar ifjúsági film. http://www.pedellus.hu/mo/mo_pd-166.pdf http://www.youtube.com/watch?v=q24uK7BNfLQ http://www.youtube.com/watch?v=BrFimvPHzBA http://www.youtube.com/watch?v=m-RqfeHHTxg

21-24.	A film műfaji jegyei	<p>Főszereplő, mellékszereplő, epizódszereplő, hősök, karakterek. Ajánlott tevékenységek: Égigérő fű színes, magyar ifjúsági film megtekintése elemzése a megadott szempontok szerint. hossz: 80perc. Szereplők: Rajz János, Hintsch György, Ullmann Mónika, Ujlaki Dénes, Dajka Margit, Drahotá Andrea, Fónay Márta. Égigérő fű film leírása Poldi bácsi, a parkőr nyugdíjba készül. Negyvenéves szolgálata alatt annyira megszokta a zöld füvet, a virágokat, hogy el sem tudja képzelni, mi lesz vele nélküle. Misu, a kis rokongyerek azonban nem ismer lehetetlent, a házbeliek, a kukások, a rendőr, az orvos és minden ismerős bevonásával megszervezi, hogy felszedjék az udvar keramitkockáit, s helyükre gyeptéglákat telepítsenek.</p>
25-30.	A mozgóképi elbeszélés	<p>Az események időbeli és oksági rendje. Expozíció és lezárás. Fordulat és epizód. Cselekmény, történet, elbeszélés. Gárdonyi Géza: „Az egri csillagok” című film megtekintése Ajánlott tevékenységek: „Rege a csodaszarvasról” című film megtekintése és elemzése a megadott szempontok szerint. színes, magyar rajzfilm, 10 perc, 1996 rendező: Neuberger Gizella író: Arany János operatőr: Polyák Sándor, Csaplár József közreműködő: Gáspár Sándor producer: Mikulás Ferenc gyártásvezető: Vécsy Veronika</p>
31-32.	Műfaji rendszerezés	<p>Western, burleszk, vígjáték, sci-fi, ... Ajánlott tevékenységek: tabló készítése Ajánlott film : „A szeleburdi család” színes, magyar vígjáték Film hossz: 73 perc Szereplők: Ernyey Béla, Drahotá Andrea, Balázs Péter, Boros Zoltán, Máthé Erzsi, Csákányi László, Ábel Anita, Szani János, Tóth László, Mányai Zsuzsa, Ullmann Mónika, Csányi János. A szeleburdi család film leírása A háromgyermekes, értelmiségi Faragó család kissé zsúfoltan éli mozgalmas, ám tagjainak teljes autonómiát biztosító életét a kicsire méretezett budapesti lakásban, míg a szomszédban az úrgazdag Belviziék konvencionálisan és célirányosan élnek minden luxussal berendezett lakásukban, magányra ítélve egyetlen gyermeküket. Természetesen utóbbiak tudnak elköltözni a zajos VII. kerületből egy kertes villába, Faragóék pedig továbbra is ugyanott teszik humorral, szeretettel és túlradó energiájukkal elviselhetővé, sőt vonzóvá az életet maguk és környezetük számára. A 639. baba színes, magyar sci-fi. Film hossz: 15 perc</p>

		Korhatár: Korhatár nélkül megtekinthető Szereplők: Scherer Péter, Murányi Tünde
33-34.	Animációs filmek	Hogyan készülnek az animációs filmek? Ajánlott tevékenységek: Bibliai történetek- animációs film megtekintése http://stud-theol.blogspot.hu/2009/10/bibliai-tortenetek-rajzfilmen.html http://www.youtube.com/watch?v=ei6Ey6adsKw http://www.youtube.com/watch?v=cneIUXv5r2Q&NR=1&feature=endscreen
35-38.	Magyar népmesék	Műfaji sajátosságok. Népmesei elemek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: http://www.gyerekfilmek.hu/magyarnepmesek-rajzfilm.php Dramatizálás.
39- 42.	Műmesék	Műfaji sajátosságok. Híres meseírók. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: Süsü a sárkány http://videotar.mtv.hu Dramatizálás.
43-48.	János vitéz rajzfilm	A film és az irodalom kapcsolata. Hasonlóságok és különbségek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: http://www.youtube.com/watch?v=v6c-v2iu2fE János vitéz című film megtekintése, az irodalmi művel való összehasonlító elemzése. Dramatikus játékok.
49-52.	János vitéz 1938 zenés film	Rajzfilm, zenés film. Hasonlóságok és különbségek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: János vitéz című zenés film megtekintése http://www.youtube.com/watch?v=6zgcUyaGiXQ
53-56.	Fekete István művei filmen	Fekete István művei. A regény műfaji jellemzői. Vuk-rajzfilm. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: Vuk rajzfilm megtekintése. http://www.youtube.com/watch?v=01dTc35q0oY
57-66.	Fekete István művei filmen	Fekete István művei. A regény műfaji jellemzői. Tuskevár. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: Tuskevár című film megtekintése. Projekt munka: plakát készítése, képregény készítése, dramatikus játékok. http://www.tuskevarfilm.hu/
67-70.	Mozi látogatás	Mozi látogatás. A kulturált viselkedés szabályai. Ajánlott tevékenységek: Szabadon választott film megtekintése.

71-74.	A kedvenc filmem	Ezt nézd meg a nyáron! Filmajánló készítése, bemutatása. Ajánlott tevékenységek: Szabadon választott film bemutatása. Egyéni, páros, vagy csoportmunkában, szabadon választott technikával.
--------	------------------	--

Mozgóképek és média ismeret: 7. évfolyam

óraszám	témakörök	tartalmak
Kommunikáció		
1-4.	Kommunikáció	Mi az a kommunikáció? Mit csinálunk, amikor kommunikálunk? Hogyan tudunk kommunikálni? beszéd, testbeszéd, „írott beszéd”, „képi beszéd” Ajánlott tevékenységek: „Amerikából jöttem” Activity, Karmester, Tükörkép, Üzenet szavak nélkül, Szájról szájra http://www.osztalyfonok.hu/cikk.php?id=176
5-6.	A kommunikáció története	Beszéd, írás, könyvnyomtatás, távközlés, informatika kora: számítógép, internet Funkciói: informálás, szórakoztatás, ismeretterjesztés, dokumentálás... Ajánlott tevékenységek: iskolai újság készítése
7-8.	A média	A tömegkommunikáció fogalma A tömegkommunikáció ágai: sajtó, rádió, televízió, internet Ajánlott tevékenységek: riport készítése iskolai tablón megjelentetése
Mozgóképnyelv		
9-10.	A mozgóképek előzményei	A mozgóképi közlés előzményei (valóságkép, fény és árnyjátékok, történetmesélés képekkel, képsorozatok, képregény). Ajánlott tevékenységek: fényképek készítése, képregény rajzolása, árnyjáték. Rejtő képregények http://mazzolaweb.hu/14karat.htm
7-8.	A film és a mozi felfedezése	A technikai képrögzítés és érzékelés alapjai, eszközei. Sokszorosítás, távközlés, tömegkommunikáció. Ajánlott tevékenységek: gyűjtő munka, Lumiere testvérek filmje. http://www.filmkultura.hu/regi/articles/teaching/discovery.hu.html
9-10.	Televíziós műsортípusok	A reklám. A reklám a néző szempontjából. A reklám az értékesítő szempontjából. Érvek a reklám mellett és ellen Iskolai reklám plakáton való megjelenítése Ajánlott tevékenységek: http://www.reklamfilmek.com/ http://kreativreklam.blog.hu/ Ajánlott tevékenységek: dramatizálás.

11-12.	Televíziós műsortípusok	A hírek. A hír, tudósítás, kommentár. Ajánlott tevékenységek: készítsetek híreket az faliújságra!
13-14.	Televíziós műsortípusok	TV újság használata Filmek válogatása szempontok szerint Filmkategoríák TV újság a neten
15-16.	Televíziós műsortípusok	Sorozatok, szappanoperák. A sorozatok, szappanoperák veszélyei Mi a jó a sorozatokban? Ajánlott tevékenységek: műsorajánló készítése kedvenc sorozatodról.
17-18.	A film és a valóság kapcsolata	Dokumentumfilm – játékfilm. Hasonlóságok, különbségek. Ajánlott film: Petőfilm színes, magyar dokumentumfilm. Film hossz: 47 perc Hangzás: Ferenczi György. Szereplők: Bordos Anikó. Petőfilm film leírása A zenés útifilm Ferenczi György és a Rackajam zenekar 2006-ban megjelent Petőfi-lemezének erdélyi turnéját örökíti meg. Ahogy Ferenczi mondja: "Ennek a műsornak az a célja, hogy Petőfi Sándor verseit eljuttassa a mai fiatalokhoz, ami elég nehéz, de nem lehetetlen feladat." A zene több stílust ötvöz Jimi Hendrix-től és a bluestől a jungle és a drum'n'bassen keresztül a magyar népzeneig nyúlik a világa. Ajánlott tevékenységek: http://dokfilmekaneten.blogspot.hu/ http://www.filmajanlo.hu/
19-20.	A film formanyelve	Jelenet, beállítás, fordulat, epizód. Ajánlott film: Álmodik az állatkert színes, magyar ismeretterjesztő film. Film hossz: 75 perc Szereplők: Alapi Gergely, Garas Dezső. Álmodik az állatkert film leírása Az Állatkert éjjeliőrének és egy hatéves kisfiúnak találkozásai során messze tájakra nyílik ki a látvány; megismerhetjük az állatok természetes élőhelyeit Afrikában, Ázsiában. Ugyanakkor derűs színfoltokban jelennek meg az Állatkert életének nagyközönség számára ismeretlen eseményei, a kölyökállatok nevelésének mindig mulatságos mozzanatai. http://www.pedellus.hu/mo/mo_pd-166.pdf http://www.youtube.com/watch?v=q24uK7BNfLQ http://www.youtube.com/watch?v=BrFimvPHzBA http://www.youtube.com/watch?v=m-RqfeHHTxg
21-24.	A film műfaji jegyei	Főszereplő, mellékszereplő, epizódszereplő, hősök, karakterek. Ajánlott film: „Az elefánt” magyar film /1978/
25-30.	A mozgóképi elbeszélés	Az események időbeli és oksági rendje. Expozíció és lezárás. Fordulat és epizód. Cselekmény, történet, elbeszélés.

		Ajánlott tevékenységek: Az egri csillagok/Beszélő köntös című film megtekintése és elemzése a megadott szempontok szerint.
31-32.	Műfaji rendszerezés	Western, burleszk, vígjáték, sci-fi, A három testőr Afrikában színes, magyar vígjáték. Film hossz: 84 perc Szereplők: Koncz Gábor, Szilágyi István, Rátóti Zoltán, Stenczer Béla, Kállai Ferenc, Nyertes Zsuzsa, Reviczky Gábor, Benedek Miklós, Bács Ferenc, Koppány Zoltán. A három testőr Afrikában film leírása A francia idegenlégió sivatagi erődjében három jó barát romantikus kalandra készül. A titokzatos, gyönyörű szőke lány, Yvonne öccsét akarják felkutatni. A férfi a sivatag kellős közepén lévő büntetőtáborban raboskodik. Ide kell eljutniuk. Kisebbségi csínytevések után mindhárman bekerülnek a büntetőtranszportba, velük tart marcona tisztjük, Potrien is. A büntetőtábor helyén idilli körülményeket találnak. Nemsokára rájönnek, hogy az egész történet mögött nagyszabású pénzügyi átverés rejlik. Megtalálják Yvonne öccsét, sőt apját is, majd kiderül, hogy álruhában a lány is velük tartott. Megszöknek, hogy a panamát leleplező titkos iratot eljuttassák a hadvezetéshez. Ajánlott tevékenységek: tábló készítése
33-34.	Animációs filmek	Hogyan készülnek az animációs filmek? Ajánlott animációs film : Kis Vuk animációs film Ajánlott tevékenységek: http://www.youtube.com/watch?v=ei6Ey6adsKw http://www.youtube.com/watch?v=cneIUXv5r2Q&NR=1&feature=endscreen
35-38.	Magyar népmesék	Műfaji sajátosságok. Népmesei elemek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott film: Mátyás király népmesék Ajánlott tevékenységek: http://www.gyerekfilmek.hu/magyarnepmesek-rajzfilm.php Dramatizálás.
39- 42.	Műmesék	Műfaji sajátosságok. Híres meseírók. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott film: Az erdő kapitánya színes, magyar rajzfilm. Film hossz: 70 perc Hangzás: dolby digital. Szereplők: Csákányi László, Gálvölgyi János, Székhelyi József, Mikó István, Horesnyi László. Az erdő kapitánya film leírása Előljáróban le kell szögezni, hogy a rendőrök élete nem fenéki tejfel. Különösen nem abban a városban, ahol maga a nagy Zéró ütötte fel a tanyáját. Ő a bűnözők koronázatlan királya, akit már réges-rég rács mögött szeretne látni a Kapitány. Zéró az

		<p>évszázad bulijára készül, amelynek célpontja a Kerek Erdő és annak lakói. Azt eszelte ki, hogy egy zsák pénzért eladja az erdőt egy fakitermeléssel foglalkozó vállalatnak, az erdőlakók pedig szaladhatnak, amerre látnak. A Kapitány és segédei - Eleméri Ede tizedes és Góliát titkosrendőr - kiszimatolják a veszélyt és akcióba lépnek. Nehezen birkóznak meg az akadályokkal, mert a ravasz Zéró mindig másvalaki bőrében jelenik meg. Szerencsére az agyafúrt Kapitány leleplezi a gazfickókat és megmenti az erdőt a pusztulástól!</p> <p>Dramatizálás.</p>
43-48.	Csukás István műveinek megjelenítése rajzfilmekben	<p>A film és az irodalom kapcsolata. Hasonlóságok és különbségek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: http://www.youtube.com/watch?v=v6c-v2iu2fE Csukás István műveiből készült rajzfilmek megtekintése, az irodalmi művel való összehasonlító elemzése. Dramatikus játékok.</p>
49-52.	Háry János	<p>Rajzfilm, zenés film. Hasonlóságok és különbségek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: Háry János színes, magyar zenés film. Film hossz: 115 perc Szereplők: Szirtes Ádám, Tordai Teri, Medgyesi Mária. Háry János film leírása Kodály Zoltán daljátékának filmváltozata A filmben megelevenedik a magyar Münchhausen dicső története. A nagyabonyi kocsmában az öreg Háry János, ivócimborái és a diák szórakoztatására, felidézi hajdani nagy kalandjait. Miután a burkus határon megsegítette Mária Lujzát, a császári leányzó magával vitte a Burgba. Háry itt betörte a vad arabs mént, jutalmul az uralkodóval reggelizhetett. A majlandi csatamezőn magyaros virtussal leckéztette meg a híres Napóleont. Ezek után Ferenc császár neki ajánlotta fel Mária Lujza kezét, Háry azonban kitartott hűséges szívszerelme, Örzse mellett. Az udvar díszlövéllel és kórossal búcsúztatta a karakán vitézt, aki hazatért Nagyabonyba, hogy életét azóta is boldog meséléssel töltsse. http://www.youtube.com/watch?v=6zgcUyaGiXQ</p>
53-56.	Fekete István művei filmen Bogáncs	<p>Fekete István művei. A regény műfaji jellemzői. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: Bogáncs magyar film 1959 családi, klasszikus Bogáncs nemzetsége már ősidők óta kiválóan teljesíti szolgálatát a somodorpusztai pásztorok mellett. Egyszer azonban a kis puli túl messzire kóborol az erdőben, s csapdába kerül. Cirkuszosok szabadítják ki, és ettől kezdve Bogáncs élete kalandos fordulatot vesz. Kiderül, hogy a kutyus nem csak a birkaterelésben, de a cirkuszi komédiázásban is igen tehetséges. Ám sajnos a jólelkű mutatványosok is elveszítik őt.</p>

		<p>Bogáncs sintérkézre kerül. Mi lesz most nélküle a cirkuszi produkcióval? És vajon Mihály bácsi, a szőrösszívű kutyapecér valóban elpusztítja a kiskutyát? Vagy eredménnyel jár Máté, az öreg pásztor kutatása? Szereplők: Barsi Béla, Kállai Ferenc, Kibédi Ervin, Kiss Manyi, Maklár Zoltán, Gönczöl János, Siménfalvy Ida Rendező: Fejér Tamás Forgalmazza: Fantasy Film Hossz: 80 perc http://www.youtube.com/watch?v=01dTc35q0oY</p>
57-66.	Fekete István művei filmen	<p>Fekete István művei. A regény műfaji jellemzői. Tuskevár. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: Tuskevár című film megtekintése. Projekt munka: plakát készítése, képregény készítése, dramatikus játékok. http://www.tuskevarfilm.hu/</p>
67-70.	Mozi látogatás	<p>Mozi látogatás. A kulturált viselkedés szabályai. Ajánlott tevékenységek: Szabodon választott film megtekintése.</p>
71-74.	A kedvenc filmem	<p>Ezt nézd meg a nyáron! Filmajánló készítése, bemutatása. Ajánlott tevékenységek: Szabodon választott film bemutatása. Egyéni, páros, vagy csoportmunkában, szabadon választott technikával.</p>

Mozgóképek és média ismeret: 8. évfolyam

óraszám	témakörök	tartalmak
Kommunikáció		
1-4.	Kommunikáció	<p>Mi az a kommunikáció? Mit csinálunk, amikor kommunikálunk? Hogyan tudunk kommunikálni? beszéd, testbeszéd, „írott beszéd”, „képi beszéd” Ajánlott tevékenységek: „Amerikából jöttem” Activity, Karmester, Tükörkép, Üzenet szavak nélkül, Szájról szájra http://www.osztalyfonok.hu/cikk.php?id=176</p>
5-6.	A kommunikáció története	<p>Beszéd, írás, könyvnyomtatás, távközlés, informatika kora: számítógép, internet Nyomtatott és online újságok Funkciói: informálás, szórakoztatás, ismeretterjesztés, dokumentálás.... Ajánlott tevékenységek: iskolai újság készítése A kommunikáció történetének ábrázolása csoportmunkával</p>
7-8.	A média	<p>A tömegkommunikáció fogalma A tömegkommunikáció ágai: sajtó, rádió, televízió, internet A tömegkommunikáció előnyei és veszélyei A tömegkommunikáció hatásközözei</p>

		Ajánlott tevékenységek: riport készítése iskolai tablón megjelentetése
Mozgóképnyelv		
9-10.	A mozgókép előzményei	A mozgóképi közlés előzményei (valóság-hű kép, fény és árnyjátékok, történetmesélés képekkel, képsorozatok, képregény). Ajánlott tevékenységek: fényképek készítése, képregény rajzolása, árnyjáték. Rejtő képregények http://mazsolaweb.hu/14karat.htm
7-8.	A film és a mozi felfedezése	A technikai képrögzítés és érzékelés alapjai, eszközei. Sokszorosítás, távközlés, tömegkommunikáció. Az első némafilmek Néma filmek hangos filmek összehasonlítása Ajánlott tevékenységek: gyűjtő munka, Lumiere testvérek filmje. http://www.filmkultura.hu/regi/articles/teaching/discovery.hu.html
9-10.	Televíziós műsortípusok	A reklám. A reklám a néző szempontjából. A reklám az értékesítő szempontjából. Érvek a reklám mellett és ellen Iskolai reklám plakáton való megjelenítése A reklám hatásai, veszélyei Ajánlott tevékenységek: http://www.reklamfilmek.com/ http://kreativreklam.blog.hu/ Ajánlott tevékenységek: dramatizálás. reklám készítése mobiltelefonnal, videokamerával
11-12.	Televíziós műsortípusok	A hírek. A hír, tudósítás, kommentár. Figyelemfelkeltő hírek Álhírek felismerése, veszélyei Ajánlott tevékenységek: készítsenek híreket az faliújságra!
13-14.	Televíziós műsortípusok	TV újság használata Filmek válogatása szempontok szerint Filmkategoróriák TV újság a neten Felnőtt filmek- korhatáros filmek – mit nézzünk és mit ne?
15-16.	Televíziós műsortípusok	Sorozatok, szappanoperák. A sorozatok, szappanoperák veszélyei Mi a jó a sorozatokban? Ajánlott tevékenységek: műsorajánló készítése kedvenc sorozatról.
17-18.	A film és a valóság kapcsolata	Dokumentumfilm – játékfilm. Hasonlóságok, különbségek. Hópárdúc talpra áll Ajánlott tevékenységek: http://dokfilmekaneten.blogspot.hu/ http://www.filmajanlo.hu/
19-20.	A film formanyelve	Jelenet, beállítás, fordulat, epizód. Ajánlott film:

		<p>Vili a veréb</p> <p>http://www.pedellus.hu/mo/mo_pd-166.pdf</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=q24uK7BNfLQ</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=BrFimvPHzBA</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=m-RqfeHHTxg</p>
21-24.	A film műfaji jegyei	<p>Főszereplő, mellékszereplő, epizódszereplő, hősök, karakterek.</p> <p>Ajánlott film:</p> <p>Jókai Mór: Kőszívű ember fiai</p>
25-30.	A mozgóképi elbeszélés	<p>Az események időbeli és oksági rendje. Expozíció és lezárás.</p> <p>Fordulat és epizód. Cselekmény, történet, elbeszélés.</p> <p>Ajánlott tevékenységek:</p> <p>Tüskevár című 2012-es film megtekintése és elemzése a megadott szempontok szerint.</p>
31-32.	Műfaji rendszerezés	<p>Western, burleszk, vígjáték, sci-fi,</p> <p>Rejtő film megtekintése:</p> <p>Zsaruvér és Csigavér I.: A királyné nyakéke egy 2001-es magyar akcióvígjáték megtekintése. A híres Ötvös Csöpi főszereplésével készült sorozat egyik darabja.</p> <p>Ötvös Csöpi és Kardos doktor a két régi harcostársak ismét egymásra találhatnak, ezúttal a Balaton északi partján ékszerrablók nyomába erednek, akik egy filmforgató csoportnak álcázták magukat, hogy így tudják elrabolni a balatonfüredi ékszerboltból a Királyé nyakékét. De természetesen Ötvös Csöpit és Kardos doktort még ez sem zavarja, hogy elkapják a bűnözőket. Az eddigi csapathoz ezúttal csinos, fiatal rendőrlányok is csatlakoznak, így az izgalmas és humoros nyomozás most még nagyobb szórakozást fog nyújtani.</p> <p>Ajánlott tevékenységek: tábló készítése</p>
33-34.	Animációs filmek	<p>Hogyan készülnek az animációs filmek?</p> <p>Ajánlott animációs film :</p> <p>Az ember tragédiája színes magyar animációs rajzfilm megtekintése. Jankovics Marcell, a forgatókönyvíró Madách Imre azonos című színműve nyomán 1983-ban írta, a gyártás 1988-ban kezdődött, és hosszú hanyattatások után 2011-ben ért véget. A legismertebb magyar dráma tizenöt színből áll, az első három és az utolsó a bibliai teremtéstörténet paradicsomi környezetével keretbe foglalja a maradék tizenegyet.</p> <p>Ajánlott tevékenységek:</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=ei6Ey6adsKw</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=cneIUXv5r2Q&NR=1&feature=endscreen</p>
35-38.	Magyar népmesék	<p>Műfaji sajátosságok. Népmesei elemek.</p> <p>Képi szövegértés fejlesztése.</p> <p>Ajánlott film:</p> <p>Közös válogatás a népmesékből</p> <p>Ajánlott tevékenységek:</p> <p>http://www.gyerekfilmek.hu/magyarnepmesek-rajzfilm.php</p> <p>Dramatizálás.</p>

39- 42.	Műmesék	<p>Műfaji sajátosságok. Híres meseírók. Képi szövegértés fejlesztése.</p> <p>Ajánlott film: A Szegény Dzsoni és Árnika 1983-ban Lázár Ervin azonos című meséjéből készült magyar film. Lázár Ervin legendás meséje Dzsoniról szól, aki szabad embereként vándorol a világban. A leghatalmasabb és a legszegényebb, mert nem tartozik senkihez és nincs semmije. Csodálatos tájakon vándorol, mígnem egy kunyhóhoz nem érkezik. Ettől kezdve megváltozik az élete. A Százarcú Boszorka gonosz varázslatával elátkozza, és sokat kell még küzdenie, hogy feleségül vehesse szerelmét, Árnikát, a bölcs Östör király leányát. Kálváriája közben a hírhedt rablóval, Ipiapaccsal is összehozza a sors. De szerepet kap a Világhírű SC - ahol a gömbérzék elengedhetetlen - és Rézbányai Győző sértődékenysége is. Dramatizálás.</p>
43-48.	A.A.Milne: Micimackó	<p>A film és az irodalom kapcsolata. Hasonlóságok és különbségek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: http://www.youtube.com/watch?v=v6c-v2iu2fE Micimackó rajzfilm megtekintése, az irodalmi művel való összehasonlító elemzése. Dramatikus játékok.</p>
49-52.	István, a király	<p>Rajzfilm, zenés film. Hasonlóságok és különbségek. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: István, a király rockopera megtekintése http://www.youtube.com/watch?v=6zgcUyaGiXQ</p>
53-56.	Fekete István művei filmen A koppányi aga testamentuma	<p>Fekete István művei. A regény műfaji jellemzői. Képi szövegértés fejlesztése. Ajánlott tevékenységek: A koppányi aga testamentuma (1968) Párviadalban legyőzi a koppányi agát a török elnyomás idején az ifjú Babocsai László. Végrendeletében Oglu ráhagyja leányát és minden vagyonát. A kincsről tudomást szerez a környéken fosztogató vallon zsoldos csapat is. Harcba keverednek egymással, és a kemény viadalban László fogságba esik. Barátai és vitézei azonban kiszabadítják az ellenség börtönéből. Igaz, a kincs elvész, de megmarad számára a legnagyobb érték: Dusmáta, a török lány hűsége és igaz szerelme. Nemzet: magyar Stílus: történelmi, kaland Hossz: 86 perc http://www.youtube.com/watch?v=01dTc35q0oY</p>

57-66.	Fekete István művei filmen	Fekete István művei. A regény műfaji jellemzői. Projekt munka: plakát készítése, képregény készítése, dramatikus játékok. http://www.tuskevarfilm.hu/
67-70.	Mozi látogatás	Mozi látogatás. A kulturált viselkedés szabályai. Ajánlott tevékenységek: Szabadon választott film megtekintése.
71-74.	A kedvenc filmem	Ezt nézd meg a nyáron! Filmajánló készítése, bemutatása. Ajánlott tevékenységek: Szabadon választott film bemutatása. Egyéni, páros, vagy csoportmunkában, szabadon választott technikával.

4.2. Munkaköri leírás minták

4.2.1. Intézményvezető helyettes

Székhely intézménye: Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI (1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.)

Munkáltatója: a Közép-Budai Tankerület igazgatója

Közvetlen felettese: A székhely intézmény intézményvezetője

Munkaideje: heti 40 óra

Kötelező óraszám: 8 óra

Szabadságát a Kjt. szabályozásának és az éves szabadságolási tervnek megfelelően az igazgató adja ki.

Az intézményvezető közvetlen helyettese: az SZMSZ-ben foglaltak szerint akadályoztatás, betegség vagy szabadság esetén általános helyettese.

Felelős, magasabb vezetői beosztású dolgozó.

Az intézményvezetőhelyettes napi munkája végzése során folyamatosan tájékoztatja az intézményvezetőt tapasztalatairól, a felmerülő problémákról és javaslatot tesz azok megoldására.

Részt vesz az intézmény tervező, szervező, ellenőrző és értékelő munkájában, döntések előkészítésében, kapcsolattartási feladatokban.

Az intézményvezetőhelyettes feladatai:

- az iskola oktató-nevelő munkájának irányítása, ellenőrzése
- A KRÉTA rendszer Admin felületét szerkeszti
- Kitölti a törzslapot, bizonyítványokat, értesítőket.
- A KRÉTA rendszerben elektronikusan ellenőrzi az alábbi dokumentumokat:
 - A haladási napló kitöltésének ellenőrzése, a szaktárgyi órabeírások (tananyag, sorszám) történő ellenőrzése és a hiányok pótoltatása.
 - Az érdemjegyek beírásának és az osztályozó napló kitöltésének ellenőrzése.
 - A tanulói hiányzások ellenőrzése. A Házirend előírásai szerinti értesítéshez rendszeresen ellenőrzi a tanulói hiányzások mértékét, módját, figyeli az osztályozhatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi előmenetelét. Szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.
 - A Házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.
 - Elektronikus üzenetben, illetve ellenőrzőbe történő beírással, vagy egyéb módon értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáról.
- Ellenőrzi a munkaidő nyilvántartás naprakész vezetését.
- az iskolai nevelő-oktató munkát meghatározó tantárgyfelosztás és órarend összeállítása (I. és II. félév)
- a gyógypedagógiai asszisztensek munkájának beosztása, ellenőrzése
- a gyógypedagógiai asszisztens munkaidő-nyilvántartások vezetésének ellenőrzése
- az iskolai helyettesítések elrendelése és dokumentálása
- a szabadságok nyilvántartása
- tankönyv rendelés koordinálása
- továbbtanulással kapcsolatos intézményi feladatok koordinálása
- gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásának ellenőrzése
- az iskola szabályzatainak, terveinek folyamatos karbantartása, aktualizálása (SZMSZ, házirend, helyi PP...)
- esetenként a nevelőtestületi értekezlet szabályszerű lebonyolítása, az értekezleteken meghozott határozatok gyűjtése, rendszerezése
- havi programok, feladat-ellátási tervek elkészítése
- a tanulók szakértői dokumentációinak folyamatos nyomon követése
- a szülőkkal, az intézményben vállalkozási tevékenységet folytatókkal való elektronikus levelezés bonyolítása

Az intézményvezető a jogszabályok által számára biztosított feladat- és hatáskörökből átadja az alábbiakat:

- az iskolai órarend készítésével kapcsolatos döntések jogát
- az iskolai helyettesítések elrendelésének és dokumentálásának jogát
- az iskolai élet szervezésével, a pedagógusok, gyógypedagógiai asszisztensek, más alkalmazottak munkabeosztásának elkészítési jogát

Intézményvezetőhelyettes ellenőrzési kötelezettsége kiterjed:

- Az intézményvezető távollétében, illetve annak feladat átruházása alapján minden olyan területre, amely az intézményvezető ellenőrzési kötelezettségi körébe tartozik,
- A közvetlen irányítása alá tartozó szervezeti egységek nevelő-oktató munkáinak lebonyolítására,
- Szakmai- pedagógiai tevékenységgel összefüggő feladatokra,
- Oktatási dokumentumokban, határozatokban, jogi szabályozásban foglalt feladatokra,
- Intézményi nyilvántartások, statisztikák,összszegések, értékelése, adminisztrációk pontos vezetésére,
- A nevelő oktatói munkával kapcsolatos határidők megtartására,
- Az intézményben oktatott tantárgyak tanterveire, tanmeneteire,
- Tartárgyak tanóráira,
- Tanulók munkafüzeteire, szóbeli feleletek és írásbeli feladatok számára, tartalmára, színvonalára,
- Pedagógusi ügyeletek, túlórák, helyettesítések feladatainak ellátására, pontosságára,
- Tanórán kívüli tevékenységekre (napközi, tanulószoba, szakkörök, könyvtár, tanfolyamok működésére),
- Gyermek és ifjúságvédelmi munkára,
- Munkafegyelemre, intézményi tulajdont károsító eseményekre.

A fenti ügyekkel kapcsolatban az intézményvezetőhelyettesnek egyeztetési kötelezettsége van az intézményvezetővel.

4.2.2. Iskolatitkár – rendszergazda

Székhely intézménye: Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI (1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.)

Munkáltatója: a Közép-Budai Tankerület igazgatója

Közvetlen felettese: A székhely intézmény intézményvezetője

Együttműködik az intézményvezető-helyetessel.

Munkaideje: heti 40 óra

Szabadságát a Kjt. szabályozásának és az éves szabadságolási tervnek megfelelően az intézményvezető adja ki.

Feladatai:

- Az intézmény ügyviteli munkájának lebonyolítása, szervezése, az igazgató folyamatos tájékoztatása.
- Az iratok kezelésével kapcsolatosan köteles betartani az Iratkezelési Szabályzatban foglaltakat.
- Közvetlen kapcsolatot tart a tanulókkal és szülőkkel, intézi a tanulói jogviszonyra vonatkozó igazolások kiadását.
- Felelős a Közoktatási Információs Rendszer (KIR) elektronikus adatnyilvántartásaiért, adatszolgáltatásaiért, ennek érdekében folyamatosan egyezteti a tanulók adatait a szülőkkel és osztályfőnökökkel, a pedagógusokkal és pedagógiai munkát segítőkkel.
- Az Oktatási Hivatal alrendszerein keresztül végzi a diákigazolványokkal kapcsolatos teendőket, adatszolgáltatásokat, a statisztikai adatszolgáltatásokat, a középfokú beiskolázással kapcsolatos adatszolgáltatásokat, a pedagógusigazolvánnyal kapcsolatos ügyintézését, az elektronikus iktatást, a Kréta rendszer adatfeltöltési feladatait.
- Intézi az intézmény elektronikus és papíralapú levelezését, jogosult az igazgató és az intézmény nevére érkezett küldemények felbontására.
- Gondoskodik az érkező és távozó tanulók iratanyagának postai úton való átkéréséről és megküldéséről.
- Gépeli, szerkeszti, összeállítja, iktatja, továbbítja a hivatali iratokat, szállítási szerződéseket készít elő.
- Vezeti a tanulói nyilvántartásokat, végzi a kötelező adatszolgáltatásokat a személyiségi jogok védelmével.
- Elkészíti, egyezteti a tanulói statisztikákat.
- Nyomtatványt, irodaszert, tisztítószert, egyéb anyagokat rendel.
- A telefon- és email üzeneteket - szóban vagy írásban – átadja.
- Részt vesz az iskolai selejtezésekben, leltározásban.
- Őrzi a tanulók személyi anyagát, intézi esedékes szakértői vizsgálatukat, biztosítja az ezzel kapcsolatos iratanyagok biztonságos tárolását, nyomon követi a kontrollvizsgálatok esedékességét, összeállítja minden év június 30-ig a következő tanévben kontrollköteles tanulók névsorát tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságonként, gondoskodik postázásukról.
- Őrzi és aktualizálja az intézményi alkalmazottak személyi iratanyagát, előkészíti az új dolgozók felvételeit.
- Nyilvántartást vezet a szigorú számadású tanügyi nyomtatványokról. (törzslapok, bizonyítványok, stb.)
- Rendszergazdaként figyeli az irodai és tanulógépek állapotát. Lehetőségekhez mérten tintapatront cserél, és kisebb karbantartási feladatokat lát el. Jelzi, amennyiben szakszervizelés szükséges. Kapcsolatot tart fent a szolgáltatókkal.

Jogai:

- Jogosult feladatainak jobb ellátása érdekében javaslattételre,
- Jogosult az intézményi vagyont sértő, károsító bármely cselekmény, mulasztás esetén bejelentés megtételre.

- A dolgozó jogosult az intézeti vagyont sértő, károsító bármely cselekmény, mulasztás esetén bejelentés megtételére.
- További jogait a Kjt. ide vonatkozó rendelkezései szabályozzák.

Munkaköri kötelezettségének teljesítésénél:

- a hivatali és szolgálati titok megőrzéséért fegyelmi és büntetőjogi felelősséggel tartozik;
- kötelessége a mindenkorai tűzvédelmi, munkavédelmi, közegészségügyi előírásokat betartani;
- köteles az intézmény vagyonát gondosan kezelni, arra vigyázni;
- anyagilag felelős a nem körültekintően végzett munkavégzése során okozott károkért és hibákért.

4.2.3. Gyógypedagógiai asszisztens

Székhely intézménye: Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI (1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.)

Munkáltatója: a Közép-Budai Tankerület igazgatója

Közvetlen felettese: A székhely intézmény intézményvezetője

Munkaideje: heti 40 óra

Közvetlen felettese: az intézményvezetőhelyettes.

Beosztását az intézményvezetőhelyettes készíti el és ellenőrzi.

A Kjt. előírása szerint 20 illetve 21 nap alapszabadság, illetve 25 nap pótszabadság illeti meg.

A gyógypedagógiai asszisztens a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI nevelő, oktató munkát segítő alkalmazottja, mint ilyen, köteles betartani a pedagógus etika követelményeit a munkafegyelem és a közösségi együttélés normáit.

Munkáját a hatályos törvényi és helyi szabályozásoknak megfelelően végzi.

Az intézmény éves munkatervében vállalt feladatait elvégzi.

Köteles munkaidejének kezdete előtt 15 perccel az intézménybe megérkezni.

A gyógypedagógiai asszisztens a tanítási órán, illetve a tanítási órán kívül a gyógypedagógussal együttműködve vesz részt az oktató- nevelő munkában ;asszisztensi feladatokat lát el.

Feladatai:

- A tanítási órán a gyógypedagógussal összhangban részt vesz a differenciált foglalkozások megvalósításában

- A tanár által kijelölt feladatokat szakszerűen végezteti az osztály egy részével, vagy egy – egy tanulóval
- Szükség szerint a tanórai feladatok elvégzését segíti
- Felügyeli az osztály többségét, míg a tanár egyénileg foglalkozik egy gyerekkel, vagy gyerekcsoporttal
- Az előre tervezettek szerint részt vesz a tanítási órák anyagához szükséges szemléltető eszközök készítésében
- A tanítási órákon egyéni segítséget nyújt a rászoruló gyerekek/gyereknek a tanárral történt megállapodás értelmében
- Elkíséri az osztályt a tanulmányi sétákra, orvosi vizsgálatokra, túrákra.
- A készségek kialakulása érdekében gyakoroltatja a gyerekekkel szükséges előírt feladatokat.

A tanítási órán kívül:

- Ellátja a gyerekek ebédeltetését, beosztás szerint végzi napi ügyeleti feladatait
- A szituációkhoz kapcsolódó viselkedési formák megtanításával és gyakoroltatásával segíti a gyerekek szocializációját
- önállóan ügyeletet lát el
- Részt vesz az intézmény egészségnevelési programjának megvalósulásában
- Szükség szerint részt segít a pszichés és egészségügyi gondozómunkában, amely az iskola kereteit nem lépi túl
- Elvégzi mindazokat a nevelési, gondozási és egyéb feladatokat, amelyekkel az intézmény igazgatója és igazgató helyettese őt megbízza
- Az iskola által szervezett rendezvényeken segíti a problémamentes lebonyolítást

Kiegészítés munkaköri leíráshoz - gyógypedagógiai asszisztens

Munkabeosztály tanévben:

Munkakezdése: órakor

A munkabefejezése :órakor

4.2.4. Dajka

Munkáltatója: Közép-Budai Tankerületi Központ igazgatója

A munkáltató képviselője: a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes

Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény intézményvezetője

A munkavégzés helye: 1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.

Közvetlen felettese az óvodapedagógus. Munkáját az intézményvezető által meghatározott munkarendben az intézményvezető helyettes irányítása és ellenőrzése alapján, csoportmunkáját a csoportvezető óvodapedagógus irányítása alapján végzi.

Gyermekszerető viselkedésével, személyi gondozottságával, kommunikációs és beszédmintájával hasson az óvoda gyermekek fejlődésére! Tisztelje a gyermeket, a szülőt, kapcsolataira a tapintat, az elfogadás legyen a jellemző. A tudomásra jutott pedagógiai információkat titokként kezelje. Nevelési kérdésekben az érdeklődő szülőket tapintatosan az óvodapedagógushoz irányítsa.

A dajka általános feladatai a gyermekcsoportokban:

- A csoportvezető óvónő által meghatározott napirend szerint segítik a gyermekek gondozásában, öltöztetésében, a tisztálkodási teendők ellátásában. Az óvónő mellett a nevelési terveknek megfelelően tevékenyen részt vesz a gyermekcsoportok életében.
- Az étkezések kulturált lebonyolításában aktívan közreműködik, az ételeket az óvónővel együtt kiosztja, az edényeket étkezések után leszedi, és a mosogatóba viszi, és elmosogatja.
- A nyugodt pihenés feltételeinek megteremtéséhez lerakja az ágyakat, ágyneműket, a gyermekek jelének figyelembevételével.
- A terem szellőztetéséről gondoskodik lefekvés előtt.
- A játék- és egyéb tevékenységhez szükséges eszközök előkészítésében közreműködik, az óvónő útmutatásait követve.
- A gyermekek érkezésekor és távozásakor szükség szerint segít az öltözőben.
- Türelmes, kedves hangnemmél segíti a nevelőmunkát, a gyermekek szokásrendjének alakulását.
- Az óvodai nevelés eredményességéhez munkájával nyújtson minőségi szolgáltatást.
- Az óvodában, olyan időpontban jelenjék meg, hogy munkaidejének kezdetekor a munkavégzésre rendelkezésre álljon.
- Ha munkáját betegség, vagy egyéb ok miatt nem kezdheti meg, távolmaradását jelezze vezetőjének, kollégájának, hogy helyettesítéséről időben gondoskodhassanak. Munkaidő alatt csak a házban lévő vezető engedélyével hagyhatja el az óvodát.
- Tevékenyen vegyen részt a minőségfejlesztés megvalósításában.
- Alkotói módon működjön együtt az óvónőkkel és munkatársaival.
- Járuljon hozzá az óvoda jó munkahelyi légkörének kialakításához.
- Az óvodai ünnepélyeken, hagyományokban aktívan közreműködik, a szervezési feladatokban a vezető és az óvónő útmutatásai szerint részt vesz.
- Séták, kirándulások alkalmával az óvodapedagógusokat segítve kíséri a gyermekcsoportot, felügyelve a biztonságos közlekedésre a baleseti veszélyforrásokat figyeli, azokat haladéktalanul jelenti az óvodavezetőnek.
- A környezet esztétikai rendjének megteremtésében aktívan közreműködik.
- A rábízott növények, állatok napi gondozásban részt vesz.
- A napközben megbetegedett gyermekeket felügyeli, ápolja, amíg a szülő érte nem jön.

A dajka egyéb feladatai:

- Az óvoda helyiségeit a munkamegosztás rendjében tisztán tartja.
- Hetente végez fertőtlenítő takarítást a termekben, öltözőkben, mosdókban.

- A portalanítást mindennap elvégzi.
- A játékeszközöket tisztán tartja, a szüksége fertőtlenítéseket igény szerint elvégzi.
- A tisztítószereket elkülönítve a gyermekektől, biztonságos helyen tárolja.
- A gyermekcsoport textíliáit mossa, vasalja, javítja a megbeszéltek munkamegosztás szerint.
- Az ablakokat, ajtókat, bútorokat lemossa, tisztítja.
- Gondozza az óvoda udvarát, a homokozók környékét felsöpri, nyáron locsolja a poros udvarrészeket reggeli és délutáni időszakban.
- A nyári takarítási szünetben elvégzi az éves nagytakarítást.

Egyéb rendelkezések
Az óvoda tárgyait és eszközeit felelősséggel használja és óvja, a biztonságtechnikai és tűzvédelmi előírásokat mindenkor betartja. A munkaviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.
A munkabeosztás alapján – az óvoda elhagyásakor – ellenőrzi az ajtók, ablakok bezárását.
A munkatársi értekezleten részt vesz.
A csoport textíliáival, evőeszközeivel, edényeivel a leltár szerint elszámol, vezeti a csoport törésnaplóját.
Tervezi és vezeti a felhasznált tisztító- és mosószer mennyiségét az óvoda vezetőjével.
Munkakörülményeinek javításához szükséges tárgyi feltételek fejlesztéséhez a költségvetés tervezésénél javaslatot tehet.
A gyerekekről pedagógiai információt, az óvoda belső életéről, gazdasági helyzetéről felvilágosítást nem adhat.
Szükség esetén elvégzi azokat a munkakörébe tartozó feladatokat is, amellyel az óvoda vezetője időnként megbízza.
Munkaidőben csak a legszükségesebb esetben használjon telefont, magánügyeit gyorsan, a munkafolyamat zavarása nélkül intézze el.

4.2.5. Gyógypedagógiai tanár

A gyógypedagógiai tanár a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI pedagógus alkalmazottja, nevelőtestületének tagja, s mint ilyen, köteles betartani a pedagógus etika követelményeit, a munkafegyelem és a közösségi együttélés normáit.

Székhely intézmény: Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI (1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.)

Munkáltatója: a Közép-Budai Tankerület igazgatója

Munkahelyi vezetője: az intézmény intézményvezetője

Közvetlen felettese: az intézményvezetőhelyettes

Munkaideje heti 40 óra. Neveléssel, oktatással lekötött, kötött munkaideje: 32 óra

Évi szabadsága a Kjt. előírása szerint.

Illetékes minden olyan ügyben, mely a gyógypedagógus munkavégzését befolyásolja, segíti. A különböző munkáltatói intézkedések koordinátora.

Illetékes a munkabeosztással kapcsolatos valamennyi ügyben.

Szakmai ellenőrzését végezheti: az intézményvezető, az intézményvezetőhelyettes, a tanévre szóló intézményi éves munkatervben meghatározott személy.

Munkáját a hatályos törvényi és helyi szabályozásoknak megfelelően végzi.

A nevelőtestület tagjaként részt vesz a Pedagógiai Program megvalósításában.

Neveléssel, oktatással lekötött munkaidejét (heti 20 óra) az intézményvezetőhelyettes által elkészített, az intézményvezető által jóváhagyott, a nevelőtestület által elfogadott tantárgyfelosztás és az órarend tartalmazza.

Kötött munkaidejét az intézményvezető rendeli el az alábbiak szerint:

- értekezletek
- szakmai napok, programok
- a következő iskolai rendezvények: tanévnitó, szülői értekezlet, családi nap, Mikulás ünnepség, adventi és karácsonyi rendezvények, farsang, nemzeti ünnepek tiszteletére rendezett ünnepségek, tanítás nélküli munkanapok pedagógiai célú rendezvényei, tanévváró
- eseti helyettesítések
- ügyeletek.

A feladatok arányosan, a gyógypedagógus terhelhetőségét figyelembe véve rendelhetőek el.

Az arányos elosztást a nevelőtestületen belül is figyelembe kell venni.

A kötött munkaidőben elrendelt feladatokat intézményen belül kell eltölteni, melyek óraszámja nem haladhatja meg a heti 12 órát. Az igazgató a heti 12 óra terhére intézményen kívüli munkavégzést is elrendelhet.

Az intézményvezető bizonyos, az éves munkatervben szereplő feladatokra megbízást adhat, melyett határozott időre szóló keresetkiegészítéssel díjazhat.

Köteles munkaidejének kezdete előtt 15 perccel az intézménybe megérkezni.

Ügyeleti beosztását az intézményvezető helyettes által elkészített ügyeleti rend tartalmazza.

Oktató-nevelő munkáját a szeptember 15-ig leadott tanmenet szerint végzi.

Tevékenységét munkaközösségével egyezteti.

Feladata atanévben:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Munkaterületei:

- Tantárgyi órák, egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások, rehabilitációs-rehabilitációs órák, egyéb foglalkozások szakképzettségének megfelelő, magas színvonalú ellátása.

Adminisztratív munka:

- Felelős az e-Kréta elektronikus napló naprakész vezetéséért.
- Felelős a munkaidő nyilvántartása naprakész vezetéséért.

Egyéb kötelességek:

- Részt vesz a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI értekezletein.
- Részt vesz a munkaközösségi értekezleteken.
- Szakmai ismereteit továbbképzésen bővíti, törekszik az önképzésre.
- Munkáját a titoktartási kötelezettség betartásával végzi.
- Munkája során mindig a szakmai protokoll és a szakmai etika alapelvei szerint jár el.
- Tiszteletben tartja a hozzá fordulóknak méltóságát, személyiségi jogait.
- A munkavállaló feladata továbbá mindaz, amellyel a munkaköréhez kapcsolódóan, a szakképzettségével összefüggően az intézményvezető megbízza.
- Felelősséggel tartozik a leltári tárgyakért és az általa használt eszközökért.
- Rendszeresen figyelemmel kíséri a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI körözőjébe írt információkat, melyek elolvasását aláírásával igazolja.

4.2.6. Kiegészítő munkaköri leírás – gyógypedagógiai tanár- osztályfőnök

Munkaterületei:

A/ az tanévben azosztály osztályfőnöke.
Osztályfőnökként felelős az osztályában tanuló összes gyermek egyéni fejlesztéséért (szakértői vélemény alapján), a speciális ellátások megszervezéséért (autizmus specifikus, mozgás fejlesztések), a gyermekvédelmi intézkedések, igazgatói határozatok végrehajtásáért, az egyéni tanrendek megvalósulásának ellenőrzéséért.

Osztályfőnöki felelőségek:

Munkáját a Pedagógiai Program és az intézményi külső és belső elvárás-rendszer szellemében, az SZMSZ-ben és a Házirendben meghatározottak, és az iskolai dokumentumok (pl. éves munkaterv) betartásával végzi.

Munkavégzése során szem előtt tartja az intézményi önértékelés elvárás-rendszerét. Személyes felelősséggel tartozik a tanulókkal kapcsolatos adatok, tanügyi dokumentumok pontos vezetéséért.

Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a foglalkozási terv/tanmenet.

Felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért.

Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.

Maradéktalanul betartja az adatkezelés rá vonatkozó szabályait.

Bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat (pl. óralátogatás).

A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az intézményvezetőnek

Adminisztrációs jellegű feladatok:

A tanulók személyi adatait beírja a dokumentumokba, összesítéseket készít, statisztikai adatokat szolgáltat.

Kitölti a törzslapot, bizonyítványokat, értesítőket.

A KRÉTA rendszerben elektronikusan vezeti az alábbi dokumentumokat:

A haladási napló kitöltésének ellenőrzése, a szaktárgyi órabeírások (tananyag, sorszám) hetente történő ellenőrzése és a hiányok pótoltatása (szükség esetén az iskolavezetés értesítése).

Az érdemjegyek beírásának és az osztályozó napló kitöltésének ellenőrzése.

A tanulói hiányzások igazolása, összesítése. A Házirend előírásai szerinti értesítéshez rendszeresen ellenőrzi a tanulói hiányzások mértékét, módját, a vezetőknek jelzi az osztályozhatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi előmenetelét. szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.

A Házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.

Elektronikus üzenetben, illetve ellenőrzőbe történő beírással, vagy egyéb módon értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáról.

Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását.

Felelős az osztályában tanulók egyéni fejlesztéseinek adminisztrációjáért.

Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztrációs teendőket, továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja.

A szülő kérésére ellenőrzőkönyvbe, nyomtatott formában is tesz bejegyzéseket.

Rendszeresen ellenőrzi az ellenőrzőbe történt bejegyzések szülői aláírással vagy egyéb úton történő tudomásulvételét.

Segíti, nyomon követi és adminisztrálja osztálya orvosi vizsgálatait.

Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.

Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.

Felelős az osztályába járó tanulók közokiratainak bejegyzéseierért.(bizonyítvány, törzslap)

Irányító, vezető jellegű feladatok:

Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyeket a Pedagógiai Program hatáskörébe utal.

A helyi tantervben meghatározott órakeretben rendszeresen osztályfőnöki órát tart. Az osztályfőnöki óra tartalma és vezetése, mint a pedagógiai munka kiemelt színtere az osztály éves tanmenete alapján valósul meg, amely során a tanulók tanulmányi eredményeinek a nyomon követése mellett, évente több alkalommal, változó tematikával, releváns társadalmi témákat is érintve saját maga, vagy meghívott előadókkal foglalkozásokat tart.

Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására.

Együttműködve az osztály tanulóival segíti a tanulóközösség kialakulását.

Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.

A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírhatja a tanulókkal.

Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.

Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait.

Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára. Ezek tervéről, programjáról és tapasztalatairól tájékoztatja az intézményvezetőt vagy/és helyettesét, valamint a szülőket.

Részt vesz osztályát érintő iskolai rendezvények előkészítő munkálataiban és a rendezvényeken.

Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására.

Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére. A tanulókat saját hatáskörében is jutalmazza (pl. osztályfőnöki dicséret).

Fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményezhet.

A tanulók minden iskolai tevékenységét, beleértve a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat is értékeli, kialakítja bennük a reális önértékelés igényét.

Szervező, összehangoló jellegű feladatok:

Segít abban, hogy a gyerek otthonosan és biztonságban érezze magát az iskolában. Ennek érdekében tájékozódik a rábízott tanulók neveltségi szintjéről, osztályban, egyéb közösségben elfoglalt helyéről, életviteléről, környezetéről.

Kapcsolatot tart az intézményben működő civil szervezetekkel. A nevelési folyamat tervezésében a civil szervezetek szerepét, közreműködését segítő eszközként használja (pl. iskolai alapítvány).

A gyermekekről gyűjtött egyéni megfigyelési tapasztalatait, az érvényes diagnosztikai eredményeket, valamint a Szakértői Bizottság véleményét és javaslatát az osztályban tanító pedagógusokkal ismerteti, ezeket közösen elemzik, és a továbbhaladási célokat meghatározzák.

Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. logopédus, pszichológus, gyógytestnevelő, közösségi szolgálat koordinátorával stb.).

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott kollégával, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítség nyújtásáról.

Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, szükség esetén részt vesz esetszabeszméléseken.

Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat.

Szükség esetén — az intézményvezető hozzájárulásával — az osztályban tanító tanárokat és az érintett más pedagógusokat tanácskozásra hívja össze.

Szükség szerint családlátogatásokat végez.

A Munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, illetve fogadóórát tart.

Szülői értekezletek, fogadóórák keretében a gyermek pedagógiai jellemzését a gondviselővel egyezteteti, továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatja őket, tanácsot ad és segítséget nyújt felvételi jelentkezésükhöz, tudatosan fejleszti az életpályakompetenciákat.

A szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja az intézményvezetőt vagy helyettesét.

Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.

Tanév elején megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.

Az osztályozó konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira.

Hivatalos megkeresés esetén pedagógiai véleményt készít az osztályában tanuló gyerekekről.

Osztályfőnökként felelős az osztálynaplójába, az osztályába járó gyermekek egyéni fejlesztési terveirért, az egyéni fejlesztési lapjaikba került bejegyzésekért, jogosult a szaktanárok által beírt bejegyzések ellenőrzésére és javítására. A haladási naplóját hetente ellenőrzi és zárja. Elkészíti az intézmény pedagógiai programjának részét képező helyi tanterv alapján az ismétlési terveket, a tanmeneteket.

Az intézménnyel tanulói jogviszonyban levő gyermekek egyéni és kiscsoportos fejlesztéséhez, háromhavi intervallumokban, fejlesztési tervet készít. A megtartott foglalkozásokat "Egyéni fejlesztési lapokon" dokumentálja, melyet az ellenőrzéssel megbízott személy (az éves intézményi munkatervében meghatározottan) havonta ellenőrzi.

Oktató-nevelő munkája során figyelembe veszi a tanulók egyéni képességeit, tehetségét, fejlődési ütemét egészséges és harmonikus fejlődésük érdekében.

Egyéb köteleességek:

Részt vesz a Fekete István Óvoda Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI értekezletein.

Részt vesz a munkaközösségi értekezleteken.

Szakmai ismereteit továbbképzésen bővíti, törekszik az önképzésre.

Munkáját a titoktartási kötelezettség betartásával végzi.

Munkája során mindig a szakmai protokoll és a szakmai etika alapelvei szerint jár el.

Tiszteletben tartja a hozzá fordulóknak méltóságát, személyiségi jogait.

A munkavállaló feladata továbbá mindaz, amellyel a munkaköréhez kapcsolódóan, a szakképzettségével összefüggően az intézményvezető megbízza.

Felelősséggel tartozik a leltári tárgyakért és az általa használt eszközökért

4.2.7. Tagintézményvezető – helyettes

Székhely intézménye: Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI
1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.

Munkáltatója: a Közép-Budai Tankerület igazgatója

Közvetlen felettese: Az EGYMI Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Tagintézmény vezetője

Közvetlen felettesével egyeztetési kötelezettsége van minden olyan ügyben, amely a tagintézményében feladatot ellátó gyógypedagógusok munkakörülményeit érinti.

Felelős, **magasabb vezetői beosztású** dolgozó.

A tagintézményével kapcsolatos ügyekben részt vesz az intézmény tervező, szervező, ellenőrző és értékelő munkájában, döntések előkészítésében, kapcsolattartási feladatokban.

Feladatai:

- ❖ engedélyezi a tagintézményhez tartozó kollégák szabadságát a tagintézmény vezető távolléte esetén
- ❖ segítséget nyújt a tagintézmény vezetőjének a tagintézményében foglalkoztatottak munkaköri leírásának elkészítésében

- ❖ EGYMI Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Tagintézmény vezetője utasításainak megfelelően gyakorolja az utasítási és ellenőrzési jogot a tagintézményhez tartozó közalkalmazottak felett,
- ❖ részt vesz a tagintézményi tantárgyfelosztás elkészítésében
- ❖ részt vesz az utazó gyógypedagógiai szolgáltatásra beérkező igények nyilvántartásának vezetésében,
- ❖ részt vesz az utazó gyógypedagógusok munkájának szervezésében, rehabilitációs tanórai foglalkozások rendjének tervezésében, igény szerint szupervizori, mediátori és konzultációs feladatokat lát el
- ❖ kapcsolatot tart az integráló fogadó intézmények vezetőivel és a külső szakmai partnerekkel
- ❖ részt vesz az integráló intézmények számára a szakmai továbbképzések szervezésében
- ❖ részt vesz a pedagógusok helyettesítéséből adódó túlorák nyilvántartásával és elszámolásával összefüggő feladatokban,
- ❖ részt vesz az tagintézményhez tartozó kollégák betegsége miatti hosszantartó hiányzás esetén a helyettesítés megszervezésében,
- ❖ részt vesz az éves munkaterv elkészítésében, az adminisztrációval kapcsolatos feladatok megszervezésében, ellenőrzésében
- ❖ részt vesz a statisztikai és egyéb adatszolgáltatási feladatok ellátásában.

A székhely intézmény intézményvezetője a jogszabályok által számára biztosított feladat- és **hatáskörökből** átadja az alábbiakat:

- az utazó gyógypedagógusok órarendjének, munkabeosztásának elkészítését, ellenőrzését, a kötött munkaidejük meghatározását
- az utazó gyógypedagógusok munkaköri leírásának elkészítését
- az együttnevelésben részt vevő intézményvezetőkkel, érintett pedagógusokkal való kapcsolattartást
- az utazó gyógypedagógusok helyettesítésének megszervezését
- az utazó gyógypedagógusok szakmai munkájának ellenőrzését, értékelését
- vezeti az ellátandó gyerekekről és az ellátási igényekről készült nyilvántartási listákat
- tagintézményével kapcsolatosan szakmai döntéseket hoz
- továbbképzéseket, konzultációkat szervez az együttnevelt gyermekek érdekében

Ellenőrzési jogköre kiterjed az alábbiakra:

- a tagintézmény szervezeti egységébe tartozó gyógypedagógusok munkavégzésére, szakmai munkájára vonatkozóan
- a szervezeti egységébe tartozó gyógypedagógusok adminisztrációs tevékenységére vonatkozóan
- a szervezeti egységébe tartozó gyógypedagógusok esetében a szakmai munka módszereire, eredményességének vizsgálatára vonatkozóan. Ennek során felhasználhat minden olyan dokumentációt, amely az adott gyermek fejlesztésével kapcsolatos.
- a szervezeti egységébe tartozó gyógypedagógusok esetében az intézmény leltári tulajdonban levő tárgyainak rendeltetésszerű használatára vonatkozóan.

A tagintézmény-vezető helyettes **aláírási jogköre** a tagintézmény vezető távolléte esetén az intézmény szakmai tevékenységével kapcsolatos levelekre, a saját hatáskörben tett intézkedésekre, a tanügyigazgatás körébe tartozó ügyekre terjed ki. Ezekről a tevékenységekről a székhely intézmény vezetőjét minden esetben tájékoztatja.

Munkaideje: heti 40 óra

Kötelezőóraszám: 6 óra

Kötött munkaideje nincs meghatározva. Beosztását a EGYMI Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Tagintézményvezetőjével egyeztetni.

Szabadságát a Kjt. szabályozásának és az éves szabadságolási tervnek megfelelően az EGYMI Utazó Gyógypedagógiai Hálózat Tagintézmény vezetője adja ki.

4.2.8. Utazó gyógypedagógiai tanár, konduktor

Székhely intézmény: Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI (1126 Budapest, Orbánhegyi út 7.)

Munkáltatója: A Közép-Budai Tankerületi Központ igazgatója

Meghatározott ügyekben a munkáltatói jogkör gyakorlója: A székhelyintézmény intézményvezetője

Közvetlen felettese: a tagintézmény vezetője a következő ügyekben:

- az ellátandó gyermekek, feladatok meghatározásában
- aneveléssel, oktatással lekötött feladatainak és a munkaidő kötött feladatainak beosztásában
- az órarend-terembeosztás elkészítésében
- eseti helyettesítések elrendelésében.
- szakmai munka ellenőrzésében.

Az utazó gyógypedagógus heti munkarendjét, a tagintézményvezető utasításai és jóváhagyása mellett, saját maga készíti el.

Munkaideje heti 40 óra.

Neveléssel, oktatással lekötött óraszám: heti 20 óra (NKT 62.§. (10) bek.)

Kötött munkaideje: heti 32 óra (ebből neveléssel, oktatással lekötött: 20 óra)

A pedagógus kötött munkaidejében köteles az ellátott intézményben tartózkodni, vagy azt az intézményvezető által töltött intézményen kívüli megbízással tölteni. Kötött munkaidejébe beletartozik utazásainak ideje, melyet a tagintézményvezetőhagyjává.

Az tagintézmény vezető, az intézményvezető munkaidő elrendeléseinek figyelembe vételével, határozza meg, melyek azok a feladatok, amelyeket a pedagógusnak a nevelési-oktatási intézményben, és melyek azok a feladatok, amelyeket az intézményen kívül lehet teljesítenie. (326/2013.(VIII.30.) Korm. rendelet)

Szabadnap: szombat

Pihenőnap: vasárnap

Évi szabadsága a Kjt. előírásaszerint.

Az utazó gyógypedagógus köteles betartani a pedagógus-etika követelményeit, a munkafegyelmet és a közösségi együttélés normáit.

Munkáját a hatályos törvényi és helyi szabályozásoknak megfelelően végzi.

A nevelőtestület tagjaként részt vesz a Pedagógiai Program megvalósításában.

Az intézmény éves munkatervében vállalt feladatait elvégzi.

Köteles munkaidejének kezdete előtt 15 perccel az intézménybe megérkezni.

Szakmai tevékenységét munkaközösségével egyezteti.

Feladatai:

- **Szakképzettségének megfelelően utazó gyógypedagógusként ellátja a Közép-Budai Tankerület illetékességébe és fenntartásába tartozó vagy a tankerülettel együttműködési megállapodást kötött önkormányzatokhoz tartozó köznevelési intézmények SNI gyermekeinek / tanulóinak a tagintézmény vezetővel egyeztetett, meghatározott körét.**
- A Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI nevelőtestületének, az utazó gyógypedagógusok tagintézményének tagja.
- Állandó kapcsolatot tart fenn, az általa ellátott óvodák és általános iskolák vezetőivel, az ellátott gyermek pedagógusaival, felkérésre konzultációt biztosít.
- A szülőkkel rendszeres kapcsolatot tart fenn. Kérésükre fogadóórát is biztosít számukra, melyet a **tagintézmény vezetővel** és a **befogadó intézmény vezetőjével egyeztet.**
- Gyógypedagógiai (módszertani) tanácsadást tart az ellátásban érintett szülőknek, pedagógusoknak.
- Részt vesz a tagintézmény vezető által elrendelt szakmai tájékoztatókon, értekezleteken, továbbképzéseken.

Adminisztratívfeladatok:

- Tanév elején és a tanév végén **gyógypedagógiai vizsgálati módszerekkel** felméri az ellátott tanuló kompetenciáit, különös tekintettel a fejlesztendő/fejlesztett területekre vonatkozóan.
- A fejlesztés ideje alatt **egyéni fejlesztési tervet** készít (háromhavi lebontásban).
- A tanév során két alkalommal (félévkor, tanév végén) **esetbeszámolót** készít a fejlesztés eredményességéről, a haladás üteméről, valamint szakmai javaslatokat tesz a szükséges változtatásokra.

- A tanév folyamán vezeti az ellátott gyermek foglalkozásait dokumentáló **”Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs egyéni fejlesztéslap** betétívét (Tü.357.r.sz.). A külívét (Tü.356.r.sz.) a fogadó intézmény vezeti, és elzárt helyen tárolja. A nyomtatványokat a székhely intézmény biztosítja.
- Az óvodáskorú gyermekeket ellátó utazó gyógypedagógus a tanév folyamán havi rendszerességgel **óraszám nyilvántartást** vezet, melyet a fogadó intézmények felelős vezetői havonta igazolnak az utazó gyógypedagógus számára. A nyilvántartást minden hónap elején (folyó hó 5. napjáig) a tagintézményvezetőnek átadja.
- A tanév folyamán **e-Kréta haladásinaplót** vezet, melyet a tagintézmény vezető és helyettese időszakosan ellenőriz.
- A tanév folyamán, hivatalos megkeresésre, **gyógypedagógiai véleményt** készít az ellátott gyermekekről.
- Minden tanév májusában átadja a fogadó intézmények felelős vezetőjének a következő tanévben **felülvizsgálatra kötelezett gyermekek** névsorát.

Egyéb köteleességek:

- Részt vesz a Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI tanévnyitó, őszi, tavaszi és tanévzáró értekezletein.
- A tanítás nélküli munkanapjait a székhely intézmény éves munkatervének részét képező **”A tanév helyi rendje”**tartalmazza.
- Részt vesz a tagintézmény vezető által meghatározott esetmegbeszéléseken, szakmai értekezleteken.
- Szakmai ismereteit továbbképzésen bővíti, törekszik az önképzésre.
- Munkáját a titoktartási kötelezettség betartásával végzi.
- Munkája során mindig a szakmai protokoll és a szakmai etika alapelvei szerint jár el.
- A munkavállaló feladata továbbá mindaz, amellyel a munkaköréhez kapcsolódóan, a szakképzettségével összefüggően az intézményvezető, tagintézmény vezető megbízza.
- Felelősséggel tartozik a leltári tárgyakért és az általa használt eszközökért.

4.3. Az utazó gyógypedagógiai hálózat iratmintái

4.3.1. Igénylőlap utazó gyógypedagógiai ellátáshoz óvodák részére

Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI
utazó gyógypedagógiai hálózat

Igénylőlap utazó gyógypedagógiai ellátáshoz óvodák részére

A szolgáltatás igénylő óvoda neve, címe:

A sajátos nevelési igényű gyermekek adatai :

Sorszám	név,szül.idő	Csoport 2020/21.	BNO	szak.vél.sz.	ellátásban részesült az előző tanévben intézményüinktől ?

Kérjük, a szakértői vélemény másolatát az igénylőlaphoz csatolni !

Budapest,202.....

óvodavezető aláírása

4.3.2. Igénylőlap utazó gyógypedagógiai ellátáshoz iskolák részére

Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI
utazó gyógypedagógiai hálózat

Igénylőlap utazó gyógypedagógiai ellátáshoz iskolák részére

A szolgáltatás igénylő iskola neve, címe:

A sajátos nevelési igényű tanulók adatai :

Sorszám	név,szül.idő	Osztály 2020/21.	BNO	szak.vél.sz	ellátásban részesült az előző tanévben intézményüinktől ?

Kérjük, a szakértői vélemény másolatát az igénylőlaphoz csatolni !

Budapest,202.....

intézményvezető aláírása

4.3.3. Módszertani/szakmai konzultációt igénylő lap óvodák, iskolák részére

Fekete István Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI
utazó gyógypedagógiai hálózat

Módszertani/szakmai konzultációt igénylő lap
óvodák, iskolák részére

Az intézmény neve:	
Az intézmény címe :	
A konzultációs téma, kérés rövid leírása:	

Budapest, 202.....

aláírás

4.4. Tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

4.4.1. Általános iskola – tanulásban akadályozott tanulók

4.4.1.1. 1.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ Ki tudja fejezni kívánságát, akaratát verbális vagy nonverbális kommunikáció útján. A felé irányult kéréseket, utasításokat megértse, végrehajtsa.
- ✓ Tudjon köszönni (kezet fogni, felvenni a szemkontaktust).
- ✓ Legyen együttműködő, lehessen feladathelyzetbe hozni, minimum 10 percig feladathelyzetben tartani.

Tanév végi követelmények:

- ✓ A saját személyi adataival legyen tisztában (hogyan hívják, melyik városban lakik, képről ismerje fel magát).
- ✓ Egyszerű, eldöntendő kérdésekre tudjon igennel, vagy nemmel válaszolni szóban, vagy nonverbális jelekkel.
- ✓ Egyszerű, mozgással kísért mondókákat tudja utánozni.
- ✓ A tanult betűket felismerje.

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon válogatni, csoportosítani minimum 2 szempont szerint.
- ✓ Ismerje fel az azonos, vagy különböző tárgyakat, össze tudja őket kapcsolni.
- ✓ Tudjon térbeli és síkbeli alakzatokat építeni saját fantázia, minta, vagy szóbeli utasítás alapján.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Tudjon le- és megszámlálni 10-ig.
- ✓ Legyen biztos számfogalma 5-ös számkörben (tudjon mennyiséget, számképpel, számjeggyel és számnévvel egyeztetni).
- ✓ A nagyságbeli, térbeli, síkbeli viszonyszavakat tudja, használja.
- ✓ A létrehozott térbeli és síkbeli helyzeteket le tudja olvasni.
- ✓ Egyszerű ritmikus sorozatot tudjon folytatni.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Fel tudja sorolni az osztálytársai nevét
- ✓ Ismerje a köszönési formákat.
- ✓ Be tudjon kapcsolódni a foglalkozásokba.
- ✓ Legyen tisztában a napirend fogalmával.
- ✓ Alakítson ki kapcsolatot társaival, nevelőivel.
- ✓ Az általa választott tevékenységben legyen kitartó.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Sajátítsa el az elvárt viselkedési szokásokat.
- ✓ Tudjon segítséget kérni.
- ✓ Tudjon választatani a felkínált lehetőségek közül.
- ✓ Legyen kitartó a feladatok elvégzésében.
- ✓ Fel tudja sorolni a hallgatott (látott) mese szereplőit.
- ✓ Ismerje fel és nevezze meg a családtagjait (fényképről)

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Képesség a hallás utáni daltanulásra.
- ✓ Játékbátorság erősödése, kreativitás fejlődése.
- ✓ Képesség az örömteli zenélésre.
- ✓ A ritmusérzék fejlődése, aktív részvétel a közös játékokban, megszólaltatásokban.

Tanév végi követelmények

- ✓ A zenei hallás és a zenei memória fejlődése.
- ✓ A többször hallott hangok felismerése, differenciálás a hangok között.
- ✓ Az emberi hang (beszéd és énekhang) sokféleségének megfigyelése, felismerése, kifejezése. A zenei hang jellemző tulajdonságainak összehasonlítása, felismerése, kifejezése.

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje fel, nevezze meg a használt eszközöket, tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- ✓ Az elemi baleset megelőzési szabályokat igyekezzon betartani.
- ✓ Keltsék fel a kedvét a különböző technikák, anyagok.

Tanév végi követelmények:

- ✓ A már begyakorolt technikákkal tudjon önállóan, vagy kis segítséggel alkotni.
- ✓ Törekedjen a lendületes kézmozgás kivitelezésére, az esztétikus alkotás megvalósítására.
- ✓ Tudjon a társaival közösen alkotni.

Technika és tervezés

Félévi követelmények:

- ✓ Az iskolai szabályokat sajátítsa el, igyekezzon betartani.
- ✓ Tudjon sorakozni, várakozni, csendben maradni, amennyiben azt kéri tőle.
- ✓ Tartsa rendben közvetlen környezetét, tegye el játékát használat után.
- ✓ Keltsék fel a kedvét a különböző technikák, anyagok.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Törekedjen a kulturált, szabályos étkezésre, az öltözködésben a minél nagyobb fokú önállóságra.
- ✓ Tudjon helyesen kezet mosni.
- ✓ Az anyagok alakításánál az alapttechnikákat próbálja minél önállóbban kivitelezni.

Testnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ egyszerű testhelyzetek felvétele utánzással és utasításra (terpeszállás, alapállás...)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt
- ✓ futások irányváltoztatásokkal
- ✓ labda gurítások

Tanév végi követelmények:

- ✓ egyszerű gimnasztikai gyakorlatok végzése utánzással (alapállás, terpeszállás., 4 ütemű gyakorlatok)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt
- ✓ szökdelések páros és egy lábon, helyben és haladva
- ✓ futások irányváltoztatásokkal
- ✓ labda gurítások, dobások, elkapások

4.4.1.2. 2.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ Kommunikáció, szóbeli szövegalkotás: mondatok alkotása képsorról.
- ✓ Nyelvi ismeretek, helyesírás: hang, betű, szótag, szó differenciálása. Beszédhangok felismerése szavakban. Szótagolás.
- ✓ Olvasás, szövegértés: tanult betűk, szótagok, tanult szótípusok olvasása (2, 2+2, 3, 2+2+2 2+3, 3+2 szavak). Rövid mondatok olvasása, értelmezése. (kijelentő és kérdő)
- ✓ Írás, íráshasználat: betűelemek, betűk alakítása. Betűk, szavak másolása írottról, nyomtatottról írottra. Betűk írása tollbamondással.
- ✓ Két-három mondóka, vers ismerete, bekapcsolódás a dramatikus játékokba.
- ✓ Beszámolás olvasott szövegrészek tartalmáról képek segítségével. A szereplők és események megnevezése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Kommunikáció, szóbeli szövegalkotás: mondatok alkotása képsorról.
- ✓ Nyelvi ismeretek, helyesírás: hang, betű, szótag, szó differenciálása. Beszédhangok felismerése szavakban. Szótagolás.
- ✓ Olvasás, szövegértés: tanult betűk, szótagok, tanult szótípusok olvasása (2, 2+2, 3, 2+2+2, 2+3, 3+2 szavak), Rövid mondatok olvasása, értelmezése. (kijelentő és kérdő) Rövid szöveg olvasása, szövegértést ellenőrző feladatok. Szó-kép, mondat-kép egyeztetések.
- ✓ Írás, íráshasználat: betűelemek, betűk alakítása. Betűk, szavak másolása írottról, nyomtatottról írottra. Betűk, szavak, rövid mondatok írása tollbamondással. Emlékezetből írás szó szinten.
- ✓ Négy-öt mondóka, vers ismerete, önálló előadása. Bekapcsolódás a dramatikus játékokba.
- ✓ Beszámolás olvasott szövegrészek tartalmáról kérdések segítségével. A szereplők és események megnevezése.

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Számfogalom, relációk, számsorok 10-es körben. Számok helye a számsorban, számegegyenesen 10-ig. Pénzérték használata: 5 Ft, 10 Ft. Számok írása 10-ig.

- ✓ Műveletek: összeadás, kivonás, pótlás 10-es körben eszközhasználatlaltal.
- ✓ Szöveges feladat: egyszerű szöveges feladat lerajzolása, kirakása, lejegyzése segítséggel.
- ✓ Geometria: síkidomok (négyzet, háromszög, kör) felismerése, megnevezése, adott síkidom kiválasztása.
- ✓ Mértékegységek: Tapasztalatok gyűjtése a hosszúság, tömeg, űrtartalom méréséről. Mit mivel mérünk? Mértékegységek kiválasztása. (m, l, kg)
- ✓ Óra használata: egész órák beállítása játékorán, az időpontokhoz tartozó tevékenységek megnevezése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Számfogalom, relációk, számsorok 20-as körben. Számok helye a számsorban, számegegyenesen, számok írása 20-ig. Pénzermék használata: 5 Ft, 10 Ft, 20 Ft, kifizetések. Egyjegyű, kétjegyű szám fogalma.
- ✓ Műveletek: összeadás, kivonás, pótlás 10-es számkörben készségszinten, 20-as körben eszközhasználatlaltal.
- ✓ Szöveges feladat: egyszerű szöveges feladat lerajzolása, kirakása, lejegyzése segítséggel.
- ✓ Geometria: síkidomok (négyzet, háromszög, kör) felismerése, megnevezése, adott síkidom kiválasztása. Testek és síkidomok csoportosítása. A tanult térbeli és síkbeli alakzatok felismerése, tulajdonságaik megfogalmazása.
- ✓ Mértékegységek: Mit mivel mérünk? Mértékegységek kiválasztása. (m, l, kg)
- ✓ Óra használata: egész órák beállítása játékorán, az időpontokhoz tartozó tevékenységek megnevezése. Óra, napszak, nap fogalma.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Képes legyen felsorolni a családtagjait.
- ✓ Ismerje a napirendet, képes legyen időrendi sorrendet felállítani.
- ✓ Tudjon tájékozódni az iskola épületében.
- ✓ Képes legyen felsorolni az otthona helyiségeit.
- ✓ Ismerje a barát fogalmát.
- ✓ Ismerje fel az ünnepeket.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a jó és a rossz fogalmát a meséken keresztül.
- ✓ Tudja alkalmaznia szabályokat a játékok folyamán.
- ✓ Ismerje az egészség betegség fogalmát.
- ✓ Tudjon felsorolni egészséges és káros ételleket.
- ✓ Tudja, hogy miért kell télen fokozottan figyelni a vadonélő állatokra.
- ✓ Tudja, hogy mi a segítőkészség fogalma.

Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ A természet egyszerű változásainak megfigyelése, megnevezése.
- ✓ Az évszakok változásainak megfogalmazása, ismerkedés a hónapok, napok neveivel.
- ✓ Zöldségek, gyümölcsök megnevezése képek segítségével.
- ✓ A környezet állatainak megnevezése képek segítségével.
- ✓ Az emberi test fő részei. A tisztálkodás szabályai és eszközei.
- ✓ Környezetünk védelme. Ismerkedés a szelektív hulladékgyűjtéssel.

Tanév végi követelmények

- ✓ A természet egyszerű változásainak megfigyelése, megnevezése. Tapasztalatok megfogalmazása szóban, rajzos formában. Legfontosabb csapadékformák.
- ✓ Az évszakok változásainak megfogalmazása, hónapok, napok nevei.
- ✓ Zöldségek, gyümölcsök megnevezése képek segítségével. Csoportosítások.
- ✓ A környezet állatainak megnevezése képek segítségével. Csoportosítások testfelépítés, kültakaró, táplálkozás, élőhely szerint.
- ✓ Az emberi test fő részei. Érzékszerveink.
- ✓ Környezetünk védelme. Aktív részvétel a környezet óvásában.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Képes a hallás utáni daltanulásra.
- ✓ Bekapcsolódik a közös éneklésbe, odafigyelve a társai énekére.
- ✓ Felismeri a ritmusokat kottakép és hangzás alapján is.
- ✓ Ritmushangszerrel megszólaltatja a ritmusokat, illetve képes elvégezni a mozgással összekötött ritmusgyakorlatokat.
- ✓ A xilofon használatának helyes elsajátítása, hangok lejátszása.
- ✓ Bekapcsolódik a zenés gyermekjátékokba, elsajátítja a játékok szabályait.

Tanév végi követelmények

- ✓ Önállóan énekel dalokat.
- ✓ Önállóan le tudja játszani a színes kottával tanult dalokat a xilofonon.
- ✓ A zenés gyermekjátékok szabályait, dallamát, szövegét tudja, játék közben énekléssel is bekapcsolódik.
- ✓ Ritmussort tud alkotni, helyesen letapsolja vagy ritmushangszerrel lejátszza az adott ritmust.
- ✓ Meg tudja különböztetni egymástól az emberi hangokat, a hangszerek, járművek, állatok és egyéb környezetben előforduló jelenségek, dolgok hangjait.

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a formákat, alakzatokat, be tudja építeni őket az alkotásba.
- ✓ El tudja sajátítani az új technikákat.
- ✓ Önállóan tudja használni a festéshez, rajzoláshoz használatos eszközöket.
- ✓ Tudjon embert ábrázolni, illetve a környezetünkben lévő dolgokat is ábrázolni tudja.

Tanév végi követelmények

- ✓ Figyel, hogy munkája esztétikus legyen, kialakul a szépérzéke.
- ✓ Elképzeléseit formába tudja önteni, el tudja mondani, hogy az általa készített munkák mit ábrázolnak.
- ✓ Tud portrét készíteni.
- ✓ Önállóan tud dolgozni, a festésben, rajzolásban, örömet leli, benső világát a rajzai által meg tudja jeleníteni.

Technika életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ Tudja környezetét és a saját dolgait tisztán és rendben tartani.
- ✓ Tudja használni a természetes anyagokat és egyéb alapanyagot.
- ✓ Ismerje meg az eszközöket, tanulja meg azok helyes használatát.

Tanév végi követelmények

- ✓ Tudjon az ismert alpanyagokból önállóan, a saját elképzelése alapján alkotni.
- ✓ Tudja önállóan, a saját biztonságára figyelve használni az eszközöket, a rendeltetésüknek megfelelően.
- ✓ A technikákat tudja önállóan alkalmazni, ha segítségre van szüksége, tudja jelezni.

Testnevelés és sport

Félévi követelmények:

- ✓ egyszerű testhelyzetek felvétele utánzással és utasításra (terpeszállás, alapállás...)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt
- ✓ futások irányváltásokkal, hátrafele haladással
- ✓ labda gurítások

Tanév végi követelmények

- ✓ egyszerű gimnasztikai gyakorlatok végzése utánzással (alapállás, terpeszállás..., 4 ütemű gyakorlatok)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt
- ✓ szökdelések páros és egy lábon, helyben és haladva
- ✓ futások irányváltásokkal, hátrafele haladással
- ✓ labda gurítások, dobások, elkapások

Tánc és dráma

Félévi követelmények:

- ✓ Tanmesék figyelemmel kísérése, események sorrendjének felidézése képek segítségével.
- ✓ Mondókák, dalok mozgással kísérése segítséggel (bemutatás, utánzás).
- ✓ Mesék dramatizálása bábok, játékok használatával, segítséggel.
- ✓ Zenehallgatás, zenék figyelemmel kísérése, zeneszövegek értelmezése képek segítségével.
- ✓ Körtételekben, csoportos mozgásos játékokban való részvétel segítséggel.

Tanév végi követelmények

- ✓ Tanmesék figyelemmel kísérése, események sorrendjének felidézése kérdések segítségével.
- ✓ Mondókák, dalok mozgással kísérése önállóan.
- ✓ Mesék dramatizálása bábok, játékok használatával, önállóan.
- ✓ Zenehallgatás, zenék figyelemmel kísérése, zeneszövegek értelmezése kérdések segítségével.
- ✓ Körtételekben, csoportos mozgásos játékokban való önálló részvétel.

4.4.1.3. 3.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes szóképes hangos olvasásra, a megértés bizonyítására.
- ✓ Tudja gondolatait kifejezni összefüggő mondatokban. Legyen képes adott témában 4-5 mondat alkotására.

- ✓ Legyen képes röviden, összefüggően beszámolni az olvasottakról, az eseményekről.
- ✓ Ismerje a teljes ABC-t, eszközhasználatát alkalmazza.

Tanév végi követelmények

- ✓ Alkalmazza a megismert nyelvtani szabályokat tollbamondásnál, emlékezetből való írásnál a begyakorolt szavakban.
- ✓ Legyen képes a feldolgozott szövegek folyamatos olvasására.
- ✓ Tudjon szöveghűen elmondani emlékezetből verset.
- ✓ Ismerjen a ly- j-s szavakat.

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon igaz és nem igaz állításokat mondani kész halmazokról.
- ✓ Legyen tájékozott a 100-as számkörben.
- ✓ Tudjon összeadni, kivonni 10-es számkörben készségszinten, 20-as számkörben analógia segítségével összeadni és kivonni.
- ✓ Helyiértékes írásmód helyes használatára legyen képes.
- ✓ Tudja a mérőeszközöket használni.
- ✓ Ismerje fel a kockát, téglateetet, gömböt, hengert, négyzetet, kört, háromszöget.
- ✓ Ismerje a szabvány mértékegységeket: m, l, kg, Ft, nap, óra

Tanév végi követelmények

- ✓ Legyen képes kétjegyű számok bontására. 50-es, 100-as pénzérme használatával, különböző kifizetéseket el tudjon végezni.
- ✓ Legyen jártas a kétjegyű számok írásában, olvasásában.
- ✓ Tudjon nyitott mondatokba számokat és más elemeket behelyettesíteni.
- ✓ Tudja leolvasni az egész órát.
- ✓ Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatot.
- ✓ Tudjon kétjegyű számokat írásban tízes átlépés nélkül összeadni, kivonni.
- ✓ 2-es, 5-ös, 10-es szorzó és bennfoglaló táblákat ismerje, képről legyen képes szorzásokat képezni.

Etika / hit- és erkölcstan

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje fel a külső jegyeket.
- ✓ Tudjon belső tulajdonságokat felsorolni.
- ✓ Tudjon sorrendiséget felállítani (napirend).
- ✓ Fel tudja sorolni a tágabb családtagjait.
- ✓ Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat.
- ✓ Képes legyen elmondani az iskolába vezető útvonalat.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a segítségnyújtás formáit.
- ✓ Képes legyen felsorolni házimunkákat.
- ✓ Ismerje fel az alapérzelmeket (szomorúság, boldogság stb.)
- ✓ Tudjon az érzelmekhez arcokat párosítani.
- ✓ Ismerje a szelektív hulladékgyűjtés szabályait.
- ✓ tudja mi a környezetvédelem.

Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét.
- ✓ Tudja megkülönböztetni a tűlevelű és a lomblevelű fát. Ismerje a lényeges különbséget a fa és a cserje között.
- ✓ Tudja felismerni a különböző élőhelyek jellemző állatait. Ismerje fel a háziállatokat képen és lehetőség szerint a valóságban is.
- ✓ Ismerje a helyes étkezési rendet és étkezési szokásokat.
- ✓ Tudja, hogy betegség esetén orvoshoz kell fordulnia.
- ✓ Ismerje a megfigyelt közlekedési eszközöket és csoportosítsa a megadott szempont szerint.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje saját személyi adatait.
- ✓ Ismerje családtagjai nevét.
- ✓ Tájékozódjon biztonsággal az iskola épületében és a lakásban. Ismerje az utat a lakástól az iskoláig.
- ✓ Egyre bővülő körben sajátítsa el a helyes közlekedés szabályait és alkalmazza az elvárható udvariassági szabályokat.
- ✓ Vegyen részt növényápolásban és a környezetében lévő állatok gondozásában.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Legalább 2 dalt tudjon emlékezetből közösen elénekelni.
- ✓ Ismerje a jeles napok dalait.
- ✓ Megszólaltatás után ismerje fel a tanult hangszereket.

Tanév végi követelmények

- ✓ Tudja a tanult dalokat közösen elénekelni.
- ✓ Ismerje fel hangzás alapján a tanult hangszereket.
- ✓ Ismerje az ünnepekhez kapcsolódó hagyományok legfontosabb elemeit.

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes egyszer vizuális ritmusok létrehozására.
- ✓ Tudjon tárgyakat készíteni a megismert anyagokkal.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a vizuális alapelemek egyszerű rendszereit, mint a vonalfajták, formák, színritmusok.
- ✓ Tudjon képet alkotni az időjárás, az évszakok hangulatának kifejezésével, a téri viszonylatok spontán rögzítésével.

Informatika

Félévi követelmények:

- ✓ Környezetünk információhordozóit ismerje.
- ✓ Ismerje fel a jeleket a környezetünkben.

Tanév végi követelmények

- ✓ A számítógép részei.
- ✓ A billentyűzet használata, kis, és nagy betűk.
- ✓ Word dokumentumban betűk gépelése, segítséggel mentés.

Technika és életvitel

Félévi követelmények:

- ✓ Elemi higiénias szokások betartása. Gyakorlottság az önellátásban: öltözés, tisztálkodás, étkezés.
- ✓ Lakásbelső tereinek és funkciójának megnevezése.
- ✓ Gyakorlott eszközhasználat a papírmunkában megismert eszközök tekintetében.
- ✓ Anyagtakarékossági szempontok ismerete, a hulladékok szelektív gyűjtése.
- ✓ Az úttesten való átkelés szabályainak ismerete, tudatos gyakorlati alkalmazása.
- ✓ Közlekedés eszközeinek ismerete, csoportosítása.

Tanév végi követelmények

- ✓ A személyes higiénia iránti igény. A test és a ruházat gondozásának alapvető tevékenységei, szokásai.
- ✓ Az egészségmegőrzés jelentőségének felismerése, a károsító hatások elutasítása.
- ✓ Szerezzenek gyakorlottságot az egyszerűbb háztartási munkák elvégzésében és az életkornak megfelelő önkiszolgálásban.
- ✓ Tárgy készítés saját ötletek tervszerű megvalósításával, egyre nagyobb önállósággal, a megtervezett munkamenet szerint.

Testnevelés és sport

Félévi követelmények:

- ✓ Tudja utánozni az alapállást, terpeszállást.
- ✓ Urasításra végezzen karkörzést.
- ✓ Legyen képe futásra, instrukcióra irányváltásra.
- ✓ Utasításra legyen képes sarokemelésre, térdemelésre.
- ✓ Tudjon dobni, célba gurítani és irányba, labdával és babzsákkal.

Tanév végi követelmények

- ✓ Végezzen egyszerű erősítő gyakorlatokat eszközzel vagy anélkül.
- ✓ Végezzen egyszerű nyújtógyakorlatokat.
- ✓ Tudja megkülönböztetni a testrészeit, utánzással végezzen keresztező mozgásokat.
- ✓ Végezzen segítséggel guruló átfordulást (diagnózistól függően)
- ✓ Tudja kivitelezni az alapmozgásokat: helyesen tudjon kúszni, négykézláb járni.

4.4.1.4. 4.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes kommunikációs helyzetnek megfelelő néhány mondatos szövegalkotásra, vélemény egyszerű közlésére.
- ✓ Tudjon kérdést feltenni, válaszolni
- ✓ Legyen képes rövid, ismert szöveg hangos olvasására egyenletes tempóban.
- ✓ Segítséggel szövegértést bizonyító feladatok megoldását, ismeretek, információk gyűjtését végezze el.
- ✓ Legyen készségszintű a begyakorolt helyesírási szabályok alkalmazása, a „j” hang kétféle jelölésének ismerete.
- ✓ Tudjon tollbamondással 3-4 rövid mondatot írni.

Tanév végi követelmények

- ✓ Tudjon kérdést feltenni, válaszolni
- ✓ Legyen képes rövid, ismert szöveg hangos olvasására egyenletes tempóban.
- ✓ Tudja segítséggel megoldani a szövegértést bizonyító feladatokat, legyen képes

- ismeretek, információk gyűjtésére.
- ✓ Tudja 3-4 mondatban véleményét megfogalmazni az olvasott szövegben szereplők magatartásával kapcsolatban. A szöveg lényegét értse.
 - ✓ A begyakorolt helyesírási szabályok alkalmazásával, a „j” hang kétféle jelölését ismerje.
 - ✓ Legyen képes tollbamondással 3-4 rövid mondat leírására.
 - ✓ Fejből tudjon 3-4 verset (köztük a Himnusz első két versszakát)

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon megkülönböztetni és felismerni testeket és síkidomokat. A háromszög és téglalap oldalainak, csúcsainak számát tudja megszámlálni.
- ✓ Legyen jártas kétjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadásában, kétjegyű számból egyjegyű szám elvételében.
- ✓ Tudjon szorozni, osztani 2-vel, 3-mal, 4-gyel.
- ✓ Ismerjen fel azonos időtartalmakat (4 évszak=1 év, 1 hét = 7 nap, 1 évszak= 3 hónap, 12 hónap =1 év, 24 óra= 1 nap)
- ✓ Ismerje az óra mutatóit, olvasson le egész, fél és negyed órákat.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a római számokat 100-ig
- ✓ Legyen jártas kétjegyű számokhoz kétjegyű számok hozzáadásában, kétjegyű számból kétjegyű szám elvételében.
- ✓ Tudjon szorozni, osztani 5-tel, 6-tal.
- ✓ Ismerje fel és sorolja fel a mérőeszközöket, mérjen vonalzóval adott egységeket.
- ✓ Tudjon felsorolni úrtartalom mérésére alkalmas eszközöket.
- ✓ Tudjon felsorolni mérleggel mérhető dolgokat, legyen tisztában a mérleg gyakorlati alkalmazásával.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a saját külső-belső tulajdonságait.
- ✓ Tudjon véleményt mondani az osztálytársairól.
- ✓ Meg tudja különböztetni a pozitív és negatív tulajdonságokat.
- ✓ Képes legyen felsorolni hasznos időtöltéssel kapcsolatos tevékenységeket.
- ✓ Ismerje a konfliktus fogalmát.
- ✓ Ki tudja választani a megfelelő megoldást a konfliktus megoldáshoz.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a kommunikáció különböző formáit (arc kifejezés, kézmozdulat, testtartás).
- ✓ Ismerje az alapvető illemszabályokat.
- ✓ Meg tudja különböztetni családi, egyházi, állami ünnepeket.
- ✓ Ismerje fel és magyarázza meg a becsületesség, igazmondás fogalmát.(mesefeldolgozás)
- ✓ Képes legyen felsorolni a természet értékeit.
- ✓ Képes legyen megkülönböztetni a művészeti ágakat.

Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ Tudja felsorolni az érzékszerveket (látás, hallás, tapintás, ízlelés, érzékelés)

- ✓ Ismerje a települések csoportosításának szempontjait. (város, falu, tanya)
- ✓ Ismerje fel és sorolja fel a különböző anyagokat (papír, műanyag, fém, üveg, fa, textil, gumi), nevezze meg tárgyak anyagait.
- ✓ Helyezze el vaktérképen a Balatont, Dunát, Tiszát
- ✓ Ismerje fel és sorolja fel a környezetbarát/környezetszennyező közlekedési eszközöket.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje fel és nevezze meg a fa és a cserje részeit.
- ✓ Soroljon fel erdei állatokat.
- ✓ Ismerje fel a mezei állatokat.
- ✓ Ismerje fel a virágos növény részeit.
- ✓ Ismerje fel és sorolja fel a vízi- és vízparti állatokat.
- ✓ Képről ismerje fel a szántóföldi növényeket.
- ✓ Ismerje fel és nevezze meg a háziállatokat.
- ✓ Legyen ismerete a szarvasmarha és a sertés hasznosításáról.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Hangszerfelismerés, megkülönböztetés, hangszerek csoportosítása: ütős, vonós, billentyűs és fúvós.
- ✓ Dalok éneklése emlékezetből.
- ✓ 10 egységből álló ritmus visszatapsolása

Tanév végi követelmények

- ✓ 15 egységből álló ritmus visszatapsolása
- ✓ Dalok éneklése emlékezetből.

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ Képkalkotás az időjárás, az évszakok hangulatának kifejezésével szabad technikával.
- ✓ Csendélet festése.

Tanév végi követelmények

- ✓ „Kedvenc állatom” címmel képkalkotás szabadon választott technikával
- ✓ „Családom” címmel képkalkotás grafitval és színes ceruzával, vagy filctollal.

Informatika

Félévi követelmények:

- ✓ A számítógép részeinek (gépház, képernyő, billentyűzet, egér) ismerete.
- ✓ Egér használata: húzás és kattintás.
- ✓ Ismerkedés a betű- és számbillentyűkkel.
- ✓ A megismert alkalmazások indítása és futtatása.

Tanév végi követelmények

- ✓ Funkcióbillentyűk megismerése: enter és iránybillentyűk.
- ✓ Saját adatok megadása segítségével gépeléssel Word-ben.
- ✓ Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások ismerete.
- ✓ Segítséggel, irányított keresés az életkornak, fejlettségnek, érdeklődési körnek megfelelően.

Technika és életvitel

Félévi követelmények:

- ✓ Háromféle szalvétahajtogatási technika bemutatása.
- ✓ Egy választott ünnepről plakát készítése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Filcanyagból könyvjelző készítése.
- ✓ Plakát készítése a környezetvédelemről A/3-as méretben.

Testnevelés és sport

Félévi követelmények:

- ✓ mozgásos alapformák ismerete (térdelés, ülés, fekvés, emelés, leengedés, hajlítás, körzések, szökdelések, ugrások, rugózások, összetett törzsmozgások)
- ✓ gurulóátfordulás előre
- ✓ labda gurítások, elkapások, dobások, rúgások
- ✓ járás egyensúly megtartása alacsony gerendán
- ✓ szökdelések páros és egy lábon, helyben és haladva
- ✓ futások irányváltoztatásokkal

Tanév végi követelmények

- ✓ mozgásos alapformák ismerete (térdelés, ülés, fekvés, emelés, leengedés, hajlítás, körzések, szökdelések, ugrások, rugózások, összetett törzsmozgások)
- ✓ gurulóátfordulás előre-hátra
- ✓ labda gurítások, elkapások, dobások, rúgások
- ✓ járás egyensúly megtartása alacsony gerendán
- ✓ szökdelések páros és egy lábon, helyben és haladva, fordulatokkal
- ✓ futások irányváltoztatásokkal, állórajt

4.4.1.5. 5.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ mondatok, szöveg értelmezése néma és hangos olvasással
- ✓ saját vélemény, saját gondolat, kérdés, kérés megfogalmazása, lényegkiemelés
- ✓ néhány mondatos szöveg önálló alkotása saját vagy olvasott élmények alapján
- ✓ szavak csoportosítása kérdő szavak szerint

Tanév végi követelmények:

- ✓ mondatok, szöveg értelmezése néma és hangos olvasással
- ✓ saját vélemény, saját gondolat, kérdés, kérés megfogalmazása, lényegkiemelés
- ✓ néhány mondatos szöveg önálló alkotása saját vagy olvasott élmények alapján
- ✓ szavak csoportosítása szófajuk, jelentéstartalmuk alapján (főnév, ige)
- ✓ mondat tagolása, tanult helyesírási szabályok alkalmazása
- ✓ irodalmi művek műfaji jellemzőinek felismerése: vers, népmese, műmese

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ biztos számfogalom 100-as számkörben
- ✓ tájékozódás 1000-es számkörben, tájékozódás a számegyenesen, számszomszédok, pénzhasználat
- ✓ egyes-, tízes-, száz- és ezres számszomszédok leolvasása

- ✓ negatív számok felismerés
- ✓ a tanult szorzó-, bennfoglaló táblák ismerete segédeszközzel
- ✓ síkidomok csoportosítása

Félévi követelmények:

- ✓ biztos számfogalom 100-as számkörben
- ✓ tájékozódás 1000-es számkörben, tájékozódás a számegyenesen, számszomszédok, pénzhasználat
- ✓ egyes-, tízes-, százaz- és ezres számszomszédok leolvasása
- ✓ negatív számok írása, olvasása, használata
- ✓ a tanult szorzó-, bennfoglaló táblák ismerete segédeszközzel
- ✓ síkidomok csoportosítása a megismert tulajdonságok alapján.

Etika

Félévi követelmények

- ✓ ismerje a teste működését, hogyan lehet egészséges
- ✓ különböztesse meg a hasznos és káros élelmiszereket
- ✓ képes legyen az együttműködés különböző formáira
- ✓ ismerje a közösségi szabályokat
- ✓ képes legyen betartani a játékszabályokat
- ✓ ismerje a kommunikáció megfelelő módjait

Tanév végi követelmények:

- ✓ ismerje az ünnepeket és a hozzátartozó népszokásokat
- ✓ képes legyen rendet tartani a környezetében
- ✓ ismerje fel családtagjait (fénykép) tudja, hogy hogyan épül fel a család
- ✓ képes legyen megkülönböztetni az évszakokat
- ✓ képes legyen különbséget tenni helyes és helytelen között
- ✓ képes legyen választani a különböző tevékenységek között

Történelem

Félévi követelmények

- ✓ tájékozódás a térképen
- ✓ időbeli relációk: a jelen, a múlt és a régmúlt megkülönböztetése
- ✓ hazánk történelmi zászlóinak és címereinek megismerése, a pecsét fogalma, jelentősége
- ✓ őskor: az ősember fejlődése, lakóhelye, életmódja, a tűz felfedezése és használata, a házasítás története, letelepedés, munkamegosztás jellemzői

Tanév végi követelmények:

- ✓ tájékozódás a térképen
- ✓ időbeli relációk: a jelen, a múlt és a régmúlt megkülönböztetése
- ✓ hazánk történelmi zászlóinak és címereinek megismerése, a pecsét fogalma, jelentősége
- ✓ történelmi korok neveinek ismerete
- ✓ őskor: az ősember fejlődése, lakóhelye, életmódja, a tűz felfedezése és használata, a házasítás története, letelepedés, munkamegosztás jellemzői
- ✓ ókor: babiloni, egyiptomi, kínai és görög államok, birodalmakat jellemzői, az alábbi szempontok szerint: létrejöttének helye, ideje, vezetőik neve (fáraó, császár stb), főbb találmányok, jellemzők

Hon és népismeret

Félévi követelmények:

- ✓ információgyűjtés a családról, rajzos, fényképes családfakészítés
- ✓ a család lerajzolása, családtagok megnevezése
- ✓ a parasztház jellegzetességeinek azonosítása

Tanév végi követelmények:

- ✓ információgyűjtés a családról, rajzos, fényképes családfakészítés
- ✓ a család lerajzolása, családtagok megnevezése
- ✓ a parasztház jellegzetességeinek azonosítása
- ✓ helyi hagyományokról, történelmi eseményekről információgyűjtés
- ✓ az ünnepekhez kapcsolódó legfontosabb információk összegyűjtése
- ✓ információgyűjtés a történelmi Magyarország területén élő magyarok mindennapjairól

Természettudományok

Félévi követelmények

- ✓ tájékozódási gyakorlatok a lakóhelyen és környékén, az épített és természetes környezetben
- ✓ háziállatok és haszonállatok ismerete, jellemzői, ezek bemutatása
- ✓ egy-egy virágos növény részeinek, testfelépítésének vizsgálata (tulipán, petúnia)

Tanév végi követelmények:

- ✓ tájékozódási gyakorlatok a lakóhelyen és környékén, az épített és természetes környezetben
- ✓ háziállatok és haszonállatok ismerete, jellemzői, ezek bemutatása
- ✓ egy-egy virágos növény részeinek, testfelépítésének vizsgálata (tulipán, petúnia)
- ✓ szelektív hulladékgyűjtés gyakorlása iskolai és otthoni környezetben
- ✓ hazai mezők, rétek, erdőségek, vizek, vízpartok legjellemzőbb élőlényeinek megfigyelése
- ✓ a térkép használata, térképismeret

Ének-zene

Félévi követelmények

- ✓ dalok felismerése ritmus-, dallam alapján
- ✓ a tanult dalok csoportosítása, adott szempontok alapján
- ✓ hangszerek hangjának felismerése

Tanév végi követelmények:

- ✓ dalok felismerése ritmus-, dallam alapján
- ✓ a tanult dalok csoportosítása, adott szempontok alapján
- ✓ hangszerek hangjának felismerése
- ✓ dalsokor összeállítása a kedvelt dalokból
- ✓ ritmusok felismerése és hangoztatása
- ✓ dalok felismerése zenei részlet alapján

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ alapszínek felismerése és megkülönböztetése egymástól
- ✓ alapformák alakzatainak felismerése és megkülönböztetése egymástól
- ✓ melyek a hideg és a meleg színek

- ✓ a látás érzékszerve

Tanév végi követelmények:

- ✓ alapszínek felismerése és megkülönböztetése egymástól
- ✓ alapformák alakzatainak felismerése és megkülönböztetése egymástól
- ✓ melyek a hideg és a meleg színek
- ✓ a látás érzékszerve

Digitális kultúra

Félévi követelmények

- ✓ a számítógép használatának szabályai
- ✓ a számítógép részei: be- és kimeneti perifériák ismerete és használata
- ✓ egyszerű, kreatív alkotás a számítógéppel: rajzos, rövid szöveges dokumentumok készítése

Tanév végi követelmények:

- ✓ a számítógép használatának szabályai
- ✓ a számítógép részei: be- és kimeneti perifériák ismerete és használata
- ✓ egyszerű, kreatív alkotás a számítógéppel: rajzos, rövid szöveges dokumentumok készítése
- ✓ dokumentumok elnevezése, mentése, behívása
- ✓ internet megismerése
- ✓ információk küldése és fogadása tanár, illetve felnőtt segítségével

Technika és tervezés

Félévi követelmények:

- ✓ a különböző színező technikák ismerete és egyszerű alkalmazása
- ✓ technikai feladat: papírfonás készítése két színes papírcsíkból –/keresztfonás, alul, felül való bujtatással/
- ✓ cipőfűző megkötése

Tanév végi követelmények:

- ✓ a különböző színező technikák ismerete és egyszerű alkalmazása
- ✓ a környezetünkben megtalálható anyagfélék ismerete
- ✓ technikai feladat: papírfonás készítése két színes papírcsíkból –/keresztfonás, alul, felül való bujtatással/
- ✓ cipőfűző megkötése

Testnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ gimnasztikai gyakorlatok kézi szerrel, labdával
- ✓ járások törzs- és karmozgással összekötve
- ✓ futások iram- és irányváltással

Tanév végi követelmények:

- ✓ gimnasztikai gyakorlatok kézi szerrel, labdával
- ✓ járások törzs- és karmozgással összekötve
- ✓ futások iram- és irányváltással
- ✓ egyensúlygyakorlatok talajon, padon
- ✓ labdavezetés kézzel, lábbal
- ✓ távolugrás helyből

4.4.1.6. 6.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ Mondatok, szöveg értelmezése néma és hangsúlyos hangos olvasással. Adatok gyűjtése.
- ✓ Szövegértés ellenőrzése kérdésekkel. Igaz-hamis állítások.
- ✓ Címadás rövid szöveghez.
- ✓ Szavak csoportosítása szófajuk szerint. Szavak átalakítása ragozással.
- ✓ Képről adott mondatfajták írása.

Tanév végi követelmények

- ✓ Petőfi S. : János vitéz. Az elbeszélő költemény szereplőinek, eseményeinek ismerete.
- ✓ Eseményképről a cselekmény felismerése. A költemény részletének felkészülés utáni hangos felolvasása.
- ✓ Szöveg átalakítása bővítéssel vagy tömörítéssel.
- ✓ Vers hallás utáni értelmezése, a vers hangulatának megfogalmazása.
- ✓ Rímek felismerése. Régies szavak, kifejezések felismerése. (Petőfi S.: Anyám tyúkja)
- ✓ A tulajdonnév különböző fajtáit tartalmazó mondatok írása tollbamondással.

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Testek felismerése, megnevezése. Tárgyak csoportosítása a testekhez való hasonlóság szerint.
- ✓ Lap-él-csúcs felismerése, megnevezése.
- ✓ Kerület, -és területszámítás: négyzet és téglalap
- ✓ 10000-es számkör: forgalomban lévő papírpénzeink felismerése, értékük ismerete.
- ✓ Kifizetések kerek ezresekkel. (papírpénzekkel)
- ✓ Relációk, számsorok, összeadás és kivonás. Számok írása diktálás után, elhelyezésük a helyiérték táblázatban.

Tanév végi követelmények

- ✓ 10000-es számkör: kerekítés ezerre. Szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel.
- ✓ Szöveges feladat értelmezése és megoldása.
- ✓ Római számok: előfordulásuk a mindennapi életben. Római számok képzése 1000-ig, táblázat használatával.
- ✓ Törtek: közönséges törtszámok. Törtek a mindennapi életben. Összeadás és kivonás egész törtekkel.
- ✓ Szorzótáblák: 7,8,9-es szorzó-és bennfoglaló tábla ismerete
- ✓ Negatív számok: előfordulásuk a mindennapi életben. Jelölésük számegyenesen. Hómérő leolvasása.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Képes legyen önállóan elmesélni a saját élményeit.
- ✓ Ismerje a közlekedési szabályokat.
- ✓ Képes legyen megkülönböztetni az osztályközösségben a társaihoz való viszonyát.
- ✓ Tudjon különbséget tenni a helyes és helytelen cselekedetek között.
- ✓ Ismerje a társadalomban élő különböző közösségeket.
- ✓ Ismerje Magyarország nemzeti ünnepeit.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a különböző fogyatékkal élő emberek csoportjait.
- ✓ Tudja, hogy milyen megnyilvánulási formái lehetnek az emberek negatív vagy pozitív érzelmeinek.
- ✓ Ismerje a segítségnyújtás formáit.
- ✓ Tudja a segélykérő telefonszámokat.
- ✓ Tudja, hogy váratlan helyzetekben kihez fordulhat segítségért.
- ✓ Ismerje a természetvédelmet segítő szabályokat.

Történelem, társadalmi-és állampolgári ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ A Biblia részei. Ószövetségi és Újszövetségi történetek.
- ✓ A középkor elhelyezése az időszalagon, szakaszai.
- ✓ Élet a középkori várakban.
- ✓ Vándorlások, kalandozó hadjáratok, honfoglalás. A 7 törzs és a 7 vezér neve.

Tanév végi követelmények

- ✓ Letelepedés a Kárpát-medencében.
- ✓ Árpád-házi királyok.
- ✓ Hunyadi János és Hunyadi Mátyás.
- ✓ A mohácsi csata.
- ✓ A nagy földrajzi felfedezések.

Természetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ A házi sertés. Sertésből készült ételek megnevezése.
- ✓ A szarvasmarha.
- ✓ A házi ló.
- ✓ Házi szárnyasok.
- ✓ Házi kutya, házi macska.
- ✓ Betegséget terjesztő állatok.

Tanév végi követelmények

- ✓ Érzékszervek.
- ✓ A bőr funkciói, bőrbetegségek, bőrápolás, a bőr védelme.
- ✓ Érzékszervek: látás, hallás, egyensúlyszerv, ízlelés, szaglás szervei.
- ✓ Minőségi, mennyiségi táplálkozás.
- ✓ A táplálkozás hatása a keringésre, légzésre, anyagcserére.
- ✓ A mozgás, az emésztés, a légzés és a keringés szervrendszere.

Földrajz

Félévi követelmények:

- ✓ A fő- és mellék világtájak ismerete, és azonosításuk a térképen. A térképi jelrendszerek közül a színek
- ✓ jelentésének ismerete (magassági színezés, vizek).
- ✓ A galaxis, a csillag, a naprendszer, a bolygók, a holdak fogalmának ismerete.
- ✓ Az időegységek ismerete, egymáshoz való viszonya (perc, óra, nap, hét, hónap, év).
- ✓ A földtörténeti idők sorrendi ismerete.
- ✓ A Föld gömbalakjának ismerete. A Föld rétegeinek ismerete.
- ✓ A kontinensek és óceánok megnevezése. Európa beazonosítása a glóbuszon,
- ✓ a világtérképen.
- ✓ A gyűrthegységek és a röghegységek jellemzői közti különbségek ismerete.
- ✓ A vulkán részeinek megnevezése. A közzétípusok megnevezése példákkal.

Tanév végi követelmények

- ✓ Az időjárás és éghajlat elemeinek ismerete. Az időjárás és az éghajlat közti különbség megértése.
- ✓ A szélirány helyes meghatározása térképen. Néhány veszélyes időjárási helyzet megnevezése
- ✓ Természeti- és épített értékeink között legyen képes különbséget tenni.
- ✓ Képes legyen felsorolni legalább három nemzeti parkot.
- ✓ Ismerjen legalább 3 magyar felfedezőt/utazót és tudóst/feltalálót az alábbiak közül.
- ✓ Ismertesse miről híresek.
- ✓ Hazánk beazonosítása Európa térképén. Hazánk nagytájainak ismerete és térképi azonosítása.
- ✓ Az emberek letelepedésének környezeti feltételei. Az egyes település típusok ismerete.
- ✓ Tudja, melyik nyelvcsaládba tartozunk. A főbb világvallások felsorolása.
- ✓ Legyen képes felsorolni a főbb gazdasági ágazatokat. Soroljon fel hozzájuk kapcsolódó foglalkozásokat és terményeket/termékeket/szolgáltatásokat. Ismertesse az árukért, szolgáltatásokért milyen eszközökkel fizethetünk.

Médiaismeret

Félévi követelmények:

- ✓ Az online és offline média jellemzői.
- ✓ Televíziós műsортípusok.
- ✓ Bemutatott némafilm értelmezése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Filmek műfajának felismerése.
- ✓ Fekete István művei filmen. Szabadon választott film bemutatás.
- ✓ Élménybeszámoló a kedvenc filmről.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Ritmusgyakorlatok.

- ✓ Többször hallott hangok, hangzások felismerése.
- ✓ A meghallgatott hangszerek A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Népi hangszerek megnevezése, hangjuk felismerése.
- ✓ Zenei részletek irányított figyelemmel hallgatása.
- ✓ Ritmikai-dallami ismereteik bővülése, megszilárdulása.

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ A megismert technikákkal, személyre szabott segítséggel készítsen ábrázolásokat.
- ✓ Legyen képes, egyéni segítségadás mellett az ábrázoló tevékenység eszközeinek adekvát használatára.

Tanév végi követelmények

- ✓ Rajzkészítés emlékezetből.
- ✓ Formaábrázolás megközelítő hasonlósággal.

Informatika

Félévi követelmények:

- ✓ A számítógép részei: az asztali számítógép részeinek megnevezése (képernyő (monitor), lapolvasó (szkenner), billentyűzet (klaviatúra), CD-lemezek, hangfalak, gépház, nyomtató, egér, fejhallgató mikrofonnal (headset))
- ✓ A számítógép asztala: a számítógép asztalán lévő dolgok felismerése, megnevezése (ikon, háttérkép, Start menü, tálca, értesítési terület)
- ✓ E-mail: g-mail levelezőprogram használata segítséggel, rövid levél megírása segítséggel.
- ✓ Szövegszerkesztés: a Word szövegszerkesztőprogram alapjainak ismerete, adott szöveg formázása az alábbiak alapján: betűtípus, betűméret, betűszín, félkövér/dőlt/aláhúzott, balra/jobbra/középre igazítás.

Tanév végi követelmények

- ✓ Billentyűk ismerete: vezérlő billentyűk ismerete: a Backspace és a Delete. Jelentésmódosító billentyűk ismerete: a Shift és a Caps Lock
- ✓ Szövegszerkesztés: szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentum elkészítése minta vagy leírás alapján.
- ✓ Táblázatkezelés: egyszerű táblázat létrehozása.
- ✓ Internethasználat: egy adott információ megkeresése az interneten segítséggel.

Technika, életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ Segítséggel vagy önállóan tudjon anyagmegmunkálási technikákat alkalmazni.
- ✓ Egyénre szabott segítségnyújtás mellett, legyen képes kitartó munkavégzésre.

Tanév végi követelmények

- ✓ Rendelkezzen ismeretekkel az energiatakarékosságról és a szelektív hulladékgyűjtésről.
- ✓ Ismerje a pénzhasználattal kapcsolatos fogalmakat.

Testnevelés és sport

Félévi követelmények:

- ✓ egyszerű bemelegítő gyakorlatok
- ✓ nyújtógyakorlatok
- ✓ egyszerű támaszhelyzetek és gyakorlatok
- ✓ játékok és versengések
- ✓ egyszerű statikus gimnasztikai gyakorlatok
- ✓ dobások különböző eszközökkel

Tanév végi követelmények

- ✓ bemelegítő gyakorlatok önállóan
- ✓ nyújtógyakorlatok egyénileg, bordás falnál
- ✓ támaszhelyzetek és gyakorlatok önállóan vagy segítséggel
- ✓ játékok és versengések, egyénileg vagy csapatban
- ✓ egyszerű statikus és dinamikus gimnasztikai gyakorlatok
- ✓ dobások helyből és nekifutásból különböző eszközökkel

4.4.1.7. 7.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ A beszédhelyzethez és a nyelvi illem alapvető szabályaihoz alkalmazkodó beszédmód.
- ✓ Ismerje az alapszófajokat: ige, főnév, melléknév, számnév, igenevek, névmások, határozósók.
- ✓ Tudjon verscímekeket sorolni Arany Jánostól. Tudja összefoglalni a Toldi tartalmát, főbb szereplőket felsorolni és jellemezni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Tudjon elkülöníteni szövegekben nagyobb szerkezeti egységeket.
- ✓ Tudja összefoglalni a Pál utcai fiúk cselekményét, ismerje a főbb szereplőket, tudja jellemezni őket.
- ✓ Értelmesen és pontosan, tagoltan, megfelelő ritmusban olvasson fel ismerős szövegeket.

Angol nyelv

Félévi követelmények:

- ✓ Megérti a legegyszerűbb ismert utasításokat, kéréseket, és röviden válaszolni tud.
- ✓ Megérti a tanult témákhoz kapcsolódó ismerős szavakat, fordulatokat.
- ✓ Képes egyszerű kérdéseket feltenni és azokra válaszolni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Megérti a legegyszerűbb ismert utasításokat, kéréseket, és röviden válaszolni tud.
- ✓ Megérti a tanult témákhoz kapcsolódó ismerős szavakat, fordulatokat.
- ✓ Képes egyszerű kérdéseket feltenni és azokra válaszolni.

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Csoportosítás matematikai eszközökkel egy adott szempont alapján, részhalmazok, halmazok előállítás.
- ✓ A helyiértékek között lévő összefüggések megfigyelése, megfogalmazása. Teljes ötjegyű számok írása, olvasása, értelmezése.

- ✓ Műveletek megoldása a fokozatok betartásával. Számológép használata önellenőrzésre.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Írásbeli szorzás és osztás számköri átlépéssel, becslés, számolás ellenőrzés.
- ✓ Műveletvégzés közönséges törtekkel.
- ✓ Egyszerű sokszögek ismerete, mértékegységek ismerete, átváltások.

Etika/hit- és erkölcstan

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a közlekedési szabályokat. Önálló közlekedés felelőssége.
- ✓ Ismerje a saját belső pozitív és negatív tulajdonságait.
- ✓ Ismerje a gyerekkor és a felnőttkor közötti különbségeket.
- ✓ Tudja, hogy mi a felelősségvállalás. Hibák és következmények.
- ✓ Különbőség tudjon tenni a helyes és helytelen cselekedetek között.
- ✓ Ismerje a környezet szennyezés következményeit.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje a női és a férfi szerepeket a családban és a közösségben.
- ✓ Tudja, hogy hogyan kérjen segítséget, ha konfliktusa van valakivel.
- ✓ Ismerje az eskü az ígéret és a becsület fogalmát.
- ✓ Ismerje a család funkcióit.
- ✓ Ismerje a szabadság fogalmát.
- ✓ Tudjon tervet megfogalmazni.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ A tanuló tudjon önállóan vázlatot készíteni adott témáról. Tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról, megadott ismeretterjesztő irodalom alapján.
- ✓ Tudja térben és időben elhelyezni az egyes korszakok fontosabb eseményeit.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban.
- ✓ Életkorának megfelelő szinten legyen képes különböző forrásokból ismeretek összegyűjtésére, osztályozására, elemzésére, a köztük lévő összefüggések keresésére és azokból következtetések levonására.

Természetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerjék a trópusi esőerdők, a trópusi lombhullató erdők, a szavannák és a sivatagok földrajzi helyét, éghajlatát, talaját.
- ✓ Értsék az élőlények alkalmazkodását a környezethez, lássák a környezet –szervezet – életmód összefüggéseit, Lássák az életközösségek szerepét, fennmaradásuk fontosságát.
- ✓ Értse a kémia tanulás módszereit, legyen képes alkalmazni azokat.
- ✓ Tudjon példákat mondani a halmazállapot-változásokat kísérő energiaváltozások szerepére mindennapi életünkben.
- ✓ A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására, egyszerű tapasztalatok életkorának megfelelő értelmezésére.

- ✓ Legyen képes a különféle anyagok tulajdonságainak megállapítására, a megismert anyagsoportokba történő besorolásra.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerjék fel az egyes életközösségek faji összetételének, térbeli elrendeződésének hasonlóságait és különbségeit.
- ✓ Tudják, melyek az élőlények közötti kölcsönhatás leggyakoribb formái, és mi azok jelentősége az életközösségekben, ismerjék fel az életközösségek változásának típusait, okait;
- ✓ Sajátítsák el az egyes táplálkozási szintek jellemzőit, lássák azok szerepét az anyag-és energiaforgalomban.
- ✓ Legyen képes megadott utasítások alapján egyszerű kísérletek elvégzésére.
- ✓ Tudja kémiai ismereteit szabatosan néhány mondatban szóban vagy írásban megfogalmazni.
- ✓ Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet-és egészségkárosító hatásukat.
- ✓ Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, sebesség, tömeg, erő, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.
- ✓ Ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi környezetben (pl. hó olvadása, vizes ruha száradása, stb.)

Földrajz

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törvényszerűségeket.
- ✓ Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy ország csoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.
- ✓ Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről. Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon énekelni tanult dalokat emlékezetből.
- ✓ Legyen képes ritmussorok megismétlésére és alkotására.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje fel a népi hangszereket a hangzásukról.
- ✓ Legyen képes egyszerű ritmus, dallam és szöveg rögtönzésére (2-3 ütem), ismerje fel a többször meghallgatott zeneműveket, feldolgozásokat (szerző-cím –műfaj).

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ A tanuló képes egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával.
- ✓ Ismeri az alapszíneket, megkülönbözteti a hideg és meleg színeket, munkájában képes

a kevert /kiegészítő/színek alkalmazására.

- ✓ Meg tud nevezni két híres magyar képzőművészt.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Eredményesen tudja használni a vonalzót és a körzőt minták rajzolásánál.
- ✓ Ismeri a mértani formákat: síkformák /kétdimenziós/, térbeli formák /háromdimenziós/.
- ✓ Képes egyszerű formák látványszerű ábrázolására.
- ✓ Képes a mozgóképes közlésmód elemi értelmezésére

Technika, életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ Ápolt, kulturált megjelenés, következetes és rendszeres testápolás.
- ✓ Tájékozódás térképen, közlekedési jelzések felismerése és alkalmazása
- ✓ Menetrend használata. Közlekedéssel kapcsolatos tájékoztatás figyelemmel kísérése.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Vásárlással, szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos fogyasztóvédelmi szabályok és információk ismerete.
- ✓ Háztartási pénzgazdálkodás, felelős pénzkezelés elemeinek megértése, az ismeretek alkalmazása.
- ✓ Pályaválasztás során felmerülő szempontok és teendők megismerése és mérlegelése a helyes döntés érdekében.

Informatika

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a számítógép működését; ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat.
- ✓ Tudja használni az alapvető informatikai eszközöket; ismerje a számítógép részeinek és az alapvető perifériáinak funkcióit.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével.
- ✓ Tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat, ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat.
- ✓ Legyen képes közhasznú információforrások használatára, információk kikeresésére

Média ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a tömegkommunikáció fogalmát és fajtáit.
- ✓ Ismerje a reklám fogalmát, tudjon érvelni a reklám ellen és mellett.
- ✓ Ismerje a hír és a tudósítás műfajait, alapszabályait.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Legyen képes filmet elemezni a megadott szempontok alapján.
- ✓ Tudja felsorolni a szereplőket és az eseményeket helyes időrendi sorrendbe állítani.
- ✓ Legyen képes filmajánlót megfogalmazni.

Testnevelés és sport

Félévi követelmények:

- ✓ állások: alapállás, terpeszállás

- ✓ kartartások, karkörzés
- ✓ szökdelések
- ✓ futás, instrukcióra irányváltás
- ✓ járásgyakorlatok: sarokemelés, térdemelés
- ✓ dobás, gurítás célba és irányba, labdával és babzsákkal

Tanév végi követelmények:

- ✓ egyszerű erősítő gyakorlatok eszközzel vagy anélkül
- ✓ egyszerű nyújtógyakorlatok
- ✓ guruló átfordulás (diagnózistól függően)
- ✓ futóiskola: sarok- és térdemelés
- ✓ alapmozgások: kúszás, négykézláb járás helyesen
- ✓ labdajátékok folyamatosan nehezített szabályokkal

4.4.1.8. 8.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények

- ✓ írás használata kommunikációs céllal, egy rövid otthoni feljegyzés megírása
- ✓ szavak válogatása kérdőszavakhoz (szófaji ismertek)
- ✓ rövid szöveg értelmezése, kapcsolódó feladatok megoldása
- ✓ vershallgatás

Tanév végi követelmények

- ✓ rövid szövegből az olvasott tartalom elmondása kérdések segítségével, a lényeg kiemelése
- ✓ szavak válogatása kérdőszavakhoz (szófaji ismertek)
- ✓ írásban: elbeszélő fogalmazás, önállóan 4 – 5 mondat írása.

Angol nyelv

Félévi követelmények

- ✓ köszönési formák ismerete
- ✓ tudjon bemutatkozni (név, kor)
- ✓ jókívánságok (Merry Christmas! Happy Birthday! Happy Easter! Happy Halloween!)
- ✓ színek ismerete
- ✓ számok ismerete
- ✓ létezés kifejezése (be, is, are)

Tanév végi követelmények

- ✓ ismerjen néhány igét
- ✓ tudjon egyszerű mondatokat alkotni (I am a girl/boy)
- ✓ állatok ismerete
- ✓ hónapok ismerete
- ✓ napok ismerete
- ✓ évszakok ismerete

Matematika

Félévi követelmények

- ✓ teljes hatjegyű számok írása, olvasása, számok elhelyezése a számegyenesen.
- ✓ közönséges tört írása, olvasása

- ✓ mennyiség tartalmak mindennapi, gyakorlati példákkal.
- ✓ írásbeli összeadás, kivonás segédeszköz használatával
- ✓ egész számok szorzása, osztása egyjegyű, kétjegyű szorzóval, osztóval segédeszköz használatával
- ✓ szöveges feladatok értelmezése

Tanév végi követelmények

- ✓ teljes hatjegyű számok írása, olvasása, számok elhelyezése a számegegyenesen.
- ✓ közönséges tört írása, olvasása
- ✓ mennyiség tartalmak mindennapi, gyakorlati példákkal.
- ✓ írásbeli összeadás, kivonás segédeszköz használatával
- ✓ egész számok szorzása, osztása egyjegyű, kétjegyű szorzóval, osztóval - segédeszköz használatával
- ✓ szöveges feladatok értelmezése
- ✓ negatív számok összehasonlítása

Etika/Hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények

- ✓ Családi kapcsolatok ismerete. Családfa készítés.
- ✓ Ismerje a saját személyiségjegyeit. Negatív és pozitív tulajdonságok.
- ✓ Érzelmek megkülönböztetése, jellemzése.
- ✓ Ismerje a környezetvédelem fontosságát, szelektív hulladékgyűjtés szabályait.
- ✓ Tudjon különbséget tenni a barát és a haver fogalma között.
- ✓ Fogalmazza meg az internethasználatának szabályait.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a káros szenvedélyeket és azok emberre gyakorolt hatásait.
- ✓ Tudja a különbséget a vita és a veszekedés között.
- ✓ Ismerje a média fogalmát és formáit.
- ✓ Képes legyen felsorolni a továbbtanulás lehetőségeit.
- ✓ Ismerje a hazaszeretet fogalmát és országunk jelképeit.
- ✓ Tudja, hogy milyen hatása van az előítéletnek, kirekesztésnek egy közösségben.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a reformkor törekvéseit és kiemelkedő személyiségeit.
- ✓ Tudjon beszámolni az 1848-as forradalom és szabadságharc céljairól és kiemelkedő személyiségeiről
- ✓ Mutassa be néhány mondatban az Osztrák Magyar Monarchia működését.
- ✓ Ismerje az I. világháború hazánkat érintő legfőbb eseményeit
- ✓ Számoljon be néhány mondatban Trianon következményeiről.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje az II. világháború hazánkat érintő legfőbb eseményeit
- ✓ Tudjon néhány mondatban megemlékezni a holokauszt áldozatairól
- ✓ Tudjon néhány mondatban megemlékezni a kommunizmus áldozatairól.
- ✓ Tudjon beszámolni az 1956-os forradalom és szabadságharc céljairól
- ✓ Néhány mondatban tudjon beszámolni hazánk Európai Unió tagságáról.

Természetismeret

Félévi követelmények

- ✓ egészséges táplálkozás
- ✓ tudja milyen veszélyes anyagok találhatóak a háztartásban
- ✓ tudja leolvasni a termékek szavatossági idejét
- ✓ a víz-és levegő tisztaságának fontossága
- ✓ tudjon szelektíven hulladékot gyűjteni
- ✓ ismerje a különböző halmazállapotú anyagokat

Tanév végi követelmények

- ✓ legyen tisztában az idő és hosszúság mértékegységeivel
- ✓ tudja felsorolni a bolygókat
- ✓ tudja elmondani, hogy a sport miért fontos az ember életében
- ✓ sorolja fel a közlekedési eszközöket, csoportosítsa őket
- ✓ Növények és állatok általános jellemzői (testfelépítés, kültakaró, táplálkozás, légzés, szaporodás, életmód)
- ✓ Az állatok mozgása: végtagok, mozgásszervek, mozgásfajták

Földrajz

Félévi követelmények

- ✓ ismerje a térkép fogalmát és tudjon rajta tájékozódni
- ✓ ismerje a természetben előforduló anyagokat és azok felhasználását
- ✓ legyen képes rendszerezni az élő és élettelen anyagokat
- ✓ ismerje a felszíni formákat
- ✓ ismerje az időjárás elemeit
- ✓ tudjon tájékozódni Magyarország térképén

Tanév végi követelmények

- ✓ legyen tisztában a környezetkárosító magatartással
- ✓ mutassa meg térképen, hol van a Kárpát-medence
- ✓ soroljon fel néhány hungarikumot
- ✓ soroljon fel néhány magyarországi hagyományt
- ✓ tudja felsorolni Magyarország néhány természeti adottságát

Ének-zene

Félévi követelmények

- ✓ karácsonyi dalok felismertetése énekkel vagy dúdolással
- ✓ egyszerű népdalok éneklése
- ✓ egyszerű népdalok ritmizálása
- ✓ hosszabb, összefüggő zenedarab meghallgatása
- ✓ hangszerek felismerése
- ✓ kedvelt dal előadása énekkel, hangszer bevonásával

Tanév végi követelmények

- ✓ húsvéti és anyák napi dalok felismertetése énekkel vagy dúdolással
- ✓ egyszerű népdalok éneklése
- ✓ egyszerű népdalok ritmizálása
- ✓ hosszabb, összefüggő zenedarab meghallgatása
- ✓ hangszerek felismerése
- ✓ kedvelt dal előadása énekkel, hangszer bevonásával

Vizuális kultúra

Félévi követelmények

- ✓ a megismert technikákkal, személyre szabott segítséggel készítsen ábrázolásokat
- ✓ legyen képes, egyéni segítségadás mellett az ábrázoló tevékenység eszközeinek adekvát használatára

Tanév végi követelmények

- ✓ a megismert technikákkal, személyre szabott segítséggel készítsen ábrázolásokat
- ✓ legyen képes, egyéni segítségadás mellett az ábrázoló tevékenység eszközeinek adekvát használatára

Informatika

Félévi követelmények

- ✓ tudja felsorolni a számítógép főbb részeit
- ✓ legyen képes a dokumentumokat elnevezni, menteni
- ✓ legyen képes utasítás után egyszerű szöveges dokumentumban dolgozni
- ✓ legyen képes ismétlődő utasítások végrehajtására – betűk, számok, alakzatok előállítására
- ✓ Word dokumentum rendeltetésszerű használata
- ✓ internet megfelelő használata

Tanév végi követelmények

- ✓ tudja felsorolni a számítógép főbb részeit
- ✓ legyen képes a dokumentumokat elnevezni, menteni
- ✓ legyen képes utasítás után egyszerű szöveges dokumentumban dolgozni
- ✓ legyen képes ismétlődő utasítások végrehajtására – betűk, számok, alakzatok előállítására
- ✓ Word dokumentum rendeltetésszerű használata
- ✓ internet megfelelő használata

Technika, életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények

- ✓ egyszerű tárgyak készítése különböző anyagokból
- ✓ gombfelvarrás
- ✓ textiltípusok felismerése
- ✓ takarítási munkákban való részvétel
- ✓ konyhai munkákban való részvétel: egyszerűbb ételek elkészítése
- ✓ szövés kartonon, fonás

Testnevelés

Félévi követelmények

- ✓ állások: alapállás, terpeszállás
- ✓ kartartások, karkörzés
- ✓ szökdelések
- ✓ futás, instrukcióra irányváltás
- ✓ járásgyakorlatok: sarokemelés, térdemelés
- ✓ dobás, gurítás célba és irányba, labdával és babzsákkal
- ✓ játékok: futó- és fogójátékok

Tanév végi követelmények

- ✓ egyszerű erősítő gyakorlatok eszközzel vagy anélkül
- ✓ egyszerű nyújtógyakorlatok
- ✓ testrészek megkülönböztetése, egyensúly érzékelés fejlesztése

- ✓ guruló átfordulás (diagnózistól függően)
- ✓ futóiskola: sarok- és térdemelés
- ✓ alapmozgások: kúszás, négykézláb járás
- ✓ játék: sor- és váltóversenyek, labdajátékok

Média ismeret

Félévi követelmények:

- ✓ reklámok értelmezése
- ✓ kisfilm megtekintése, rajz készítése

Tanév végi követelmények

- ✓ reklámok értelmezése
- ✓ kisfilm megtekintése, rajz készítése

4.4.2. Általános iskola – értelmileg akadályozott tanulók

4.4.2.1. 1.évfolyam

Kommunikáció

Félévi követelmények:

- ✓ Vegye fel a szemkontaktust, egyszerű gesztusokat, utasításokat értsen meg.
- ✓ Saját nevére reagáljon.
- ✓ El tudja különíteni mi az övé, mi nem az övé (személyes tárgyait ismerje fel).
- ✓ Ismerje a várakozás fogalmát.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Tudjon köszönni szóval, vagy gesztusokkal társainak, tanárainak.
- ✓ A felé irányult kéréseket, utasításokat értse meg, hajtsa végre.
- ✓ Tudjon rövid ideig, egy játékkal, egy tárggyal egy helyen tevékenykedni.
- ✓ Tudjon bekapcsolódni a közös mondókázásba.
- ✓ Tudja érzékelni a változásokat, amelyek térben és időben személyéhez kapcsolódnak.

Olvasás-írás

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes a feladathelyzetet elfogadni, együttműködni, legyen motiválható a feladatok elvégzésére.
- ✓ Tudja figyelmét az adott feladatra fókuszálni.
- ✓ Fel tudja ismerni a környezete hangjait, zörejeit, társai és vele foglalkozó felnőttek hangját.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Képes irányított, csoportos tevékenységben részt venni.
- ✓ Tudja jelezni szükségleteit, igényeit.
- ✓ Legyen képes különböző íróeszközöket (vastag ceruza, filctoll) segítségével alkalmazni.

Számolás-mérés

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon türelmesen várakozni.

- ✓ Tudjon sorakozni.
- ✓ A „várj”, „majd”, „most” utasításokat ismerje, értse.
- ✓ Az irányított, közös tevékenység során tudjon együttműködni, aktívan részt venni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ A megfelelő irányítással, segítségnyújtással végre tudja hajtani a feladatokat, térorientációs gyakorlatokat (Tedd ide, oda, elé, mellé, mögé, rá, alá).
- ✓ Érzékelje az azonosságokat, különbségeket, tudja differenciálni.
- ✓ Tudja a többet, kevesebbet, ugyanannyit segítséggel felismerni.

Játékra nevelés

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes segítséggel választani a felkínált játéklehetőségek közül, adekvátan játszani a játéktárgyakkal.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Legyen képes együttműködni felnőttel és társaival, a játékeszközöket a gyakorló játékok szintjén adekvátan használni.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a köszönési formákat.
- ✓ Be tudjon kapcsolódni a foglalkozásokba.
- ✓ Legyen tisztában a napirend fogalmával.
- ✓ Az általa választott tevékenységben legyen kitartó.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Sajátítsa el az elvárt viselkedési szokásokat.
- ✓ Tudjon segítséget kérni.
- ✓ Tudjon választani a felkínált lehetőségek közül.
- ✓ Legyen kitartó a feladatok elvégzésében.
- ✓ Ismerje fel és nevezze meg a családtagjait (fényképről)

Önkiszolgálás

Félévi követelmények:

- ✓ Saját ruhadarabjait ismerje fel.
- ✓ Legyen együttműködő az öltözködés, tisztálkodás folyamatában.
- ✓ Legyen képes a megfelelő evőeszközzel enni, pohárból inni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Törekedjen az önállóságra az öltözködés, tisztálkodás területén.
- ✓ Étkezések alkalmával használjon szalvétát, igyekezzen kulturáltan enni.
- ✓ Legyen képes a terem rendjére ügyelni, az eszközöket rendeltetés szerint használni.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ A tanuló segítséggel tud mozgást utánozni, végrehajtani.
- ✓ Képes együttműködni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Képes néhány percig a zenére figyelni.
- ✓ Szívesen hallgat zenét.

Ábrázolás-alakítás

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje fel a használt eszközöket, tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- ✓ Az elemi balesetmegelőzési szabályokat igyekezzen betartani.
- ✓ Keltsék fel a kedvét a különböző technikák, anyagok.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Együttműködéssel végre tudja hajtani a különböző alakító folyamatokat (tépés, ragasztás, firkálás, színezés, festés szivaccsal, ecsettel).
- ✓ Tudjon a társaival közösen alkotni.

Mozgásnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ egyszerű testhelyzetek felvétele utánzással alapján (terpeszállás, alapállás)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt – utánzás és utasítás alapján
- ✓ labda gurítások

Tanév végi követelmények

- ✓ egyszerű gimnasztikai gyakorlatok végzése utánzással (alapállás, terpeszállás..., 4 ütemű gyakorlatok)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt
- ✓ fejlődéstani nagymozgások (kúszás, mászás...)
- ✓ egyszerű labdás gyakorlatok (gurítások)

4.4.2.2. 2.évfolyam

Kommunikáció

Félévi követelmények:

- ✓ Köszönés szóval vagy gesztussal felnőtteknek és társaknak utasításra.
- ✓ A mindennapi környezetében előforduló személyek, tárgyak felismerése, megnevezése segítségével.
- ✓ Állathangok utánzása, környezetünk jellemző háziállatainak felismerése, megnevezése képek segítségével.
- ✓ Zöldségek, gyümölcsök felismerése, megnevezése képek segítségével.
- ✓ Testrészek megnevezése utánmondással.
- ✓ Néhány, a mindennapi környezetben előforduló közlekedési eszköz felismerése, megnevezése képek segítségével.

Tanév végi követelmények

- ✓ Köszönés szóval vagy gesztussal felnőtteknek és társaknak.
- ✓ A mindennapi környezetében előforduló személyek, tárgyak önálló megmutatása, megnevezése.
- ✓ Állathangok utánzása, környezetünk jellemző háziállatainak önálló megmutatása, megnevezése képekről.
- ✓ Zöldségek, gyümölcsök önálló megmutatása, megnevezése képekről.
- ✓ Testrészek megmutatása, megnevezése önállóan.
- ✓ Néhány, a mindennapi környezetben előforduló közlekedési eszköz megmutatása,

megnevezése képekről önállóan.

Olvasás-írás

Félévi követelmények:

- ✓ Alapvető kommunikációs készségek használata (közeledésre adekvát reakció, elemi szükségletek, igények jelzése).
- ✓ Tanult versek, dalok, mondókák együtt mondása. Rövid-hosszú, halk-hangos differenciálása.
- ✓ Ritmikus sor alkotása két elemből önállóan (sor eleje, vége megmutatása).
- ✓ A különböző íróeszközök tudatos használata, ceruzafogás gyakorlása, író- és rajzeszközök, ceruza megfelelő nyomatékának alkalmazása. Vonalvezetés ráírással (álló, fekvő egyenes, csigavonal).
- ✓ Tárgyképek megnevezése (5 kép), egyik kép letakarásával a vizuális emlékezet vizsgálata.

Tanév végi követelmények

- ✓ Alapvető kommunikációs készségek használata (közeledésre adekvát reakció, elemi szükségletek, igények jelzése).
- ✓ Társai és a vele foglalkozó felnőttek felismerése, megnevezése, megszólítása.
- ✓ Csoportos tevékenységekben való részvétel. Tanult versek, dalok, mondókák társakkal való csoportos elmondása. Rövid-hosszú, halk-hangos differenciálása.
- ✓ Ritmikus sor alkotása két elemből önállóan (sor eleje, vége megmutatása).
- ✓ A különböző íróeszközök tudatos használata, ceruzafogás gyakorlása, író- és rajzeszközök, ceruza megfelelő nyomatékának alkalmazása. Vonalvezetés ráírással (álló, fekvő egyenes, csigavonal).
- ✓ Tárgyképek megnevezése (5 kép), egyik kép letakarásával a vizuális emlékezet vizsgálata.

Számolás-mérés

Félévi követelmények:

- ✓ Együttműködés a felnőttekkel az irányított megismerő tevékenységek során.
- ✓ Tárgyak tulajdonságai: szín, kicsi, nagy, hosszú, rövid, egyforma, kerek, szögletes megmutatása segítséggel.
- ✓ Téri tájékozódás: alatta, fölötte, mellette, előtte megmutatása segítséggel.
- ✓ Halmazok összehasonlítása: határozott (0,1,2,3 elemű) és határozatlan (sok, kevés, semmi) mennyiségű halmazok létrehozása segítséggel.

Tanév végi követelmények

- ✓ Együttműködés a felnőttekkel az irányított megismerő tevékenységek során.
- ✓ Tárgyak tulajdonságai: szín, kicsi, nagy, hosszú, rövid, egyforma, kerek, szögletes megmutatása önállóan.
- ✓ Téri tájékozódás: alatta, fölötte, mellette, előtte megmutatása önállóan.
- ✓ Halmazok összehasonlítása: határozott (0,1,2,3 elemű) és határozatlan (sok, kevés, semmi) mennyiségű halmazok létrehozása önállóan.

Játékra nevelés

Félévi követelmények:

- ✓ Különböző építőjátékokkal, konstrukciós játékokkal való tevékenykedés.
- ✓ Kirakott formák utánzása segítséggel. Eszközök adekvát használata segítséggel.
- ✓ Bekapcsolódás és szabálykövetés segítséggel a különböző didaktikai játékokban.

- ✓ Egyszerű körjátékokban, csoportos mozgásos játékokban való részvétel segítségével.
- ✓ Rövidebb ideig tartó elmélyült önálló játék.
- ✓ Társakkal való, rövidebb ideig tartó balesetmentes játék.

Tanév végi követelmények

- ✓ Különböző építőjátékokkal, konstrukciós játékokkal való tevékenykedés.
- ✓ Kirakott formák utánzása, önálló megalkotása. Eszközök adekvát használata.
- ✓ Bekapcsolódás és szabálykövetés a már ismert didaktikai játékokban.
- ✓ Egyszerű körjátékokban, csoportos mozgásos játékokban való részvétel.
- ✓ Hosszabb ideig tartó elmélyült önálló játék.

Önkiszolgálás

Félévi követelmények:

- ✓ Tanulja meg a wc használatot és kézmosást, tisztán, rendezetten, segítséggel elvégezni.
- ✓ Tanuljon meg önállóan öltözködni, tudja jelezni, ha segítséget igényel (pl.: cipőkötésnél)
- ✓ Tudjon rendezetten étkezni, az evőeszközöket a rendeltetésüknek megfelelően használja.
- ✓ Tanulja meg segítséggel rendben tartani a közvetlen környezetét és személyes dolgait.

Tanév végi követelmények

- ✓ Tudjon önállóan étkezni, eltakarítani maga után az asztról, betartani az étkezőben lévő társas szabályokat.
- ✓ Önállóan tudja rendben tartani a ruházatát, egyéb személyes dolgait és a közvetlen környezetét.
- ✓ Tudja jelezni, ha segítségre van szüksége, ha rosszul érzi magát, ismerje meg a betegség, fájdalom fogalmát, saját magán tudja azonosítani.
- ✓ Tanulja meg, hogy bizonyos alapanyagok mire valók, hogyan csoportosíthatja fel őket.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Vizuális segítséggel képes a daltanulásra.
- ✓ Bekapcsolódik a közös éneklésbe, ritmushangszert használva segítséggel.
- ✓ Segítséggel ritmust tapsol.
- ✓ Segítséggel elvégzi a mozgással összekötött ritmussort.

Tanév végi követelmények

- ✓ Rövid dalokat elénekel.
- ✓ Mozgásritmust segítséggel utánoz.
- ✓ Segítséggel meg tudja különböztetni egymástól az emberi hangokat, a hangszerek, járművek, állatok és egyéb környezetben előforduló jelenségek, dolgok hangjait.

Ábrázolás-alakítás

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje fel a formákat és színeket, ezeket képeken és meg is tudja mutatni.
- ✓ Segítséggel különbséget tud tenni méretbeli nagyság között.
- ✓ Ismerje meg az eszközöket, segítséggel használni tudja őket.
- ✓ Értse meg az egyszerű gesztusokat, illetve reprodukálni is tudja ezeket.

Tanév végi követelmények

- ✓ Legyen képes színezésnél a vonalhatárok megtartására.
- ✓ Önállóan tudjon színezni ceruzával és vízfestékekkel, temperával festeni is.
- ✓ Segítséggel legyen képes az emberábrázolásra.

Mozgásnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ egyszerű testhelyzetek felvétele utánzással és utasításra (terpeszállás, alapállás...)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt
- ✓ futások irányváltoztatásokkal
- ✓ labda gurítások
- ✓ páros lábon szökdelés trambulínon

Tanév végi követelmények

- ✓ egyszerű gimnasztikai gyakorlatok végzése utánzással (alapállás, terpeszállás, 4 ütemű gyakorlatok)
- ✓ járás egyensúlyának megtartása kijelölt nyomvonalon
- ✓ testhelyzet tudatos változtatása: állások, ülések, fekvés hanyatt, háton, oldalt
- ✓ szökdelések páros lábon helyben
- ✓ futások irányváltoztatásokkal
- ✓ labda gurítások, dobások, elkapások

4.4.2.3. 3.évfolyam

Kommunikáció

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes a verbális közlésre (organikus akadályozottság esetén nonverbálisra).
- ✓ Legyen képes elsajátítani a szociális beilleszkedéshez szükséges készségeket, képességeket, tiszteletben tartani és érzékelni a személyes tér határait.

Tanév végi követelmények

- ✓ Legyen képes önkifejezéséhez verbális és nonverbális közlési formákat használni.
- ✓ Legyen képes személyes véleményalkotásra.
- ✓ hétköznapi helyzetekhez adekvát megnyilvánulással viszonyulni, ismerni és alkalmazni a társadalmi együttélés normáit.

Beszédfejlesztés és Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ Jusson el passzív és aktív szókinccse birtokában a kapcsolatteremtés elemi szintjére.
- ✓ Legyen együttműködő szociális kapcsolataiban.
- ✓ Tájékozódjon az intézmény területén.
- ✓ A közvetlen környezetében található tárgyakat, eszközöket tudja rendeltetésszerűen használni.
- ✓ Ismerje a közvetlen családi viszonyait.
- ✓ Ismerje fel az évszakok változásait.

Tanév végi követelmények

- ✓ Az idő múlását napszakok viszonylatában érzékelje eseményhez kötötten.
- ✓ Nevezze meg, azonosítsa a környezetében leggyakrabban előforduló állatokat, növényeket, legfontosabb jellemzőikkel együtt.

- ✓ Tudjon elvégezni alapvető csoportosításokat.
- ✓ Legyen aktív részese a családi és iskolai ünnepeknek.
- ✓ Ismerjen verseket, mondókákat, dalokat, és azokat mozgással, ritmussal tudja kíséni.

Olvasás írás elemei

Félévi követelmények:

- ✓ Képes legyen alapvető tájékozódásra térben és vízszintes síkban.
- ✓ Rendelkezzen a környezeti elvárásoknak megfelelő alapvető írásos kommunikációs készséggel.
- ✓ Tartsa be a legfontosabb viselkedési szabályokat.

Tanév végi követelmények

- ✓ Érdeklődjön környezete iránt és alakuljon ki elemi szintű kommunikációs készsége (közeledésre adekvát reakció, részvétel közös tevékenységben /passzív is/, alapvető szükségletek, igények jelzése).
- ✓ Az eszközöket (kanál, pohár, játékszerek, ceruza), azok rendeltetését alapvetően ismerje, egyre kevesebb segítséggel használja.
- ✓ Legyen együttműködő, motiválható feladathelyzetben, figyelmét néhány percre képes legyen a feladatra irányítani.

Számolás mérés elemei

Félévi követelmények:

- ✓ A foglalkozás során legyen együttműködő, érdeklődő, irányított csoportos tevékenységbe bevonható.
- ✓ Ismerje az alapvető tér és időbeli relációkat, és azokat (segítséggel) helyesen alkalmazza.
- ✓ Ismerje meg a tárgyak alapvető mennyiségi és formai tulajdonságait.
- ✓ A megszerzett tapasztalatokat, ismereteket képes legyen (segítséggel) használni.

Tanév végi követelmények

- ✓ Kisebb, nagyobb ugyanakkora fogalmak, rövid hosszú, rövidebb hosszabb fogalmak ismerje.
- ✓ Legyen képes vékony vastag válogatása, kiválasztásra.
- ✓ Ismerje a méret, szín, forma fogalmát.
- ✓ Ismerje az irányokat, napszakokat.
- ✓ „Tegyél hozzá! „Vegyél el! „Tedd egyenlővé!” utasításokat tudja végrehajtani.
- ✓ Növekvő és csökkenő sorrendet képes legyen alkotni.
- ✓ Hasonló, ellentétes szavakat ismerje és értelmezze.
- ✓ Sok, rengeteg, kevés, alig szavakat ismerje és értelmezze.

Játékra nevelés

Félévi követelmények:

- ✓ Tartsa be az egyszerű játékszabályokat, engedje társait is játszani.
- ✓ Használja a játékszereket megfelelően és növekvő időtartamban.

Tanév végi követelmények

- ✓ Segítséggel hozzon létre térbeli konstrukciókat.
- ✓ Kövesse az egyenletes ritmust mozgásos játékokban

Életvitel és gondozási ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon önállóan levetkőzni, felöltözni, és irányítás mellett cipőt fűzni.
- ✓ Tudjon az évszaknak megfelelő ruházatot kiválasztása, legyen igényes az öltözködésben.
- ✓ Fokozódó önállósággal végezzen gondozási tevékenységet.

Tanév végi követelmények

- ✓ Alkalmazza az evőeszközök helyes használatát.
- ✓ Irányítással tartsa be a kulturált étkezés szokásrendjét.
- ✓ Tudjon tájékozódni közvetlen környezetében.
- ✓ Ismerje fel mikrokörnyezetben található tárgyak, foglalkozások helyét, tudja azokat önállóan a helyükre rakni.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Érzékelje és kövesse az egyenletes lüktetést.
- ✓ Ismerjen 3-5 verset, gyermekdalt, segítséggel elő tudja adni.

Tanév végi követelmények

- ✓ Kísérelje meg a dal ritmusát segítséggel tapsolni, kopogni.
- ✓ Keltse fel a figyelmét a zene.
- ✓ Ismerjen fel hangszereket.

Ábrázolás-alakítás

Félévi követelmények:

- ✓ A tanuló képességeihez mérten igyekezzon elsajátítani a különböző ábrázoló alakító technikákat.
- ✓ Ismerje fel a természetben és mesterséges környezetben fellelhető tárgyak formáját.

Tanév végi követelmények

- ✓ Legyen képes az alakítás módjának megtervezésére.
- ✓ Ismerje az alapszíneket, formákat.
- ✓ Eszközhasználata legyen készségszintű. (ecset, olló, ragasztó)

Mozgásnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes egyszerű alapmozgásokat, járásmódokat reprodukálni.
- ✓ Legyen képes légzését szabályozni.
- ✓ Próbálkozzon a célba dobással.

Tanév végi követelmények

- ✓ Legyen képes egyszerű testhelyzetek utánzására.
- ✓ Legyen képes segítséggel bordásfalra függeszkedésre.
- ✓ Legyen képes labdát célba rúgni.

4.4.2.4. 4.évfolyam

Kommunikáció

Félévi követelmények:

- ✓ Egyre biztosabban használja a beszéd közlő és kérdező funkcióját. Nem beszélő tanuló esetében: kommunikációs eszközeit magabiztosan használja.

- ✓ Szociális kapcsolataiban együttműködő.

Tanév végi követelmények

- ✓ Összehasonlításokat végez, fő fogalom alá rendel.
- ✓ Szívesen és figyelemmel hallgat mesét.

Olvasás-írás

Félévi követelmények:

- ✓ Tudja közölni véleményét, kommunikációs helyzetnek megfelelő néhány mondatos szöveget tudjon alkotni. Tudjon kérdést feltenni segítséggel, válaszolni.
- ✓ Legyen képes a tanult betűk olvasására, betűk összeolvasására
- ✓ Segítséggel szóban oldjon meg szövegértést bizonyító feladatokat.
- ✓ Tudjon betűket, szavakat másolni.

Tanév végi követelmények

- ✓ Tudja közölni véleményét, kommunikációs helyzetnek megfelelő néhány mondatos szöveget tudjon alkotni. Tudjon kérdést feltenni segítséggel, válaszolni.
- ✓ Legyen képes a tanult betűk olvasására, betűk összeolvasására
- ✓ Segítséggel szóban oldjon meg szövegértést bizonyító feladatokat, legyen képes a hallott szöveg lényegének elmesélésére.
- ✓ Tudjon betűket, szavakat másolni. Tollbamondással legyen képes 3-4 rövid szó leírására.
- ✓ Fejből tudjon két verset.

Számolás-mérés

Félévi követelmények:

- ✓ Testek felismerése (kocka, téglatest, gömb)
- ✓ Síkidomok felismerése (téglalap, háromszög, kör, négyzet)
- ✓ Egyjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadása, egyjegyű számból egyjegyű szám elvétele
- ✓ Azonos időtartalmak felismerése (4 évszak=1 év, 1 hét = 7 nap)

Tanév végi követelmények

- ✓ Kétjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadása, kétjegyű számokból egyjegyű számok elvétele.
- ✓ Hosszúság mérése. Mérőeszközök felismerése (vonalzó, centi, mérőszalag) Mérés vonalzóval.
- ✓ Mérleggel mérhető dolgok felsorolása.

Játékra nevelés

Félévi követelmények:

- ✓ Képes szabályokat elfogadni és újakat alkotni a tárgyakkal folytatott tevékenység közben.
- ✓ Képes önállóan kitalált tevékenységet huzamosabb ideig játszani.

Tanév végi követelmények

- ✓ Képes betartani játék közben a balesetvédelmi szabályokat.
- ✓ Képes bekapcsolódni dramatizálásba egyszerű szituációs játékon keresztül.

Technika és életvitel

Félévi követelmények:

- ✓ Egyféle szalvétahajtogatási technika bemutatása.
- ✓ Egy választott ünnepről plakát készítése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Filcanyagból könyvjelző készítése.
- ✓ Plakát készítése a környezetvédelemről.

Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ Érzékszervek felsorolása (látás, hallás, tapintás, ízlelés, érzékelés)
- ✓ Településformák megnevezése kép alapján (város, falu, tanya)
- ✓ Különböző anyagok felismerése (papír, műanyag, fém, üveg, fa, textil, gumi)
- ✓ Környezetbarát/környezetszennyező közlekedési eszközök felismerése, felsorolása

Tanév végi követelmények

- ✓ 5 erdei állat felismerése, felsorolása (róka, vaddisznó, harkály, cinke, őz)
- ✓ 5 mezei állat felismerése (vakond, ürge, sáska, varjú, tücsök)
- ✓ Vízi- és vízparti állatok felismerése, felsorolása (hal, szitakötő, béka, kagyló, vízisikló, tőkés réce)
- ✓ Háziállatok felismerése, felsorolása.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ 6 egységből álló ritmus visszatapsolása.
- ✓ Hangszerfelismerés, megkülönböztetés.

Tanév végi követelmények

- ✓ Dalok éneklése az ünnepekhez kapcsolódóan.
- ✓ Figyelmes és fegyelmezett zenehallgatás.

Ábrázolás-alkatás

Félévi követelmények:

- ✓ Kifestésnél, színezésnél a vonalhatárok betartása.
- ✓ Felismerhető ember, állat és növény ábrázolás.

Tanév végi követelmények

- ✓ „Kedvenc állatom” címmel képalkotás szabadon választott technikával.
- ✓ „Családom” címmel képalkotás grafitlappal és színes ceruzával, vagy filctollal.

Mozgásnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ mozgásos alapformák ismerete (térdelés, ülés, fekvés, emelés, leengedés, hajlítás, körzések, szökdelések, ugrások, rugózások, összetett törzsmozgások)
- ✓ gurulóátfordulás előre
- ✓ labda gurítások, elkapások, dobások, rúgások
- ✓ járás egyensúly megtartása alacsony gerendán
- ✓ szökdelések páros lábon, helyben és haladva
- ✓ futások irányváltoztatásokkal

Tanév végi követelmények

- ✓ mozgásos alapformák ismerete (térdelés, ülés, fekvés, emelés, leengedés, hajlítás, körzések, szökdelések, ugrások, rugózások, összetett törzsmozgások)

- ✓ gurulóátfordulás előre-hátra
- ✓ labda gurítások, elkapások, dobások, rúgások
- ✓ járás egyensúly megtartása alacsony gerendán
- ✓ szökdelések páros lábon, helyben és haladva, fordulatokkal
- ✓ futások irányváltoztatásokkal

4.4.2.5. 5.évfolyam

Olvasás - írás

Félévi követelmények:

- ✓ mondatalkotás megadott szóval, mondatalkotás képről
- ✓ személyi adatok gyakorlása
- ✓ betűismeret, szótagok, szavak kirakása
- ✓ azonos szótaggal kezdődő szavak gyűjtése, értelmezése
- ✓ hiányzó betűk, szótagok felfedezése, pótlása
- ✓ egyeztetések a tanterem tárgyaival, tárgy- és szóképekkel

Tanév végi követelmények:

- ✓ mondatalkotás megadott szóval, mondatalkotás képről
- ✓ személyi adatok gyakorlása
- ✓ betűismeret, szótagok, szavak kirakása

Számolás - mérés

Félévi követelmények:

- ✓ nagy-kicsi, vékony-vastag, lapos-mély-magas stb. fokozatai, összehasonlítások, párosítások, sorozatok létrehozása, különbségek érzékelhető ábrázolása rajzban, vágásban, gyurmázásban
- ✓ naptár ismerete, hónapok nevei, sorrendjük
- ✓ számkép kirakása, számjegyek ismertetése, egyeztetése számképpel, növekvő, csökkenő számsor folytatása
- ✓ mennyiséggel, számjegyek írása, sorba rakása, számegyenes készítése, beszámozása 10-ig

Tanév végi követelmények:

- ✓ nagy-kicsi, vékony-vastag, lapos-mély-magas stb. fokozatai, összehasonlítások, párosítások, sorozatok létrehozása, különbségek érzékelhető ábrázolása rajzban, vágásban, gyurmázásban
- ✓ naptár ismerete, hónapok nevei, sorrendjük
- ✓ számkép kirakása, számjegyek ismertetése, egyeztetése számképpel, növekvő, csökkenő számsor folytatása
- ✓ mennyiséggel, számjegyek írása, sorba rakása, számegyenes készítése, beszámozása 10-ig
- ✓ társasjátékok dobókockával, dominózás
- ✓ ok-okozati összefüggések felismerése, megfogalmazása eseményképpel kapcsolatban

Etika

Az etika tantárgy osztályozó vizsga témái, mind a tanulásban akadályozott mind az értelmileg akadályozott tanulóknál azonosak. Differenciálás a feladat feldolgozásmódjában jelenik meg. Az értelmileg akadályozott tanulók a feladatok megoldásánál tanári és képi megsegítést kapnak.

Félévi követelmények

- ✓ ismerje a teste működését, hogyan lehet egészséges
- ✓ különböztesse meg a hasznos és káros élelmiszereket
- ✓ képes legyen az együttműködés különböző formáira
- ✓ ismerje a közösségi szabályokat
- ✓ képes legyen betartani a játékszabályokat
- ✓ ismerje a kommunikáció megfelelő módjait

Tanév végi követelmények:

- ✓ ismerje az ünnepeket és a hozzá tartozó népszokásokat
- ✓ képes legyen rendet tartani a környezetében
- ✓ ismerje fel családtagjait (fénykép) tudja, hogy hogyan épül fel a család
- ✓ képes legyen megkülönböztetni az évszakokat
- ✓ képes legyen különbséget tenni helyes és helytelen között
- ✓ képes legyen választani a különböző tevékenységek között

Allampolgári ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ saját adatok ismerete, név, lakcím, telefonszám
- ✓ a szülők foglalkozására vonatkozó eszközök, képek megtekintése
- ✓ viselkedés családi események (esküvő, születés, gyász, temetés) során
- ✓ saját település ismerete, jellemzők: Falu – város – főváros jellemzői

Tanév végi követelmények:

- ✓ saját adatok ismerete, név, lakcím, telefonszám
- ✓ a szülők foglalkozására vonatkozó eszközök, képek megtekintése
- ✓ viselkedés családi események (esküvő, születés, gyász, temetés) során
- ✓ saját település ismerete, jellemzők: Falu – város – főváros jellemzői
- ✓ közlekedési szabályok, táblák, jelzések válogatása, csoportosítása (tiltó- és tájékoztató táblák)
- ✓ közlekedési eszközök ismerete, megkülönböztetése, felismerése (szárazföldi, légi, vízi)

Kommunikáció

Félévi követelmények:

- ✓ képekről nonverbális közlések leolvasása, megfogalmazása, helyzetgyakorlatok, képek elemzése, saját tapasztalatok megbeszélése
- ✓ nyilvános helyen kulturált étkezés. Viselkedés és étkezés feltűnés nélkül (cukrászdában, gyorsétteremben)
- ✓ évszaknak és alkalomnak megfelelő ruházat kiválasztása irányítással, ruhadarabok kiválasztása, csoportosítása különböző szempontok szerint
- ✓ lakás berendezéseinek megfigyelése, megismerése, megnevezése, balesetmentes használata segítségével
- ✓ a városi közlekedés színtereinek, járműveinek megfigyelése és megnevezése
- ✓ képek időrendi sorrendbe helyezése

Tanév végi követelmények:

- ✓ képekről nonverbális közlések leolvasása, megfogalmazása, helyzetgyakorlatok, képek elemzése, saját tapasztalatok megbeszélése
- ✓ nyilvános helyen kulturált étkezés. Viselkedés és étkezés feltűnés nélkül (cukrászdában, gyorsétteremben)

- ✓ évszaknak és alkalomnak megfelelő ruházat kiválasztása irányítással, ruhadarabok kiválasztása, csoportosítása különböző szempontok szerint

Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ egymás testrészeinek megmutatása, megnevezése
- ✓ az érzékszervek funkciója, védelmük
- ✓ betegségek megelőzése, az egészség fontosságának ismerete
- ✓ önálló mosdás, fogmosás, hajápolás
- ✓ a mentőláda tartalmának megismerése, a benne lévő eszközök és szerek használatának megismerése (kötszer, fertőtlenítő)
- ✓ csapadékfajták megfigyelése (pára, köd, dér, zúzmara, harmat)

Tanév végi követelmények:

- ✓ egymás testrészeinek megmutatása, megnevezése
- ✓ az érzékszervek funkciója, védelmük
- ✓ betegségek megelőzése, az egészség fontosságának ismerete

Ének - zene

Félévi követelmények:

- ✓ népdalcsokok összeállítása témakörök szerint (növények, időjárás, köszöntők)
- ✓ karácsonyra, húsvétra, pünkösdre, anyák napjára, születésnapra dal, vers tanulása
- ✓ leülés-felállás, séta-futás váltakozása megadott jelre

Tanév végi követelmények:

- ✓ népdalcsokok összeállítása témakörök szerint (növények, időjárás, köszöntők)
- ✓ karácsonyra, húsvétra, pünkösdre, anyák napjára, születésnapra dal, vers tanulása
- ✓ leülés-felállás, séta-futás váltakozása megadott jelre
- ✓ rövid szituációs gyakorlatok előadása
- ✓ Himnusz, Szózat megismerése
- ✓ relaxációs zene hatásának megtapasztalása

Ábrázolás-alakítás

Félévi követelmények:

- ✓ alapszínek felismerése és megkülönböztetése egymástól
- ✓ alapformák alakzatainak felismerése és megkülönböztetése egymástól

Tanév végi követelmények:

- ✓ alapszínek felismerése és megkülönböztetése egymástól
- ✓ alapformák alakzatainak felismerése és megkülönböztetése egymástól
- ✓ melyek a hideg és a meleg színek
- ✓ a látás érzékszerve

Életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ a különböző színező technikák ismerete és egyszerű alkalmazása
- ✓ technikai feladat: papírfonás készítése két színes papírcsíkból –/keresztfonás, alul, felül való bujtatással/

Tanév végi követelmények:

- ✓ a különböző színező technikák ismerete és egyszerű alkalmazása

- ✓ a környezetünkben megtalálható anyagfélék ismerete
- ✓ technikai feladat: papírfonás készítése két színes papírcsíkból –/keresztfonás, alul, felül való bujtatással/
- ✓ cipőfűző megkötése

Mozgásnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ gimnasztikai gyakorlatok kézi szerrel, labdával
- ✓ járások törzs- és karmozgással összekötve
- ✓ futások iram- és irányváltással

Tanév végi követelmények:

- ✓ gimnasztikai gyakorlatok kézi szerrel, labdával
- ✓ járások törzs- és karmozgással összekötve
- ✓ futások iram- és irányváltással
- ✓ egyensúlygyakorlatok talajon, padon
- ✓ labdavezetés kézzel, lábbal
- ✓ távolugrás helyből

4.4.2.6. 6.évfolyam

Kommunikáció

Félévi követelmények:

- ✓ Képek segítségével saját élmények felidézése.
- ✓ Hasonlóságok, különbözőségek megfogalmazása képeken.
- ✓ Hónapok, évszakok, napok, napszakok neve, aktuális adatok megnevezése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Felolvasott rövid szöveg értelmezése, válaszadás kérdésekre.
- ✓ Igeidők használata a beszédben. Mondatkiegészítések szóban.
- ✓ Állatok felismerése kép, hang alapján. Kedvenc állat/háziállat megnevezése.

Olvasás-írás

Félévi követelmények:

- ✓ Hiányos mondat kiegészítése szóban, kép segítségével.
- ✓ Betűsorok, szavak olvasása. Kis és nagybetűk azonosítása.
- ✓ Hallott szöveg szereplőinek felsorolása, ok-okozati összefüggések felismerése.
- ✓ Hiányzó betűk pótlása szavakból. Szavak írása másolással vagy önállóan kép megnevezéssel.
- ✓ Saját teljes név, anyja teljes neve, apja teljes neve, testvér(ek) keresztnéve,
- ✓ születési hónap/nap, lakhely (város megnevezése)

Tanév végi követelmények

- ✓ Szavak, rövid mondatok kirakása szótag/-szókártyákkal.
- ✓ Szó/mondat- kép egyeztetések.
- ✓ Hallott szöveg megértésének ellenőrzése kérdések segítségével
- ✓ 2, 3 betűs szavak írása önállóan képről.
- ✓ Szavak, mondatok írása másolással vagy tollbamondással.

Számolás-mérés

Félévi követelmények:

- ✓ Logikai készlet használata. Elemek ismerete, adott tulajdonságok felismerése.
- ✓ Egész órák leolvasása.
- ✓ Eseményképek időrendbe állítása.
- ✓ Formamásolás.

Tanév végi követelmények

- ✓ Számjegyek felismerése és írása 0-10-ig.
- ✓ Relációk.
- ✓ Számszomszédok.
- ✓ Összeadás és kivonás eszköz segítségével.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Képes legyen önállóan elmesélni a saját élményeit.
- ✓ Ismerje a közlekedési szabályokat.
- ✓ Képes legyen megkülönböztetni az osztályközösségben a társaihoz való viszonyát.
- ✓ Tudjon különbséget tenni a helyes és helytelen cselekedetek között.
- ✓ Ismerje Magyarország nemzeti ünnepeit.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a különböző fogyatékkal élő emberek csoportjait.
- ✓ Tudja, hogy milyen megnyilvánulási formái lehetnek az emberek negatív vagy pozitív érzelmeinek.
- ✓ Ismerje a segítségnyújtás formáit.
- ✓ Tudja, hogy váratlan helyzetekben kihez fordulhat segítségért.

Társadalmi ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ Adatok: Személyes adatok. Iskola neve, osztálytársak, tanárok neve.
- ✓ Külső és belső tulajdonságok differenciálása.

Tanév végi követelmények

- ✓ Falu és város közötti különbségek ismerete, jellemző jegyek csoportosítása.
- ✓ A közlekedés elemi szabályainak ismerete. Közlekedési eszközök felsorolása/felismerése.

Technika, életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ A tanult módon, személyre szabott segítséggel vegyen rész önellátási tevékenységekben.
- ✓ Legyen tapasztalata különböző anyagfajtákról, azok megmunkálásának módjairól.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje alapvető árucikkek beszerzési helyét és a vásárlás módját.
- ✓ Segítséggel legyen képes rendbe rakni saját felszerelését, játékait.

Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ A víz szerepe életünkben. Halmazállapot változások. Csapadékfajták.
- ✓ Fő fogalom alá rendezések a növény-és állatvilág körében.

Tanév végi követelmények

- ✓ Érzékszerveink.
- ✓ A bőr védelme.
- ✓ Egyszerű környezetmegóvó tevékenységek ismerete.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Halk és hangos beszéd megkülönböztetése, produkálása.
- ✓ Hangszerek hangjainak felismerése.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ritmusgyakorlatok.
- ✓ Ismert dal közös éneklése.

Ábrázolás-alkítás

Félévi követelmények:

- ✓ Képességeinek megfelelően, személyre szabott segítséggel használja az ábrázolás eszközeit és anyagait.
- ✓ Egyénre szabott segítséggel készítsen ábrázolásokat.

Tanév végi követelmények

- ✓ Irányítás mellett pontosan kössön össze vízszintes és függőleges egyeneseket.
- ✓ Képes legyen segítségnyújtás mellett egyszerű tárgy készítésére.

Mozgásnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ egyszerű bemelegítő gyakorlatok
- ✓ nyújtógyakorlatok
- ✓ egyszerű támaszhelyzetek és gyakorlatok
- ✓ játékok és versengések
- ✓ egyszerű statikus gimnasztikai gyakorlatok
- ✓ dobások különböző eszközökkel

Tanév végi követelmények

- ✓ bemelegítő gyakorlatok önállóan
- ✓ nyújtógyakorlatok egyénileg, bordás falnál
- ✓ támaszhelyzetek és gyakorlatok önállóan vagy segítséggel
- ✓ játékok és versengések, egyénileg vagy csapatban
- ✓ egyszerű statikus és dinamikus gimnasztikai gyakorlatok
- ✓ dobások helyből és nekifutásból különböző eszközökkel

4.4.2.7. 7.évfolyam

Olvásás - írás

Félévi követelmények:

- ✓ Képek és kérdések segítségével; tulajdonságok gyűjtése, kiválasztása, mondatba foglalása, kérdések önálló megfogalmazása.
- ✓ Szavak és képek főfogalom alá rendezése
- ✓ Egyszerű szöveg értelmezése többszöri meghallgatás után

Tanév végi követelmények:

- ✓ Kis és nagybetűk felismerése, rész-egész felismerése
- ✓ Szótagolvasó gyakorlatok, 2-3 betűs szavak olvasása
- ✓ Személyes adatok, napok, hónapok, évszakok ismerete, válaszadás kérdésekre

Számolás - mérés

Félévi követelmények:

- ✓ Válogatások, halmazok képzése, számfelismerési gyakorlatok 3-as/ 5-ös /10-es számkörben
- ✓ Képről művelet megfogalmazása 3-as és 5-ös számkörben
- ✓ Számlálások kis számkörben

Tanév végi követelmények:

- ✓ Elvétel és hozzáadás különbségének ismerete 5-ös és 10-es számkörben
- ✓ Pótlások 3-as és 5-ös számkörben
- ✓ Hosszú és rövid, előtte és utána fogalmak ismerete

Etika /hit- és erkölcsstan

Az értelmileg akadályozott tanulók a feladatok megoldásánál tanári és képi megsegítést kapnak.

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a közlekedési szabályokat. Önálló közlekedés felelőssége.
- ✓ Ismerje a saját belső pozitív és negatív tulajdonságait. Önismeret.
- ✓ Ismerje a gyerekkor és a felnőttkor közötti különbségeket.
- ✓ Tudja, hogy mi a felelősségvállalás. Hibák és következmények.
- ✓ Különbőség tudjon tenni a helyes és helytelen cselekedetek között.
- ✓ Ismerje a környezet szennyezés következményeit.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje a női és a férfi szerepeket a családban és a közösségben.
- ✓ Tudja, hogy hogyan kérjen segítséget, ha konfliktusa van valakivel.
- ✓ Ismerje az eskü az ígéret és a becsület fogalmát.
- ✓ Ismerje a család funkcióit.
- ✓ Ismerje a szabadság fogalmát.
- ✓ Tudjon tervet megfogalmazni

Társadalmi ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a szárazföldi, vízi, légi tömegközlekedés eszközeit.
- ✓ Tudja a közlekedés, tömegközlekedés alapvető szabályait.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje a biztonságos tömegközlekedés feltételeit, a helyes viselkedési módokat.
- ✓ Legyen tisztában a zebra, jelzőlámpa működésével, használatával.
- ✓ Ismerje lakóhelye és iskolája címét, legyen képes elmondani őket.

Környezetismeret

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen képes a természeti formák, élőlények, egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak összegzésére és ismertetésére.
- ✓ Tudjon tanári irányítással egyénileg és csoportban dolgozni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje az időjárási elemek területi, időbeli változásai közötti összefüggéseket, fogalmazza meg, milyen az aktuális időjárást.
- ✓ Ismerje fel és tudja jellemezni a megismert állatok és növények küllemét, testfelépítését, életmódját és az emberhez való kapcsolatát.

Kommunikáció

Félévi követelmények:

- ✓ A tanuló képességeihez mérten bekapcsolódik kommunikációs helyzetekbe, igényli gondolatainak, érzéseinek átadását, egyszerű utasításokat megért.
- ✓ Elsajátítja az anyanyelvi verbális vagy nem verbális kommunikáció alapelemeit, megismeri a beszéd kapcsolatteremtő, közlő, informáló funkcióját.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Folyamatosan törekszik a formailag és tartalmilag helyes kommunikáció elsajátítására.
- ✓ Képes önállóan kapcsolatot teremteni és adekvát kommunikációban részt venni.
- ✓ Praktikus helyzetekben, a szükséges mennyiségű segítség mellett, alkalmazni tudja a különböző mértékben elsajátított kultúrtechnikai ismereteket.

Ének-zene

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon énekelni tanult dalokat emlékezetből.
- ✓ Legyen képes rövid ritmussorok megismétlésére.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerjen fel hangszereket a hangzásukról.
- ✓ Legyen képes egyszerű ritmus, dallam és szöveg visszaadására (2-3 ütem)
- ✓ Ismerje fel a többször meghallgatott zeneműveket.

Ábrázolás – alakítás

Félévi követelmények:

- ✓ A tanuló képes egyszerű alkotás létrehozására választott technikával.
- ✓ Tud körvonalakon belül színezni és festeni.
- ✓ Tud ollóval nagyobb, összetett formát kivágni.
- ✓ Tudja a ragasztót célszerűen használni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Elemi szinten tudja használni a vonalzót és a körzőt.
- ✓ Mértani formákat leutánoz, abból díszítő sorokat tud képezni.
- ✓ Fel tud sorolni néhány rajzfilmet, s azokról néhány mondatban beszámolni.

Életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ A tanult öltésformák közül tudjon néhányat segítséggel alkalmazni.
- ✓ Tudjon gombot felvarrni.
- ✓ Tudjon részt venni az eddig tanult és begyakorolt munkatevékenységekben.
- ✓ Tudjon részt venni a konyhai munkákban, ismeri az edényeket, eszközöket, az egyszerű konyhai gépek használatát.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismeri a takarítási és gondozási munkákat, s a hozzájuk illő eszközöket, tevékenységei során piktogramokat értelmezni.
- ✓ Szét tudja válogatni a ruhákat színük, anyaguk és szennyezettségük alapján.
- ✓ Tudjon tájékozódni az üzletben, segítséggel tudjon néhány tételt megvásárolni, értelmezni a szavatossági idő jelölését.
- ✓ Képes legyen kívánságát és kifogásait megfogalmazni.
- ✓ Tudja, hogy a termékeken hol találhatóak a piktogramok, felismer közülük néhányat.

Információs eszközök használata

Félévi követelmények:

- ✓ Tudjon felsorolni információs eszközöket, ismerje főbb funkcióikat.
- ✓ Legyen tisztában az informatika terem használati rendjével.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje a számítógép működését, ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat.
- ✓ Sajátítsák el az egyes táplálkozási szintek jellemzőit, lássák azok szerepét az anyag-és energiaforgalomban

Testnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ A tanuló képes vezényszavakat követni.
- ✓ Tud irányítással összetett utánzó gyakorlatokat végezni.
- ✓ Képes a testtömeghez igazodó erő kifejtésre a gyakorlatok végzésekor.
- ✓ Ismeri a használt tornaszerek nevét, azok balesetmentes használatát.

Tanév végi követelmények:

- ✓ A tanuló képes aktívan részt venni sportjátékokban egyszerűsített szabályok figyelembevételével.
- ✓ Tud egyensúlyozni változó feltételek között.
- ✓ Tud labdát vezetni és továbbítani.
- ✓ Törekszik az egészséges életmódra és a rendszeres fizikai aktivitásra.

4.4.2.8. 8.évfolyam

Olvasás-írás

Félévi követelmények

- ✓ az elsajátított olvasástechnika használata a mindennapi élethelyzetekben való tájékozódásnál.
- ✓ a térbeli viszonyok gyakorlati alkalmazása a kultúrtechnikai ismereteknél.
- ✓ a személyi adatok segítségével alkalmazza

Tanév végi követelmények

- ✓ az elsajátított olvasástechnika használata a mindennapi élethelyzetekben való tájékozódásnál.
- ✓ a térbeli viszonyok gyakorlati alkalmazása a kultúrtechnikai ismereteknél.
- ✓ a személyi adatok alkalmazása
- ✓ egyéni képességeinek megfelelően legyen képes a hétköznapi életben előforduló írásbeli feladatok végzésére.

Kommunikáció

Félévi követelmények

- ✓ a gyermek ismerje a társadalmi érintkezési formákat
- ✓ legyen képes néhány egyszerű szimbólumot megismerni (buszmegálló, átkelő...)
- ✓ legyen képes megnevezni és megmutatni testrészeit
- ✓ legyen ismerete a tisztálkodásról, testápolásról, helyes fogmosásról
- ✓ legyen képes az évszaknak és az alkalomnak megfelelő ruházatot kiválasztani
- ✓ tudja főfogalom alá rendelni az ételeket

Tanév végi követelmények

- ✓ legyen képes megnevezni a lakás (konyha, szoba) berendezési tárgyait
- ✓ ismerje még és különböztesse meg a közlekedési eszközöket
- ✓ legyen ismeret a balesetmentes, óvatos, figyelmes közlekedésről
- ✓ tudja megnevezni a napszakok jellegzetességeit és a hozzájuk kapcsolódó cselekvéseket
- ✓ legyen képes felsorolni a nagyobb ünnepeket
- ✓ legyen képes megnevezni a helyes és helytelen viselkedést

Számolás-mérés

Félévi követelmények

- ✓ végezze el a mennyiség és számjegy azonosítását a 20-as számkörben.
- ✓ számszomszédokat ismerje biztosan 10-es számkörben.
- ✓ térben ismerje az alapvető relációs szavakat.
- ✓ egyre nagyobb önállósággal végezzen műveleteket manipulációval 20-as számkörben

Tanév végi követelmények

- ✓ végezze el a mennyiség és számjegy azonosítását a 20-as számkörben.
- ✓ számszomszédokat ismerje biztosan 10-es számkörben.
- ✓ térben ismerje az alapvető relációs szavakat.
- ✓ egyre nagyobb önállósággal végezzen műveleteket manipulációval 20-as számkörben.
- ✓ segítséggel végezzen becsléseket a mennyiségek felismerésével, viszonyításával (súly).
- ✓ időben végezzen alapvető összehasonlításokat

Etika/Hit- és erkölcsstan

Az etika tantárgy osztályozó vizsga témái, mind a tanulásban akadályozott, mind az értelmileg akadályozott tanulóknál azonosak. Differenciálás a feladat feldolgozásmódjában jelenik meg. Az értelmileg akadályozott tanulók a feladatok megoldásánál tanári és képi megsegítést kapnak.

Félévi követelmények

- ✓ Családi kapcsolatok ismerete. Családfa készítés.
- ✓ Ismerje a saját személyiségjegyeit. Negatív és pozitív tulajdonságok.
- ✓ Érzelmek megkülönböztetése, jellemzése.
- ✓ Ismerje a környezetvédelem fontosságát, szelektív hulladékgyűjtés szabályait.
- ✓ Tudjon különbséget tenni a barát és a haver fogalma között.
- ✓ Fogalmazza meg az internethasználatának szabályait.

Tanév végi követelmények

- ✓ Ismerje a káros szenvedélyeket és azok emberre gyakorolt hatásait.
- ✓ Tudja a különbséget a vita és a veszekedés között.
- ✓ Ismerje a média fogalmát és formáit.
- ✓ Képes legyen felsorolni a továbbtanulás lehetőségeit.
- ✓ Ismerje a hazaszeretet fogalmát és országunk jelképeit.
- ✓ Tudja, hogy milyen hatása van az előítéletnek, kirekesztésnek egy közösségben.

Társadalmi ismeretek

Félévi követelmények

- ✓ Személyes adatok ismerete
- ✓ A család (családi ünnepek, rokonok, életkorok)
- ✓ Vásárlás élelmiszerboltban (tudja megnevezni és csoportosítani az élelmiszereket)
- ✓ Vásárlás a piacon (tudja megnevezni és megkülönböztetni a zöldségeket és a gyümölcsöket)

- ✓ Vásárlás a cipőboltban (tudja megkülönböztetni a lány és a fiú cipőket)
- ✓ Vásárlás a játékboltban

Tanév végi követelmények

- ✓ ismerje a falu és a város közötti különbségeket
- ✓ ismerje a felszíni formákat
- ✓ ismerje a közlekedési szabályokat (táblák, jelzések válogatás, csoportosítása)
- ✓ ismerje a tömegközlekedésen való helyes/helytelen viselkedést
- ✓ legyen tisztában a pénz fogalmával
- ✓ ismerje a Himnusz

Környezetismeret

Félévi követelmények

- ✓ ismerje fel és mutassa meg testrészeit, nevezze meg érzékszerveit, ismerje azok elemi funkcióit.
- ✓ tudja ruházatát kiválogatni, gondozni, tisztán tartani.
- ✓ legyen ismerete a helyes és a helytelen táplálkozásról.
- ✓ ismerje fel a balesetveszélyt, tudja azt elkerülni, életkorának és értelmi szintjének megfelelően
- ✓ egyszerű betegségek felismerése, mi történik az orvosnál.
- ✓ főfogalom alá rendszerezés, csoportosítások (állatok, növények, élelmiszerek, járművek)

Tanév végi követelmények

- ✓ ismerje az emberi fejlődés szakaszait
- ✓ ismerje az időjárás elemeit
- ✓ tudja megnevezni és megmutatni érzékszerveit
- ✓ legyen ismeret az erdőről, annak lakóiról
- ✓ ismerje a mező állatait
- ✓ ismerje a vízpart állatait

Ének-zene

Félévi követelmények

- ✓ karácsonyi dalok felismertetése énekkel vagy dúdolással
- ✓ egyszerű népdalok éneklése
- ✓ hangszerek felismerése
- ✓ kedvelt dal előadása énekkel, hangszer bevonásával

Tanév végi követelmények

- ✓ húsvéti és anyák napi dalok felismertetése énekkel vagy dúdolással
- ✓ egyszerű népdalok éneklése
- ✓ hangszerek felismerése
- ✓ kedvelt dal előadása énekkel, hangszer bevonásával

Ábrázolás-alakítás

Félévi követelmények

- ✓ képességeinek megfelelően, személyre szabott segítséggel használja az ábrázolás eszközeit és anyagait
- ✓ egyénre szabott segítséggel készítsen ábrázolásokat

Tanév végi követelmények

- ✓ képességeinek megfelelően, személyre szabott segítséggel használja az ábrázolás

- ✓ eszközeit és anyagait
- ✓ egyénre szabott segítséggel készítsen ábrázolásokat

Információs eszközök használata

Félévi követelmények

- ✓ egyszerű online feladatok megoldása
- ✓ tablet, laptop kezelése utasítás után
- ✓ paintben rajzolás utasítás után
- ✓ változások előidézése számítógép használatával (írás – írott szöveg eltüntetése, ábrák színezése, színek változtatása, méret változtatása stb.).

Tanév végi követelmények

- ✓ egyszerű online feladatok megoldása
- ✓ tablet, laptop kezelése utasítás után
- ✓ paintben rajzolás utasítás után
- ✓ változások előidézése számítógép használatával (írás – írott szöveg eltüntetése, ábrák színezése, színek változtatása, méret változtatása stb.)
- ✓ legyen képes pár szót leírni Word dokumentumban

Életvitel és gyakorlat

Félévi követelmények

- ✓ egyszerű tárgyak készítése papírból
- ✓ takarítási munkákban való részvétel
- ✓ ültetés
- ✓ konyhai munkákban való részvétel: terítés, tálalás

Tanév végi követelmények

- ✓ egyszerű tárgyak készítése különböző anyagokból
- ✓ gombfelvarrás
- ✓ takarítási munkákban való részvétel
- ✓ konyhai munkákban való részvétel: egyszerűbb ételek elkészítése

Testnevelés

Félévi követelmények

- ✓ állások: alapállás, terpeszállás
- ✓ kartartások, karkörzés
- ✓ egyszerű szökdelések
- ✓ futás, instrukcióra irányváltás
- ✓ egyszerű járásgyakorlatok

Tanév végi követelmények

- ✓ egyszerű erősítő gyakorlatok eszközzel vagy anélkül
- ✓ egyszerű nyújtógyakorlatok
- ✓ testrészek megkülönböztetése, egyensúly érzékelés fejlesztése
- ✓ futóiskola: sarok- és térdemelés
- ✓ alapmozgások: kúszás, négykézláb járás
- ✓ egyszerű labdajátékok

4.4.3. Szakiskola

4.4.3.1. 9.E évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Félévi követelmények:

- ✓ szövegből aláhúzással kikeres legalább 3 lényeges elemet (szereplőt, helyszínt, eseményt)
- ✓ kérdések mentén/írott segítséggel 4-5 pontból álló vázlatot készít
- ✓ leírást készít 4-5 mondatban magáról vagy képről írásban
- ✓ szóban és/vagy írásban legalább egy tanult irodalmi művet jellemez, bemutat, összefoglal 3-5 mondatban
- ✓ szavakat betűrendbe állít (5 db-ot)
- ✓ mondatokat csoportosít (egyszerű v. összetett)
- ✓ mondatfajta felismer és meghatároz (kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító, óhajtó)

Tanév végi követelmények:

- ✓ rövid szövegeket stílus alapján be tud sorolni
- ✓ szöveget felismer stílusjegyek alapján (vers, próza, reklám, levél stb.)
- ✓ információt kikeres könyvből vagy internet segítségével
- ✓ szavakat kérdőszó alapján szófajba sorol (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó)
- ✓ igéket különböző időben szóban/írásban ragoz
- ✓ igéket átalakít különböző módokba (pl.: kijelentőből felszólító módba)

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ számokból álló sorozatot képes folytatni legalább 3 elemmel felismert szabály szerint mindkét irányban
- ✓ képes szöveges feladatot értelmezni, tervet készíteni, megoldani és ellenőrizni
- ✓ számológépet használ
- ✓ számokat vagy más elemeket halmazba tud sorolni, ismeri a metszet fogalmát és az üres halmazt

Tanév végi követelmények:

- ✓ testeket megnevez (3 db-ot legalább)
- ✓ 1 test felszínét és/v. térfogatát kiszámítja képlet segítségével
- ✓ négyzet, téglalap kerületét, területét kiszámítja
- ✓ szövegeket nagyság szerint csoportosít
- ✓ képes a négy alapműveletet pontosan kivitelezni az egész és a racionális számok körében

Angol nyelv

Félévi követelmények:

- ✓ Alapvető tanórán használt utasítások, válaszok, kérdések ismerete (tanár/diák).
- ✓ Üdvözlő és elbúcsúzó kifejezések, mondatok ismerete (napszak szerint, baráti, hivatalos)
- ✓ Bemutatkozás, mások bemutatása. Az angol ábécé ismerete: saját név betűzése. A létige használata egyszerű jelen időben (am, is, are)
- ✓ Legfontosabb személyes adatok ismertetése (név, kor, foglalkozás, telefonszám, e-mailcím, származási hely). Számok ismerete: 1-től 100-ig.

- ✓ Családtagok, rokonok és megnevezésük. A „nekem van valamim/valakim” (has / have) nyelvtani szerkezet helyes használata.
- ✓ Személyleírás: külső és belső tulajdonságok ismerete. Melléknevek és fokozásuk.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Kedvenc tárgyaink, eszközeink felsorolása, jellemzése. Az „ez”, „ezek”, „az”, „azok” mutató névmások alkalmazása.
- ✓ A pontos idő kifejezése (pl.:...múlt,...lesz, negyed..., fél..., ...óra...perc stb.) Napi rutintevékenységek megnevezése. Időhatározók használata (gyakran, általában, soha, ritkán).
- ✓ Szabadidős tevékenységek, hobbik felsorolása. Az egyszerű jelen idő alkalmazása kijelentő módban, illetve tagadó mondat esetén. (általános cselekvés)
- ✓ Véleménynyilvánítás: szeret, vagy nem szeret valamit / valakit kifejezése. Kérdőszavak és kérdőszórend használata az egyszerű jelen időben (Ki, mi, hol, mikor, miért?)
- ✓ A ház részei (szobák, emeletek). Gyakoribb helyhatározók használata (lent, fent, alatt, mögött, mellett, között stb.).
- ✓ Bútorok és tartozékaik. A főnevek többes száma. A határozatlan névelő helyes használata (a / an). A birtokviszony kifejezése (valakinek a valamije).

Állampolgári ismeretek

Félévi követelmények:

- ✓ Szokás, hagyomány, illem, erkölcs, jog között különbséget tesz, legalább egy-egy példát hoz mindegyikre
- ✓ Ismeri legfontosabb személyi okmányait (személyi igazolvány, lakcím kártya, TAJ kártya, diákigazolvány), ezekről néhány mondatban a jellemzőit összefoglalja (mire használható, hogyan lehet igényelni, érvényessége)

Tanév végi követelmények:

- ✓ A postai ügyintézés menetét egy termék kapcsán el tudja mondani (levél v. csekk v. csomag feladása)
- ✓ A magyar fizetőeszközhöz kötődő bankjegyek és érmék megkülönböztetése játékpénzek felhasználásával.
- ✓ Ismeri a pénz szerepét, röviden össze tudja foglalni jelentőségét az ember életében (bevétel, zsebpénz, kiadás, hitel) 4-5 mondatban
- ✓ Ismeri a hitelfelvétel kockázatait és előnyeit, ezekről be tud számolni
- ✓ Megmondja hazánk államformáját, ezt jellemzi néhány szóval (demokrácia, választás)

Természettudomány

Félévi követelmények:

- ✓ Környezetvédelem témakörében:
- ✓ Élőlények és élőhelyeik
- ✓ A szűkebb és tágabb környezet elemei
- ✓ Környezeti ártalmak, szennyező anyagok
- ✓ Az ember egészségtana témakörében:
- ✓ Egészség- betegség fogalma, egészséges életmód
- ✓ Egészségkárosító tényezők, káros szenvedélyek, függőségek

Tanév végi követelmények:

- ✓ Kémiai alapismeretek témakörében:
- ✓ Szerves és szervetlen anyagok

- ✓ Vegyszerek a környezetünkben
- ✓ Mérgező anyagok
- ✓ Fizikai alapismeretek témakörében:
- ✓ A fény terjedése- a szem és a látás
- ✓ A hang terjedése- a fül és a hallás
- ✓ Az elektromos áram hatása élünkre

Vizuális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ A mindennapi élet vizuális jelzéseinek helyes értelmezése.
- ✓ Egyszerűbb tárgyak ábrázolása (szabad rajz, festmény, kollázs, makett).
- ✓ Művészi alkotásokkal kapcsolatos alapfogalmak ismerete.
- ✓ Színek szerepe és hatásának tudatos alkalmazása.

Tanév végi követelmények:

- ✓ A környezet feltérképezése a látvány szerint.
- ✓ A látvány rögzítése: rajz, festészeti technikai, technikai eszközök segítségével.
- ✓ A térben megjelenő művészeti alkotások felismerése, megnevezése (szobor, épület).
- ✓ Egyenes vonalú, un. geometriai minta másolása.
- ✓ Természeti motívumokat alkalmazó minta másolása.
- ✓ Környezetünk tárgyainak anyag szerinti besorolása: természetes vagy mesterséges anyag.

Digitális kultúra

Félévi követelmények:

- ✓ Dokumentumformákat felismer (Word, Excel, jpg, pdf)
- ✓ Tanult programokat önállóan, kevés segítség mellett elindít, abban értékelhető produktumot készít (szöveget bevisz, formáz, módosít, képet rajzol, adatot rögzít)

Tanév végi követelmények:

- ✓ Legalább egy keresőprogram segítségével Interneten információt kikeres, weboldalt megnyit
- ✓ Ismeri az Internethasználat alapvető szabályait, veszélyeit, ezekből 3-5 db-ot felsorol
- ✓ Ismeri a számítógép használatra vonatkozó biztonsági szabályokat, ezeket önállóan/képek segítségével elmondja
- ✓ Számítógépen készített munkáját mappába elmenti saját nevére, átnevezi

Testnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ Egyszerű bemelegítő gyakorlatok
- ✓ Kosárra dobás helyből
- ✓ Egyszerű koordinációs gyakorlatok
- ✓ Tömött labdadobás
- ✓ Kapura rúgás helyből
- ✓ Egyensúlygyakorlatok

Tanév végi követelmények:

- ✓ Egyszerű bemelegítő gyakorlatok önállóan
- ✓ Kosárra dobás helyből és mozgásból
- ✓ Egyszerű koordinációs gyakorlatok
- ✓ Tömött labdadobás előre és hátra

- ✓ Kapura rúgás helyből és mozgásból
- ✓ Egyensúlygyakorlatok

Pályaorientáció

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje fel, hogy a különböző szakmákhoz milyen eszközökre van szükség.
- ✓ Képes legyen megkülönböztetni a női és férfi szakmákat.
- ✓ Képes legyen megkülönböztetni a fizikai és a szellemi munkákat.
- ✓ Sorolja fel azokat a csatornákat, ahol álláshirdetést találhat!
- ✓ Sorolja fel azokat a viselkedési formákat, amely elvárható egy állásinterjú folyamán.
- ✓ Képes legyen egy napirend (munkarend) elkészítésére.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje a tolerancia, empátia fogalmát.
- ✓ Ismerje a konfliktuskezelés formáit.
- ✓ Ismerje a különböző szakmák sajátosságait.
- ✓ Ismerje a lakókörnyezetének közlekedési lehetőségeit.
- ✓ Képes legyen útvonaltervet készíteni.
- ✓ Képes legyen felsorolni az önéletrajz részeit.

Szakmai alapozó

Félévi követelmények

- ✓ Sorolja fel a munkavállaláshoz vezető lépéseket.
- ✓ Ismerje a munkavédelmi szabályokat.
- ✓ Képes legyen készíteni egy családi költségvetést.
- ✓ Ismerje a kiadás, bevétel fogalmát.
- ✓ Ismerje a munkavállaláshoz szükséges nyomtatványokat.
- ✓ Képes legyen felsorolni a személyes okmányokat.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje a bruttó bér és a nettó bér fogalmát.
- ✓ Tudjon számológép segítségével bérszámításokat végezni.
- ✓ Ismerje a munkaszerződés részeit.
- ✓ Tudja kiszámolni, hogy kinek mennyi szabadság jár.
- ✓ Tudja, hogy ki milyen feltételekkel vállalhat diákmunkát.

Ismerje a dolgozók jogait és kötelességeit.

4.4.3.2. 9.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Az irodalmi alkotások esetében képes pár mondatban összefoglalni azok tartalmát, versek esetén ismeri a szimbólumok mögött megbúvó valódi jelentéstartalmat is.

Félévi követelmények:

- ✓ Szövegértés: A kifejező, értelmező hangos olvasás.
Írásbeli szövegalkotás: Másolás alapján rendezett, pontos írásbeli munka készítése.
Irodalom: Első nyelvemlékeink: Halotti beszéd.
- ✓ Szóbeli szövegalkotás: Lexikon, internetes keresőprogram használatával kiselőadás készítése.
Írásbeli szövegalkotás: Változatos kifejezőmódok alkalmazása (rokon értelmű és

hangulatfestő szavak)

Irodalom: A reneszánsz jellemzői. Mátyás király udvarának műveltsége.

- ✓ Helyesírás: A kiejtés szerinti írásmód - a magánhangzók időtartama.
Írásbeli szövegalkotás: A címzettnek, a témának és a mondanivalónak megfelelő szöveg alkotása.
Irodalom: Janus Pannonius: Pannónia dicsérete
- ✓ Helyesírás: A kiejtés szerinti írásmód - a mássalhangzók időtartama.
Írásbeli szövegalkotás: Leírás fogalmazása.
Irodalom: William Shakespeare: Rómeó és Júlia.
- ✓ Szövegértés: Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak ismerete.
Írásbeli szövegalkotás: Jellemzés írása.
Irodalom: A barokk stílus jellemzői.
- ✓ Szóbeli szövegalkotás: A szóbeli szövegalkotásban változatos kifejezésformák alkalmazása.
Írásbeli szövegalkotás: Elbeszélés írása.
Irodalom: Mikes Kelemen: Törökországi levelek

Tanév végi követelmények:

- ✓ Helyesírás: A szóelemző írásmód - -val, -vel, -vá, -vé.
Írásbeli szövegalkotás: Diktálás alapján rendezett, pontos írásbeli munka készítése.
Irodalom: A felvilágosodás kora és a nyelvújítás (Kazinczy Ferenc).
- ✓ Helyesírás: A szóelemző írásmód - a felszólító mód jele.
Írásbeli szövegalkotás: Levél fogalmazása.
Irodalom: Csokonai Vitéz Mihály: A reményhez.
- ✓ Szövegértés: Ábrák, illusztrációk értelmezése.
Írásbeli szövegalkotás: Szavak csoportosítása (szófajuk, hangrendjük stb. szerint).
Irodalom: A reformkor és a romantika jellemzői.
- ✓ Szóbeli szövegalkotás: Vélemény megfogalmazása.
Írásbeli szövegalkotás: Szavak átalakítása más szófajokká.
Irodalom: Katona József: Bánk bán.
- ✓ Helyesírás: A hagyományos írásmód: j-ly betűs szavaink.
Írásbeli szövegalkotás: Szó szerkezetek átalakítása a szerkezet bővítésével (többszörös bővítéssel is)
Irodalom: Kölcsey Ferenc: Himnusz.
- ✓ Helyesírás: Az egyszerűsítő írásmód: A többjegyű betűk kettőzése.
Írásbeli szövegalkotás: Szó szerkezetek átalakítása a szerkezet szűkítéssel, rokon értelmű szavak alkalmazásával.
Irodalom: Vörösmarty Mihály: Szózat.

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen biztos számfogalma a pozitív egész számok körében (számok írása, kiolvasása, értelmezése), tudja elhelyezni a negatív számokat a számegetesen.
- ✓ A négy alapművelet biztonságos használata pozitív egész számokkal matematikai problémák megoldásában.
- ✓ Szabály alapján tudjon táblázatot kitölteni, felsorolni mérhető tulajdonságokat (tömeg, hosszúság, űrtartalom, idő, hőmérséklet), ismerje ezek mérőeszközeit (mérőszalag, személyi mérleg, hőmérő, mérőedény, óra), ismerje a hozzájuk tartozó tanult mértékegységeket.
- ✓ Legyen tisztában a mértani alapfogalmakkal – pont, egyenesek fajtái, szögek fajtái,

síkidomok, testek.

- ✓ Tudjon adott hosszúságú szakaszt szerkeszteni és megfelelni /körző, vonalzó használata/

Tanév végi követelmények:

- ✓ Legyen biztos számfogalma a pozitív egész, valamint a racionális számok körében (számok írása, kiolvasása, értelmezése)
- ✓ A négy alpművelet biztonságos használata pozitív egész és racionális számokkal matematikai problémák megoldásában.
- ✓ Szöveges feladat adataiból tudjon táblázatot kitölteni, s ennek alapján ismerje fel az egyenes arányosságot.
- ✓ Ismerje a tanult mérések (tömeg, hosszúság, űrtartalom, idő, hőmérséklet) mértékegységeit, tudja azokat példákkal szemléltetni. (szemcsepp – ml, kanalas gyógyszer – cl, dobozos üdítő - dl, olaj – l, hordó bor – hl).
- ✓ Ismerje fel és jellemezze a négyzetet, a téglalapot és a háromszöget, tudja az oldalak adataiból kiszámolni a négyzet és a téglalap területét, a háromszög területét.
- ✓ Az oldalak adataiból tudjon háromszöget szerkeszteni, valamint adott sugarú kört.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a továbbtanulási lehetőségeket.
- ✓ Ismerje a hatékony tanulás eszközeit.
- ✓ Tudja, hogy mik az internet veszélyei és használatának szabályai.
- ✓ Ismerje a diszkrimináció fogalmát-negatív és pozitív megkülönböztetés.
- ✓ Ismerje a fogyatékkal élők nehézségeit és a segítségük formáit.
- ✓ Ismerje az egyén helyét a közösségekben.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ismerje az önálló döntéshozatal következményeit.
- ✓ Tudja, hogy milyen állomásai vannak egy párkapcsolatnak.
- ✓ Ismerje a szabadidő hasznos felhasználásának lehetőségeit.
- ✓ Ismerje a családtervezés állomásait.
- ✓ Ismerje a család szerepét a társadalomban.
- ✓ Ismerje a művészeteket, mint az önkifejezés formáit.

Angol nyelv

A „Pioneer beginners” munkatankönyv témakörei alapján

Félévi követelmények:

- ✓ A ház részei (szobák, emeletek). Gyakoribb helyhatározók használata (lent, fent, alatt, mögött, mellett, között stb.).
- ✓ Bútorok és tartozékaik. A főnevek többes száma. A határozatlan névelő helyes használata (a / an). A birtokviszony kifejezése (valakinek a valamije).
- ✓ Lakcím megadása (település, utca, házszám). Lakás / ház leírása, jellemzése (emelet, méret, szobák száma, helyiségtípusok). Sorszámnevek ismerete.
- ✓ Közlekedési eszközök és módok. (drive, walk, ride; by/on kifejezések alkalmazása). A „tud / képes” segédige használata.
- ✓ Középületek a városban (repülőtér, mozi, bevásárlóközpont, benzinkút stb.) Útbaigazítás kérése és nyújtása (menjen előre, forduljon jobbra, balra stb.) Felszólító mód és tiltás kifejezésének alkalmazása.
- ✓ Látnivalókkal, nevezetességekkel kapcsolatos kifejezések (pl.: vár, állatkert, kastély,

múzeum stb.) Az „at” és az ’in” helyhatározók használatának esetei.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Gyümölcsök, zöldségek és egyéb ételek elnevezései. A „néhány” és „semennyi” szavak használata. A „szeretnél...?” szerkezet alkalmazása.
- ✓ Ételek, italok és mennyiségük. A „mennyi” kifejezés alkalmazása megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek esetében.
- ✓ Fő- és mellékétkezők. A „gyakran”, „általában”, „soha” kifejezések használata.
- ✓ Az internettel és kommunikációval kapcsolatos kifejezések (pl.: internet, website, phone, text message, email, skype, social medias stb.) A folyamatos jelen idő használata és megértése (jelenleg pillanatban zajló cselekvés).
- ✓ Számítógépes munka során alkalmazott kifejezések. (pl.: cut, copy, paste, delete, save, print, open). A számítógép részei és perifériái.
- ✓ Időjárás jelentés. (pl.: naps, felhős, esős, havazik). A „Gyerünk...-ni!” kifejezés használata.

Informatika

Félévi követelmények:

- ✓ Az Informatika terem tűz- és balesetvédelmi előírásainak ismerete. A számítógép működési elvének ismerete: áramkör nyit-zár = kettes számrendszer (Neumann János).
- ✓ Bemeneti és kimeneti perifériák felsorolása (billentyű, egér, scanner, kamera; monitor, nyomtató, mikrofon, hangfal stb.) Hardware és software fogalmak meghatározása. Legismertebb operációs rendszer megnevezése (Windows).
- ✓ A Windows-operációs rendszer - bekapcsolás, kikapcsolás, felhasználóváltás; a képernyő részeinek felsorolása (asztal, tálca, ikonok stb.).
- ✓ A Windows-operációs rendszer - ikonokra kattintva programok indítás; párhuzamos programfuttatások (kisméret, előző méret, bezárás gombok használata); ablakok, párbeszédablakok, fülek kezelése.
- ✓ A Windows-operációs rendszer - Start-menü felnyitása, Gépház és Vezérlőpult megnyitása, Képernyő beállítások és megjelenítés az Asztalon.
- ✓ A Windows-operációs rendszer - mappák keresése és létrehozása, bluetooth-eszközök csatlakoztatása, pendrive-ok eltávolításának módja.

Tanév végi követelmények:

- ✓ A Paint-MS kellel egyszerű grafikák készítése.
- ✓ Képek, videók szerkesztése, átalakítása a Windows 10-program Fényképek-alkalmazásával.
- ✓ Bemutató készítése (Power Point) - : diasorozat létrehozása, szövegbevitel diára.
- ✓ Bemutató készítése (Power Point) - : szövegek formázása, szövegdobozok, grafikus elemek beillesztése.
- ✓ Bemutató készítése (Power Point) - : videók, hangok, zenék beszúrása.
- ✓ Bemutató készítése (Power Point) - : szöveg megjelenítés, animálás.

Testnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ egyszerű bemelegítő gyakorlatok önállóan
- ✓ kosárra dobás helyből és mozgásból
- ✓ koordinációs gyakorlatok koordinációs létránál
- ✓ tömött labdadobás előre és hátra
- ✓ kapura rúgás helyből és mozgásból

- ✓ egyensúlygyakorlatok mozgásban

Tanév végi követelmények:

- ✓ egyszerű bemelegítő gyakorlatok önállóan, egyénileg
- ✓ kosárra dobás helyből és mozgásból egy kézzel
- ✓ koordinációs gyakorlatok labdával, koordinációs létrán
- ✓ tömött labdadobás előre és hátra, helyből
- ✓ kapura rúgás helyből és mozgásból, belső csüddel
- ✓ egyensúlygyakorlatok állva és mozgásban

Kommunikáció a titkári munkában

Félévi követelmények:

- ✓ A kommunikáció fogalma. A kommunikáció történetének fontosabb állomásai (beszéd-, írás, nyomdagép-, távíró-, telefon-, számítógép-, internet megjelenése). A kommunikáció általános modelljének és tényezőinek ismertetése (feladó, vevő, csatorna, információ, kódolás, dekódolás, jel, üzenet, válasz, zaj).
- ✓ A kommunikáció típusainak ismertetése: irányultság, tér és idő viszonya, csatornák (verbális, nonverbális), résztvevők száma alapján. Az írásbeli és szóbeli kommunikáció összehasonlítása. Előnyei és hátrányai (nonverbális információ, sebesség, formalitás stb.)
- ✓ Az illetlen négyes-szabályának bemutatása (magasabb rangú, idősebb, hölgy előnyben részesítése, a három fontossági sorrendje). A megszólítás a köszönés formái napszaknak, alkalomnak megfelelően. Tegeződés és magázódás szabályai (az „ön” szó használata.). Nem nyelvi köszönési módok. (Integetés, kalapemelés stb.)
- ✓ Alapvető illemszabályok étteremben, színházban, közlekedési eszközön, telefonálás közben. Az ajándékozás alapvető szabályai (jó ajándék – rossz ajándék, ajándék csomagolása, ajándék elfogadása / visszautasítása).
- ✓ A telefonálás folyamata (hívó és hívott fél) és szabályai. (bemutatkozás, várakoztatás, beszélgetés megszakítása, újrAhívás, helyszín, napszak, kihangosítás, lenémítás, üzenetrögzítő stb.)
- ✓ A jó és a rossz kérdezmódok közti különbségek (zárt kérdés – nyitott kérdés). Ismertessen egyéb kérdéstípusokat (pl.: pontosító kérdés, szuggesztív kérdés, hipotetikus kérdés). Soroljon fel kérdezési hibákat (pl.: nehéz kérdés, referenciakereten kívüli kérdés)

Tanév végi követelmények:

- ✓ A kontextus: az üzenet jelentésének viszonylagossága. Diszkvalifikált üzenetek és metakommunikációs példák felsorolása (pl.: ellentmondó üzenetek, mellébeszélés, eufemizmusok stb.)
- ✓ Stílushibák ismertetése: közhelyek, szleng, képzavarok, nyelvi ficamok. Példák az aktív és passzív szerkezet helyes és helytelen használatára (Pl.: „Előállítás lett foganatosítva... stb.)
- ✓ A nonverbális kommunikáció típusainak felsorolása példákkal (vokális jelek, kronemika (szünetek), proxemika (térköz), taktikika (érintés), kinezika (testtartás), mimika (arc kifejezés és tekintet), gesztusok (mozdulatok)
- ✓ Az önismeret és elemei: testkép, vérmeRSéklet (kolerikus, szangvinikus, melankolikus, flegmatikus), érdeklődési köröm, ismereteim, képességeim és készségeim (jó és rossz: értékes és fejlesztendő tulajdonságaim). Az önismeret és önmagunk fejlesztése (önkontroll, önkritika, motiváció, szándék, cselekvés).
- ✓ Példák a kommunikációs zavarok típusai (redundancia (üzenet minősége), elvárások, összehangolás hiánya, kapcsolat minősége, megtevesztés, befolyásolás, játszmák).

Példák a kommunikációs zavarok okai (észlelési pontatlanság, téves jelentésadás, kommunikációs képesség hiánya, rossz önismeret/társismeret).

- ✓ A konfliktus okai (belső, személyközi, csoportközi, strukturális) és fajtái (hatalmi harc, túlhajszoltság, szerepkörök tisztázatlansága, eltérő munkakultúra stb.) A konfliktuskezelés módjai (elkerülés, alkalmazkodás, versengés, együttműködés, kompromisszum).

Gépirás és levelezési gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ Írástevékenységhez szükséges képernyős munkafelület kialakítása, oktató program (Word program, Libre Office) felépítésének és működésének ismerete kis segítséggel.
- ✓ Munkaanyag mentésére, tárolására szolgáló mappák, fájlok kialakítása, elnevezése, mentés elsajátítása.
- ✓ Tízujjas vakírásal– alapsor betűi, i, m, r, vessző, v, o, g, p, e, u, t, ő, z, á, n, c, h, y, w, b, q, ö, pont és váltó- helyes fogás- és leütéstechnikájának elsajátítása, szóközbillentyű, sorváltás automatikus alkalmazása.
- ✓ Folyamatos másolás sortartással.
- ✓ 10 perces másolásnál 400 leütésszám elérése.
- ✓ Írásmunka ellenőrzése: leütés- és hibaszámlálás, hibajelölés technikája.
- ✓ Irodai funkciók és a hozzátartozó tárgyi eszközök ismerete.
- ✓ Irodafajták felsorolása-jellemzőik ismerete.
- ✓ Milyen a jó munkahelyi környezet? Bútorok egyéb kiegészítők felsorolása funkciójuk magyarázata.
- ✓ Irodatechnikai és telekommunikációs eszközök felsorolása.
- ✓ Az eszközök működésének ismerete-gyakorlati alkalmazása.
- ✓ Munkahelyi eligazító táblák felismerése, funkciójuk ismerete.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Írástevékenységhez szükséges képernyős munkafelület kialakítása, oktató program (Word program, Libre Office) felépítésének és működésének ismerete
- ✓ Munkaanyag mentésére, tárolására szolgáló mappák, fájlok kialakítása, elnevezése, mentés elsajátítása
- ✓ Tízujjas vakírás elsajátítása (Abc betűi, számok, írásjelek), helyes fogás-és leütéstechnika kialakítása: alaptartás betűi, szóközbillentyű, sorváltás automatikus alkalmazása
- ✓ Folyamatos másolás sortartással
- ✓ 10 perces másolásnál 600 leütésszám elérése
- ✓ Írásmunka ellenőrzése: leütés- és hibaszámlálás, hibajelölés technikája
- ✓ Számítógéppel elvégezhető alapfeladatok felsorolása
- ✓ Az irat fogalmának meghatározása.
- ✓ Az okirat fogalmának meghatározása, a közokirat és a magánokirat fajtái.
- ✓ Ismerje az iratkezelés folyamatát. Beérkező, kimenő levelek kezelése.
- ✓ Ismerje az iktató rovatait.
- ✓ Ismerje az iratok selejtezésének szabályait, módjait.

Irodai alkalmazások gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ Mappa létrehozása és elnevezése. Szövegszerkesztő megnyitása. Új dokumentum létrehozása, elnevezése, mentése megadott mappába. Alapbeállítások (Nézet: nagyítás,

- Lap elrendezés: tájolás, margók), Dokumentum nyomtatása.
- ✓ Karakterek (betűk) formázása: betűtípus, betűméret, félkövér/ dőlt / aláhúzott, betűszín, kiskapitális, felső/alsó index, ritkított, iniciálé.
- ✓ Bekezdések formázása: igazítás (balra, középre, jobbra, sorkizárt), sorköz, bekezdésköz, behúzások (- sor, egész bekezdés, francia bekezdés, függő behúzás). Háttér és szegély formázása.
- ✓ Listák készítése (felsorolásos, számozott, több szintű). Bekezdés több hasábra tagolása.
Oldaltörés beszúrása.
- ✓ Tabulálás: tabulátor típus beállítása (balra-, középre-, jobbra zárt, numerikus), tabulátor elhelyezése a vonalzón, tabulátor billentyű használata.
- ✓ Táblázatok beszúrása és elhelyezése (sorok, oszlopok száma). Táblázat eszköztár használata (szélesség, magasság, cellák törlése/egyesítése, szegélyek, szövegelrendezés)

Tanév végi követelmények:

- ✓ Kép beszúrása fájlból. Pozicionálása és méretezése határoló vonalai segítségével. Kép-eszköztár használata: elrendezés, körbefuttatás, méretezés (méretarány megtartásával és a nélkül).
- ✓ Word Art objektum stílus kiválasztása, beszúrása, a szöveg felülírása. Pozicionálása és méretezése határoló vonalai segítségével. Az objektum színének, térhatásának, árnyékolásának, alakjának (ív) formázása.
- ✓ Fejléc és lábléc készítése, formázása (Első oldal fejléce eltérő, tartalma: feladói blokk; lábléc: oldalszám és dátum beszúrásával).
- ✓ Hivatalos levélben a címzés és iktatási blokk szabályos elhelyezése (balra, jobbra, bekezdés- és sorközök, aláhúzások, címzett neve, -címe, tárgy, postai adatok; keltezés, iktatási-, hivatkozási számok, ügyintézők)
- ✓ Hivatalos levélben megszólítás és elköszönő szavak, szófordulatok beillesztése a tanult módon (kezdőbetűk, mondatvégi írásjel, személynév, rang, megszólítás stb.). A levél főrészének értelemeszerű tagolása bekezdésekre.
- ✓ Hivatalos levélben a bélyegző helyének, az aláírások helyének és a mellékletnek a szabályos elhelyezése (bekezdés- és sorközök, tabulálás, aláhúzások).

4.4.3.3. 10.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Az irodalmi alkotások esetében képes pár mondatban összefoglalni azok tartalmát, versek esetén ismeri a szimbólumok mögött megbúvó valódi jelentéstartalmat is.

Félévi követelmények:

- ✓ Szövegértés: Tartalmi szempontú szövegelemzés.
Írásbeli szövegalkotás: Szó szerkezetek összeillesztése, mondatalkotás.
Irodalom: Petőfi Sándor tájleíró költeményei: A Tisza.
- ✓ Szóbeli szövegalkotás: Az alkalomnak, a helyzetnek megfelelő szöveg alkotása.
Írásbeli szövegalkotás: Mondatok tagolása, hiányzó írásjelek pótlása.
Irodalom: Petőfi Sándor forradalmi versei: Nemzeti dal.
- ✓ Helyesírás. Különírás és egybeírás - : az igekötők írása.
Írásbeli szövegalkotás: Mondatok csoportosítása szerkezetük alapján.
Irodalom: Arany János epikus költészete: Toldi.
- ✓ Helyesírás. Különírás és egybeírás - : a többszörös szóösszetételek írása.

Írásbeli szövegalkotás: Tagolatlan szövegek bekezdésekre tagolása a makroszerkezet alapján.

Irodalom: Madách Imre: Az ember tragédiája.

- ✓ Szövegértés: Hangulati szempontú szövegelemzés.

Írásbeli szövegalkotás: Hivatalos iratok készítése – önéletrajz.

Irodalom: Jókai Mór: Az arany ember.

- ✓ Szóbeli szövegalkotás: Vitában való részvétel, mások véleményének tiszteletben tartásával.

Írásbeli szövegalkotás: Hivatalos iratok készítése – meghatalmazás.

Irodalom: Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Helyesírás: Kis- és nagy kezdőbetűk, a tulajdonnevek helyesírása - : a személynevek írása.

Írásbeli szövegalkotás: Hivatalos iratok készítése – elismervény.

Irodalom: Móricz Zsigmond: Árvácska.

- ✓ Helyesírás: Kis- és nagy kezdőbetűk, a tulajdonnevek helyesírása - : az intézménynevek írása.

Írásbeli szövegalkotás: Hivatalos iratok készítése – programajánló.

Irodalom: Ady Endre: Elbocsátó szép üzenet.

- ✓ Szövegértés: Irodalmi szövegek önálló dramatizálása.

Írásbeli szövegalkotás: Hivatalos iratok készítése – beszámoló.

Irodalom: József Attila: Születésnapomra.

- ✓ Szóbeli szövegalkotás: A szó szerinti és a metaforikus értelem meghatározása szépirodalmi szövegekben.

Írásbeli szövegalkotás: Hivatalos iratok készítése – interjú.

Irodalom: Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem.

- ✓ Helyesírás: Az idegen szavak, rövidítések és mozaikszavak helyesírása: idegen szavak toldalékolási szabályai, dátumok helyesírása.

Írásbeli szövegalkotás: Képes számítógépen formailag nem kötött stílusú szöveget megfogalmazni és begépelni, és e szöveget értelemszerűen tagolni.

Irodalom: Radnóti Miklós: Levél a hitveshez.

- ✓ Helyesírás: Írásjelek a mondatban: mondatvégi írásjelek, vessző az „és” szó előtt.

Írásbeli szövegalkotás: Képes számítógépen egyszerűbb hivatalos szöveget fogalmazni és begépelni, és az odaillő megszólításokat, elköszönő kifejezéseket alkalmazni.

Irodalom: Örkény István: Egyperces novellák.

Matematika

Félévi követelmények:

- ✓ Legyen biztos számfogalma a pozitív egész és a racionális számok körében, tudja a negatív számokat a számegyenesen elhelyezni.
- ✓ A négy alapművelet biztonságos használata pozitív egész és racionális számokkal, negatív számok esetében számegyenes segítségével.
- ✓ Szöveges feladat adatait tudja táblázatban elhelyezni, s ennek alapján ismerje fel a fordított arányosságot.
- ✓ Tudja használni a legáltalánosabb mérőeszközöket – mérőszalag, személyi mérleg, hőmérő, mérőedény, óra -, a használt mértékegységeket tudja átváltani amennyiben a mutatószám egész.
- ✓ Legyen tisztában a síkidom és a test fogalmával, tudja ezeket ábráról megnevezni, s

példákat felsorolni.

- ✓ Tudjon 60° és 90° szöget szerkeszteni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Legyen biztos számfogalma a pozitív és negatív egész, valamint a racionális számok körében.
- ✓ A négy alpművelet biztonságos használata pozitív és negatív egész, valamint racionális számokkal matematikai problémák megoldásában, a számológép biztos használata.
- ✓ Szöveges feladat adataiból tudjon táblázatot kitölteni, s ennek alapján átlagot számolni; az arányosságokat felismerni.
- ✓ A tanult mértékegységeket tudja átváltani, ha a mutatószám egész, fél negyed vagy háromnegyed.
- ✓ Legyen tisztában a felszín és a térfogat fogalmával.
- ✓ Tudjon négyzetet és téglalapot szerkeszteni az oldalak adatainak ismeretében.

Etika / hit- és erkölcsstan

Félévi követelmények:

- ✓ Ismerje a döntéseink következményeit.
- ✓ Ismerje a felelősségvállalás fogalmát.
- ✓ Ismerje a munkaerőpiaci lehetőségeket.
- ✓ Ismerje az erkölcsi felelősség fogalmát.
- ✓ Megfelelő reális önképpel rendelkezzen.
- ✓ Tudja, hogy milyen egészségvédő tevékenységeket lehet alkalmazni.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Rendelkezzen megfelelő önismerettel.
- ✓ Tudja, hogy mi a felelős családtervezés.
- ✓ Ismerje az önkéntesség és a közösségimunka fogalmát.
- ✓ Legyen képe a közeli jövőjéről.
- ✓ Ismerje a környezetvédelem szabályait.
- ✓ Legyen tisztában a cselekedetei következményével.

Angol nyelv

A „Pioneer beginners” munkatankönyv témakörei alapján

Félévi követelmények:

- ✓ Számítógépes munka során alkalmazott kifejezések. (pl.: cut, copy, paste, delete, save, print, open). A számítógép részei és perifériái.
- ✓ Időjárás jelentés. (pl.: napos, felhős, esős, havazik). A „Gyerünk...-ni!” kifejezés használata.
- ✓ Beszámoló korábbi történésekről: Az egyszerű múlt idő használata kijelentő mondatban. Az igék múlt ideje, néhány fontosabb rendhagyó múlt idejű igealak ismerete.
- ✓ Tantárgyak és órarend. Az egyszerű múlt idő használata kérdő mondat és tagadás esetén (a „did” segédige.).
- ✓ Igékből képzett főnevek (foglalkozások) felsorolása. Pl.: paint - painter. A létige múlt idejű alakjának használata. (Pl.: He was born...)
- ✓ Testrészek. Főnevek rendhagyó többes száma (pl.: tooth-teeth). Az egyszerű múlt idő gyakorlása kérdő mondatokban.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Ruházat és ruhaméretek. A „páros” ruhadarabokra jellemző többes szám használata (pl.: trousers). A tulajdonságok összehasonlításának nyelvtani formulája (pl.: ...nagyobb, mint...)
- ✓ A világegyetemmel és az égitestekkel kapcsolatos kifejezések. A melléknév fokozásának kivételes esetei (more - the most).
- ✓ Állatfajokkal kapcsolatos kifejezések. Extrém- és vízi sportok szavai. Az ok-okozatra utaló kifejezések használata (mert, így/ezért).
- ✓ Évszakok és hónapok. A dátumok helyes írása és kiejtése. A folyamatos jövő idő helyes használata („going to”).
- ✓ Földrajzi, utazással kapcsolatos kifejezések. A folyamatos jövő idő használata kérdő mondatban.
- ✓ A külföldi nyaralás és a szükséges holmik kifejezései. A „szükséges / kellene” nyelvtani szerkezet használata.

Informatika

Félévi követelmények:

- ✓ Az Access-adatbáziskezelő - : meglévő adatbázis megnyitása, új adatbázis létrehozása, kezelési feladatok (szalagok), ablakok és nézetek. Táblák létrehozása, meglévő táblák szerkesztése, adatbevitel adattáblába, rekordok kezelése.
- ✓ Az Access-adatbáziskezelő - : mezők mozgatása, új mezők beszúrása, mezőtulajdonságok megváltoztatása. Keresés, csere, rendezés, szűrés műveletei.
- ✓ Mobil operációs rendszerek felsorolása. (Android, IOS). Bejelentkezés, csatlakozás, üzenetküldés módja. Letöltés, fotó- és filmkészítés mobiltelefonon. Hasznos mobilappok: a QR-kód olvasó működése.
- ✓ Néhány számítógépes vírustípus jellemzőinek ismertetése (boot-, alkalmazás-, makrovírusok; kémprogramok, trójai, lopakodók stb.). Vírusirtó programok és a mobilvédelem jelentősége.
- ✓ Az elektronikus levelező program alapszintű használata (gmail.com). A jó és a rossz jelszavak jellemzői.
- ✓ Keresés a weben (tematikus keresők, kulcsszavas keresők, google, wikipedia). Kommunikáció az interneten: netikett szabályok (egy az egynek, egy sokaknak). Csevegő programok jellemzői.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Hasznos webhelyek használata: Időjárás előrejelző weboldal használata. Térképhasználat (google-maps) és útvonaltervezés.
- ✓ Szálláskeresés adott helyen és feltételek mellett. Menetrendi keresők használata.
- ✓ Vásárlás menete webáruházakban. A banki ügyintézés felülete, és fontos biztonsági előírásai.
- ✓ Elektronikus ügyintézés: ügyfélkapu.
- ✓ Szabadidő és internet: online játékok. Közösségi hálók (Twitter, Youtube, Instagram) főbb jellemzői.
- ✓ A Facebook használata: fiókbeállítások, posztolás, privát üzenetek.

Testnevelés

Félévi követelmények:

- ✓ Egyszerű bemelegítő gyakorlatok önállóan.
- ✓ Kosárra dobás helyből és mozgásból.
- ✓ Koordinációs gyakorlatok koordinációs létránál.

- ✓ Tömött labdadobás előre és hátra.
- ✓ Kapura rúgás helyből és mozgásból.
- ✓ Egyensúlygyakorlatok mozgásban.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Egyszerű bemelegítő és nyújtó gyakorlatok önállóan, egyénileg.
- ✓ Kosárra dobás helyből és mozgásból egy kézzel, két kézzel, dobócsel.
- ✓ Összetett koordinációs gyakorlatok labdával, koordinációs létrán.
- ✓ Tömött labdadobás előre és hátra, helyből és lépésből.
- ✓ Kapura rúgás helyből és mozgásból, belső csüddel, lábfejjel és külső csüddel.
- ✓ Egyensúlygyakorlatok állva és mozgásban, egyénileg és párosban.

Kommunikáció a titkári munkában

Félévi követelmények:

- ✓ Az álláskeresés. (A munkavállaló és a munkaadó szempontjai, feladatai. Hol keresünk állást? A felvételi interjú. Fontos kérdések. Öltözék.)
- ✓ Az önéletrajz típusai és felépítésük (hagyományos, amerikai típusú / EuroPass). A motivációs levél célja, alapvető elemei.
- ✓ Munkaszerződés (kötelező részei), belépés a munkahelyre, a beilleszkedés segítése (team-coaching).
- ✓ Az internetes kommunikáció előnyei és hátrányai. Sajátosságai (különbségek a hagyományos csatornán történő kommunikációkhoz képest.) E-mailes kommunikáció szabályai.
- ✓ Netikett (internetes etikett: egy az egyel, egy sokakkal). Az adatrögzítő adatvédelmi feladatai (jelszavak, titoktartás, fájlok védelme, szoftverek megbízható forrásból, vírusirtók, belső/zárt munkahelyi hálózatok használata):
- ✓ A titkári munka etikai kódexének pontjai.

Tanév végi követelmények:

- ✓ Megszólalások fajtái (elő nem készíthető, részben előkészíthető, előkészíthető). Előkészület előadásra. Az előadástartás folyamata, szabályai.
- ✓ Az értekezlet (célja, fajtái, az értekezletvezető szerepe, résztvevői, jegyzőkönyv).
- ✓ A tárgyalás (célja, előkészítése, a sikeres tárgyalás feltételei, stratégia, taktika, érveléstechnika, alku, megállapodás: szerződéskötés).
- ✓ Az üzleti levél néhány típusa (pl.: érdeklődő-, árajánlat, reklamáció, szerződések /bérleti, adás-vételi, megbízási/). Fogalmazásának alapszabályai: pozitív/tapintatos hangvétel, tömör/világos fogalmazás, áttekinthetőség/nyelvileg helyes.
- ✓ A vállalat szervezeti felépítése (horizontális és vertikális kapcsolatok). Néhány belső ügyirattípus (pl.: emlékeztető, feljegyzés, beszámoló, jegyzőkönyv). Ügyfélszolgálati kommunikáció szabályai (néhány ügyfél típus megemlítése és kezelésük).
- ✓ Üzleti illemkódex: üzleti öltözék (business uniform), üzleti étkezések, ajándékozás, üzleti út, névjegykártyák, meghívók, vendéglátási formák (pl. állófogadás, gardenparty, üzleti ebéd, díszvacsora).

Gépirás és levelezési gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ 10 perces másolásnál 800 leütésszám elérése. Írásmunka ellenőrzése: leütés-és hibaszámlálás, hibajelölés technikája
- ✓ 30 perces folyamatos másolás- minimum 2000 leütés. Különböző tartalmú szövegek feldolgozása, szerkesztése- tartalmi tagolással

- ✓ Diktálás utáni írás: „kéz alá diktálás” elsajátítása -15 percen át-60 leütés/perc sebességgel. Üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek ismerete.
- ✓ Képes legyen felsorolni az áruforgalommal és adásvétellel kapcsolatos levélformákat. Kereskedelmi ügyletekkel kapcsolatos szerződések felsorolása.
- ✓ Munkaviszonnyal kapcsolatos ügyiratok felsorolása. Képes legyen felsorolni az egyéb ügyiratokat.
- ✓ Egyszerű ügyiratokat ismerete.

Tanév végi követelmények:

- ✓ 10perces másolásnál 1000 leütésszám elérése. Írásmunka ellenőrzése: leütés-és hibaszámlálás, hibajelölés technikája.
- ✓ Különböző tartalmú szövegek feldolgozása, szerkesztése- tartalmi tagolással, lényegkiemeléssel, címadással.
- ✓ 30perces folyamatos másolás- minimum 2500 leütés. Idegen nyelvű szövegek írása, szerkesztése. Diktálás utáni írás: „kéz alá diktálás” elsajátítása -15 percen át-80 leütés/perc sebességgel.
- ✓ Irat- és dokumentumszerkesztés szabályai, követelményei: meghívó, értesítés készítése, formázása adott szempontok szerint. Ismerje a munkahelyi szervezeti formákat. Ismerje a vezetői stílusokat.
- ✓ Képes legyen felsorolni az ügyintézővel szembeni követelményeket Ismerje a munkahelyi konfliktusok megoldásának módjait.
- ✓ Ismerje a kommunikáció fogalmát és fajtáit. Az etikett és a munkahelyi protokoll szabályainak ismerete.

Irodai alkalmazások gyakorlat

Félévi követelmények:

- ✓ Egyszerű táblázatok létrehozása, (adatbevitel, másolás, beillesztés).
- ✓ Táblázat formázása (oszlopszélesség, sormagasság, szegélyek).
- ✓ Cellák formázása (cellaformátum típusának-, tizedes jegyek számának beállítása).
- ✓ Egyéni cellaformátum létrehozása (mértékegységek megjelenítése).
- ✓ Egyszerű számolási műveletek végzése (négy alpművelet).
- ✓ Egyszerű függvények alkalmazása (SZUM, ÁTLAG, MAX, MIN).

Tanév végi követelmények:

- ✓ A helyes függvény kiválasztása szöveges matematikai feladat alapján (a fentiek közül).
- ✓ Adatok rendezése, szűrése.
- ✓ A táblázat megadott adataiból diagramok létrehozása, formázása.
- ✓ Élőfej, élőláb tartalmának beszúrása, formázása.
- ✓ Kép, Word Art-alakzat beszúrása, formázása.
- ✓ Excel-táblázat beszúrása Word-dokumentumba.